

„O imaginație incredibilă, cu adevărat interesantă.”

BARACK OBAMA

LIU CIXIN

■ PROBLEMA CELOR TREI CORPURI

Primul volum din seria Amintiri din trecutul Terrei

NAUTILUS

PREMIUL HUGO 2015

Spre finalul Revoluției Culturale din China, un proiect militar trimite semnale în spațiu pentru a stabili contactul cu civilizații extraterestre. O astfel de civilizație, pe cale de dispariție, primește semnalul și plănuiește să invadeze Pământul.

Populația planetei se împarte în două tabere: una pregătită să primească ființe superioare nouă ca să preia lumea noastră coruptă, iar cealaltă gata să lupte din toate puterile împotriva invaziei. Protagonistii sunt Wenjie, fiica unui fizician ucis în timpul Revoluției pentru ideile lui reacționare despre relativitate, și Miao, un nano-tehnician care-și petrece tot timpul în realitatea virtuală numită Trei Corpuri, un joc atât de plin de metafizică, încât începe să semene cu un cult.

„Cartea este un *hard SF*, plin de minuțioase detalii tehnice despre orice, de la mecanica cuantică până la inteligența artificială. Dar Cixin Liu își susține teoriile spectaculoase cu personaje ușor de simpatizat, pe un schelet de acțiune și thriller convingător.”

NPR.org

„Remarcabil, revelatoriu și de neratat!”

Kirkus Reviews

NAUTILUS
science fiction

nemira.ro

ISBN 978-606-43-0083-6

9 786064 300836

NAUTILUS
SCIENCE FICTION

LIU CIXIN, născut în China în 1963, este cel mai important scriitor chinez de science fiction. Înainte de a se dedica în întregime literaturii, a fost inginer într-o centrală electrică din Yangqua. De-a lungul timpului, a publicat mai multe volume, fiind recompensat de nouă ori cu cel mai important premiu pentru literatură SF din China pentru volumele semnate începând din 1998. În afară de numeroasele culegeri de proză scurtă, a publicat și romane: *The Devil's Bricks* (2002), *The Era of Supernova* (2003), *Ball Lightning* (2004). În 2007 a apărut primul volum al trilogiei *Amintiri din trecutul Terrei*, pe care autorul și l-a tradus singur în limba engleză, sub titlul *The Three-Body Problem (Problema celor trei corpuri* – Editura Nemira, 2017). În anul 2015, ediția engleză a romanului a câștigat Premiul Hugo pentru Cel mai bun roman.

LIU CIXIN

■ PROBLEMA CELOR TREI CORPURI

Traducere din limba engleză

NINA IORDACHE

NEMIRA

Coperta: Cristian FLORESCU, Ana NICOLAU
Ilustrația copertei: Tudor POPA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CIXIN, LIU

Problema celor trei corpuri / Liu Cixin; trad. din lb. engleză: Nina Iordache . – București:
Nemira Publishing House, 2017
ISBN 978-606-43-0083-6

I. Iordache, Nina (trad.)

821.581

Liu Cixin

THE THREE-BODY PROBLEM

Copyright © 2006 by Liu Cixin

Romanian language translation rights © 2017 FT Culture (Beijing) Co., Ltd.

Co-published by Chongqing Publishing & Media Co., Ltd

© Nemira, 2017

Redactor: Oana BOGZARU

Tehnoredactor: Irina POPESCU

Lector: Cristina MIHĂILESCU

Tiparul executat de ARTPRINT SRL

Tel: 0723.13.05.02, e-mail: office@artprint.ro

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-0083-6

Lista personajelor principale

(Numele chinezești sunt scrise cu numele de familie întâi)
(Lista completă a personajelor se găsește la sfârșitul volumului)

Familia Ye

Ye Zhetai	Fizician, profesor la Universitatea Tsinghua
Shao Lin	Fizician, soția lui Ye Zhetai
Ye Wenjie	Astrofizician, fiica lui Ye Zhetai
Ye Wenxue	Sora lui Ye Wenjie, membră a organizației Gărzilor Roșii

Baza Coasta Roșie

Lei Zhicheng	Comisar politic la Baza Coasta Roșie
Yang Weining	Inginer-șef la Baza Coasta Roșie, fost student al lui Ye Zhetai

În prezent

Yang Dong	Cercetătoare a teoriei corzilor și fiica lui Ye Wenjie și a lui Yang Weining
Ding Yi	Fizician și teoretician, iubitul lui Yang Dong
Wang Miao	Cercetător în domeniul nanomaterialelor
Shi Qiang	Agent de poliție, numit și Da Shi
Cheng Weisi	General Maior al Armatei de Eliberare a Poporului
Wei Cheng	Tânăr geniu al matematicii, solitar
Shen Yufei	Fiziciană japoneză și soția lui Wei Cheng
Pan Han	Biolog, prieten/cunoștință al lui Shen Yufei și al lui Wei Cheng
Sha Ruishan	Astronom, unul dintre studenții lui Ye Wenjie
Mike Evans	Fiul unui magnat al petrolului

Partea întâi

O PRIMĂVARĂ TĂCUTĂ

ANII NEBUNIEI

China, 1967

Uniunea Roșie susținuse un atac împotriva Brigăzii 28 Aprilie timp de două zile. Steagurile roșii fluturau încontinuu în jurul clădirii, ca niște flăcări tângind după foc.

Comandantul Uniunii Roșii era îngrijorat, dar nu din cauza apărătorilor cu care se confrunta. Cei peste două sute de membri ai Gărzilor Roșii, aparținând Brigăzii 28 Aprilie, nu erau decât niște bieți începători, pe lângă veteranii Gărzilor Roșii ai Uniunii Roșii, care se formase în timpul Marii Revoluții Culturale Proletare de la începutul anului 1966. Cei din urmă se căliseră datorită experienței tumultuoase a inspecțiilor revoluționare de-a lungul și de-a latul țării, dar și după ce îl auziseră pe președintele Mao vorbind la mărețele adunări din piața Tiananmen.

Însă îi era frică de sobele de fier din clădire, pline-ochi cu explozivi și legate între ele cu detonatoare electrice. Nu le putea vedea, dar le simțea prezența așa cum fierul simte atracția magnetului din preajmă. Dacă vreun apărător apăsa pe întrerupător, revoluționari, dar și contrarevoluționari ar fi murit cu toții într-o minge uriașă de foc.

Și Gărzile Roșii din Brigada 28 Aprilie erau în stare de o asemenea nebunie. Față de bărbații și femeile deja rodați din prima generație a Gărzilor Roșii, noii rebeli erau o haită de lupi țopăind pe jărat: mai nebuni decât nebunii înșiși.

Silueta zveltă a unei fetișcane frumoase se ivi în vârful clădirii, fluturând drapelul roșu al Brigăzii 28 Aprilie. Apariția ei fu salutăată imediat de un torent de împușcături. Se trăgea în ea cu tot felul de arme: antichități, precum carabinele americane, mitralierele cehești, puștile japoneze de calibru .38, dar și arme mai noi, cum ar fi seria standard de puști ale Armatei de Eliberare a Poporului și pistoalele-mitralieră furate de la aceeași armată, după publicarea „Editorialului din August”¹, și chiar și câteva săbii și sulite chinezești *dadao*. Împreună, formau o versiune condensată a istoriei moderne.

Mulți membri ai Brigăzii 28 Aprilie se implicaseră în demonstrații de forță similare. Se postau pe acoperișul unei clădiri, fluturau un drapel, strigau lozinci la megafon și împrăștiau fluturași peste atacatorii de jos. De fiecare dată, curajosul sau curajoasa reușea să se adăpostească de ploaia de gloanțe și să câștige admirația pentru vitejia lui sau a ei.

Fata de acum credea, evident, că va fi la fel de norocoasă. Flutura steagul de război de parcă și-ar fi etalat tinerețea înflăcărată, încredințată că dușmanul va arde în flăcările Revoluției și se va face scrum și cenușă; închipuindu-și cum se va naște o lume ideală din ardoarea și zelul ce-i curg prin vine... Era îmbătată de visul ei strălucitor și roșu-aprins, până când un glonț îi străpunse pieptul.

Trupul ei de cincisprezece ani era atât de fragil, încât glonțul trecu cu ușurință prin el, şuierându-i în spate. Tânăra membră a

---

Referire la editorialul din luna august 1967 din revista *Steagul Roșu* (o sursă importantă de propagandă în timpul Revoluției Culturale), care recomanda insistent „îndepărtarea celor câțiva [contrarevoluționari] din armată”. Editorialul a fost interpretat ca un îndemn al Gărzilor Roșii să atace depozitele de armament și să fure arme de la Armata de Eliberare a Poporului, ceea ce a dat și mai mult apă la moară războaielor civile locale duse de facțiunile Gărzilor Roșii (n.a. Ken Liu).

Gărzilor Roșii se prăbuși împreună cu drapelul, forma delicată coborând chiar mai încet decât bucata de pânză roșie, asemenea unei păsări ce nu se poate desprinde de cer.

Luptătorii Gărzilor Roșii țipară de bucurie. Câțiva se repezîră spre baza clădirii, ridicară drapelul Brigăzii 28 Aprilie și înșfăcară trupul subțire și lipsit de viață. Își înălțară trofeul, fălindu-se cu el o vreme, înainte să-l azvârle spre poarta de metal din curte.

Mai toate barele metalice ale porții se terminau cu țepușe ascuțite care fuseseră scoase la începutul războaielor civile duse de facțiuni și folosite la fabricarea de sulite, dar mai rămăseseră două. Când vârfurile lor tăioase intrară în corpul fetei, viața păru că revine în trupul zvelt.

Gărzile Roșii se traseră înapoi și începură să folosească trupul străpuns drept țintă de trageri. Pentru ea, furtuna densă de gloanțe părea doar un soi de ploaie blândă, de vreme ce nu mai simțea nimic. Din când în când, brațele ca niște lujeri de viță zvâcneau ușor pe lângă corp, de parcă s-ar fi scuturat de picăturile de ploaie.

Apoi jumătate din cap îi explodează și doar un singur ochi, frumos, mai privea cerul albastru din anul 1967. Nu mai exista nicio urmă de durere în privirea aceea, doar un devotament ferm și un dor mistuitor.

Și totuși, spre deosebire de ceilalți, avusese noroc. Măcar murise în toiul sacrificiului pătimaș, pentru un ideal.

Astfel de lupte se dădeau peste tot în Beijing, ca o puzderie de UCP-uri¹ care lucrau în paralel, având drept rezultat Revoluția Culturală. Un val de nebunie înecase orașul și se infiltra în fiecare colțisor.

Pe terenul de sport al Universității Tsinghua, situată la marginea orașului, se desfășura de aproape două ore o „ședință de luptă” la care participau mii de persoane. Era o adunare publică menită

---

¹ UCP – Unitate Centrală de Procesare. În engleză CPU – *central processing unit* (n.red.).

să umilească și să nimicească dușmanii Revoluției hărțuindu-i verbal și fizic în fața tuturor, până când își recunoșteau crimele.

După ce revoluționarii se divizaseră, creând numeroase facțiuni, forțele de opoziție de pretutindeni se angajaseră în manevre și înfruntări complexe. În cadrul universității izbucniseră conflicte intense între Gărzile Roșii, Grupul de Lucru al Revoluției Culturale, Echipa de Propagandă a Muncitorilor și Echipa de Propagandă Militară. Și fiecare facțiune se diviza din când în când în noi grupuri rebele, fiecare cu propria panoplie de cunoștințe și de obiective, producând confruntări și mai necruțătoare.

Dar la această ședință de luptă de masă, victimele erau autoritățile academice burgheze reacționare. Ei erau dușmanii fiecărei facțiuni și nu mai puteau decât să îndure atacurile fără milă venite din toate direcțiile.

Față de alți „Monștri și Demoni”¹, autoritățile academice reacționare reprezentau un tip aparte: în timpul primelor ședințe de luptă fuseseră și arogante, și încăpățânate. În vremea aceea mureau pe capete. Vreme de patruzeci de zile, doar în Beijing fuseseră bătute până la moarte mai mult de 1.700 de victime ale ședințelor de luptă. Mulți alegeau o cale mai ușoară pentru a evita nebunia: Lao She, Wu Han, Jian Bozan, Fu Lei, Zhao Jiuzhang, Yi Qun, Wen Jie, Hai Mo și alții – intelectuali respectați odată – aleseseră să-și curme viața.²

Cei care supraviețuiseră primei perioade deveniseră treptat din ce în ce mai apatici cu fiecare nouă ședință de luptă. Carapacea mentală protectoare îi ajuta să nu se prăbușească complet. Adesea păreau pe jumătate adormiți în timpul ședințelor de luptă și tresăreau doar

---

¹ Inițial un termen budist, „Monștri și Demoni” a fost folosit în timpul Revoluției Culturale pentru a-i descrie pe dușmanii revoluției (n. tr. Ken Liu).

² Aceștia au fost unii dintre celebrii intelectuali care s-au sinucis în timpul Revoluției Culturale. Lao She: scriitor; Wu Han: istoric; Jian Bozan: istoric; Fu Lei: traducător și critic; Zhao Jiuzhang: meteorolog și geofizician; Yi Qun: scriitor; Wen Jie: poet; Hai Mo: scenarist de film și romancier (n. tr. Ken Liu).

când cineva le urla în față că trebuie să-și repete mecanic mărturisirea, aceeași pe care o repetaseră de nenumărate ori.

Apoi, unii dintre ei intrau în stadiul al treilea. Ședințele de luptă constante, interminabile, le injectau imagini politice pline de viață în conștiință, asemenea mercurului, până când mințile lor, care odinioară se sprijiniseră pe cunoaștere și rațiune, cedau asaltului. Începeau, într-adevăr, să creadă că erau vinovați și să vadă cât de mult rău făcuseră marelui cauze a Revoluției. Plângeau și se căiau mai adânc și mai sincer decât acei Monștri și Demoni care nu erau intelectuali.

Pentru Gărzile Roșii, lupta împotriva victimelor aflate în cele două ultime stadii mentale era absolut plictisitoare. Doar acei Monștri și Demoni care se mai aflau încă în primul stadiu le puteau oferi creierelor lor suprastimulate emoția ultimă după care tânjeau, precum pelerina roșie a matadorului. Însă astfel de victime mult dorite erau din ce în ce mai puține. În Tsinghua probabil că mai era doar un om. Datorită rarității lui, îi rezervaseră actul final al ședinței de luptă.

Ye Zhetai supraviețuise Revoluției Culturale până acum, dar rămăsese la primul stadiu mental. Nu se căise, nu se omorâse și nici nu devenise insensibil. Când profesorul de fizică se urca pe scenă în fața mulțimii, expresia de pe fața sa spunea limpede: *Pot să duc o cruce și mai grea.*

Gărzile Roșii îi dăduseră, într-adevăr, să care o povară, dar nu era o cruce. Alte victime purtau jobene făcute din rame grele de bambus, dar al lui era făcut din bare groase de oțel sudate între ele. Și placa pe care o purta în jurul gâtului nu era din lemn, cum purtau ceilalți, ci era o ușă de fier scoasă de la un cuptor de laborator. Numele lui era scris pe ușă cu caractere negre contrastante și două dungi roșii, diagonale, formau un X mare.

Ye era escortat spre scenă de un număr dublu de Gărzi Roșii față de celelalte victime: doi bărbați și patru femei. Cei doi bărbați tineri mergeau încrezători și hotărâți; păreau întruchiparea tineretului

bolșevic matur. Erau studenți în anul patru¹, specializați în fizică teoretică și Ye era profesorul lor. Femeile, în realitate niște fete, păreau mult mai tinere. Erau eleve în anul doi de gimnaziu, în cadrul aceleiași universități.² Îmbrăcate în uniforme militare și echipate cu banduliere, iradiau vigoare tinerească și-l înconjurau pe Ye Zhetai ca patru flăcări verzi.

Apariția lui stârni mulțimea. Scandarea lozincilor, care se mai potolise, se reluă acum cu forțe noi și înecă totul ca un flux renăscut.

După ce așteptă ca zgomotul să se mai domolească, una dintre fetele din Gărzile Roșii s-a întors către victimă:

- Ye Zhetai, ești expert în mecanică. Ar trebui să-ți dai seama ce puternică este forța unificatoare căreia îi rezști. Încăpățânarea te va conduce doar la moarte! Azi, vom continua programul de data trecută și nu are niciun rost să ne pierdem în cuvinte. Răspunde la următoarea întrebare fără obișnuita ta minciună: este adevărat că între anii 1962 și 1965 ai hotărât de unul singur să adaugi relativitatea la cursul introductiv de fizică?

- Relativitatea face parte din teoriile fundamentale ale fizicii, răspunse Ye. Cum se pot preda cunoștințele de bază fără ea?

- Minți! urlă o fată din Garda Roșie de lângă el. Einstein este o autoritate academică reacționară. Ar servi oricărui stăpân care i-ar flutura bani pe sub nas. S-a dus chiar și la imperialiștii americani și i-a ajutat să construiască bomba atomică! Dacă vrem să construim

¹ Facultățile chinezești (în special Tsinghua) au un istoric complicat în privința modificării sistemului de învățământ care a fost când de patru, când de cinci, când de trei ani înainte de Revoluția Culturală. Am încercat să evit folosirea unor termeni americani, cum ar fi *freshman*, *sophomore*, *junior* și *senior* pentru a traduce anii acestor studenți (n. tr. Ken Liu). Adică student în anul I, II, III sau IV, respectiv în ultimul an (n. tr.).

² Sistemul educațional chinezesc cuprinde în general șase ani de școală primară urmați de trei ani de gimnaziu și trei ani de liceu. În timpul Revoluției Culturale, sistemul de 12 ani a fost scurtat cu 2-3 ani, în funcție de regiune sau municipalitate. Astfel, aceste fete membre ale Gărzilor Roșii au paisprezece ani. Am evitat, din nou, să folosesc denumirile americane pentru anii de liceu (n. tr. Ken Liu).

o știință revoluționară trebuie să dăm jos această flamură neagră a teoriei capitaliste reprezentată de teoria relativității!

Ye tăcu. Îndura cu greu durerea produsă de fierul masiv din joben și din placa atârnată la gât; nu mai avea energie să răspundă la întrebări inutile. În spatele lui, unul dintre studenți se încruntă. Fata care vorbise era cea mai inteligentă dintre cele patru din Gărzile Roșii și era evident că se pregătise foarte bine, deoarece fusese văzută memorând scenariul ședinței de luptă înaintea intrării pe scenă. Dar împotriva unui om ca Ye Zhetai, o mână de lozinci era insuficientă. Gărzile Roșii se hotărâră să scoată la bătaie o altă armă pe care o pregătiseră împotriva profesorului lor. Una dintre ele îi făcu semn cu mâna cuiva de lângă scenă.

Soția lui Ye, profesoara de fizică Shao Lin, se ridică din primul rând al mulțimii. Urcă pe scenă îmbrăcată într-un costum care nu-i venea prea bine, vizibil menit să imite uniforma militară a Gărzilor Roșii. Însă cei care o cunoșteau își aminteau că predase la curs într-o *qipao*¹ elegantă și ținuta ei de acum părea forțată și nepotrivită.

– Ye Zhetai!

Era limpede că nu obișnuia să joace astfel de roluri și, deși încercase să vorbească cât mai tare, efortul îi dezvăluia tremurul din glas.

– N-ai fi crezut că o să mă ridic cu fermitate împotriva ta și o să te critic, nu-i așa? Da, în trecut m-ai amăgit. Mi-ai împăienjenit privirea cu imaginea ta științifică reacționară asupra lumii! Dar acum m-am trezit și sunt lucidă. Cu ajutorul tinerilor revoluționari, vreau să fiu de partea Revoluției, de partea poporului!

Se întoarse spre mulțime:

– Tovarăși, tineri revoluționari, angajați ai facultății, trebuie să înțelegem în mod clar natura reacționară a teoriei relativității a lui Einstein. Acest lucru este vizibil în relativitatea generală: modelul static al universului neagă natura dinamică a materiei. Asta este antidialectică! Tratează universul ca fiind limitat, ceea ce reprezintă o formă de idealism reacționar...

---

¹ Rochie tradițională chinezească (n. tr.).

În timp ce asculta discursul soției sale, Ye își îngădui să zâmbească chinuit.

Lin, te-am amăgit? De fapt, în mintea mea ai fost mereu o enigmă. Ți-am lăudat geniul o dată în fața tatălui tău – a avut noroc: a murit înainte și a scăpat de catastrofa asta – și și-a scuturat capul, spunând că nu crede că fiica lui se va afirma în domeniul academic. Ceea ce mi-a zis apoi s-a dovedit a fi atât de important în a doua jumătate a vieții mele: „Lin e prea deșteaptă. Ca să te ocupi de cercetarea fundamentală, trebuie să fii prost.”

În anii care au urmat, am început să înțeleg cuvintele lui din ce în ce mai mult. Lin, ești într-adevăr prea deșteaptă. Încă de acum câțiva ani ai început să simți din ce direcție bate vântul la universitate și te-ai pregătit cu grijă. De exemplu, când predai, ai schimbat numele multor legi și constante ale fizicii: ai numit Legea lui Om, Legea Rezistenței, ai numit Ecuațiile lui Maxwell, Ecuațiile Electromagnetice, ai numit Constanta lui Planck, Constanta Cuantică... Le-ai explicat studenților că toate descoperirile științifice se datorează înțelepciunii claselor muncitoare și că autoritățile academice doar le-au furat rodul și le-au dat numele lor.

Dar nici așa nu ai reușit să fii acceptată de curentul principal de gândire revoluționară. Uită-te acum la tine: nu ai dreptul să porți banderola roșie a „cadrelor universitare roșii”. A trebuit să vii aici cu mâna întinsă, fără statutul celui care a primit Micuța Carte Roșie¹... Nu poți să te lepezi de vina de a te fi născut într-o familie mare din China prerevoluționară și de faptul că părinții tăi au fost niște savanți redutabili.

Și dacă tot vorbim de Einstein, tu ai mai multe de mărturisit decât mine. În iarna lui 1922 Einstein a venit la Shanghai. Fiindcă tatăl tău vorbea germana fluent, i s-a cerut să-l însoțească. Mi-ai spus de atâtea ori că tatăl tău s-a apucat să studieze fizica, deoarece a fost încurajat de Einstein și că tu ai ales fizica de dragul tatălui tău. Așa

---

¹ Micuța carte roșie, apărută în 1964, este o colecție de citate ale președintelui Mao Zedong. Era impusă fiecărui membru din Partidul Comunist din China și trebuia purtată în buzunarul de la piept, lângă inimă (n. red.).

că, într-un fel, indirect, Einstein ți-a fost profesor. Și erai pe atunci atât de mândră și te simțai atât de norocoasă de această legătură dintre voi doi.

Mai târziu, am descoperit că tatăl tău îți spusese o minciună nevinovată. El și cu Einstein avuseseră doar o foarte scurtă conversație. În dimineața zilei de 13 noiembrie, 1922, l-a însoțit la o plimbare pe strada Nanjing. Printre ceilalți, se mai numărau și Youren, președintele Universității Shanghai și Cao Gubing, directorul general al ziarului Ta Kung Pao. Când au trecut pe lângă un șantier de reparații de drumuri, Einstein s-a oprit lângă un muncitor care sfărâma pietre și l-a observat în tăcere pe băiatul cu haine rupte, fața și mâinile murdare. L-a întrebat pe tatăl tău cât câștigă băiatul pe zi. După ce l-a întrebat pe băiat, i-a spus lui Einstein: cinci cenți.

Asta a fost singura dată când a vorbit cu marele om de știință care a schimbat lumea. Nu s-a discutat nimic despre fizică sau despre relativitate, doar despre realitatea rece și crudă. După spusele tatălui tău, Einstein a rămas acolo pentru mai mult timp după ce a primit răspunsul, urmărind mișcările mecanice ale băiatului și uitând să-și fumeze pipa al cărei scrum aprins se stinsese. Tatăl tău mi-a povestit amintirile sale, a oftat și a zis: „În China, orice idee care îndrăznește să-și ia zborul se prăbușește la pământ. Gravitația realității e mult prea puternică.”

– Pleacă-ți capul! urlă un tânăr membru al Gărzilor Roșii.

Era, poate, un gest de bunăvoință din partea fostului său student. Toate victimele împotriva cărora luptau trebuiau să-și plece capetele. Dacă Ye și-ar fi plecat capul, jobenul greu de fier ar fi căzut și, dacă ar fi rămas cu capul plecat, nu ar mai fi avut niciun rost să i-l pună la loc. Însă Ye refuză și și-a ținut capul sus, îndurând greutatea pe care trebuia s-o susțină gâtul lui subțire.

– Pleacă-ți capul, reacționar încăpățânat ce ești!

Una dintre membrele Gărzilor Roșii își scoase cordonul și-l plesni pe Ye. Catarama de bronz îi sfichiui fruntea și-și lăsă amprenta clară, care dispăru iute când țâșni sângele. Se clătină nesigur pentru câteva clipe, apoi se echilibra și rămase drept, în picioare.

Unul dintre membrii Gărzilor Roșii spuse:

– Când predai mecanica cuantică ai strecurat și multe idei reacționare!

Apoi îi făcu semn lui Shao Lin să continue.

Shao se conformă satisfăcută. Simțea nevoia să vorbească întruna, altfel mintea ei fragilă care mai atârna de un fir subțire, s-ar fi năruit cu totul.

– Ye Zhetai, nu poți contesta această acuzație! Le-ai vorbit mereu studenților despre reacționara Interpretare Copenhaga¹!

– Este totuși explicația care a fost unanim recunoscută ca fiind în conformitate cu rezultatele experimentale.

Tonul său atât de calm și stăpânit o surprinse și o îngrozi pe Shao Lin.

– Această explicație susține că observația exterioară duce la colapsul funcției de undă cuantică. Este doar o altă expresie a idealismului reacționar și este, de fapt, cea mai sfidătoare!

– Filosofia ar trebui, oare, să călăuzească experimentele sau experimentele să călăuzească filosofia?

Contraatacul neașteptat al lui Ye îi ului pe cei care conduceau ședința de luptă. Pentru o clipă rămaseră fără replică.

– Dar este limpede că ceea ce trebuie să călăuzească experimentele este filosofia corectă a marxismului! reuși să spună în cele din urmă un membru al Gărzilor Roșii.

– Atunci, asta înseamnă că filosofia corectă ne cade din cer și este împotriva ideii că adevărul se naște din experiență. Ceea ce e împotriva principiilor cu ajutorul cărora marxismul încearcă să înțeleagă natura.

Shao Lin și cei doi colegi studenți și membri ai Gărzilor Roșii nu știură ce să răspundă. Spre deosebire de membrii Gărzilor Roșii care erau încă la liceu, ei nu puteau ignora logica cu totul.

Dar cele patru liceene aveau propriile lor metode revoluționare pe care le considerau invincibile. Fata care îl lovise pe Ye înainte își

---

¹ Interpretarea Copenhaga este interpretarea dată mecanicii cuantice de Niels Bohr și de Werner Heisenberg la Copenhaga în jurul anului 1927. Pe scurt, e vorba despre faptul că orice măsurare a realității modifică realitatea (n. tr.).

scoase cordonul și-l lovi din nou. Celelalte fete își scoaseră și ele cordoanele ca să-l lovească. De vreme ce colega lor dădea dovadă de atâta fervoare revoluționară, celelalte trebuiau să arate și mai multă fervoare sau măcar tot atâta cât ea. Cei doi membri ai Gărzilor Roșii nu au intervenit. Dacă încercau să intervină acum, ar fi fi fost bănuți că nu sunt îndeajuns de revoluționari.

– Ne-ai predat și teoria Big Bang¹. Este cea mai reacționară dintre toate teoriile științifice! Își dădu cu părerea unul dintre membrii Gărzilor Roșii, încercând să schimbe subiectul.

– Poate că în viitor această teorie se va dovedi greșită. Dar două mărețe descoperiri cosmologice ale secolului nostru – legea lui Hubble², demonstrată de deplasarea spre roșu și observarea radiației fundalului cosmic – arată că teoria Big Bang este în prezent cea mai plauzibilă explicație a originii universului.

– Minciuni! strigă Shao Lin.

Apoi începu un discurs lung despre teoria Big Bang, având grijă să strecoare și critici dibace ale caracterului extrem de reacționar al teoriei.

Dar prospețimea teoriei le atrăgea pe cele mai inteligente dintre cele patru fete, care nu se putuseră abține și întrebară:

---

¹ Teoria Big Bang: Big Bang reprezintă cea mai bună teorie a modului în care Universul a fost creat. Această teorie susține că Universul nostru își are începuturile într-un singur punct originar, de o densitate incredibil de mare, extraordinar de fierbinte, numit și singularitate. Oricât de straniu ar părea, teoria susține că toată materia existentă în Univers a fost creată în momentul *Big Bangului* din acest punct originar, mai mic de miliarde de ori decât un proton. După ce materia a fost creată, Universul și-a început expansiunea. (n. tr.).

² Legea lui Hubble: sAnalizând lumina de la alte galaxii (vezi Efectul Doppler), Edwin Hubble a descoperit în anii 1920 că aproape toate galaxiile se depărtează de noi cu viteza (V) proporțională cu distanța lor (R) față de Pământ, astfel că $V = H \times R$. Această observație importantă, cunoscută drept legea lui Hubble, a stabilit că Universul este în expansiune, constanta lui Hubble (H) determinând viteza de expansiune. Viteza cu care un obiect cosmic (galaxie, quasar) se îndepărtează de Pământ (măsurată pe direcția de observare) este proporțională cu distanța D . (n. tr.).

- Dar chiar și timpul a început cu singularitatea? Și ce a fost înainte de singularitate?

- Nimic, spuse Ye, așa cum obișnuia să răspundă curiozității oricărei persoane tinere.

Se întoarse și o privi pe fată cu blândețe. Mișcarea se dovedi foarte dificilă, fiindcă era rănit și mai avea pe cap și jobenul din fier.

- Cum... nimic? Asta e reacționar! Cu totul reacționar! strigă fata înspăimântată. Se întoarse spre Shao Lin care-i veni în ajutor bucuroasă.

- Teoria lasă o ușă deschisă pe unde poate intra Dumnezeu încuviințată Shao spre fată.

Tânăra membră a Gărzilor Roșii, tulburată de aceste idei noi, își regăsi siguranța. Ridică mâna cu care ținea cordonul și-o îndreptă spre Ye.

- Ascultă, tu vrei să spui că există Dumnezeu?

- Nu știu.

- Ce?

- Am zis doar că nu știu. Dacă Dumnezeu înseamnă un fel de super-conștiință din afara universului, nu pot spune dacă există sau nu. Știința nu a demonstrat niciuna, nici alta.

De fapt, în această clipă de coșmar, Ye înclina să creadă că Dumnezeu nu există.

Această declarație extrem de reacționară produse o tulburare profundă în mulțime. Dirijat de una dintre Gărzile Roșii de pe scenă, un nou val de lozinci se revărsă.

- Jos cu autoritatea academică reacționară Ye Zhetai!

- Jos cu toate autoritățile academice reacționare!

- Jos cu toate doctrinele reacționare!

După domolirea lozincilor, fata strigă:

- Dumnezeu nu există. Toate religiile sunt unelte născocite de clasele conducătoare pentru amuțirea cugetului poporului!

- Asta este o concepție destul de subiectivă, spuse Ye calm.

Tânăra Gardă Roșie, umilită și furioasă, ajunse la concluzia că discuțiile nu aveau niciun rost în lupta cu un dușman atât de

periculos. Își ridică cordonul și se repezi la Ye, urmată de cele trei colege. Ye era înalt și adolescențele de paisprezece ani trebuiau să-și țintească cordoanele cât mai sus ca să-i atingă capul. După câteva lovituri, jobenul de fier care-l protejase oarecum, se prăbuși. Următoarea ploaie de cataramе metalice îl trânti în sfârșit la pământ.

Tinerele membre ale Gărzilor Roșii, încurajate de succes, deveniră și mai devotate cauzei luptei lor glorioase. Luptau pentru credința lor, pentru idealuri. Erau îmbătate de lumina strălucitoare cu care le învăluia istoria și mândre de propria lor bravură...

Studentii lui Ye se săturară într-un târziu:

– Președintele ne-a învățat „să ne sprijinim mai mult pe elocvență, și nu pe violență!”

Se repeziră și le dădură jos pe cele patru fete îmbătate de putere.

Dar era deja prea târziu. Fizicianul zăcea tăcut pe jos, cu ochii încă deschiși, în timp ce sângele i se prelingea din cap. Peste mulțimea înnebunită se coborî tăcerea. Singurul lucru care se mai mișca era firul subțire de sânge. Asemenea unui șarpe roșu, unduia încet pe scenă, ajunse la margine și începu să picure pe un birou gol de dedesubt. Sunetul ritmic al picăturilor de sânge semăna cu sunetul pașilor cuiva care se îndepărta.

Un chicot înfundat sparse tăcerea. Era Shao Lin, a cărei minte se prăbușise într-un sfârșit. Râsul ei îi îngrozi pe participanți, care începură să plece de la ședința de luptă, mai întâi câte unul, câte doi, apoi în grupuri mari. Terenul de sport se goli repede și în urma lor rămase doar o singură tânără, jos, în fața scenei.

Era Ye Wenjie, fiica lui Ye Zhethai.

Când cele patru fete l-au omorât pe tatăl ei, încercase să se repeadă pe scenă, dar doi oameni de serviciu bătrâni de la universitate o ținuseră și-i șoptiseră la ureche că-și va pierde viața dacă se duce acolo. Ședința de luptă de clasă se transformase într-un episod de nebunie și apariția sa ar fi provocat și mai multă violență. Urlase și urlase iar, dar urletele ei se înecaseră în valurile freneziei de lozinci și urale.

Când s-a liniștit totul, nu a mai fost capabilă să scoată niciun sunet. Privea cu ochii pierduți trupul lipsit de viață al tatălui ei și gândurile pe care nu reușea să le exprime se dizolvaseră în sângele ei, bântuind-o pentru tot restul vieții. După ce mulțimea se împărăștie, rămase acolo ca o statuie de piatră, cu trupul și membrele în poziția în care se aflau atunci când cei doi oameni de serviciu bătrâni o ținuseră strâns.

După mult timp, își lăsă brațele în jos, se duse încet pe scenă, se așeză lângă trupul tatălui ei și-i luă în palme una dintre mâini, acum reci, privind cu ochii goi în depărtare. Când veniră într-un final să ia cadavrul, ea luă ceva dintr-un buzunar și-l puse în mîna lui: pipa tatălui ei.

Wenjie părăsi în liniște terenul de sport, plin de gunoaietele lăsate de mulțime, și se îndreptă spre casă. Când ajunse în fața blocului de locuințe al facultății, auzi hOotele demente de răs care veneau de la fereastra de la etajul doi al apartamentului. Era femeia căreia îi spusese cândva mamă.

Wenjie se întoarse și merse în neștire fără să-i mai pese unde o purtau picioarele.

În cele din urmă, se trezi în fața ușii profesoarei Ruan Wen. În timpul celor patru ani de viață universitară ai lui Wenjie, profesoara Ruan fusese sfătuitoarea și cea mai bună prietenă a ei.

În următorii doi ani, când Wenjie devenise absolventă a Departamentului de Astrofizică și în timpul haosului Revoluției Culturale care a urmat, cu excepția tatălui său, profesoara Ruan rămăsese cea mai apropiată confidentă a ei.

Ruan studiasse la Universitatea Cambridge și casa ei o fascinasese odată pe Wenjie: cărți rafinate, tablouri și discuri aduse din Europa; un pian, un set de pipe europene aranjate pe un suport de lemn delicat (cel care îi aparținea tatălui ei fusese un dar de la Ruan) – unele erau din lemn de măceș mediteraneean, altele din spumă de mare turcească și fiecare părea îmbibată de înțelepciunea bărbatului care ținuse în mână bolul pipei sau muștiucul între dinți, cufundat în gânduri, deși Ruan nu-i pomenise niciodată numele.

Această casă elegantă și plină de căldură reprezentase un refugiu sigur pentru Wenjie când trebuia să se adăpostească de furtunile din lumea mare, dar asta fusese înainte ca locuința să fie percheziționată și toate bunurile să fie confiscate de către Gărzile Roșii. La fel ca tatăl lui Wenjie, Ruan suferise mult în timpul Revoluției Culturale. În timpul ședințelor de luptă, Gărzile Roșii îi atârnașă o pereche de pantofi cu tocuri înalte de gât și-i mângălisă fața cu dâre de ruj ca să demonstreze că viața pe care o trăise era cea a unei capitaliste corupte.

Wenjie se repezi să deschidă ușa locuinței lui Ruan și văzu că haosul lăsat de Gărzile Roșii fusese înlăturat: picturile sfâșiate fuseseră lipite la loc și puse iar pe pereți, pianul răsturnat fusese ridicat și curățat, deși era spart și nu mai putea fi folosit. Cele câteva cărți rămase fuseseră puse frumos la loc pe raft... Ruan stătea pe scaun în fața biroului, cu ochii închiși.

Wenjie veni lângă ea și mângâie ușor fruntea, fața și mâinile profesoarei sale. Toate erau reci. De fapt, Wenjie observase de cum intrase flaconul gol de somnifere de pe birou. Rămase acolo pentru un timp, fără să scoată niciun sunet.

Apoi se întoarse și se îndepărtă. Nu mai putea simți durere. Era ca un contor Geiger care fusese supus unui grad prea mare de radiații, incapabil să mai funcționeze, afișând în tăcere valoarea zero.

Dar tocmai când să iasă din locuință, Wenjie se întoarse să arunce o ultimă privire. Observă că profesoara Ruan se machiase. Se dăduse cu un strat discret de ruj și purta pantofi cu tocuri înalte.

O PRIMĂVARĂ TĂCUTĂ

Doi ani mai târziu, pe munții Marele Hingan:

– Păzea!

După strigătul puternic, o zadă dauriană, groasă cât o coloană a Partenonului, se prăbuși cu o bufnitură surdă și Ye Wenjie simți pământul cutremurându-se.

Își ridică toporul și ferăstrăul și începu să îndepărteze crengile de pe trunchi. De fiecare dată când făcea asta, simțea că spală trupul unui gigant. Uneori, chiar își imagina că gigantul este tatăl ei. Sentimentele de acum doi ani, din noaptea aceea îngrozitoare când trebuise să spele trupul tatălui său la morgă, o urmăreau, iar despicăturile și crăpăturile din scoarța zadei păreau să se transforme în cicatrici vechi și răni noi, acoperind trupul tatălui ei.

Mai mult de o sută de mii de tineri din cele șase divizii și patruzeci și unu de regimente ale Corpului de Producție și Construcție Mongolia Interioară erau împrăștiați prin vastele păduri și pajiști. Când plecaseră din orașe și ajunseseră pentru prima oară în sălbăticia aceasta neobișnuită, mulți dintre „tinerii educați” – studenți de universitate care nu mai aveau școli în care să se ducă – nutreau o speranță romantică: când mulțimea de tancuri ale

imperialiștilor revizionişti sovietici vor trece granița sino-mongolă, se vor înarma și trupurile lor vor forma prima barieră de apărare a Republicii. De fapt, astfel de așteptări erau una dintre considerațiile strategice care duseseră la nașterea Corpului de Producție și Construcție.

Însă războiul pe care și-l doreau arzător era ca un munte aflat la celălalt capăt al pajiștii: se vedea limpede, dar era departe asemenea unui miraj. Așa că au trebuit să se mulțumească cu defrișarea câmpurilor, cu păscutul vitelor și tăierea copacilor.

Nu după mult timp, tinerii și tinerele care își consumaseră odată energia juvenilă în excursii ca să vadă orașele sacre ale Revoluției Chineze descoperiră că, pe lângă cerul imens și aerul curat de aici, cele mai mari orașe din interiorul Chinei nu erau decât niște țărcuri de oi. Înțepenite în mijlocul întinderii reci și fără de sfârșit a pădurilor și a pășunilor, pasiunea lor arzătoare le părea lipsită de sens. Dacă cineva le-ar fi împrăștiat pe jos tot sângele, s-ar fi răcit mai repede decât o balegă de vacă și nu ar fi fost la fel de folositoare. Dar destinul lor era arzător: ei erau generația ce avea să piară în foc. Și astfel, sub drujbele lor, uriașele mări de păduri se transformau în creste sterpe și dealuri golașe. Sub tractoarele și combinele lor, giganticele întinderi de pășuni deveneau lanuri de grâne și apoi deșert.

Ye Wenjie putea descrie despădurirea la care era martoră doar ca pe o pură nebunie. Semeța zadă dauriană, pinul de pădure, mestecănul zvelt și alb, plopul coreean care străpunge norii, bradul aromatic siberian și mestecănul negru, stejarul, ulmul de munte, frasinul manciurian, *Chosenia arbutifolia*¹ sau stejarul de Mongolia – pe orice puneau ochii, doborau la pământ. Compania ei dirija sute de drujbe aidoma unei armate de lăcuste din oțel și, după ce treceau, lăsau în urmă doar cioturi.

Zada dauriană de pe jos, acum lipsită de ramuri, era gata să fie transportată cu tractorul. Ye îi mângâie secțiunea proaspăt expusă a trunchiului tăiat. Făcea asta deseori, ca și cum aceste suprafețe

---

¹ Specie de salcie care crește spontan în Coreea, Insula Sahalin, Kamceatka, în estul Rusiei și în China de Nord-Est (n. tr.).

ar fi fost niște răni uriașe, ca și cum ar fi putut simți durerea copacului. Deodată, văzu o altă mână ce atinge suprafața ciotului. Tremurul mâinii dezvăluia o inimă care rezona cu a ei. Deși mâna era palidă, își dădu seama că-i aparținea unui bărbat.

Ridică privirea. Era Bai Mulin. Un bărbat zvelt, delicat, cu ochelari, reporter la *Mărețele Știri din Producție*, ziarul Corpului. Ajunsesse cu două zile în urmă ca să strângă știri despre compania ei. Ye își aminti că-i citise articolele, scrise într-un stil frumos, sensibil și rafinat, nepotrivit acestui mediu brutal.

– Ma Gang, vino aici! îi strigă Bai unui tânăr care era puțin mai departe.

Ma avea pieptul lat și era musculos ca zădă dauriană pe care tocmai o doborâse. Se apropie și Bai îl întrebă:

– Știi cât de bătrân era copacul ăsta?

– Poți să numeri inelele, îi spuse Ma, arătându-i ciotul.

– Le-am numărat. Mai mult de trei sute treizeci de ani. Îți amintești cât ți-a luat să-l tai cu druja?

– Nu mai mult de zece minute. Uite, vreau să știi că sunt cel mai iute tăietor de lemne de la companie. În orice echipă aș fi, steagul roșu pentru muncitorii model se ține după mine.

Entuziasmul lui Ma Gang era tipic pentru majoritatea oamenilor cărora Bai le acorda atenție. Să apari în ziarul *Mărețele Știri din Producție* era o onoare deosebită.

– Mai mult de trei sute de ani! Douăsprezece generații. Copacul ăsta era doar un lăstar pe vremea dinastiei Ming. În toți acești ani, poți să-ți imaginezi câte furtuni a înfruntat și la câte evenimente a asistat? Și tu l-ai doborât în câteva minute. Chiar n-ai simțit nimic?

– Și ce ai vrea să simt? Ma Gang îl privi cu un aer dezorientat. E doar un copac. Singurele lucruri care nu lipsesc prin locurile astea sunt copacii. Sunt alții mult mai bătrâni decât ăsta.

– E-n regulă. Vezi-ți de treabă!

Bai dădu din cap, se așază pe ciotul copacului și oftă.

Ma Gang dădu și el din cap, dezamăgit că reporterul nu era interesat să-i ia un interviu. „Intelectualii își bat mereu capul cu

nimicuri“, bombăni el. În timp ce vorbea, îi aruncă o privire lui Ye, părănd s-o includă în concluzia lui.

Trunchiul era cărat departe. Stâncile și cioturile din pământ rupeau scoarța copacului în mai multe locuri, rănindu-i și mai mult trupul uriaș. În locul unde fusese înainte greutatea copacului doborât și târât apăruse un șanț adânc în straturile de frunze descompuse ce se adunaseră peste ani. Apa umpluse șanțul. Frunzele putrede dădeau apei o nuanță stacojie, ca sângele.

– Wenjie, vino să te odihnești! spuse Bai, indicându-i jumătatea goală a ciotului pe care stătea.

Ye chiar era foarte obosită. Își puse uneltele jos, se apropie și se așeză lângă Bai, spate în spate.

După o lungă tăcere, Bai izbucni:

– Știu cum te simți. Noi doi suntem singurii care se simt așa.

Ye rămase tăcută. Bai știa că nu-i va răspunde. Nu fusese nicio dată o femeie vorbărească și nu purta conversații cu nimeni. Unii dintre nou-veniți crezuseră că era mută.

Bai își continuă monologul:

– Am vizitat această regiune acum un an. Îmi amintesc că am ajuns pe la amiază, iar gazdele mele mi-au spus că vom mânca pește la prânz. M-am uitat prin jurul colibeii căptușite cu scoarță de copac și nu am văzut decât o oală cu apă pusă la fiert. Niciun fel de pește. Apoi, imediat ce apa a dat în clocot, bucătarul a plecat cu un sucitor în mână. S-a așezat pe malul pârâului care trecea prin fața colibeii și a lovit apa cu sucitorul de câteva ori, apoi a scos un pește mare... Ce loc bogat! Dar acum, dacă te duci la pârâu, o să vezi că e mort, doar apă noroioasă într-un șanț. Mă întreb dacă Corpul de Construcție s-a angajat în construcție sau distrugere.

– De unde îți vin gândurile astea? Întrebă Ye domol.

Nu exprimă nici aprobare, nici dezaprobare, dar simplul fapt că-i vorbise îl făcu pe Bai să se simtă recunoscător:

– Tocmai am terminat de citit o carte și m-a mișcat mult – știi engleză?

Ye încuviință.

Bai scoase din geantă o carte cu coperta albastră. Se uită în jur să se asigure că nu-i vede nimeni și i-o oferă:

– A fost publicată în anul 1962 și a marcat Occidentul.

Wenjie se răsuca pe ciot ca să poată lua cartea. Citi: *O primăvară tăcută* de Rachel Carson.

– De unde ai cartea asta?

– Cartea asta a atras atenția șefilor mari și doresc s-o distribuie pentru selectarea de cadre¹ pentru documentarea internă. Mi-au cerut să traduc partea care are legătură cu pădurile.

Wenjie deschise cartea și fu absorbită imediat. În scurtul capitol introductiv, autoarea descria un orașel care se stinge lent din cauza utilizării pesticidelor. Din frazele simple, obișnuite, transpărea profunda ei îngrijorare.

– Vreau să le scriu conducătorilor din Beijing și să-i informez despre comportamentul iresponsabil al Corpului de Construcție, spuse Bai.

Ye își ridică privirea din paginile cărții. Îi luă ceva timp să-i înțeleagă cuvintele. Nu spuse nimic și-și reluă lectura.

– Păstrează-o dacă vrei s-o citești. Dar ai grijă și nu lăsa pe nimeni s-o vadă. Știi, e genul acela de carte...

Bai se ridică în picioare și privi din nou în jur cu grijă și plecă.

Treizeci și opt de ani mai târziu, Ye Wenjie urma să-și amintească în ultimele sale clipe cât de mult îi influențase viața *O primăvară tăcută*.

Cartea trata o temă limitată: efectele negative care apar în urma utilizării pesticidelor asupra mediului. Dar perspectiva abordată de autoare o tulbură pe Ye până în străfundurile ființei. Utilizarea pesticidelor i se păruse un lucru cât se poate de normal sau chiar folositor (sau măcar neutru), dar cartea lui Carson îi demonstra că, din perspectiva naturii, această acțiune era identică cu Revoluția

---

¹ Când termenul *cadre* este folosit în contextul comunismului chinez, nu se referă la un grup, ci la un membru superior al partidului sau al statului (n. tr. Ken Liu).

Culturală și tot atât de distructivă pentru lumea noastră. Dacă așa stăteau lucrurile, atunci câte alte acțiuni ale omenirii, care îi păru-seă normale sau chiar juste, în realitate erau cumplite?

În timp ce se gândea la asta, o deducție o cutremură: *este oare posibil ca relația dintre omenire și rău să fie similară cu relația dintre ocean și un aisberg care plutește pe suprafața lui? Atât oceanul, cât și aisbergul sunt din același material. Aisbergul pare ceva aparte doar datorită formei diferite. În realitate, nu este decât o parte minuscule din oceanul uriaș...*

Era imposibil să te aștepti la o deșteptare morală a omenirii prin ea însăși, și era tot atât de imposibil ca oamenii să se ridice de la pământ, trăgându-se de păr. Pentru atingerea deșteptării morale era nevoie de o putere din afara rasei umane.

Acest gând hotărâse întregul curs al vieții lui Ye.

După patru zile de la primirea cărții, Ye se duse la singura casă de oaspeți pentru angajații companiei, unde locuia și Bai, ca să i-o înapoieze. Deschise ușa și îl găsi întins pe pat, extenuat, plin de noroi și rumeguș. Când o văzu, el se chină să se ridice în capul oaselor.

– Ai fost la lucru azi? îl întrebă Ye.

– Lucrez la companie de atât de mult timp, nu pot să mă plimb și să nu fac nimic. A trebuit să iau parte la munca grea. Nu-i ăsta spiritul revoluției? A, da, și am lucrat lângă Vârful Radar. Copacii de acolo erau groaznic de deși. Am intrat în frunze putrezite până la genunchi. Mi-e teamă să nu mă îmbolnăvesc de la miasme.

– Vârful Radar? întrebă Ye șocat.

– Da. Regimentul a avut o sarcină de urgență: curățarea unei zone de avertizare în jurul vârfului prin tăierea copacilor.

Vârful Radar era un loc misterios. Abrupt și fără nume, își primise porecla de la marea antenă parabolică din vârf. De fapt, oricine care se pricepea cât de cât își putea da seama că nu era o antenă de radiolocație: chiar și orientarea ei se schimba în fiecare zi și antena nu se mișca continuu. Când bătea vântul, emitea un șuierat care se auzea din depărtări.

Oamenii din compania lui Ye știau doar că Vârful Radar era o bază militară. Localnicii spuneau că atunci când se înființase baza militară cu trei ani în urmă, armata mobilizase o mulțime de oameni ca să construiască drumul care ducea spre vârf și să instaleze o linie principală de alimentare. Tone de provizii fuseseră transportate pe munte. Dar după terminarea construcției bazei militare, drumul fusese distrus și în urmă rămăsese doar o potecă anevoioasă care șerpuia printre copaci. Adeseori se vedeau elicoptere aterizând și luându-și zborul de pe vârf.

Antena nu era vizibilă întotdeauna. Când vântul bătea cu putere, era retrasă.

Însă când era prelungită, se întâmplau multe lucruri stranii prin zonă: animalele din pădure deveneau zgomotoase și agitate, stoluri de păsări țâșneau brusc din pădure, iar oamenilor le era greață și amețeau. În plus, cei care locuiau lângă antenă tindeau să chelească. După spusele localnicilor, aceste fenomene apăruseră doar după instalarea antenei.

Circulau multe povestiri ciudate legate de Vârful Radar. Odată, când ninge, antena a fost prelungită și zăpada a devenit instantaneu ploaie. Dar cum temperatura la sol era încă cea de îngheț, ploaia s-a transformat în gheață pe copaci. Țurțuri imenși atârnav de crengi și întreaga pădure era un palat de cristal. Din când în când, ramurile trosneau sub greutatea gheții și țurțurii se prăbușeau la sol cu bufnituri sonore. Uneori, când antena era prelungită, o zi senină se transforma în trăsnete și fulgere și apăreau lumini ciudate pe cerul nopții.

După sosirea companiei Corpului de Construcție, comandantul i-a anunțat imediat să evite să se apropie de Vârful Radar, care era foarte bine păzit, patrulele având voie să tragă fără avertisment.

Săptămâna trecută, doi oameni se duseseră să vâneze și urmăriseră o căprioară până la poalele vârfului, fără să-și dea seama unde se aflau. Santinelele, care erau la jumătatea drumului spre vârf, trăsese în ei. Din fericire, pădurea fiind atât de deasă, cei doi nu fuseseră răniți – doar unul dintre ei se scăpase pe el. La ședința companiei de a doua zi, ambii primiră avertismente. Poate

din cauza acestui incident, cei de la bază hotărâseră să creeze o zonă de avertizare în jurul vârfului, în pădure. Faptul că baza putea emite ordine de lucru pentru Corpul de Construcție demonstra și ce influență politică avea aceasta.

Bai Mulin luă cartea de la Ye și o ascunse cu grijă sub pernă. Din același loc, scoase câteva foi de hârtie cu un scris mărunț și i le întinse.

– Asta e ciorna scrisorii mele. Vrei s-o citești?

– Scrisoare?

– Așa cum ți-am spus, vreau să le scriu conducătorilor din Beijing.

Scrisul era neîngrijit și Ye a trebuit să citească foarte atent. Dar conținutul era documentat și bine argumentat. Scrisoarea începea cu descrierea modului cum, dintr-un loc fertil, munții Taihang deveniseră un pustiul sterp, ca rezultat al despăduririi. Descria apoi creșterea recentă și rapidă a conținutului de nisip din Fluviul Galben. În final, arăta că acțiunile companiei Corpului de Producție și Construcție Mongolia Interioară vor avea consecințe ecologice foarte grave. Ye a observat că stilul lui era similar celui folosit în *O primăvară tăcută*: precis și obișnuit, dar și poetic. Deși Ye era de formație tehnică, îi plăcea proza literară.

– E foarte frumoasă! spuse ea, cu sinceritate.

Bai încuviință.

– Atunci o s-o trimit.

Luă câteva foi de hârtie curate să copieze conținutul ciornei. Însă mâinile lui tremurau atât de tare că nu putea contura nicio literă. Era o reacție comună la cei care foloseau drujba pentru prima oară. Mâinile lui tremurânde nu puteau ține un castronel de orez, darămite să scrie lizibil.

– Mă lași să copiez eu pentru tine? spuse Ye.

Îi luă stiloul din mână.

– Scrii atât de frumos, spuse Bai, văzând primul rând de caractere de pe pagină.

Îi turnă un pahar de apă lui Ye. Mâinile îi tremurau atât de tare, încât vărsă apă. Ye trase scrisoarea deoparte.

– Ai studiat fizica? întrebă Bai.

- Astrofizica. Acum nu mai folosește la nimic.

Ye nici măcar nu-și ridică privirea.

- Studiezi astrele. Cum să nu folosească la nimic? S-au deschis recent universitățile, dar nu acceptă absolvenți. Oameni cu educație superioară și atât de competenți să fie trimiși să lucreze într-un loc ca ăsta...

Ye nu răspunse și continuă să scrie. Nu voia să-i spună lui Bai că, pentru cineva ca ea, fusese un adevărat noroc să poată lucra la Corpul de Construcție. Nu voia să comenteze situația ei - nu era nimic important de spus.

În colibă se coborî tăcerea, punctată doar de sunetul vârfului stiloului zgâriind hârtia. Putea mirosi aroma de rumeguș de pe corpul lui Bai. Pentru prima oară de la moartea tatălui ei, simți cum i se încălzește inima și-și permise luxul să se relaxeze și să-și coboare o clipă garda circumspectă care o apăra de lume.

Peste mai mult de o oră, termină scrisoarea. Scrise adresa pe plic așa cum i-o dictă Bai, se ridică și-și luă la revedere. La ușă se întoarse.

- Dă-mi haina. O să ți-o spăl eu.

Propria îndrăzneală o surprinse.

- Nu! Cum aş putea? Bai scutură din cap. Femeile războinice de la Corpul de Construcție muncesc cot la cot cu bărbații în fiecare zi. Du-te să te odihnești. Măine trebuie să te trezești la șase fix, în zori, să începi munca prin munți. O, Wenjie, mă întorc la centru poimăine. Le voi explica situația ta superiorilor mei. Poate îți va fi de ajutor.

- Mulțumesc. Dar îmi place aici. E liniște.

Ye privi conturul neclar al pădurilor întunecate din munții Marele Hingan în lumina lunii.

- Încerci să fugi de ceva?

- Plec acum, șopti Ye.

Și chiar asta făcu.

Bai îi privi silueta zveltă dispărând în lumina lunii. Apoi își ridică privirea spre pădurile întunecate pe care ea le privise cu câteva clipe înainte.

Pe Vârful Radar din depărtare, uriașa antenă se înălța lucind metalic și rece.

După trei săptămâni, într-o zi pe la prânz, Ye Wenjie fu chemată de la tabăra forestieră la sediul central al companiei. De cum intră, simți că ceva nu e în regulă. Comandantul companiei și instructorul politic erau împreună cu un străin cu o expresie dură. Pe biroul din fața străinului era o geantă neagră și alături un plic și o carte. Plicul era deschis, iar cartea părea un exemplar din *O primăvară tăcută*, pe care o citise.

În anii aceia, oricui îi era frică pentru propria situație politică. Teama lui Wenjie se acutiza. Simțea că lumea din jurul ei se închide ca gura unui sac care se strânge și că totul o apasă greu.

– Ye Wenjie, eu sunt directorul Zhang de la Biroul Politic al Diviziei. Dânsul a venit aici să investigheze.

Instructorul politic îl indică pe străin.

– Sperăm că vei coopera pe deplin și că vei spune adevărul.

– Tu ai scris scrisoarea asta? Întrebă directorul Zhang.

Scoase scrisoarea din plic. Ye încercă s-o ia, dar Zhang o ținu strâns și i-o arată, pagină cu pagină până la ultima, cea care o interesa cel mai mult.

Nu era nicio semnătură. Doar „Masele Revoluționare“.

– Nu, nu am scris scrisoarea asta. Ye scutură din cap înfricoșată.

– Dar e scrisul tău.

– Da, dar am copiat-o pentru altcineva.

– Cine?

În mod normal, când suferea o nedreptate din partea companiei, Ye refuza să protesteze. Îndura, pur și simplu, în tăcere și nu i-ar fi trecut niciodată prin cap să-i implice pe ceilalți. Dar acum era altceva. Înțelegea prea bine ce însemnau toate astea.

– Am ajutat un reporter de la *Mărețele Știri din Producție*. A fost aici acum câteva săptămâni. Numele lui este...

– Ye Wenjie!

Ochii negri ai directorului Zhang o fixară precum țevile unor puști.

- Te previn! Dacă încerci să dai vina pe alții, îți vei înrăutăți situația. Am clarificat totul cu tovarășul Bai Mulin. Singura lui implicare a fost să expedieze scrisoarea de la HOhot. Nu avea nicio idee despre conținut.

- A... așa a spus el?

Ye simți că vede negru în fața ochilor.

În loc să-i răspundă, directorul Zhang luă cartea de pe birou.

- Scrisoarea ta era clar inspirată de cartea asta.

Îi arată cartea directorului companiei și instructorului politic.

O primăvară tăcută a fost publicată în America în anul 1962 și a avut o influență semnificativă în lumea capitalistă.

Apoi scoase încă o carte din geantă. Coperta era albă cu caractere negre.

- Asta este traducerea în limba chineză. Autoritățile competente au distribuit-o cadrelor selectate pentru documentarea internă, ca să poată fi criticată. În acest moment, autoritățile competente au dat deja un verdict clar: cartea este un exemplu toxic de propagandă reacționară. Adoptă punctul de vedere al idealismului istoric pur și susține o teorie apocaliptică. Sub pretextul dezbaterei problemelor de mediu, încearcă să justifice corupția profundă a sistemului capitalist. Conținutul ei este extrem de reacționar.

- Dar această carte... nu-mi aparține!

- Tovarășul Bai a fost numit traducător de către autoritățile competente. Așa că a fost perfect legal să se ocupe de traducerea cărții. Sigur că *este* responsabil pentru neglijență și pentru că ți-a permis să i-o furi în timp ce participa la sarcinile de lucru ale Corpului de Construcție. Cartea asta ți-a furnizat armele intelectuale cu care poate fi atacat socialismul.

Ye nu scoase un cuvânt. Știa că se prăbușise pe fundul prăpastiei. Orice luptă era inutilă.

În ciuda anumitor informații istorice care au fost ulterior date publicității, Bai Mulin nu intenționase să o acuze pe Ye Wenjie pe nedrept. Scrisoarea pe care a scris-o conducerii centrale din Beijing se baza, fără doar și poate, pe un simț real al responsabilității.

Pe atunci, mulți oameni scriau conducerii centrale din tot felul de motive. Majoritatea scrisorilor rămâneau fără răspuns, dar datorită lor câtorva le zâmbea norocul politic peste noapte, în timp ce alții își atrăgeau un ghinion dezastruos. Curentele politice din vremea aceea erau extrem de complexe. Ca reporter, Bai credea că le putea înțelege și că putea evita sensibilitățile periculoase, dar fusese, din câte se pare, prea sigur pe el și scrisoarea lui aterizase pe un teren minat necunoscut. După ce aflase efectul produs de scrisoare, frica înăbușise orice altceva. Ca să scape, se hotărâse s-o sacrifice pe Ye Wenjie.

Jumătate de secol mai târziu, istoricii vor fi fost de acord că acest eveniment din 1969 a reprezentat un moment de răscruce în cursul omenirii.

Fără să vrea, Bai a devenit un personaj istoric cheie. Dar nu a apucat să afle asta. Istoricii au înregistrat cu dezamăgire cum a decurs restul vieții lui liniștite. A continuat să lucreze la *Mărețele Știri din Producție* până în anul 1975, când Corpul de Producție și Construcție Mongolia Interioară s-a dizolvat. A fost trimis într-un oraș din nord-estul Chinei ca să lucreze pentru Asociația Științifică până la începutul anilor '80. Apoi a plecat în Canada, unde a predat limba chineză într-o școală din Ottawa până în anul 1991, când a murit de cancer la plămâni. Tot restul vieții sale nu a mai pomenit-o pe Ye Wenjie și nu știm dacă a avut remușcări sau dacă s-a căit pentru acțiunile lui.

– Wenjie, compania te-a tratat foarte bine.

Comandantul companiei o învălui într-un nor gros de fum de la țigara lui cu tutun MOe. Se uită în pământ și continuă.

– Ești suspectă din punct de vedere politic din cauză că te-ai născut într-o familie cu un trecut anume. Dar te-am tratat mereu ca pe una dintre noi. Atât eu, cât și instructorul politic ți-am vorbit adesea despre tendința ta de a te izola de lume și despre lipsa de automotivare în căutarea progresului. Vrem să te ajutăm. Dar uită-te la tine! Ai comis o greșală atât de gravă!

– Instructorul politic relua tema:

- Mereu am spus că are resentimente adânc înrădăcinate împotriva Revoluției Culturale.

- Escortați-o la sediul central al diviziei în după-amiaza asta, împreună cu dovada crimei, spuse directorul Zhang cu o expresie impasibilă.

Celelalte trei deținute fuseseră luate una câte una, până când doar Ye mai rămase în celulă. Grămăjoara de cărbuni din colț se terminase și nimeni nu venise să mai aducă. Focul din sobă se stinsese de mult. Era atât de frig că a trebuit să se învelească cu pătura.

Doi ofițeri o vizitară înainte de lăsarea nopții. Femeia cea mai în vârstă, un ofițer superior, fu prezentată de asociatul ei drept Reprezentanta Militară de la Tribunalul Poporului Intermediar¹.

- Numele meu este Cheng Lihua, se prezintă funcționarul superior.

Avea cam patruzeci de ani, purta o haină militară și ochelari cu rame groase. Trăsăturile chipului erau blânde și se vedea că fusese o femeie frumoasă în tinerețe. Vorbea zâmbind și avea darul să te facă s-o simpatizezi instantaneu. Ye Wenjie își dădu seama că era neobișnuit pentru un asemenea funcționar superior să viziteze un deținut pe cale să fie judecat. Își înclină capul cu grijă spre Cheng și îi făcu loc pe patul îngust ca să se poată așeza.

- Este foarte frig aici. Ce s-a întâmplat cu soba voastră?

Cheng se uită cu reproș la șeful centrului de detenție care stătea în picioare lângă ușa celei. Se întoarse spre Ye.

- Mm..., ce tânără ești! Mai tânără decât aș fi crezut.

Se așază pe pat, în dreapta lui Ye, și scotoci prin geantă, bombănind în continuare.

---

¹ În timpul Revoluției Culturale, majoritatea tribunalelor poporului intermediare și a tribunalelor înalte ale poporului, cât și organele procuraturii se aflau sub controlul comisiilor militare. Reprezentanții militari aveau ultimul cuvânt în judecarea chestiunilor juridice (n.a.).

– Wenjie, ești foarte tulburată. Toți tinerii sunt la fel. Cu cât citești mai multe cărți, cu atât sunteți mai tulburați. Ei, ce pot să spun...

Găsi ce căuta și scoase un teanc subțire de foi. Privirea îi era plină de bunăvoință și afecțiune:

– Dar nu-i nimic. Care tânăr nu greșește? Și eu am greșit. Pe vremea când făceam parte din trupa artistică a Armatei a 4-a Terestră, m-am specializat în interpretarea cântecelor sovietice. Odată, în timpul unei ședințe de studiu politic, am declarat că China ar trebui să nu mai fie o țară separată și să facă parte din URSS ca o republică membră. Astfel, comunismul internațional ar fi devenit mai puternic. Cât de naivă am fost! Dar cine nu a fost naiv în viața lui?! A trecut. Când greșești, important este să-și recunoști greșeala și s-o corectezi. Apoi poți continua Revoluția.

Cuvintele lui Cheng pădură s-o atragă pe Ye. Dar după ce trecuse prin atâtea necazuri, învățase să fie prudentă. Nu îndrăzneă să creadă în bunătatea care părea un lux nepermis.

Cheng puse teancul de foi pe pat, în fața lui Ye, și-i întinse un stilou.

– Hai, te rog, semnează aici. Apoi putem să vorbim deschis și să rezolvăm obstacolele ideologice.

Vorbea cu tonul unei mame care încearcă să-și încurajeze fiica să mănânce.

Ye se uită fix la teancul de hârtii, în tăcere, nemișcată. Nu ridică stiloul.

Cheng îi zâmbi indulgent:

– Poți să ai încredere în mine, Wenjie. Îți dau cuvântul meu că acest document nu are nimic de-a face cu situația ta. Hai, semnează! Asociatul ei, care stătea într-o parte, interveni:

– Ye Wenjie, Reprezentanta Cheng încearcă să te ajute! A lucrat din greu pentru tine.

Cheng îi făcu semn să tacă.

– Dar e de înțeles. Biata copilă! Ai fost atât de speriată. Mai sunt câțiva tovarăși a căror conștiință politică nu este destul de înaltă. Unii membri ai Corpului de Construcție și oameni de la

tribunalul poporului folosesc metode atât de simpliste și sunt atât de nepoliticoși. Este cât se poate de nepotrivit! Ei bine, Wenjie, de ce nu citești documentul? Citește-l cu atenție!

Ye luă documentul și-l răsfoi în lumina chioară a celulei de detenție. Reprezentanta Cheng n-o mințise. Documentul nu avea nimic de-a face cu situația ei.

Era despre tatăl său. Conținea informații despre relațiile și conversațiile lui cu diferiți indivizi. Sursa era sora mai mică a lui Wenjie, Wenxue. Ca o Gardă Roșie extrem de radicală, Wenxue fusese mereu proactivă și-l demascase pe tatăl lor, întocmind nenumărate rapoarte ce scoteau la iveală așa-zisele lui păcate. Parte din materialele respective contribuiseră la moartea sa.

Însă Ye își dădea seama că raportul nu fusese scris de sora ei. Wenxue avea un stil pasional, nervos. Când citeai rapoartele sale, fiecare rând avea un impact exploziv, ca o înlănțuire de petarde. Iar acest document era scris într-un stil detașat, competent, meticulos. Cine a vorbit cu cine, când, unde și despre ce – fiecare detaliu fusese înregistrat, cu data exactă. Pentru cineva lipsit de experiență, conținutul părea să fie un jurnal plicticos, însă scopul calculat și rece care se ascundea înăuntru era foarte diferit de năzbâtiile copilăroase ale lui Wenxue.

Ye nu înțelegea unde ținea documentul de fapt, dar intuia că are de-a face cu un proiect de apărare națională important. Ca fată de fizician, ghicise că se referea la proiectul bombei duble, lansat în anul 1964, și care dusesse la prima bombă atomică și la prima bombă cu hidrogen a Chinei.

În timpul Revoluției Culturale, dacă cineva dorea să distrugă o persoană sus-pusă, trebuia să strângă dovezi despre deficiențele sale în diverse domenii de care era răspunzător. Dar pentru cei care puneau la cale asemenea mecanisme politice, proiectul bombei duble ridica destule dificultăți. Proiectul fusese sprijinit puternic la cele mai înalte niveluri ale guvernului pentru a evita întreruperea sa din cauza Revoluției Culturale. Celor cu scopuri abjecte le era greu să se atingă de el.

Din cauza trecutului familiei, tatăl său nu întrunea cerințele politice și nu lucrase la proiectul bombei duble. Contribuise doar cu un soi de muncă teoretică mai puțin importantă. Însă era mai ușor să te folosești de el decât de cei care lucraseră efectiv la proiect. Ye Wenjie nu știa dacă conținutul documentului era adevărat sau fals, dar era convinsă că fiecare personaj și fiecare semn de punctuație reprezentau o armă politică. Pe lângă cei vizați de aceste arme, multora urma să li se schimbe soarta din cauza documentului cu pricina.

La sfârșit era semnătura surorii ei cu litere mari și ea trebuia să semneze ca martor. Observă că alți trei martori semnaseră înaintea sa.

– Nu știi nimic despre aceste conversații, șopti Ye.

Puse documentul la loc.

– Cum să nu știi? Multe din aceste conversații au avut loc acasă la tine. Sora ta le cunoștea. Și tu trebuie să știi de ele!

– Dar nu știi.

– Chiar au avut loc. Trebuie să ne crezi!

– Nu am spus că nu sunt adevărate. Dar nu știi nimic despre ele. Așa că nu pot semna.

– Ye Wenjie!

Asociații lui Cheng se apropie de ea. Însă fu oprit din nou. Cheng se mișcă astfel încât veni alături de Ye și-i luă mâna rece.

– Wenjie, hai să punem cărțile pe masă. Cazul tău este, în mare măsură, la discreția procuraturii. Pe de o parte, îl putem minimiza și considera că e vorba despre un tânăr educat, prostit de o carte reacționară – fără niciun fel de probleme. Nici n-ar mai fi nevoie să urmărim procedura judiciară. Te vom trimite la un curs politic și vei scrie câteva rapoarte autocritice. Apoi, te vei întoarce la Corpul de Construcție. Pe de altă parte, putem ancheta cazul până la capăt. Wenjie, trebuie să știi că poți fi declarată contrarevoluționar activ.

– Și într-un caz politic cum e al tău, toate organele procuraturii și ale tribunalului vor fi mai degrabă severe decât îngăduitoare. Asta pentru că un tratament prea sever ar fi o greșeală

metodologică, pe când un tratament prea blând ar fi o greșeală politică. Până la urmă însă, decizia aparține comisiei militare de control. Bineînțeles că-ți spun toate astea în regim neoficial.

Asociatul ei adăugă:

– Reprezentanta Cheng încearcă să te salveze. Trei martori au semnat deja. Refuzul tău nu are niciun rost, de fapt. Ye Wenjie, te rog, deschide bine ochii.

– Ei bine, Wenjie, continuă Cheng, mă doare inima să văd cum o tânără educată ca tine se distruge din cauza unui asemenea lucru. Chiar vreau să te salvez. Te rog să cooperezi. Uită-te la mine. Crezi că aș putea să-ți fac vreun rău?

Dar Ye nu se uită la Reprezentanta Cheng. Vedeă, în schimb, sângele tatălui ei.

– Reprezentantă Cheng, nu am cunoștință de întâmplările înregistrate în acest document. Nu-l pot semna.

Cheng Lihua încremeni. O privi intens pe Ye pentru ceva vreme și aerul din celulă păru să devină din ce în ce mai greu. Puse documentul înapoi în geantă și se ridică. Expresia blândă nu se șterse, dar i se imprimă pe chip ca o mască de ipsos. Cu același aer tandru și binevoitor se îndreptă spre colțul celulei unde se afla o găleată cu apă pentru spălat. O ridică și turnă jumătate din conținut peste Ye și cealaltă jumătate peste pătură, cu un calm metodic. Apoi lăsa găleata să cadă și ieși din celulă, oprindu-se doar ca să suiere:

– Cătea încăpățânată!

Șeful centrului de detenție ieși ultimul. Se holbă impasibil la Ye, udă până la piele și cu apa picurând de pe ea, și trânti ușa zgomotos, încuind-o.

Prin hainele ude, frigul iernii din Mongolia Interioară o cuprinse ca strânsoarea unui uriaș. Își auzi dinții clănțănind, dar în cele din urmă sunetul dispăru. Frigul îi pătrunse în oase și lumea din jur deveni un alb lăptos. Simți că întregul univers e doar un imens bloc de gheață și că ea a rămas ultima scânteie de viață dinăuntrul lui. Ea, o fată care era pe punctul să moară înghețată, nu avea nici măcar chibrituri, ci doar iluzii...

Blocul de gheață care o ținea strâns deveni treptat transparent. În fața ei zări o clădire înaltă, iar în vârf o tânără agita un steag roșu. Silueta zveltă contrasta viu cu lățimea steagului. Era sora ei, Wenxue. De când o rupsese cu propria familie autoritar-academică și reacționară, Wenjie nu mai primise vești de la ea. Aflase de curând că sora sa mai mică murise acum doi ani în timpul războaielor dintre facțiunile Gărzilor Roșii.

În timp ce o urmărea, silueta care agita steagul deveni Bai Mulin și în ochelari se reflectau flăcările dezlănțuite sub clădire. Apoi se transformă în Reprezentanta Cheng, apoi în mama sa, Shao Lin, apoi în tatăl ei. Purtătorul steagului se tot schimba, dar steagul se mișca fără întrerupere, ca un perpetuum mobile care măsura ce mai rămăsese din viața ei scurtă.

Treptat, steagul deveni neclar și totul se înceteșă. Gheața care umpluse universul o sigilase din nou în interiorul ei. Doar că acum era neagră.

COASTA ROȘIE I

Ye Wenjie auzi un huruit puternic. Nu-și dădea seama cât timp trecuse.

Zgomotul venea de peste tot din jur. În starea ei vagă de conștiință, i se părea că un dispozitiv gigantic perforase sau tăiase blocul de gheață care o ținuse prizonieră. Lumea încă era cuprinsă de întuneric, dar zgomotul devenea din ce în ce mai real. În cele din urmă, fu convinsă că sursa lui nu era nici în cer, dar nici în iad.

Își dădu seama că avea ochii închiși. Cu puțin efort, își ridică pleoapele grele. Primul lucru pe care-l văzu fu lumina încastrată adânc în tavan. Emitea o lucire palidă, fiind acoperită de o plasă metalică pentru protecție. Tavanul părea făcut din metal.

Auzi un glas bărbătesc care-i șoptea numele.

- Ai febră mare, spuse bărbatul.

- Unde mă aflu? Vocea ei era atât de stinsă, că nu-și putea da seama dacă-i aparține.

- Într-un elicopter.

Ye se simțea slăbită și adormi din nou. În timp ce picotea, huruitul părea să-i țină companie. Dar nu peste mult timp, se trezi iar. Acum dispăruse amețea, în schimb reapăruse durerea. Capul și articulațiile membrelor o dureau tare și respirația părea să-i

ardă. În gât avea dureri atât de mari, încât saliva înghițită îi părea o bucată de cărbune încins.

Își întoarse capul și văzu doi bărbați îmbrăcați în aceleași uniforme ca a Reprezentantei Cheng. Dar, spre deosebire de ea, pe bereta din bumbac a Armatei de Eliberare a Poporului, era o stea roșie cusută în față. Hainele lor erau descheiate și văzu petlițele roșii ale uniformei militare. Unul dintre ei purta ochelari.

Ye descoperi că era acoperită cu o haină militară. Îmbrăcămintea de pe ea era uscată și călduroasă.

Se chinui să se ridice în capul oaselor și, spre surprinderea ei, reuși. Se uită afară pe hubloul de pe cealaltă parte; norii se rostogoleau lent, oglindind lumina orbitoare a soarelui. Își feri privirea. Cabina îngustă era plină de lăzi militare din tablă kaki. Pe un alt hublou, văzu umbrele scânteietoare ale rotoarelor. Chiar se afla într-un elicopter.

– Ar trebui să te întinzi la loc, îi spuse bărbatul cu ochelari.

O ajută și o acoperi din nou cu haina.

– Ye Wenjie, tu ai scris lucrarea asta? celălalt bărbat îi întinse un ziar englezesc.

Titlul lucrării era „Posibila existență a limitelor de fază în zona radiației solare și caracteristicile lor reflectoare”. Îi arată coperta revistei; era un exemplar din *The Journal of Astrophysics*¹ din anul 1966.

– Sigur că ea a scris-o. De ce trebuie să-ți mai confirme?

Bărbatul cu ochelari luă revista și făcu prezentările.

– Dumnealui este comisarul Lei Zhicheng de la Baza Coasta Roșie. Eu sunt Yang Weining, inginerul-șef al Bazei. Peste o oră aterizăm. Odihnește-te între timp.

Tu ești Yang Weining? Ye nu spuse nimic, dar era uluită. Îi văzuse expresia calmă, nedorind, se pare, să le arate celorlalți că se cunosc. Yang fusese unul dintre studenții absolvenți ai lui Ye Zhetai. Când el își obținea licența, Wenjie era încă în primul an de facultate.

Își amintea limpede prima dată când Yang venise la ei acasă. Tocmai începuse să studieze pentru diplomă și trebuia să discute

---

¹ Jurnalul de astrofizică (n. tr.).

cu profesorul Ye orientarea cercetării sale. Yang îi spusese că dorea să se concentreze asupra problemelor experimentale și aplicate și să se țină departe de cele teoretice.

Tatăl său îi zise atunci: „Nu mă opun ideii tale. Dar suntem la Departamentul de Fizică Teoretică, la urma urmei. De ce vrei să eviți teoria?”

„Vreau să mă dedic vremurilor noastre, să contribui la lumea reală.”

Tatăl ei răspunsese: „Teoria este fundația oricărei aplicații. Nu este oare descoperirea unei legi fundamentale cea mai mare contribuție la lumea noastră?”

Yang ezitase și, până la urmă, își dezvăluise adevăratele temeri: „E foarte ușor să faci greșeli ideologice când te ocupi de teoria fizicii.”

Tatăl ei rămăsese fără replică.

Yang era foarte talentat, cu o bază solidă de cunoștințe matematice și o minte ageră. Dar în timpul scurtei perioade de absolvent, păstrase mereu o distanță considerabilă față de coordonatorul lucrării lui de diplomă. Ye Wenjie îl văzuse de mai multe ori, dar, poate influențată de tatăl ei, abia îl băgase în seamă. În ceea ce-l privește, n-ar fi putut spune dacă-i acordase vreo atenție. După ce își luase diploma, Yang întrerupsese orice legătură cu tatăl ei.

Simțindu-se iar slăbită, închise ochii. Cei doi bărbați se îndepărtară și se ghemuiră lângă un șir de lăzi, discutând în șoaptă. Însă cabina era atât de mică, încât Ye putea să-i audă prin huruitul motorului.

– Tot cred că nu-i o idee bună, spuse comisarul Lei.

– Poți să faci rost de personalul de care am nevoie prin metodele obișnuite? întrebă Yang.

– Am făcut tot ce-am putut. Niciun militar nu are specializarea asta, iar recrutarea din afara armatei ridică multe semne de întrebare. Știi foarte bine că avizul de securitate pentru acest proiect necesită o persoană care să vrea să se înroleze în armată. Însă cea mai importantă chestiune este cerința din regulamentele de securitate pentru sechestrarea la bază pentru perioade mari de

timp. Ce e de făcut dacă au familii? Să le sechestrezi și pe ele? Nimeni n-ar fi de acord cu așa ceva. Am găsit doi candidați posibili, dar ambii au preferat să rămână la Școlile de Cadre 7 Mai¹ decât să vină aici. Sigur că putem să-i aducem cu forța. Dar dată fiind natura acestei munci, nu are rost să avem pe cineva care nu vrea să fie aici.

– Atunci singura opțiune este s-o folosim pe ea.

– Da, dar este neconvențional.

– Tot proiectul este neconvențional. Dacă ceva nu merge cum trebuie, îmi voi asuma responsabilitatea.

– Șef Yang, chiar crezi că îți poți asuma responsabilitatea pentru așa ceva? Ești un specialist tehnic, iar Coasta Roșie nu are nimic în comun cu alte proiecte de apărare națională. Complexitatea sa depășește chestiunile de natură tehnică.

– Așa este.

Când au aterizat, se înserase deja.

Ye refuză ajutorul lui Yang și al lui Lei și se luptă să se dea jos din elicopter singură. O rafală puternică de vânt aproape o dezechilibră. Rotoarele care încă se învâртеau tăiau felii de vânt și scoteau un șuiurat. Aroma de pădure din aer îi era cunoscută și cu vântul era familiarizată. Era cel din munții Marele Hingan.

Mai auzi și un alt sunet, un fel de urlet profund, puternic, grav, care părea zgomotul de fond al lumii: era antena parabolică în bătaia vântului. Doar acum, când era atât de aproape de ea, își dădea seama de imensitatea ei. Viața lui Ye din ultima lună se conturase ca un cerc mare: se afla pe Vârful Radar.

Nu putu să nu privească în direcția companiei Corpului de Construcție. Dar tot ce văzu fu o mare înnegurată de copaci în lumina asfințitului.

Elicopterul nu fusese trimis aici doar ca s-o aducă pe ea. Mai mulți soldați începură să descarce lăzile militare metalice kaki din

---

¹ Școlile de cadre erau în timpul Revoluției Culturale lagăre de muncă unde funcționarii superiori și intelectualii erau reeducați (n. tr. Ken Liu).

cabină. Trecură pe lângă ea fără să-i arunce vreo privire. Mergând în urma lui Yang și a lui Lei, Ye observă că Vârful Radar era spațios. Un pâlț de clădiri albe, ca niște cuburi delicate de jucărie, se adunau la adăpostul uriașei antene. Cei trei se îndreptară spre poarta bazei, flancată de doi gardieni, și se opriră în fața ei.

Lei se întoarse și-i vorbi solemn:

– Ye Wenjie, dovada crimei tale contrarevoluționare este de netăgăduit și tribunalul te-ar fi putut pedepsi așa cum meriți. Dar acum ai șansa să-ți îndrepti greșeala prin muncă grea. Poți să accepți sau poți să refuzi.

Arată cu degetul spre antenă:

– Aici este o instituție de cercetare militară. Cercetarea care se derulează are nevoie de cunoștințele tale științifice specializate. Inginerul-șef Yang poate să-ți ofere detalii și te invit să meditezi asupra lor cu grijă.

Încuviință spre Yang și intrară pe poartă după soldații care cărau lăzi. Yang așteptă până când ceilalți se îndepărtară și-i făcu semn lui Ye să-l urmeze ceva mai încolo, ca să nu-l audă santinelele.

Nu mai pretinse că n-o cunoștea:

– Wenjie, vreau să fie totul clar. Asta nu e vreo șansă extraordinară. Am aflat de la comisia de control militar a tribunalului că, deși Cheng Lihua a cerut să fii pedepsită în mod exemplar, vei primi doar o sentință de cel mult zece ani. Dar, luând în considerare circumstanțele atenuante, vei face probabil șase sau șapte ani. Pe când aici – și arată cu mâna în direcția bazei – este un proiect de cercetare care se încadrează în nivelul cel mai ridicat de securitate. Dat fiind statutul tău, dacă pășești pe poartă este posibil – se opri o clipă, ca și cum ar fi vrut ca urletul grav al antenei să accentueze greutatea vorbelor lui – să nu mai ieși niciodată.

– Vreau să intru!

Yang fu surprins de răspunsul ei prompt.

– Nu te grăbi. Întoarce-te la elicopter. Va decola peste trei ore și, dacă refuzi oferta noastră, te va duce înapoi.

– Nu vreau să mă întorc. Hai să intrăm!

Glasul lui Ye era blând, dar tonul avea o fermitate metalică mai dură decât oțelul. În afară de tărâmul de dincolo de moarte, de unde nu se întorsese nimeni, locul unde își dorea cel mai mult să fie era acest vârf, izolat de restul lumii. Aici simțea un soi de siguranță de care fusese privată prea mult timp.

– Trebuie să fii prudentă. Gândește-te bine la decizia asta.

– Pot să rămân aici pentru tot restul vieții.

Yang încuviință și nu mai spuse nimic. Se uită fix în depărtare, de parcă ar fi încercat din răputeri s-o facă să-și pună ordine în gânduri. Ye nu mai răspunse. Își strânse haina mai tare și privi spre orizont. Acolo, munții Marele Hingan se pierdeau în noapte. Era imposibil să mai rămâi mult timp afară, în frig.

Yang se îndreptă spre poartă. Mergea iute, de parcă voia s-o lase pe Ye în urmă. Dar ea îl urmă repede. După ce intrară pe poarta Bazei Coasta Roșie, cele două santinele încuiară porțile grele de fier.

Puțin mai încolo, Yang se opri și arătă spre antenă:

– Este un proiect de cercetare științifică la scară mare pentru armament. Dacă va fi încununat de succes, rezultatul va fi chiar mai important decât bomba atomică și decât bomba cu hidrogen.

Ajunseră la cea mai mare dintre clădirile bazei și Yang deschise ușa cu putere. Ye văzu cuvintele „Sala Principală de Control a Transmisiunilor” înscrise deasupra ușii. Aerul cald, cu un iz slab de ulei de motor, o învălui imediat. Sala spațioasă era plină de tot felul de instrumente și echipamente. Indicatoarele luminoase și afișările de pe ecranul osciloscopului licăreau. Un grup de operatori îmbrăcați în uniforme militare erau aproape îngropați în grămezile de instrumente, de parcă s-ar fi ghemuit în tranșeele de pe un câmp de luptă. Fluxul continuu de comenzi operaționale și reacțiile la ele conferea întregii scene un aer tensionat și derutant.

– Înăuntru e mai cald, spuse Yang. Așteaptă puțin aici. O să mă ocup de aranjamentele pentru cazarea ta și mă întorc după tine. Îi arată un scaun și un birou lângă ușă.

Ye observă că cineva stătea deja la birou: un gardian cu un revolver.

– Prefer să aștept afară, spuse Ye.

Yang îi zâmbi cald:

- De acum înainte, faci parte din personalul bazei. Cu excepția unor zone sensibile, poți să mergi oriunde dorești.

Chipul i se schimonosi în timp ce-și dădu seama de înțelesul subconștient al cuvintelor sale: *Nu vei mai putea pleca niciodată.*

- Prefer să aștept afară, insistă Ye.

- Foarte bine.

Yang îl privi pe gardianul de la birou care nu le acorda nicio atenție. Păru că înțelege teama lui Ye și o scoase din sala principală de control.

- Stai aici și ferește-te de vânt. Mă întorc în câteva minute. Vreau doar să cer cuiva să-ți aprindă focul în cameră - condițiile de cazare de la bază nu sunt grozave, nu avem încălzire centrală.

Ye așteptă lângă ușa de la intrare în sala principală de control. Uriașa antenă era chiar în spatele ei și acoperea jumătate din bolta cerului. De aici putea auzi limpede sunetele din interiorul sălii. Deodată, haosul comenzilor și al reacțiilor încetă și se așternu liniștea. Nu se mai auzea decât zumzăitul slab al câte unui instrument.

Apoi un glas puternic de bărbat sparse tăcerea.

- Armata de Eliberare a Poporului, Corpul al Doilea de Artilerie¹. Proiectul Coasta Roșie, Transmisia nr. 147. Autorizare confirmată. Încep numărătoarea inversă de treizeci și două de secunde.

- Clasificare țintă: A-3. Număr coordonate: BN20197F. Poziție verificată și confirmată. Douăzeci și cinci de secunde.

- Număr de fișiere transmise: 22. Informații suplimentare: Nici una. Continuare: nici una. Verificare finală fișier transmisie executată. Douăzeci de secunde.

- Unitatea energetică raportează: Toate sistemele funcționează!

- Unitatea de codare raportează: Toate sistemele funcționează!

- Unitatea de amplificare raportează: Toate sistemele funcționează!

---

¹ Corpul al Doilea de Artilerie controlează rachetele nucleare ale Chinei (n. tr. Ken Liu).

- Unitatea de monitorizare a interferențelor raportează: Toate sistemele funcționează!

- Am atins punctul de ireversibilitate: cincisprezece secunde.

Se așternu din nou liniștea. Cincisprezece secunde mai târziu, simultan cu zgomotul puternic al unui claxon, o lumină roșie din vârful antenei începu să clipească rapid.

- Începe transmisia! Toate unitățile continuă să monitorizeze!

Ye auzi un sunet ca o fluturare. Prin ceață zări umbre ridicându-se din pădurile din jurul vârfului și profilându-se în spirale pe cerul întunecat. N-ar fi crezut că atâtea păsări puteau fi trezite de prin copaci în timpul iernii. Apoi, fu martora unei scene teribile: un stol de păsări zbură în regiunea spre care era îndreptată antena și, pe fundalul norului ce licărea slab, văzu cum căzură din cer.

Procesul continuă vreme de aproximativ cincisprezece minute. Apoi lumina roșie de pe antenă se stinse și mâncărimea pielii dispăru. În sala principală de control murmurul derutant de comenzi și reacții reîncepu, iar glasul bărbătesc și puternic continuă să se audă.

- Transmisia nr. 147 a Bazei Coasta Roșie executată. Sistemele de transmisie se închid. Coasta Roșie intră în starea de monitorizare. Controlul sistemului este transferat Departamentului de Monitorizare. Vă rugăm încărcați datele punctului de verificare.

- Toate unitățile trebuie să completeze jurnalele de transmisie. Toți șefii de unitate trebuie să vină la ședința posttransmisie din sala de informare. Am terminat.

Nu se mai auzi nimic cu excepția vântului care lovea antena. Ye privi cum stolurile de păsări se întorceau încet-încet în pădure. Se holbă la antenă și se gândi că semăna cu o mână uriașă deschisă spre cer, dotată cu o putere eterică. În timp ce se uita la cerul nopții, nu reuși să găsească ținta cu numărul curent BN20197F. Dincolo de fuioarele norilor, tot ce putea să vadă erau stelele dintr-o noapte friguroasă a anului 1969.

Partea a doua
TREI CORPURI

FRONTIERELE ȘTIINȚEI

După treizeci și opt de ani.

Wang Miao se gândi că cei patru oameni care veniseră la el erau o combinație ciudată: doi polițiști și doi bărbați în uniforme militare. Dacă ultimii doi ar fi fost din poliția militară, ar fi fost oarecum de înțeles, însă erau ofițeri în Armata de Eliberare a Poporului.

Când îi văzu, pe Wang îl cuprinse teama. Cel mai tânăr era în regulă – măcar era politicos. Dar celălalt, în civil, îl irită imediat. Era îndesat și avea fața bulbucată. Cu geaca lui de piele murdară, mirosind a tutun și vorbind tare, era întruchiparea genului de oameni pe care îi disprețuia.

– Wang Miao?

Felul în care polițistul i se adresase pe nume, atât de direct și de nepolitic, îl deranjă. Și, de parcă nu ar fi fost de ajuns, bărbatul își aprinse și o țigară, fără să-și ridice capul ca să-și dezvăluie fața. Înainte să-i poată răspunde, bărbatul îi făcu semn din cap polițistului mai tânăr, care-i arătă insigna.

După ce-și aprinse țigara, polițistul mai în vârstă intră în apartamentul lui Wang.

– Vă rog să nu fumați în casa mea, spuse Wang, așezându-i-se în drum.

– O, îmi cer scuze, profesore Wang, zâmbi polițistul mai tânăr. Dumnealui este căpitanul Shi Qiang.

Îi aruncă o privire rugătoare lui Shi.

– Bine, putem vorbi pe culoar, spuse Shi, trăgând adânc fumul în piept.

Aproape jumătate din țigară se transformă în scrum, dar nu scoase prea mult fum pe nas. Își înclină capul spre ofițerul de poliție mai tânăr:

– Întreabă-l tu!

– Profesore Wang am dori să știm dacă ați avut contacte recente cu membrii Frontierelor Științei, spuse polițistul cel tânăr.

– Frontierele Științei au o mulțime de savanți faimoși și foarte influenți. De ce nu aș menține contactul cu un grup academic internațional legal?

– Ai grijă cum vorbești! ripostă Shi. Am spus noi că nu e legal? Am spus noi că nu ai voie să-i contactezi?

Scoase, în sfârșit, norul gros de fum pe care-l trăsesese în plămâni, direct în fața lui Wang.

– Foarte bine, atunci. Este vorba despre intimitatea mea. Nu trebuie să vă răspund la nicio întrebare.

– E vorba despre *intimitate*?! Ești un cadru universitar celebru. Ai o responsabilitate față de binele public.

Shi aruncă chiștocul și luă o altă țigară dintr-un pachet aplatizat.

– Am dreptul să nu vă răspund. Vă rog să plecați!

Wang se întoarse și intră înăuntru.

– Stai! strigă Shi.

Îi făcu semn polițistului tânăr de lângă el.

– Dă-i adresa și numărul de telefon. Poți să vii după-amiază.

– Ce doriți? îl întreabă Wang, pe un ton aproape mânios.

Cearta îi scosese pe culoar pe vecinii de palier, curioși să afle ce se întâmplă.

– Căpitane Shi! Ați spus că veți...

Tânărul polițist îl trase pe Shi la o parte și continuă să-i vorbească pe un ton scăzut, dar presant. Aparent, Wang nu era singurul agasat de năravurile lui primitive.

– Professore Wang, vă rog să nu ne înțelegeți greșit.

Unul dintre ofițerii militari făcu un pas înainte.

– În după-amiaza aceasta are loc o ședință importantă la care sunt invitați mai mulți savanți și specialiști. Generalul ne-a trimis să vă invităm.

– Sunt ocupat în după-amiaza asta.

– Știm. Generalul a vorbit deja cu Șeful Centrului de Cercetări Nanotehnice. Nu putem ține ședința fără dumneavoastră. Dacă nu veniți, va trebui s-o reprogramăm.

Shi și polițistul cel tânăr tăcură. Se întoarseră amândoi și coborâră pe scări. Cei doi ofițeri militari îi urmăriră cu privirea și oftară ușurați.

– Care-i problema cu tipul ăla? șopti maiorul către celălalt ofițer.

– Are un istoric lung la activ. În timpul unei crize cu ostatici de acum câțiva ani, a acționat nebunește, fără să-i pese de viețile lor. În cele din urmă, o familie formată din trei suflete a murit ucisă de criminal. Se spune că are prieteni în lumea crimei organizate și că folosește câte o bandă pentru a lupta împotriva alteia. Anul trecut s-a folosit de tortură pentru a obține mărturii și l-a schilodit permanent pe unul dintre suspecți. Din acest motiv a fost și suspendat ...

– Cum poate un asemenea om să facă parte din Centrul de Comandă pentru Operațiuni de Război?

– Generalul l-a solicitat în mod special. Presupun că posedă niște competențe speciale. Oricum, sarcinile lui sunt destul de limitate. Nu are voie să știe prea multe, cu excepția chestiunilor de siguranță publică.

Centrul de Comandă pentru Operațiuni de Război? Wang îi privi descumpănit pe cei doi ofițeri.

Mașina pe care o trimiseră să-l ia pe Wang se opri în fața unui complex mare din suburbie. Din moment ce pe ușă era doar un

număr și niciun alt semn, presupuse că ajunsese mai degrabă la o bază militară decât la un sediu de poliție.

Fu surprins de haosul ce domnea în momentul în care intră în sala mare de ședințe. Peste tot erau împrăștiate computere. Fiindcă nu mai avuseseră loc pe mese, așezaseră câteva calculatoare direct pe podea, iar firele de alimentare și cablurile de conectare la Internet formau o harababură de nedescris. În loc să fie aranjate pe rafturi, câteva routere fuseseră lăsate la întâmplare peste servere. Peste tot erau împrăștiate foi de xerox. În diverse colțuri ale încăperii se aflau ecrane de proiecție montate în unghiuri ciudate care ieșeau în evidență asemenea unor corturi țigănești. Un nor de fum plana deasupra... Wang Miao nu era sigur că acesta e Centrul de Comandă pentru Operațiunile de Război, dar era convins de un singur lucru: orice se desfășura aici era prea important ca să mai conteze păstrarea aparențelor.

Masa de ședințe, formată din mai multe mese, era plină de documente și tot felul de alte lucruri. Cei prezenți purtau haine botite și păreau extenuați. Câțiva care aveau cravate, le lărgiseră. Trebuie să fi muncit toată noaptea.

Cheng Weisi, un general-maior, prezida adunarea, jumătate dintre invitați fiind ofițeri de armată. După câteva prezentări rapide, Wang află că mulți alții erau de la poliție. Restul erau profesori universitari și, printre ei, câțiva savanți cunoscuți specializați în cercetarea fundamentală.

Află că erau prezenți și patru străini. Identitățile lor îl șocară: un colonel al Forțelor Aeriene ale Statelor Unite și un colonel al Armatei Britanice, amândoi reprezentanți NATO, cât și doi ofițeri de la CIA, aparent invitați ca observatori.

Pe fețele celor din jurul mesei citi același sentiment:

Am făcut tot ce-am putut. Hai să terminăm dracului odată.

Wang Miao îl văzu pe Shi Qiang. Acum nu mai era atât de bădăran cum fusese cu o zi în urmă și-l salută cu apelativul de „profesor”. Însă rânjetul lui afectat îl dezgusta. Nu voia să stea lângă Shi, dar nu avu de ales: era singurul loc liber. Fumul gros al țigărilor deveni și mai gros.

În timp ce se împărțeau documente, Shi se apropie și mai mult de Wang:

- Professore Wang, înțeleg că cercetați un fel de nou material?
- Nanomaterial, răspunse Wang.

- Am auzit despre el. E o chestie foarte tare, nu? Credeți că poate fi folosit pentru comiterea crimelor?

Deoarece rânjetul lui afectat persista pe jumătate, îi fu imposibil să-și dea seama dacă glumește.

- Ce vreți să spuneți?

- Păi, am auzit că un fir din chestia asta ar putea fi folosit la ridicarea unui camion. Dacă criminalii îl fură și îl transformă în cuțite, nu-i așa că pot tăia un automobil în două dintr-o singură mișcare?

- Nici măcar nu e necesar să-l transforme în cuțite. Genul acesta de material poate fi atât de subțire cât o sutime din grosimea unui fir de păr. Dacă-l înșiri pe o stradă, un automobil care trece pe acolo poate fi tăiat în două ca brânza – dar ce nu poate fi folosit în scopuri criminale? Până și un cuțit bont de curățat peștele!

Shi scoase un document dintr-un plic pe jumătate, se uită la el, apoi îl împinse la loc, pierzându-și interesul.

- Aveți dreptate. Chiar și un pește poate fi folosit pentru comiterea crimelor. Am anchetat odată o crimă. O curvă i-a tăiat boșele soțului. Știi ce a folosit? Un pește tilapia pe care l-a scos din congelator! Solzii de pe spatele peștelui sunt ca niște lame.

- Nu mă interesează. M-ați chemat la ședință ca să-mă întrebați asta?

- Pești? Nanomateriale? Nu, nu, nu are nimic de-a face cu astea. Shi se apropie de urechea lui Wang.

- Nu te purta frumos cu ei. Au prejudecăți în legătură cu noi. Tot ce vor e să scoată informații, dar nu ne spun niciodată nimic. Uită-te la mine! Sunt aici de peste o lună și tot nu am aflat nimic, exact ca tine!

- Tovarăși, spuse generalul Cheng, să începem! Dintre toate zonele de luptă din lume, aceasta a devenit punctul focal. Trebuie să le prezentăm situația actuală tuturor tovarășilor de față.

Termenul neobișnuit de *zonă de luptă* îl puse pe gânduri. Observă că generalul nu voia să explice contextul situației cu care se confruntau nou-veniții ca el. Asta părea să sprijine punctul de vedere al lui Shi. De asemenea, folosisese de două ori cuvântul *tovarăși* în scurtele sale remarci introductive. Wang se uită la ofițerii NATO și CIA care stăteau jos, vizavi de el, și simți că generalul omisese să adauge cuvântul *domnilor*.

– Și ei sunt tovarăși. Oricum, toată lumea de aici își spune așa, murmură Shi la urechea lui Wang făcând semn spre cei patru străini cu țigara.

Deși era încă nelămurit, Wang fu impresionat de puterea de observație a lui Shi.

– Da Shi, stinge țigara! Este destul fum aici, spuse generalul Cheng, în timp ce răsfoia niște documente.

I se adresase lui Shi Qiang folosind porecla, *Marele Shi*.

Shi privi în jur, dar nu găsi nicio scrumieră. În cele din urmă, aruncă țigara într-o ceașcă de ceai. Își ridică mâna și, înainte ca Cheng să-i răspundă, vorbi tare:

– Generale, am o rugămintă pe care am mai adresat-o: solicit paritatea informării.

Generalul Cheng își ridică capul:

– Nu a existat nicio operațiune militară cu paritatea informării. Îmi cer scuze tuturor oamenilor de știință, dar nu vă putem furniza mai multe date.

– Dar noi nu suntem la fel ca ei, spuse Shi. Poliția a făcut parte din Centrul de Comandă pentru Operațiunile de Război de la bun început. Și nici măcar acum nu știm despre ce este vorba. Continuați să scoateți poliția din joc. Aflați de la noi tot ce aveți nevoie despre tehnicile noastre și apoi ne trimiteți la plimbare, unul câte unul.

Mai mulți ofițeri de poliție prezenți îi șoptiră să tacă. Wang se miră că Shi îndrăznește să-i vorbească în acest fel unui om cu rangul lui Cheng. Dar răspunsul generalului îl surprinse și mai mult:

– Da Shi, se pare că ai aceeași problemă ca în armată. Crezi că poți vorbi în numele poliției? Din cauza rezultatelor slabe ai fost deja suspendat timp de mai multe luni și erai gata să fii dat afară.

Am solicitat prezența ta, deoarece îți apreciez experiența din poliția municipală. Ar trebui să prețuiești această șansă.

Shi continuă să vorbească aspru:

– Prin urmare trebuie să muncesc în speranța mântuirii prin serviciile mele? Dacă-mi aduc bine aminte, mi-ai spus că toate metodele mele sunt necinstite și ilegale.

– Dar utile, îi răspunse Cheng. Tot ce ne interesează este utilitatea lor. La vreme de război, nu avem timp să fim prea scrupuloși.

– Nu putem fi prea mofturoși, spuse ofițerul CIA în limba mandarină modernă standard. Nu ne mai putem baza pe gândirea convențională.

Colonelul britanic părea că înțelege și el limba chineză. Încuviință:

– *To be or not to be...*¹, adăugă el în engleză.

– Ce-a spus? îl întreabă Shi pe Wang.

– Nimic, răspunse Wang mecanic.

Oamenii din fața lui păreau să-i vorbească dintr-un vis. *Vremuri de război? Unde e războiul?* Se răsuci și se uită afară pe una dintre ferestrele lungi cât tot etajul. Văzu orașul Beijing în depărtare: în lumina soarelui de primăvară, automobilele umpleau străzile ca un râu lat, pe o pajiște cineva ieșise la plimbare cu un câine, câțiva copii se jucau...

Care este mai reală? Lumea dinăuntrul sau cea din afara acestor pereți?

Generalul Cheng spuse:

– Recent, dușmanul a intensificat tiparul atacurilor. Țintele rămân savanții de elită. Vă rog să citiți lista cu nume din document.

Wang luă prima foaie imprimată cu font mare. Părea că fusese întocmită la repezeală și conținea și nume chinezești, și nume englezești.

– Profesore Wang, când vă uitați la numele acestea, vedeți ceva ieșit din comun? Întrebă generalul Cheng.

---

¹ A fi sau a nu fi (citată din *Hamlet* de William Shakespeare) (n. tr.).

- Cunosc trei dintre ele. Aparțin unor oameni de știință celebri care lucrează în prima linie a cercetării în fizică.

Atenția îi fu distrasă o clipă. Privirea i se opri pe ultimul nume din listă. I se păru că cele două caractere își schimbă culoarea față de cele de deasupra. *Cum poate numele ei să apară aici? Ce i s-a întâmplat?*

- O cunoști? îi indică Shi numele cu un deget gros și pătat cu galben de la tutun.

Wang nu-i răspunse.

- A, deci n-o cunoști. Dar *vrei* s-o cunoști?

Acum înțelese de ce îl convocase generalul Cheng pe acest bărbat, care fusese odată soldat sub comanda lui. Shi, care părea vulgar și dezordonat, avea privirea ascuțită ca un sfredel. Poate că nu era un polițist *bun*, dar era un polițist de temut.

Cu un an înainte, Wang Miao coordonase componentele scării nanometrice pentru proiectul acceleratorului de particule cu energie înaltă Sinotron II. Într-o după-amiază, în timpul unei scurte pauze de pe șantierul de construcții Liangxiang, fusese șocat de scena din fața ochilor săi. Ca un pasionat al fotografiei, Wang vedea totul din jur ca și cum ar fi fost niște compoziții artistice.

Componenta principală a compoziției era solenoidul magnetului supraconductor pe care îl instalau. Era înalt cât trei etaje de clădire și era montat doar pe jumătate, dar magnetul se contura amenințător ca un monstru din blocuri mari de metal și un morman dezordonat de conducte de răcire criogenice. Structura, ce semăna cu o grămadă de deșeuri din epoca Revoluției Industriale, iradia ferocitatea tehnologică inumană și barbaria oțelului din care era făcută.

În fața acestui monstru de metal zări silueta zveltă a unei tinere femei. Și lumina compoziției era fantastică: monstrul metalic era îngropat în umbra eșafodajului temporar al construcției, accentuând și mai mult natura lui fermă și aspră. Însă o singură rază de lumină de la soarele în asfințit, strecurată prin gaura centrală a eșafodajului construcției, cădea direct pe tânără. Strălucirea

delicată îi ilumina părul suplu și-i sublinia gâtul alb ce ieșea din gulerul salopetei, de parcă o singură floare ar fi înflorit printre ruinele metalice după o furtună violentă cu fulgere și trăsnete...

– La ce te uiți? Treci înapoi la treabă!

Wang fusese șocat de brutalitatea cu care a fost smuls din visare, dar își dădu seama că Directorul Centrului de Cercetare a Nanotehnologiei nu-i vorbea lui, ci unui inginer tânăr care se uita și el la femeie. Astfel întors la realitate de pe tărâmul artei, Wang observă că tânăra nu era o muncitoare obișnuită: lângă ea se afla inginerul-șef care-i explica respectuos ceva.

– Cine e? îl întrebă Wang pe director.

– Ar trebui s-o cunoști, spuse directorul, desenând cu mâna un cerc mare. Primul experiment în acest accelerator de douăzeci de miliarde de yuani va fi probabil testarea modelului ei de supercorzi. Acum, sigur că senioritatea are de obicei o mare importanță în fizica teoretică și ea nu este destul de în vârstă ca să facă primul test. Dar savanții mai bătrâni nu îndrăznesc să iasă primii în arenă, speriați c-ar putea eșua și să facă o figură proastă, așa că iată cum i s-a oferit șansa.

– Cum? Yang Dong este... o femeie?

– Sigur că da, spuse directorul. Am aflat și noi acum două zile când am reușit să facem cunoștință.

Tânărul inginer întrebă:

– Are vreo problemă psihologică? De ce nu e niciodată de acord să fie interviuată de presă? Poate că e ca Qian Zhongshu¹, care a murit fără să-l vadă nimeni la televizor.

– Dar măcar lui îi cunoșteam sexul. Probabil că a avut niște experiențe neobișnuite în copilărie. Poate că au făcut-o să fie autistă într-o oarecare măsură.

Cuvintele lui Wang aveau și un ton de autoridiculizare.

---

¹ Qian Zhongshu (1910-1998) a fost unul dintre cei mai celebri teoreticieni literari din secolul XX. Erudit, ingenios și singuratic, a refuzat fără excepție aparițiile în mijloacele media. Ar putea fi considerat un soi de Thomas Pynchon al chinezilor (n. tr. Ken Liu).

Yang plecă cu inginerul-șef. Când trecură pe lângă ea, femeia le zâmbi lui Wang și celorlalți, salutându-i ușor din cap, fără să spună nimic. Își amintea și acum ochii ei limpezi.

În noaptea aceea, rămăsese în biroul său și admirase câteva fotografii de peisaje, lucrări de care era mândru și pe care le pusese pe perete. Ochii îi căzuseră pe o scenă contrastantă: o vale dezolantă care se termina cu un munte cu vârful înzăpezit. În capătul din față al văii, o jumătate de copac uscat, ros de vicisitudinile anilor, ocupa o treime din imagine. În mintea lui, plasase silueta care-i stăruia în minte la capătul îndepărtat al văii. În mod surprinzător, Wang observă că întreaga scenă prinde viață, de parcă lumea aceea recunoscuse silueta fragilă și reacționa, de parcă totul ar fi existat doar pentru ea.

Apoi își imaginase silueta în fiecare fotografie, adăugându-i, uneori, ochii pe cerul gol de deasupra peisajelor. Imaginile prindeau viață și căpătau o frumusețe pe care nu și-o închipuise niciodată.

Wang crezuse mereu că fotografiile lui erau lipsite de suflet. Acum înțelegea că lipsea *ea*.

– Toți fizicienii de pe listă s-au sinucis în ultimele două luni, spuse generalul Cheng.

Wang încremenise. Încet-încet peisajele în alb-negru păliră, până când dispărură cu totul din mintea lui. Fotografiile nu mai cuprindeau silueta ei în prim-plan și ochii i se șterseră din ceruri. Toate acele lumi muriseră.

– Când... s-a întâmplat asta? întrebă Wang mecanic.

– În ultimele două luni, repetă Cheng.

– Te referi la ultimul nume, nu-i așa? Shi se așeză lângă Wang și spuse cu satisfacție. S-a sinucis ultima, acum două nopți, supra-doză cu somnifere. A murit în pace. Fără dureri.

O clipă, îi fu recunoscător lui Shi.

– De ce? întrebă Wang.

Scenele moarte din fotografiile cu peisaje continuau să-i defileze în minte.

Generalul Cheng îi răspunse:

– Singurul lucru de care putem fi siguri este că toți s-au sinucis din același motiv. Dar e un motiv greu de exprimat în cuvinte. Poate că nouă, ca nespecialiști, ne este imposibil să-l înțelegem. Documentul conține fragmente din biletele lor de adio și le puteți examina cu toții după ședință.

Wang caută printre bilete: păreau toate niște eseuri lungi.

– Doctore Ding, te rog să-i arăți profesorului Wang biletul lui Yang Dong. Al ei este cel mai scurt și poate cel mai reprezentativ.

Ding Yi tăcuse până acum. După o nouă pauză, luă un plic alb și i-l întinse peste masă.

Shi murmură:

– Era iubitul lui Yang.

Wang își aminti că-l văzuse pe Ding pe șantierul de construcție al acceleratorului de particule de la Lianxiang. Era teoretician și devenise celebru pentru descoperirea macroatomului în timp ce studia fulgerele globulare¹.

Wang scoase din plic o foaie neregulată ce împrăstia o aromă stinsă – nu de hârtie, ci de scoarță de mestecăn. Pe ea era scris un rând cu caractere elegante:

Toate dovezile duc la o singură concluzie: fizica nu a existat niciodată și nici nu va exista. Știu că ceea ce fac este iresponsabil. Dar nu am încotro.

Nu exista nici măcar o semnătură. Ea nu mai era.

– Fizica... nu există? Wang nu știa ce să creadă.

Generalul Cheng închise dosarul.

– Avem informații specifice legate de rezultatele experimentale obținute după construirea celor mai noi acceleratoare de particule din lume. Sunt foarte tehnice și nu le vom discuta aici. Ne concentrăm atenția în primul rând asupra Frontierelor Științei. UNESCO a desemnat anul 2005 drept Anul Internațional al Fizicii și această organizație s-a dezvoltat treptat pornind de la numeroasele conferințe și comunicări academice care au avut loc între

---

¹ Pentru a afla mai multe despre Ding Yi, vedeți *The Ball Lightning* de Liu Cixin (n.tr. Ken Liu).

fizicienii din lume în acel an. Doctore Ding, sunteți fizician teoretician, ne puteți oferi mai multe detalii?

Ding încuviință.

– Nu am avut niciun contact direct cu Frontierele Științei, dar sunt celebri în mediul academic. Scopul lor este să obțină o reacție la asta: în a doua jumătate a secolului XX fizica și-a pierdut treptat concizia și simplitatea teoriilor clasice. Modelele teoretice moderne au devenit din ce în ce mai complexe, vagi și nesigure. Verificarea experimentală a devenit și ea mai dificilă. Acestea sunt semne că prima linie a cercetării în fizică pare să se izbească de un zid. Membrii Frontierelor Științei intenționează să abordeze un nou mod de a gândi. Spunând lucrurilor pe nume, vor să folosească metode științifice pentru a descoperi limitele științelor și pentru a afla dacă există o limită în cunoașterea profundă și precisă a naturii din cercetarea științifică – o frontieră dincolo de care știința nu poate progresa. Dezvoltarea fizicii moderne pare să sugereze că s-a atins deja această limită.

– Foarte bine, spuse Generalul Cheng. Din investigația noastră, majoritatea savanților care s-au sinucis au avut legătură cu Frontierele Științei și câțiva dintre ei erau chiar membri. Însă nu am găsit dovezi ale tehnicilor folosite în manipularea psihologică a unor culte religioase sau folosirea de droguri psihotrope ilegale. Cu alte cuvinte, chiar dacă organizația Frontierele Științei i-a influențat, a făcut-o doar prin comunicările academice legale. Profesore Wang, de vreme ce v-au contactat recent, am dori să aflăm mai multe informații.

Shi adăugă cu glas aspru:

– Și numele contactelor dumneavoastră, când și unde v-ați întâlnit, ce ați discutat, dacă ați comunicat prin scrisori sau prin e-mail...

– ‘Taci, Da Shi! spuse generalul Cheng.

Un alt ofițer de poliție se aplecă și-i șopti la ureche lui Shi:

– Crezi că nu știm că ai gură dacă n-o folosești tot timpul?

Shi își ridică ceașca de ceai, văzu chiștocul stins și o puse la loc.

Întrebările lui Shi îl iritară pe Wang, ca atunci când afli că ai înghițit o muscă în timp ce măncai, și recunoștința de mai înainte dispăru fără urmă. Dar se abținu și răspunse:

– Legătura mea cu Frontierele Științei a început cu Shen Yufei. Este o fiziciană japoneză de origine chineză care lucrează acum la o companie japoneză aici, în Beijing. A lucrat în trecut la un laborator Mitsubishi și cerceta nanotehnologia. Ne-am întâlnit la o conferință la începutul anului. Prin ea am cunoscut alți prieteni fizicieni, toți membri ai Frontierelor Științei, unii chinezi, alții străini. Când am discutat cu ei, toate subiectele erau... cum să spun? Foarte radicale. Toate aveau legătură cu întrebarea pe care a descris-o dr. Ding înainte: care e limita științei? Inițial nu m-a interesat acest subiect. Mă gândeam la el doar când nu aveam ce face. Muncesc în domeniul cercetării aplicate și nu știu multe despre aceste chestiuni teoretice. Mă interesa să le ascult discuțiile și argumentele. Toți sunt gânditori profunzi, au concepții inovatoare și simțeam că aceste comunicări îmi deschid orizonturi noi. Treptat am devenit din ce în ce mai interesat. Dar toate discuțiile se limitau la teoria pură și la nimic altceva. M-au invitat o dată să mă alătur organizației. Dar dacă aș fi făcut-o, prezența mea la discuții ar fi devenit obligatorie. Deoarece timpul și energia îmi sunt limitate, am refuzat.

– Profesore Wang, spuse generalul Cheng, am dori să acceptați invitația și să vă alăturați Frontierelor Științei. Acesta este motivul principal pentru care vă aflați astăzi aici. Prin dumneavoastră, am putea afla mai multe despre modul de funcționare al organizației.

– Vreți să fiu o cârtiță? Wang se simți deranjat.

– O cârtiță! Shi râse.

Cheng îl privi cu reproș pe Shi. Se întoarse spre Wang.

– Vrem doar să ne dai niște informații. Nu avem cum să pătrundem acolo altfel.

Wang scutură din cap.

– Îmi pare rău, generale, nu pot face asta.

– Profesore Wang, din Frontierele Științei face parte elita sa-
vanților lumii. Investigarea lor este o chestiune extrem de

complexă și de delicată. Pentru noi, e ca și cum am merge pe gheață subțire. Fără ajutorul cuiva din mediul academic nu putem înainta deloc. De aceea v-am adresat această rugămintă. Dar vă vom respecta dorința. Dacă nu sunteți de acord, vom înțelege.

– Sunt foarte ocupat... cu munca mea. Pur și simplu nu am timp.

Generalul Cheng încuviință:

– Foarte bine. Profesore Wang, nu vrem să vă reținem mai mult. Vă mulțumim pentru participarea la ședință.

Wang așteaptă preț de câteva secunde înainte de a-și da seama că fusese concediat. Generalul Cheng îl conduse politicos până la ușă. Îl auziră amândoi pe Shi strigând în urma lor:

– E mai bine așa! Nu eram de acord cu acest plan oricum. Atâția șoareci de bibliotecă care s-au omorât. Dacă-l trimitem va fi doar o halcă de carne aruncată lupilor.

Wang se întoarce și se duse drept la Shi. Reținându-și mânia cu greu, spuse:

– Modul cum vă exprimați nu este potrivit pentru un bun ofițer de poliție!

– Cine spune că sunt un polițist bun?

– Nu știm de ce s-au sinucis savanții aceștia, dar nu ar trebui să vorbiți despre ei cu atâta dispreț. Mințile lor au adus omenirii contribuții de neînlocuit!

– Vrei să spui că sunt mai buni decât mine?

Încă așezat pe scaun, Shi îl privi pe Wang.

– Cel puțin, nu m-aș omorî pentru că cineva mi-a spus o porcărie.

– Și credeți că eu aș fi în stare?

– Trebuie să mă conving de siguranța dumitale, spuse chicotind.

– Cred că aș fi mult mai în siguranță în asemenea situații decât dumneavoastră. Trebuie să înțelegeți că aptitudinea unei persoane de a discerne adevărul este direct proporțională cu volumul cunoștințelor sale.

– Nu sunt prea sigur de asta. Uite, dacă ne gândim la dumneata...

– Termină, Da Shi! spuse generalul Cheng. Încă un cuvânt și zbori de aici!

– Nu-i nimic, zise Wang. Lăsați-l să vorbească.

Se întoarse spre generalul Cheng.

– M-am răzgândit! Mă voi alătura Frontierelor Științei așa cum doriți.

– Perfect! spuse Shi, încuviințând. Nu uita să rămâi alert după ce devii membru. Adună informații ori de câte ori e posibil. De exemplu, aruncă-ți un ochi peste ecranele computerelor lor, reține o adresă de e-mail sau de website.

– De-ajuns! Nu mă înțelegeți. Nu vreau să fiu spion. Vreau doar să vă dovedesc că sunteți un idiot!

– Dacă rămâi în viață după ce devii de-al lor, măcar pentru ceva timp, asta ar fi cea mai bună dovadă. Dar mi-e teamă că...

Shi își ridică privirea și chicotul se transformă într-un rânjă hapsân.

– Bineînțeles că voi rămâne în viață, dar nu vreau să te mai văd niciodată!

Generalul Cheng îl conduse pe Wang până la scări și-i chemă un taxi ca să se întoarcă acasă.

Îi spuse:

– Nu vă faceți griji în legătură cu Shi Qiang. Așa e el. De fapt, este un ofițer de patrulare foarte experimentat și expert în antiterorism. Acum douăzeci de ani a fost soldat în compania mea.

Când ajunseră lângă mașină, Cheng adăugă:

– Professore Wang, cred că aveți multe întrebări.

– Ce anume din cele discutate au de-a face cu armata?

– Războiul este eminamente o problemă militară.

Wang privi neîncrezător împrejurimile scăldate în soarele primăvărat.

– Dar unde este război? Nu văd lupte nicăieri pe glob. Pare a fi cea mai pașnică perioadă din istoria lumii.

Cheng îi adresă un zâmbet de nepătruns.

- Veți afla mai multe în curând. Vom afla cu toții. Profesore Wang, vi s-a întâmplat vreodată ceva care să vă schimbe viața fundamental? Un eveniment după care lumea a devenit un loc cu totul diferit pentru dumneavoastră?

- Nu.

- Atunci ați avut noroc în viață. Lumea e plină de factori imprevizibili și cu toate astea nu ați avut nicio criză.

Wang întoarse cuvintele lui pe toate părțile, dar tot nu le înțelese.

- Presupun că asta se aplică majorității vieților.

- Atunci majoritatea oamenilor au noroc în viață.

- Dar... multe generații au trăit așa, simplu.

- Și toate au fost norocoase.

Wang râse, scuturând din cap:

- Trebuie să mărturisesc că nu sunt prea isteț astăzi.

Sugerați că...

- Da, întreaga istorie a umanității a fost norocoasă. Din Epoca de Piatră până acum, nu am avut nicio criză. Am fost norocoși. Dar dacă e vorba doar despre noroc, trebuie să se sfârșească într-o bună zi. Ascultați ce vă spun: s-a sfârșit! Pregătiți-vă pentru ce e mai rău.

Wang voia să afle mai multe, dar Cheng dădu din cap în semn că nu, și-și luă rămas-bun.

După ce intră în mașină, șoferul îi ceru lui Wang adresa. I-o zise și-l întrebă:

- A, dumneata ești cel care m-a adus aici? Am văzut că era aceeași mașină.

- Nu, nu eu. Eu l-am adus pe dr. Ding.

Lui Wang îi veni o nouă idee. Îi ceru șoferului adresa lui Ding și acesta i-o spuse.

O PARTIDĂ DE BILIARD AMERICAN

De cum se deschise ușa apartamentului de patru camere nou-nouț al lui Ding Yi, Wang simți miros de alcool. Ding era așezat pe canapea, cu televizorul pornit, și se holba la tavan. Apartamentul nu era complet finisat, avea doar câteva piese de mobilier, nu era decorat complet și livingul uriaș părea foarte gol. Ceea ce atrăgea privirea imediat era masa de biliard din colț.

Ding nu păru deranjat de vizita neanunțată a lui Wang. Era clar că avea chef să vorbească cu cineva.

– Am cumpărat apartamentul acum trei luni, spuse. De ce l-am cumpărat oare? Chiar credeam că o să vrea o familie? Râsul lui era râsul unui om beat.

– Voi doi...

Wang voia să afle amănunte despre viața lui Yang Dong, dar nu știa cum să pună întrebări.

– Era ca o stea, atât de îndepărtată. Până și lumina pe care o pogora asupra mea era mereu atât de rece.

Ding se îndreptă spre una dintre ferestre și privi cerul nopții.

Wang nu spuse nimic. Tot ce dorea acum era să-i audă vocea. Dar cu un an în urmă, în timp ce soarele se scufunda în asfințit,

când își întretăiaseră privirile o clipă, nu-și vorbiseră. Nu-i auzise niciodată vocea.

Ding dădu din mână ca și cum s-ar fi apărat de ceva.

- Profesore Wang, ai avut dreptate. Nu te încurca cu poliția sau cu armata. Sunt cu toții niște idioți. Moartea fizicienilor nu are nimic de-a face cu Frontierele Științei. Le-am explicat asta de nenumărate ori, dar nu reușesc să-i fac să înțeleagă.

- Se pare că au făcut niște investigații pe cont propriu.

- Da, și amploarea lor a fost atotcuprinzătoare. Ar trebui să știe deja că doi dintre cei morți nu au avut nicio legătură cu Frontierele Științei, inclusiv... Yang Dong.

Se pare că lui Ding îi era greu să-i rostească numele.

- Ding Yi, știi deja că sunt implicat. Așa că... în ce privește motivul pentru care Yang a ales... ce a ales, aș vrea să aflu și eu. Cred că știi câte ceva.

Wang se gândi că e ridicol în încercarea de a-și ascunde adevăratele intenții.

- Dacă știi mai multe, vei fi tras și mai mult înăuntru. Acum ești implicat doar superficial, dar cu mai multe informații, spiritul tău va fi atras și mai mult, iar după aceea vei da de necaz.

- Lucrez în cercetarea aplicată. Nu sunt atât de sensibil ca voi, teoreticienii.

- Cum vrei. Joci biliard?

Ding se îndreptă spre masa de biliard.

- Obişnuiam să joc în facultate.

- Nouă ne plăcea mult să jucăm. Ne amintea de coliziunea particulelor în accelerator.

Ding luă două bile: una neagră și una albă. Așeză bila neagră alături de unul dintre buzunare și puse bila albă cam la zece centimetri de bila neagră.

- Poți să bagi bila în buzunar?

- Așa de aproape? Oricine ar putea.

- Încearcă.

Wang luă tacul în mână, lovi bila ușor și trimise bila neagră în buzunar.

- Bine. Acum hai să mutăm masa în alt loc.

Ding îi arată lui Wang, care nu înțelegea nimic, cum să ridice masa grea împreună și s-o mute în alt colț al livingului, lângă o fereastră. Apoi, scoase bila neagră, o așează lângă buzunar și luă bila albă, așezând-o din nou la o distanță de zece centimetri.

- Crezi că poți s-o mai faci odată?

- Sigur că da.

- Dă-i drumul!

Din nou, Wang trimise bila unde trebuia.

Ding dădu iar din mâini:

- Hai s-o mutăm din nou.

Ridică masa și o așezară în cel de-al treilea colț al livingului. Ding plasă cele două bile ca mai înainte.

- Dă-i drumul!

- Ascultă, am...

- Dă-i drumul!

Wang ridică din umeri, neputincios. Reuși să trimită bila în buzunar și pentru a treia oară.

Mutară masa de încă două ori: o dată lângă ușa livingului și, în cele din urmă, înapoi la locul inițial. Ding așează din nou cele două bile la fel și Wang trimise bila neagră în buzunar de încă două ori. Acum gâfâiau amândoi.

- Bine, experimentul s-a încheiat. Să analizăm rezultatele.

Ding își aprinse o țigară înainte de a continua.

- Am făcut acest experiment de cinci ori. De patru ori în locuri și la momente diferite. De două ori în același loc, dar în momente diferite. Nu te șochează rezultatele?

Își deschise brațele în mod exagerat.

- De cinci ori! Fiecare experimentare a coliziunii a dat același rezultat!

- Ce vrei să spui? Întrebă Wang, răsuflând din greu.

- Poți explica acest rezultat incredibil? Te rog să folosești limbajul fizicii.

- Bine... În timpul acestor cinci experimente, masa celor două bile nu s-a modificat în niciun moment. În ceea ce privește locul,

atâta timp cât am folosit sistemul de referință al mesei nu s-a observat nicio schimbare. Viteza bilei albe care a lovit bila neagră a rămas esențialmente aceeași tot timpul. Astfel, transferul momentului cinetic între cele două bile nu s-a modificat. Prin urmare, rezultatul celor cinci experimente a fost introducerea bilei negre în buzunar.

Ding luă o sticlă de coniac de pe jos și două pahare murdare. Le umplu pe amândouă și-i oferî unul lui Wang, care refuză.

– Curaj, hai să sărbătorim! Am descoperit un măreț principiu natural: legile fizicii nu se schimbă în timp și spațiu. Toate legile fizice ale istoriei omenirii, de la principiul lui Arhimede până la teoria corzilor și toate descoperirile științifice și roadele intelectuale ale speciei noastre sunt produse secundare ale acestei mărețe legi. Față de doi mari teoreticieni ca noi, Einstein și Hawking sunt niște bieți ingineri de știință aplicată.

– Tot nu înțeleg unde vrei să ajungi.

– Imaginează-ți un alt set de rezultate. Prima oară, bila albă trimite bila neagră în buzunar. A doua oară, bila neagră ricoșează. A treia oară bila neagră zboară departe, aproape atingând viteza luminii, spărgând marginea mesei de biliard, ieșind prin perete și părăsind Pământul și Sistemul Solar, așa cum a scris odată Asimov.¹ Atunci ce-ai crede?

Ding îi urmări reacția. După un moment mai lung de tăcere, Wang spuse:

– Asta chiar s-a întâmplat. Așa e?

Ding vărsă conținutul ambelor pahare din mâinile sale. Se uită fix la masa de biliard de parcă ar fi privit un demon.

– Da, s-a întâmplat. În ultimii ani am reușit să obținem echipamentul necesar pentru testarea experimentală a teoriilor fundamentale. Au fost construite trei „mese de biliard“, scumpe: una în America de Nord, una în Europa și alta pe care o știi, la Lianxiang. Centrul tău de Cercetare Nanotehnică a făcut bani frumoși cu ea. Aceste acceleratoare de particule cu energie înaltă au crescut

---

¹ Vezi povestirea lui Asimov, *Bila de Biliard* (n.a.).

cantitatea de energie disponibilă pentru particulele în coliziune cu un ordin de magnitudine, la un nivel nemaivăzut în istoria rasei umane. Cu toate astea, cu noul echipament, aceleași particule și aceleași niveluri de energie și aceiași parametri experimentali au produs rezultate diferite. Nu numai că rezultatele variază dacă se folosesc acceleratoare diferite, dar chiar cu același accelerator, experimentele realizate în diferite momente au dat rezultate diferite. Fizicienii s-au panicat. Au repetat experimentele de coliziune a particulelor de înaltă energie, din nou și din nou, folosind aceleași condiții, dar de fiecare dată rezultatul era diferit și nu părea să urmeze niciun tipar.

– Ce înseamnă toate astea? Întrebă Wang.

Când văzu că Ding îl privea fără să spună nimic, adăugă:

– Da, mă ocup de nanotehnologie și lucrez și cu structuri la scară micro. Dar sunt mult sub nivelul tău de muncă. Te rog, luminează-mă!

– Înseamnă că legile fizicii nu sunt fixe în timp și spațiu.

– Și *asta* ce înseamnă?

– Cred că poți deduce restul. Chiar și generalul Cheng și-a dat seama. Este un om într-adevăr inteligent.

Wang privi pe fereastră, gânditor. Luminile orașului străluceau atât de puternic, încât lumina stelelor era copleșită.

– Înseamnă că legile fizicii care pot fi aplicate oriunde în Univers nu există, ceea ce înseamnă că fizica... nu există nici ea.

Wang se întoarse de la fereastră.

– Știu că ceea ce fac este iresponsabil. Dar nu am încotro, spuse Ding. Asta este a doua jumătate din biletul ei. Tocmai ți-ai dat seama de prima parte. Acum o înțelegi? Măcar puțin?

Wang luă bila albă. O mângâie puțin și o puse la loc.

– Pentru cineva care se ocupă cu explorarea primei linii a fizicii teoretice, asta ar fi într-adevăr o catastrofă.

– Ca să ajungi undeva în fizica teoretică trebuie să crezi aproape cu religiozitate. Este foarte ușor să apuci calea spre abis:

În timp ce-și luau la revedere, Ding îi dădu lui Wang o adresă:

- Dacă ai timp, te rog să mergi în vizită la mama lui Yang Dong. Au locuit mereu împreună și mama ei își dedicase întreaga viață fiicei sale. Acum bătrâna e singură.

- Ding, e clar că știi mai mult decât mine. N-ai putea să-mi povestești mai multe? Chiar crezi că legile fizicii nu sunt fixe în timp și spațiu?

- Nu sunt sigur de nimic.

Ding îl privi fix pe Wang pentru o vreme. În cele din urmă, spuse:

- Aceasta e întrebarea.

Știu că doar termina citatul început de colonelul britanic.

A fi sau a nu fi, aceasta-i întrebarea.

ȚINTAȘUL ȘI FERMIERUL

A doua zi începea weekendul. Wang se trezi devreme și plecă pe bicicletă cu aparatul de fotografiat. Ca un pasionat al fotografiei, subiectele lui favorite erau peisajele sălbatice, libere de prezența umană. Dar acum, ajuns la vârsta mijlocie, nu mai avea energia de a se angaja în asemenea călătorii extravagante și se limita să fotografieze scene urbane.

Conștient sau subconștient, alegea de obicei locuri din oraș care păstrau un aspect sălbatic: un lac secat într-un parc, pământul săpat de curând de pe un șantier, o buruiană care ieșise învingătoare în lupta cu cimentul etc. Pentru a elimina culorile vii ale orașului de pe fundal, folosea doar filme alb-negru.

În mod surprinzător își dezvoltase propriul stil și începuse să fie remarcat. Lucrările sale fuseseră selectate pentru două expoziții și devenise membru al Asociației Fotografilor. De fiecare dată când ieșea în oraș să facă fotografii, mergea cu bicicleta și rătăcea în căutarea inspirației și a compozițiilor care-i captau interesul. De multe ori rămânea prin oraș toată ziua.

Dar azi Wang se simțea ciudat. Stilul său fotografic tindea să fie clasic, calm și demn. Dar acum nu reușea să se cufunde în dispoziția necesară unor asemenea compoziții. În mintea sa, orașul, ce

tocmai se dezmeticea din somn, părea construit pe nisipuri mișcătoare. Stabilitatea lui era iluzorie. Întreaga noapte visase cele două bile de biliard. Zburau în jurul lui, printr-un spațiu întunecat, fără nicio direcție. Cea neagră dispărea în fundalul negru, revelându-și prezența doar ocazional, când o acoperea pe cea albă.

Poate natura fundamentală a materiei să constea din absența legilor? Poate stabilitatea și ordinea lumii să fie doar un echilibru dinamic temporar atins într-un colț din Univers, un vârtej efemer într-un șuvoi haotic?

Fără să-și dea seama se trezi la picioarele noii clădiri a Televiziunii Centrale Chineze. Se opri pe o parte a străzii și-și ridică capul spre uriașul turn în forma literei A, încercând să-și recapete senzația de stabilitate. Privirea i se fixă pe vârful ascuțit al clădirii, lucind în soarele dimineții, ținând spre dimensiunile infinite ale văzduhului albastru. Două cuvinte îi apărură brusc în conștient: „țintaș“ și „fermier“.

Când membrii organizației Frontierele Științei discutau despre fizică, foloseau adesea abrevierea SF. Nu se refereau la „Science Fiction“, ci la cuvintele „Shooter“ și „Farmer“. Era o referință la două ipoteze, ambele având de-a face cu natura fundamentală a legilor Universului.

Ipoteza Țintașului: Un ochitor bun trage la țintă, făcând câte o gaură la fiecare zece centimetri. Acum imaginați-vă că suprafața țintei este locuită de ființe bidimensionale inteligente. Savanții lor, după observarea Universului, descoperă o lege grozavă: „Există câte o gaură în Univers la fiecare zece centimetri.“ Au confundat capriciul trecător al țintașului cu o lege imuabilă a universului.

Ipoteza Fermierului, pe de altă parte, are savoarea unei povestiri de groază: La o fermă de curcani fermierul vine să le dea de mâncare în fiecare dimineață. Un curcan savant, care observase acest tipar care se derulase fără greș timp de aproape un an, face următoarea descoperire: „În fiecare dimineață la orele unsprezece

primim hrana.“ În dimineața Zilei Recunoștinței¹, savantul le împărtășește această lege și celorlalți curcani. Doar că în dimineața respectivă, la orele unsprezece, nu vine hrana, în schimb vine fermierul și-i omoară pe toți.

Wang simți strada de sub picioare unduindu-i-se asemenea nisipurilor mișcătoare. Clădirea în formă de A păru că se clatină, aplecându-se înapoi și înapoi. Își întoarse repede ochii spre stradă.

Ca să se liniștească, Wang se chină să termine o rolă de film și reveni acasă înainte de prânz. Soția ieșise cu fiul lor și nu se întorcea prea repede. De obicei, Wang s-ar fi repezit să dezvolpeze filmul, dar azi nu avea chef de asta. După un prânz rapid și ușor, se duse să tragă un pui de somn. Pentru că nu dormise bine toată noaptea, când se trezi era aproape cinci. Aducându-și aminte în sfârșit de rola de film pe care o trăsese, se duse în camera obscură înghesuită pe care o amenajase în debara.

Filmul se dezvoltase. Wang începu să se uite pe film dacă erau poze care meritau dezvoltate, dar observă ceva ciudat chiar la prima fotografie. Imaginea reprezenta o pajiște mică din fața unui mall uriaș. Centrul negativului conținea un șir de semne mici și albe, care, la o examinare mai atentă, se dovediră a fi cifre: 1200:00:00.

A doua fotografie avea și ea cifre: 1199:49:33.

Fiecare fotografie din rolă conținea astfel de cifre.

A treia imagine: 1199:40:18; a patra imagine 1199:32:07; a cincea imagine: 1199:28:51; a șasea imagine: 1199:15:44; a șaptea imagine: 1199:07:38; a opta imagine: 1199:53:09... a treizeci și patra imagine: 1194:50:49; a treizeci și șasea (și ultima) imagine: 1194:16:37.

Primul gând al lui Wang fu că ceva nu era în ordine cu filmul. Folosea un aparat Leica M2 din 1988. Camera era în întregime mecanică așa că era absolut imposibil să fi imprimat o dată. Datorită obiectivului excelent și sofisticării părții mecanice, era considerat un aparat profesional extraordinar chiar și pentru era digitală.

---

¹ Sărbătoare națională americană, o zi a recoltei în care se consumă carne de curcan (printre altele) (n. tr.).

După examinarea negativelor, Wang descoperi un alt lucru straniu în legătură cu cifrele: păreau să se adapteze la fundal. Dacă fundalul era negru, cifrele erau albe, și invers. Acest lucru părea gândit să amplifice contrastul cifrelor pentru o vizibilitate mai bună. Când ajunsese la al șaisprezecelea negativ, inima începuse să-i bată nebunește și pe spate îi urcă un fior de gheață.

Această fotografie înfățișa un copac uscat lângă un zid vechi. Zidul era marmorat și prezenta un tipar de pete alternante albe și negre pe negativ. Dat fiind fundalul acesta, cifrele, fie ele albe, fie negre nu ar fi putut fi citite cu ușurință. Dar în fotografie, cifrele se aranjaseră vertical ca un șarpe care se târa, urmând curbura trunchiului copacului și permițând cifrelor albe să se distingă peste fundalul întunecat al copacului mort.

Începu să analizeze tiparul matematic al cifrelor. La început se gândi că erau un soi de numerotare atribuită, dar diferența dintre cifre nu era constantă. Apoi își închipui că cifrele reprezentau timpul sub formă de ore, minute și secunde. Își luă jurnalul de fotografiat, unde își nota cu precizie ora și minutul când făcuse fiecare fotografie. Descoperi că diferența dintre două cifre succesive de pe fotografii corespundea cu diferența de timp între momentele când fuseseră făcute.

O numărătoare inversă.

Numărătoarea inversă începuse cu ora 12:00. Și acum mai rămăseseră doar 11:94 ore.

Acum? Nu acum: în momentul când am făcut ultima fotografie. Oare numărătoarea inversă e tot în desfășurare?

Wang ieși din camera obscură. Încărcă un film nou și se porni să fotografieze instantanee absolut aleatoriu. Se duse chiar și pe balcon ca să surprindă niște instantanee exterioare. Apoi luă filmul și se duse iarăși în camera obscură. În rola dezvoltată, cifrele apărură pe fiecare negativ ca niște fantome. Primul era astfel marcat: 1187:27:39. Diferența corespundea trecerii timpului dintre ultima fotografie făcută din ultima rolă și primul negativ al acestei role. După aceea, cifrele descreșteau cu trei sau patru secunde în fiecare

image: 1187:27:35, 1187:27:31, 1187:27:27, 1187:27:24... la fel intervalul dintre instantaneele rapide pe care le trăsesese.

Numărătoarea inversă continua.

Încărcă o altă rolă de film. Trase instantaneele iute, unele chiar cu capacul pus pe obiectiv. În timp ce scotea rola de film, soția și fiul său se întoarseră acasă. Înainte de a intra în camera obscură pentru a developa filmul, încărcă o altă rolă de film și i-l întinse soției:

– Uite, termină rola asta pentru mine.

– Ce vrei să fotografiez?! îl întrebă, privindu-l uluită.

Nu lăsa pe nimeni să pună mâna pe aparatul său de fotografiat. Dar, pe de altă parte, soției și fiului nici nu le păsa de aparat. Din punctul lor de vedere, era o vechitură plictisitoare care costase mai mult de douăzeci de mii de yuani.

– Nu-i nimic. Fotografiază orice dorești.

Wang îi împinse aparatul în mâini și se refugie în camera obscură.

– Bine. Dou, ce-ar fi să te fotografiez pe tine? zise soția lui și îndreptă aparatul spre fiul lor.

Mintea lui Wang se umplu brusc de imaginea șirului de cifre fantomatice afișat pe chipul fiului său ca ștreangul unui călău. Se cutremură.

– Nu, nu face asta. Pozează altceva!

Se auzi clicul declanșatorului și soția sa făcu prima fotografie.

– De ce nu pot apăsa din nou? întrebă ea.

Wang îi arătă cum să ruleze filmul ca să-l dea mai departe.

– Uite, așa. Trebuie să faci așa după fiecare fotografie.

Apoi se duse în camera obscură.

– E-așa de complicat!

Soția lui, o doctoriță, nu înțelegea cum poți folosi un aparat atât de vechi și costisitor, când aparatele digitale cu zece sau chiar douăzeci de megapixeli erau ceva obișnuit. Și mai folosea și film alb-negru.

După developarea filmului, Wang îl menținu în lumina roșie. Văzu că numărătoarea inversă cu cifrele fantomatice continua. Cifrele se afișau clar pe fiecare instantaneu fotografic făcut la întâmplare,

inclusiv pe cele pe care le făcuse cu capacul peste obiectiv: 1187:19:06, 1187:19:03, 1187:18:59, 1187:18:56...

Soția lui ciocăni la ușa camerei obscure și-i spuse că a terminat rola. Wang îi deschise și-i luă aparatul. În timp ce scotea rola din el, mâinile începură să-i tremure. Ignorând privirea îngrijorată a soției sale, luă filmul în camera obscură și închise ușa. Lucră iute și neîndemânat, împrăștiind revelatorul și fixatorul pe jos. Nu după mult timp imaginile fură developate. Închise ochii, rugându-se în gând:

Te rog să nu apari acum. Orice-ar fi, te rog să nu apari acum. Nu vreau să-mi vină și mie rândul...

Examină filmul umed cu o lupă. Nu avea nicio numărătoare inversă. Negativele conțineau doar instantaneele făcute de soția lui. Folosise un timp de expunere redus și opera ei amatoristică consta din scene încețoșate. Dar lui Wang i se păru că sunt cele mai plăcute fotografii pe care le văzuse vreodată.

Ieși din camera obscură și oftă ușurat. Era plin de sudoare. Soția lui era în bucătărie, pregătind mâncarea, și fiul său se juca în camera lui. Se așeză pe canapea și cântări chestiunea într-un mod cât mai rațional.

Mai întâi, cifrele care înregistrau trecerea timpului dintre expuneri și care demonstau indicii de inteligență, nu ar fi putut fi preimprimare pe film. *Ceva* le expusese pe film. Dar ce anume? Poate se defectase aparatul de fotografiat? Sau poate instalase cineva un dispozitiv fără știrea sa? Scoase obiectivul și demontă aparatul. Examină interiorul cu o lupă și verifică fiecare componentă lipsită de praf, fără să descopere nimic neobișnuit. Apoi, gândindu-se că cifrele apăreau până și pe imaginile făcute cu capacul pus, hotărî că singura sursă de lumină posibilă era un soi de rază penetrantă. Dar cum putea fi posibil așa ceva din punct de vedere tehnic? Unde era sursa acestor raze? Cum puteau fi țintite?

Cel puțin din punctul de vedere al tehnologiei curente, o asemenea putere părea supranaturală.

Ca să vadă dacă numărătoarea fantomatică dispăruse, încărcă încă o rolă și începu iar să fotografieze haotic. După developarea

acestei role, calmul efemer i se spulberă din nou și simți cum este împins spre prăpastia nebuniei. Numărătoarea inversă fusese reluată. Din cifre văzu că nu se opri nicio clipă, doar că nu apăruse pe rola de film trasă de soția lui.

1186:34:13, 1186:34:02, 1186:33:46, 1186:33:35...

Wang ieși în trombă din camera obscură și-și continuă cursa afară din apartament. Ciocăni puternic la ușa vecinului său, profesorul Zhang, pensionar acum.

– Professore Zhang, ai cumva un aparat de fotografiat? Nu unul digital, ci unul cu film!

– Un fotograf profesionist ca tine vrea să-mi împrumute aparatul? Ce s-a întâmplat cu aparatul tău scump? Nu am decât aparate digitale. Te simți bine? Pari cam palid.

– Te rog, dă-mi un aparat!

Zhang se întoarse cu un aparat digital Kodak obișnuit:

– Poftim! Poți să ștergi pozele din el.

– Mulțumesc!

Wang înșfăcă aparatul și fugi acasă. De fapt mai avea trei aparate de fotografiat și unul digital, dar Wang dorise să împrumute un aparat de la altcineva. Se uită la aparatele ce zăceau pe canapea și la cele câteva role de film, se opri să se gândească puțin și apoi hotărî să încarce Leica cu o nouă rolă de film. Îi întinse aparatul digital împrumutat soției care așeza masa.

– Repede! Mai fă niște fotografii ca mai înainte!

– Ce faci? Uită-te la tine! Ce s-a întâmplat?

– Nu-ți face griji. Fă niște fotografii!

Soția lui puse farfuriile pe masă și veni lângă el, cu ochii plini de îngrijorare și teamă.

Wang îndesă Kodakul în mâinile fiului său de șase ani care tocmai se pregătea să mănânce:

– Dou, hai să-l ajuți pe tati. Apasă pe buton. Da, așa. Asta e o fotografie. Apasă din nou. Asta e altă fotografie. Apasă întruna. Poți fotografia absolut ce vrei.

Băiatul învăța repede. Era foarte atent și făcea fotografii foarte repede. Wang se întoarse și luă Leica de pe canapea și începu și el

să fotografieze. Tată și fiu apăsau pe declanșator din nou și din nou, de parcă înnebuniseră. Soția, neștiind ce să facă în timp ce era înconjurată de valul de blițuri, începu să plângă.

– Miao, știu că ai fost stresat în ultima vreme, dar nu trebuie...

Wang terminase rola de film din Leica și smulse aparatul digital din mâinile fiului său. Se gândi o clipă și apoi, ca să-și evite soția, se duse în dormitor și mai făcu câteva fotografii cu aparatul digital. Folosi vizorul în locul ecranului LCD pentru că se temea să vadă rezultatele, deși avea să se confrunte cu ele nu peste mult timp.

Scoase filmul din Leica și se duse în camera obscură. Închise ușa și se apucă să lucreze. După developarea filmului, examinează imaginile cu atenție. Pentru că-i tremurau mâinile, trebui să țină lupa cu ambele mâini. Pe negative, numărătoarea inversă continua.

Ieși iute din camera obscură și se uită la imaginile digitale de pe Kodak. Pe LCD observă că fotografiile făcute de fiul său nu aveau șiruri de cifre, dar pe fotografiile făcute de el, numărătoarea inversă demonstra în mod clar sincronizarea cu cifrele de pe rola de film.

Folosind aparate diferite, încercase să elimine dintre explicațiile posibile problemele pe care le-ar fi putut avea aparatul sau pelicula de film. Dar, după ce îi lăsase pe soția lui și pe fiul lor să facă fotografii, descoperise un rezultat și mai ciudat. Numărătoarea inversă apărea doar pe fotografiile făcute de el!

Disperat, luă grămada de role de film încurcate, care semăna cu un cuib de șerpi sau cu niște sfori legate într-un nod ce nu mai putea fi dezlegat.

Știa că nu va putea desluși misterul singur. Cui se putea adresa? Vechii lui colegi din facultate sau colegii de la Centrul de Cercetare erau cazuri fără speranță. Erau, ca și el, oameni cu o gândire tehnică. Intuitiv, știa că asta este mai mult decât o problemă tehnică. Se gândi la Ding Yi, dar omul acela era acum în propria sa criză spirituală. În cele din urmă se gândi la Frontierele Științei. Aici erau gânditori profunzi cu minți deschise. Așa că formă numărul lui Shen Yufei.

– Doctore Shen, am o problemă. Trebuie să te văd.

– Vino aici, spuse Shen și închise.

Wang fu surprins. Era o femeie scumpă la vorbă și unii de la Frontierele Științei o numeau în glumă femeia Hemingway. Dar faptul că nici măcar nu-l întrebase ce problemă are, îl făcu pe Wang să nu fie sigur dacă era cazul să se simtă mai liniștit sau mai neliniștit.

Băgă grămada de role de film într-o geantă și luând aparatul digital ieși din apartament în fugă în timp ce soția îl urmărea tulburată. Ar fi putut șofa, dar chiar dacă orașul era plin de lumini, dorea să fie printre oameni. Chemă un taxi.

Shen locuia într-un complex rezidențial de lux la care se putea ajunge cu un tren suburban. Aici luminile erau mai palide. Casele erau dispuse în jurul unui lac artificial plin de pești pentru rezidenți și noaptea locul părea un sat.

Shen era evident bogată, dar nu-și putea imagina sursa acestei bogății. Nici vechiul ei post de cercetător, nici actualul ei post de la compania privată nu puteau să-i aducă atâția bani. Dar casa ei nu arăta semne de lux la interior. Era folosită ca un loc de adunare pentru Frontierele Științei și se gândise întotdeauna că seamănă cu o mică bibliotecă dotată cu o sală de conferințe.

În living, îl văzu pe Wei Cheng, soțul lui Shen. Wei avea patruzeci de ani și avea aerul unui intelectual serios și cinstit. Wang nu știa multe despre el, în afară de nume. Shen nu-i spusese cine știe ce când îi prezentase. Nu părea să aibă vreo slujbă și era acasă toată ziua. Nu se arătase niciodată interesat de discuțiile de la Frontierele Științei și părea obișnuit cu grămada de savanți care-i intrau în casă.

Dar nu stătea degeaba. Părea să se ocupe de un fel de cercetare acasă și era mereu cufundat în gânduri. Ori de câte ori se întâlnea cu vreun vizitator îl saluta absent și apoi se întorcea în camera lui de la etaj. Își petrecea mai toată ziua acolo. O dată își aruncase o privire în camera lui prin ușa pe jumătate deschisă și zărise o priveliște uimitoare: un computer HP. Era sigur de ce văzuse pentru că era de același tip cu cel pe care îl folosea la Centrul de Cercetare:

cu carcasa unității centrale cenușie ca ardezia, model RX8620, cu o vechime de patru ani. Să ai o mașinărie din asta, care costa mai mult de un milion de yuani, părea foarte ciudat. Ce făcea cu ea Wei Cheng cât era ziua de mare?

– Yufei este puțin ocupată în acest moment. Poți aștepta puțin? spuse Wei Cheng și se duse sus pe scări.

Wang încercă să aștepte, dar își dădu seama că nu poate sta locului și-l urmă. Wei Cheng era pe punctul să intre în camera cu computerul, când îl văzu pe Wang în spate, dar nu păru deranjat. Îi indică cu mâna camera vizavi de a lui:

– E acolo.

Wang ciocăni. Ușa nu era încuiată și se deschise puțin. Shen era așezată în fața unui computer și juca un joc. Fu surprins să vadă că purta un Costum V¹.

Costumele V erau un accesoriu foarte la modă printre jucători, fiind compuse dintr-o cască cu vedere panoramică și un costum virtual cu reactivitate tactilă. Costumul îi permitea jucătorului să simtă efectiv jocul: lovitura unui pumn, rana unui pumnal, arsura flăcărilor și așa mai departe. Era capabil și să genereze senzații de căldură sau de frig extreme, simulând chiar senzația pe care o ai în mijlocul unui viscol puternic.

Wang se duse în spatele ei. Deoarece jocul era afișat doar în interiorul căștii cu vedere panoramică, nu erau imagini colorate pe monitorul computerului.

Își aminti de comentariul lui Shi Qiang despre memorarea adreselor de website-uri și de adrese de e-mail. Privi monitorul. Adresa website-ului jocului îi atrase atenția.

Shen își scoase casca și-și dezlipi costumul. Își puse ochelarii care păreau imenși pe fața ei delicată. Fără nicio expresie, îl salută din cap pe Wang, dar nu spuse nimic. Acesta scoase grămada de role de film și începu să-i explice ciudata sa experiență. Shen era foarte atentă la ce îi povestea, luă rolele de film și se uită fugăr la câteva dintre ele. Asta îl surprinse pe Wang, dar îi confirmă din

---

¹ Costum virtual (n. tr.)

nou senzația că Shen nu ignora complet lucrurile prin care trecuse el. Aproape că se opri din vorbit, dar Shen îi tot făcea semn din cap să continue.

Când termină, Shen îi vorbi pentru prima oară:

– Cum merge proiectul cu nanomaterialele pe care îl coordonezi?

Completa lipsă de logică îl dezorientă pe Wang.

– Proiectul cu nanomateriale? Dar ce legătură are? și îi arată rolele de film.

Ea nu-i răspunse, dar continuă să se uite fix la el, așteptându-l să-i răspundă la întrebare. Așa fusese întotdeauna stilul ei, nu risipea niciun cuvânt.

– Oprește-ți cercetarea.

– Cum? Lui Wang nu-i veni să-și creadă urechilor. Ce vrei să spui?

Ea tăcu.

– Să opresc cercetarea? Bine, dar e un proiect național-cheie! Shen nu spuse nimic, doar îl privea calmă.

– Trebuie să-mi dai un motiv.

– Oprește-o, pur și simplu. Încearcă.

– Ce știi? Spune-mi!

– Ți-am spus tot ce puteam.

– Nu pot opri proiectul. E imposibil!

– Oprește-o, pur și simplu. Încearcă!

Și așa s-a terminat conversația despre numărătoarea inversă. După aceea, oricât de mult a mai încercat Wang, Shen doar a repetat întruna: „Oprește-o, pur și simplu. Încearcă.”

– Acum înțeleg, spuse Wang. Frontierele Științei nu sunt doar un grup de discuții despre teoria fundamentală, așa cum ai susținut. Legătura organizației cu realitatea este mult mai complicată decât îmi închipuiam.

– Nu. Este chiar invers. Impresia ta se datorează faptului că Frontierele Științei privesc chestiuni mult mai importante decât ți-ai putea imagina.

Pe culmile disperării, Wang se ridică și plecă fără să mai salute. În tăcere, Shen îl însoți până la ușă și-l urmări cu privirea până se urcă în taxi. Tocmai atunci o altă mașină sosisi și frână brusc în

fața ușii. Din ea coborî un bărbat. În lumina palidă ce răzbătea din casă, Wang îl recunoscuse imediat.

Bărbatul era Pan Han, unul dintre membrii de vază ai Frontierelor Științei. Era biolog și prognozase cu succes malformațiile congenitale asociate cu consumul îndelungat al alimentelor modificate genetic. Mai prezisese și dezastrele ecologice care aveau să survină după cultivarea recoltelor de plante modificate genetic. Dar, spre deosebire de profeții apocaliptici care tot anunțau catastrofe fără să intre în amănunte, predicțiile lui erau însoțite de multe detalii specifice care ulterior se dovedeau corecte.

Acuratețea lui era atât de mare, încât existau zvonuri că de fapt venea din viitor.

Celălalt motiv pentru care era faimos era faptul că înfiripase prima comunitate experimentală din China. Comunitatea lui, „China Pastorală“, era diferită de grupurile utopice din Occident, de genul „reîntoarcerii la natură“. Nu era situată în sălbăcie, ci în mijlocul orașelor mari. Comunitatea nu poseda proprietăți. Tot ce le trebuia pentru traiul zilnic, inclusiv hrana, venea din gunoiul urban. Contrar părerilor majorității oamenilor, China Pastorală nu numai că supraviețuise, dar era înfloritoare. Avea în prezent mai mult de trei mii de membri permanenți și nenumărați alții i se alăturau pentru perioade scurte pentru a experimenta stilul lor de viață.

În urma acestor două succese, opiniile lui Pan asupra chestiunilor sociale deveniseră din ce în ce mai influente. Credea că progresul tehnologic era o maladie a societății umane. Dezvoltarea explozivă a tehnologiei era analogă creșterii celulelor canceroase și rezultatele ar fi identice: epuizarea tuturor resurselor de hrană, distrugerea organelor și, în final, moartea corpului gazdă. Propovăduia abolirea tehnologiilor dure al căror uz implica materii prime precum combustibili fosili și energia nucleară și păstrarea tehnologiilor mai blânde ca energia solară și energia hidroelectrică practică la scară mică. Credea în dezurbanizarea treptată a metropolelor moderne până când populația ar fi reușit să fie distribuită egal în orașele și sate autosuficiente. Cu ajutorul tehnologiilor mai blânde dorea să construiască o Nouă Societate Agricolă.

– E acasă? o întrebă Pan pe Shen.

Shen nu-i răspunse, dar i se puse-n cale.

– Trebuie să-l avertizez și te avertizez și pe tine. Nu ne forța mâna.

Vocea lui Pan era rece.

Shen îi strigă șoferului de taxi:

– Puteți pleca acum.

După ce taxiul plecă, Wang nu mai putu să audă conversația dintre Shen și Pan. Privi înapoi și văzu că Shen nu-i dădea voie lui Pan să intre în casă.

Când Wang ajunse acasă era deja trecut de miezul nopții. În timp ce Wang cobora din taxi, un Volkswagen Santana negru se opri la stop lângă el. Geamul coborî și pe el ieși un nor de fum. Trupul gros al lui Shi Qiang umplea scaunul șoferului.

– Professore Wang! Academiciene Wang!¹

– Mă urmărești? Nu ai nimic mai bun de făcut?

– Ei, nu mă înțelege greșit. Aș fi putut să trec pe lângă tine, dar am ales să fiu politicos și să mă opresc să te salut. Mă faci să-mi pară rău că mă străduiesc să fiu amabil.

Shi își etală din nou rânjetul lui hapsân caracteristic.

– Ei bine? Ai găsit vreo informație utilă pe-acolo?

– Ți-am mai spus. Nu vreau să am nimic de-a face cu dumneata. Te rog să mă lași în pace de-acum înainte.

– Perfect. Shi porni motorul. Te porți de parcă m-aș chinui să fac ore suplimentare, urmărindu-te. Aș fi preferat să nu pierd meciul.

Când Wang intră în apartament soția lui se culcase deja și o auzi cum se foia în pat, murmurând tulburată. Comportamentul straniu al soțului ei din timpul zilei îi provoca coșmaruri, evident. Wang înghiți câteva somnifere, se întinse la marginea patului și adormi după mult timp.

---

¹ Se referă la statutul de membru al Academiei Chineze de Științe (n. tr. Ken Liu).

Visele lui fură haotice, dar exista o constantă: fantomatica numărătoare inversă.

Chiar înainte să adoarmă, știi că o va visa. În visele lui se lupta cu numărătoarea inversă, suspendată în aer. Înnebunit, încerca s-o rupă, s-o muște, dar fiecare încercare de a-i lăsa vreo urmă era sortită eșecului. Continua să rămână suspendată în mijlocul visului său, ticăind de zor mai departe.

În cele din urmă, în timp ce frustrarea devenise de nesuportat, se trezi.

Deschise ochii și văzu neclar tavanul. Luminile orașului de dincolo de fereastră aruncau o lucire stinsă prin perdele. Însă un lucru îl urmărise din vis în realitate: numărătoarea inversă. Plana în fața ochilor săi. Cifrele erau subțiri, dar foarte strălucitoare, ca o lumină albă, arzândă.

1180:05:00, 1180:04:59, 1180:04:58, 1180:04:57...

Privi cu atenție umbrele neclare din dormitor. Era sigur că e treaz, dar numărătoarea inversă nu dispăru. Închise ochii și numărătoarea inversă rămase în întunericul vederii sale, asemenea mercurului curgând pe penele unei lebede negre. Deschise ochii, se frecă la ochi și numărătoarea inversă era tot acolo. În orice fel și-ar fi mișcat privirea, cifrele rămâneau în centrul privirii sale.

O groază fără nume îl făcu să se ridice în capul oaselor. Numărătoarea inversă se ținea scai de el. Sări din pat, trase cu putere perdelele la o parte și deschise cu putere fereastra. Orașul, cufundat în somn, era încă luminat frumos. Numărătoarea inversă plana deasupra fundalului iluminat ca un subtitlu pe un ecran de cinema.

Simți că se sufocă și scoase un strigăt înăbușit. Soția lui se trezi îngrozită, punându-i întrebări, tulburată. Încercă cu greu să rămână calm și o liniști, spunându-i că totul era în ordine. Se întinse din nou pe pat, închise ochii și-și petrecu restul acestei nopți dificile sub strălucirea constantă a numărătorii inverse.

De dimineață încercă să se poarte normal față de-ai lui. Dar nu reuși să-și păcălească soția. Îl întrebă dacă nu avea ceva la ochi și dacă vedea clar.

După micul dejun, sună la Centrul de Cercetare și-i anunță că-și ia o zi liberă. Se duse la spital cu mașina. Pe drum, numărătoarea inversă plutea fără milă pe fața lumii. reuși să-i ajusteze strălucirea, dar oricare ar fi fost fundalul se putea vedea cât se poate de clar. Încercă chiar să întrerupă temporar afișarea, holbându-se la răsăritul soarelui. Dar fără niciun rezultat. Cifrele infernale se făceau negre și apăreau peste globul de foc al soarelui ca niște umbre proiectate, ceea ce le făcea și mai amenințătoare.

Spitalul Tongren era foarte aglomerat, dar reuși să consulte un doctor oftalmolog faimos care fusese coleg de școală cu soția sa. Îi ceru doctorului să-l examineze fără să-i descrie simptomele. După ce i-a examinat amândoi ochii cu grijă, doctorul îi spuse că ochii lui funcționau normal și nu păreau să sufere de nicio boală.

– Văd mereu ceva. Oriunde m-aș uita, e mereu ceva acolo.

În timp ce spuse aceste cuvinte, cifrele planau peste fața doctorului.

1175:11:34, 1175:11:33, 1175:11:32, 1175:11:31...

– A, te referi la puncte și la pete. Doctorul luă un formular de rețete și începu să scrie. Sunt ceva obișnuit la vârsta noastră, este din cauza opacifierii cristalinului. Nu sunt ușor de tratat, dar nici nu reprezintă mare lucru. O să-ți dau niște picături de iod și vitamina D – e posibil să dispară, dar nu-ți face mari iluzii. Serios, nu e cazul să te îngrijoreze. Trebuie să te obișnuiești cu ele de vreme ce nu-ți afectează vederea.

– Puncte, pete... Poți să-mi spui cum arată?

– Nu au un tipar anume. Diferă de la persoană la persoană.

Unii văd niște puncte negre minuscule. Alții văd niște pete.

– Dar dacă cineva vede un șir de cifre?

Doctorul se opri din scris:

– Vezi cifre?

– Da. Chiar în centrul câmpului vizual.

Doctorul împinse stiloul și hârtia și-l privi cu simpatie:

– De cum ai intrat pe ușă mi-am spus că ai lucrat prea mult.

La ultima sărbătorire a clasei, Li Yao mi-a spus că lucrezi sub

presiune la serviciu. Trebuie să fii mai atent la vârsta noastră. Sănătatea nu mai e ce-a fost.

– Vrei să spui că se datorează unor factori psihologici?

Doctorul încuviință:

– Dacă ar fi fost vorba despre altcineva, l-aș fi trimis la psihiatru. Dar nu e ceva serios, e doar de la epuizare. De ce nu te odihnești câteva zile? Ia-ți o vacanță. Du-te cu Yao și copilul tău – cum îl cheamă? Dou, parcă, nu? Nu-ți face probleme. Vor dispărea curând.

1175:10:02, 1175:10:01, 1175:10:00, 1175:09:59...

– Aș vrea să-ți spun ce văd. Este o numărătoare inversă! Secundă după secundă, ticăie cu exactitate. Vrei să spui că e doar în mintea mea?

Doctorul îi zâmbi indulgent:

– Ai cea mai mică idee cât de mult poate mintea afecta vederea? Luna trecută am avut o pacientă, o fată de cincisprezece-șaisprezece ani. Se afla în clasă când și-a pierdut darul vederii și a orbit complet. Dar toate testele dovedeau că ochii ei erau sănătoși din punct de vedere fiziologic. În cele din urmă, cineva de la Departamentul de Psihiatrie i-a oferit terapie psihiatrică timp de o lună. Vederea i-a revenit brusc.

Wang știu că-și pierdea vremea și se ridică.

– Să lăsăm ochii mei. Mai am o singură întrebare: cunoașteți orice fenomen fizic care poate acționa de la distanță și-i poate face pe oameni să aibă viziuni?

Doctorul se gândi o vreme.

– Da, știu. Am făcut parte la un moment dat dintr-o echipă medicală de pe astronava Shenzhou 19. Câțiva taikonaut¹ au raportat că au văzut niște scânteieri care nu se văzuseră când erau angajați în sarcini din afara vehiculului spațial. Astronauții de la Stația Spațială Internațională au raportat experiențe similare. Acestea se datorau perioadelor de activitate solară intensă când particulele

---

¹ Astronaut chinez. Originea cuvântului este o combinație între cuvintele „spațiul extraterestru” și „astronaut” (n. tr.)

cu înaltă energie se lovesc de retină, producând aceste scânteieri. Dar spui de cifre – și chiar de numărătoare inversă. Activitatea solară nu poate produce așa ceva.

Wang ieși din spital confuz. Numărătoarea inversă continua să planeze în fața ochilor săi și i se părea că urmărește cifrele, vâ-nând o fantomă de care nu va putea scăpa. Își cumpără o pereche de ochelari de soare și-i puse pe nas așa ca alții să nu-i poată vedea ochii care i se plimbau de parcă ar fi fost ai unui somnambul.

Înainte de a intra în laboratorul principal de la Centrul de Cercetare Nanotehnică, își scoase ochelarii. Chiar și așa, observând starea mintală în care se afla, colegii săi îl priviră îngrijorați.

Observă că principala cameră de reacție din mijlocul laboratorului era încă în funcțiune. Compartimentul principal al aparatului gigantic era o sferă la care erau conectate multe țevi.

Produseseră cantități mici dintr-un nanomaterial super rezistent cu numele de cod „Lama zburătoare“. Dar mostrele de până acum erau create cu tehnici de construcție moleculare, adică, cu folosirea unei sonde moleculare la scară nanometrică pentru depozitarea moleculelor una câte una, ca așezarea cărămidizilor unui zid. Această metodă cheltuia mult prea multe resurse și rezultatele nu aveau sens chiar dacă ar fi fost cele mai prețioase nestemate ale lumii. Era absolut nepractic să produci cantități mari în acest mod.

În acest moment laboratorul încerca să dezvolte o reacție catalitică ca substitut pentru construcția moleculară, așa încât cantități mari de molecule să se poată aranja singure unele peste altele așa cum trebuie. Camera de reacție principală putea trece rapid printr-un număr mare de reacții folosind diferite combinații moleculare, care erau atât de numeroase, încât metodele de testare normale ar fi durat mai mult de o sută de ani. În plus, dispozitivul adăuga reacțiilor efective simulări matematice. Când reacția atingea un anumit stadiu, computerul construia un model matematic al acesteia bazat pe produsele intermediare și completa restul reacției doar ca simulare. Aceasta mărea mult eficiența experimentului.

Când directorul laboratorului îl văzu, se apropie în grabă și începu să-i înșire o serie de defecțiuni ale camerei principale de

reacție – un ritual recent dedicat lui Wang de fiecare dată când venea la lucru. În acest moment, camera principală de reacție funcționa continuu de mai mult de un an și mulții senzori își pierduseră sensibilitatea, astfel că apăreau erori de măsurare care necesitau oprirea aparatelor pentru întreținere. Dar cum savantul coordonator al proiectului, Wang, insista că mașina nu ar trebui oprită până la realizarea celui de-al treilea set de combinații moleculare, tehnicienii nu aveau ce face decât să cârpacească și să improvizeze cu tot felul de piese în camera de reacție principală pentru compensare. Și acum aceste improvizații necesitau propriile improvizații, o stare de lucruri care-i epuiza pe angajații implicați în proiect.

Dar directorul laboratorului evita cu grijă subiectul opririi mașinării și încetarea temporară a experimentului, fiindcă știa că asemenea discuții aveau darul de a-l înfuria pe Wang Miao. Tocmai terminase de înșirat dificultățile în fața lui Wang, deși dorința lui nespusă era cât se poate de clară.

Privind spre camera de reacție principală, Wang se gândi că seamănă cu un uter. Inginerii se învârtteau prin jur, încercând s-o facă să funcționeze încă puțin. Peste întreaga scenă apărură numărătoarea inversă.

1174:21:11, 1174:21:10, 1174:21:09, 1174:21:08...

Oprește-o, pur și simplu. Încearcă. Cuvintele lui Shen îi veniră în minte lui Wang.

- Cât ar dura revizia tehnică completă a senzorilor? întrebă el.
- Patru-cinci zile.

Acum că directorul laboratorului întrevăzuse o licărire de speranță, adăugă iute:

– Dacă lucrăm repede, poate dura doar trei zile. Șef Wang, îți promit!

Nu cedez, se gândi Wang. Sigur că echipamentul are nevoie de mentenanță și experimentul trebuie oprit temporar. Dar asta nu are de-a face cu nimic altceva. Se întoarse spre directorul laboratorului și-și concentră privirea asupra lui printre cifrele numărătoării inverse care pluteau amenințător prin aer:

- Oprește experimentul și treci la mentenanță! Ține-te de programul pe care mi l-ai dat.

- Absolut, șef Wang. O să vă dau un program actualizat imediat. Putem opri reacția în după-amiaza asta!

- Poți s-o oprești chiar acum.

Directorul laboratorului îl privi, nevenindu-i să-și creadă urechilor, dar nu peste mult se entuziasmă din nou, de parcă s-ar fi temut că ratează o șansă. Luă telefonul și emise ordinul de oprire a reacției. Toți cercetătorii și tehnicienii epuizați se entuziasmară și ei. Începură imediat procedurile de oprire a camerei de reacție principală, acționând sutele de întrerupătoare complexe. Diferitele ecrane de comandă se înnegriră, unul după altul, până când ecranul principal afișă starea de oprire a camerei de reacție.

Aproape simultan, numărătoarea inversă din fața ochilor lui Wang se opri și ea. Secvența finală fu: 1174:10:07. Câteva secunde mai târziu, cifrele luciră și dispărură.

După ce lumea își reveni la starea dinainte, liberă de cifre fantomatice, Wang scoase un oftat lung de ușurare, de parcă tocmai ieșise din apă. Se așază, epuizat și-și dădu seama că ceilalți îl urmăreau.

Se întoarse spre directorul laboratorului:

- Mentenanța sistemului intră în responsabilitatea Diviziei Echipamente. De ce nu vă luați câteva zile de vacanță toți cei din grupul de cercetare? Știu că ați lucrat din greu toți.

- Șef Wang, și dumneavoastră sunteți obosit. Inginerul-șef Zhang se poate ocupa de tot ce e pe aici. De ce nu mergeți acasă să vă odihniți?

- Da, chiar *sunt* obosit, spuse Wang.

După ce directorul laboratorului plecă, luă telefonul și formă numărul lui Shen Yufei. Ea răspunse după ce telefonul sună o singură dată.

- Cine sau ce se află în spatele tău? Întrebă Wang.

Încercă să-și păstreze glasul cât mai calm, dar nu reuși.

Tăcere.

- Ce se va întâmpla la sfârșitul numărătorii inverse?

Iar tăcere.

- Mă ascuți?

- Da.

- De ce nanomateriale? Acesta nu e un accelerator de particule. Este doar cercetare aplicată. Merită atenția ta?

- Faptul că un lucru merită atenție nu depinde de hotărârile noastre,

- Destul! strigă Wang în telefon. Groaza și disperarea ultimelor zile se întoarseră sub forma unei furii necontrolate. Crezi că mă poți duce cu trucurile astea ieftine? Poți opri progresul tehnologic? Recunosc că eu nu pot, deocamdată, să-ți explic cum faci asta. Dar acest lucru se întâmplă deoarece nu am reușit să arunc o otheadă în spatele cortinei ticălosului de iluzionist.

- Vrei să spui că dorești să vezi numărătoarea inversă la o scară și mai mare?

Întrebarea lui Shen îl buimăci pe Wang o clipă. Se forță să-și păstreze calmul ca să nu cadă într-o capcană.

- Dă la o parte cutia cu scamatorii. Și ce dacă o poți arăta la o scară mai mare? Tot o iluzie rămâne. Poți proiecta o hologramă pe cer, așa cum a făcut NATO în timpul războiului recent. Poți folosi un laser puternic pentru proiectarea unei imagini pe suprafața Lunii! Țintașul și Fermierul ar putea manipula chestii pe care oamenii nu le pot manipula. De exemplu, poți face ca numărătoarea inversă să apară pe Soare?

Gura lui Wang rămase căscată în timp ce realiza, șocat, ce spusese. Inconștient, numise cele două ipoteze pe care ar fi trebuit să le evite. Cel puțin nu rostise cu voce tare singurul gând care era încă și mai de nespus.

Încercând să preia inițiativa, continuă:

- Nu pot anticipa toate scamatoriile tale, dar chiar și cu Soarele, poate că nemernicul tău de iluzionist poate încă să facă înșelătoria să pară reală. Ca să-mi demonstrezi în mod foarte convingător, trebuie s-o afișezi pe o scară și mai mare.

- Întrebarea este dacă vei putea suporta. Suntem prieteni, Miao. Vreau să te ajut să eviți soarta lui Yang Dong.

Menționarea numelui lui Yang îl făcu pe să se cutremure. Dar un nou val de mânie îl făcu și mai necugetat:

– Accepți provocarea mea?

– Bineînțeles.

– Ce ai de gând să faci?

– Ai un computer conectat la Internet? Bine, atunci introdu următoarea adresă: <http://www.qsl.net/bg3tt/zl/mesdm.htm>.

Ai deschis pagina? Acum tipărește-o și păstrează-o.

Wang observă că pagina nu era decât o diagramă de coduri Morse.

– Nu înțeleg. Asta...

– În următoarele două zile, te rog să găsești un loc de unde să poți observa radiația cosmică de fond. Pentru mai multe detalii citește e-mailul pe care o să ți-l trimit.

– Ce ai de gând să faci?

– Știu că proiectul tău cu nanomaterialul a fost oprit. Vrei să-l repornești?

– Bineînțeles. Peste trei zile.

– Atunci numărătoarea inversă va continua.

– Și la ce scară o voi vedea?

Urmă o tăcere lungă. Femeia asta, care acționa ca purtătoare de cuvânt pentru o forță dincolo de înțelegerea umană, îi bloca orice cale de scăpare.

– Peste trei zile începând de azi – suntem în data de paisprezece – între orele unu și cinci dimineața, întregul univers va licări pentru tine.

TREI CORPURI: REGELE WEN DE ZHOU ȘI LUNGA NOAPTE

Wang formă numărul lui Ding Yi. Doar când îi răspunse își dădu seama că se făcuse deja unu noaptea.

- Sunt Wang Miao. Îmi cer scuze că sun atât de târziu.

- Nu-i nimic. Tot nu pot să dorm.

- Am văzut... ceva și am nevoie de ajutorul tău. Ai idee dacă în China există facilități de observare a radiației cosmice de fond?

Wang simți că vrea să discute cu cineva. Dar se gândi că e mai bine să nu povestească multora despre numărătoarea inversă pe care numai el putea s-o vadă.

- Radiația cosmică de fond? Cum de te interesează așa ceva? Presupun că te-ai lovit efectiv de niște probleme... Ai fost deja pe la mama lui Yang Dong?

- Ah, îmi pare rău, am uitat.

- Nu face nimic. În acest moment, mai mulți oameni de știință au ... văzut ceva, așa ca tine. Sunt toți cu mintea în altă parte. Dar cred totuși că e bine să te duci la ea în vizită. Înaintează în vârstă și nu vrea să-și angajeze o îngrijitoare. Dacă are nevoie de ajutor prin casă, te rog s-o ajuți... A, da, radiația cosmică de fond. Poți

s-o întrebi pe mama lui Yang. Înainte să iasă la pensie era astrofizician. Este foarte familiarizată cu asemenea facilități din China.

– Perfect! Mă voi duce la ea azi.

– Atunci îți mulțumesc anticipat. Eu chiar nu mă încumet să mă confrunt cu orice mi-ar aduce din nou aminte de Yang Dong...

După ce închise telefonul se așează în fața computerului său și tipări o diagramă simplă de coduri Morse. Între timp se liniștise și evita să se gândească la numărătoarea inversă. Se gândi la Frontierele Științei, la Shen Yufei și la jocul pe computer pe care îl juca. Singurul lucru pe care îl știa cu siguranță despre Shen era că nu era genul de fan al jocurilor pe computer. Vorbea ca un telegraf și dădea impresia că este mereu extrem de rece. Nu era tipul de răceală pe care unele femei o poartă ca o mască – a ei făcea parte din propria natură.

Wang se gândi inconștient la ea, comparând-o cu sistemul de operare DOS – de mult depășit: un ecran gol, negru, doar o linie de comandă „C: >“, un cursor licărind. Orice date ai introduce, îți răspunde. Nicio singură literă în plus și nicio singură modificare. De acum știa că în spatele lui „C: >“ se află un abis fără sfârșit.

Chiar o interesează jocurile pe computer? Un joc care necesită un costum V? Nu are copii și înseamnă că și-a cumpărat costumul pentru ea însăși. Numai simplul gând îi păru ridicol.

Introduse adresa jocului în motorul de căutare. Fusesse ușor de memorat: www.3body.net. Site-ul anunța că accesul se face doar cu ajutorul unui costum V. Wang își aminti că în salonul Centrului de Cercetare Nanotehnică era un costum cu reactivitate tactilă. Părăsi laboratorul principal – pustiu acum – și se îndreptă spre Biroul de Securitate ca să ia cheia. În salon, trecu pe lângă mai multe mese de biliard și instalații de gimnastică și găsi costumul lângă un computer. Se chinui să-și pună costumul, își puse și casca cu vedere panoramică și porni computerul.

După introducerea jocului, se trezi în mijlocul unei câmpii pustii în zori. Câmpia era mOorâtă, estompată și detaliile nu se

deslușeau ușor. În depărtare se vedea o fâșie de lumină albă la orizont. Stele licărind acopereau restul cerului.

Se auzi o explozie puternică și doi munți roșii strălucitori se izbiră de pământ în depărtare. Întreaga câmpie fu inundată de lumina sângerie. Când praful se împrăștie în sfârșit, Wang observă două cuvinte gigantice care umpleau spațiul dintre cer și pământ:

TREI CORPURI .

Apoi apărură fereastra de înregistrare. Wang creă ID-ul „Hairen“ și se logă.¹

Câmpia rămase pustie, dar compresoarele din costum se treziră la viață și simți curenți de aer rece pe trup. În fața lui, apărură două siluete care-și vorbeau, ca două forme întunecate pe fundalul luminii din zori. Wang se apucă să-i urmărească.

Văzu că erau doi bărbați. Purtau robe lungi pline de găuri și peste robe se înfășuraseră cu blănuri de animale murdare. Fiecare avea câte o sabie lată și scurtă. Unul dintre ei căra o ladă de lemn îngustă lungă cât jumătate din înălțimea lui. Se întoarse și-l privi pe Wang. Fața bărbatului era tot așa de murdară și ridată ca blana pe care o purta, dar avea ochi inteligenți și vii și pupilele îi luceau metalic în lumina dimineții.

– E frig, spuse el.

– Da, foarte frig.

– Este Perioada Statelor Războinice, spuse bărbatul. Eu sunt regele Wen de Zhou.

– Nu cred că regele Wen e din Perioada Statelor Războinice, spuse Wang.²

¹ Hairen (海人) înseamnă *Omul mării*. Este vorba despre un joc de cuvinte cu referire la numele lui Wang Miao (王苗) care poate însemna *mare* (n. tr. Ken Liu).

² Perioada Statelor Războinice a durat din 475 până în 221 î. Hr. Dar Regele Wen din Zhou a domnit mult mai devreme, din 1099 î. Hr. până în 1050 î. Hr. Este considerat întemeietorul Dinastiei Zhou, care a răsturnat corupta Dinastie Shang (vezi nota următoare) (n. tr. Ken Liu).

– A supraviețuit până acum, spuse celălalt bărbat cel care nu căra nicio ladă. Regele Zhou de Shang trăiește și el. Eu sunt Adeptul Regelui Wen. Chiar așa, iar ID-ul meu de conectare este: adeptul regelui Wen de Zhou. Știi că e un geniu, nu-i așa?¹

– ID-ul meu e *Hairen*. Ce cari în spate?

Regele Wen puse jos lada dreptunghiulară și o așeză vertical. Deschise una dintre laturi ca pe o ușă și apărură cinci compartimente interioare. În lumina palidă, Wang reuși să vadă că fiecare conținea o moviliță de nisip. Fiecare compartiment părea să piardă nisipul care cădea în compartimentul de dedesubt printr-o gaură mică.

– E un soi de clepsidră. La fiecare opt ore tot nisipul se scurge complet la fund. Dacă se scurge de trei ori poți măsura astfel o zi întreagă. Dar de multe ori uit s-o rotesc și de aceea am nevoie de Adept, aici prezent, care să-mi aducă aminte.

– Pari să fi pornit într-o călătorie lungă. Chiar trebuie să cari după tine un ceas atât de greu?

– Cum să măsoar timpul altfel?

– Cu un ceas solar portabil ar fi mult mai convenabil. Sau te poți uita, pur și simplu, la soare și să aproximezi ora.

Regele Wen și Adeptul se holbară unul la altul și apoi se uitară simultan la Wang, de parcă era un idiot.

– Soare? Cum poate Soarele să ne spună ora? Suntem în plină Eră Haotică.

Fu gata să întrebe despre înțelesul acestui termen straniu când Adeptul strigă jalnic:

– E atât de frig! O să mor de frig!

Și lui Wang îi era frig. Dar în toate jocurile, dacă-ți scoteai costumul cu reactivitate tactilă, ID-ul îți era șters imediat din sistem. Nu putea face asta. Spuse:

– Când o să apară Soarele va fi mai cald.

---

¹ Regele Zhou de Shang a domnit din anul 1075 î. Hr. până în anul 1046 î. Hr. Ultimul rege al dinastiei Shang a fost un tiran notoriu al istoriei chineze (n. tr. Ken Liu).

- Dar ce te crezi un soi de oracol? Nici măcar regele Wen nu poate prezice viitorul. Adeptul scutură din cap disprețuitor.

- Ce are de-a face ce-am spus cu ghicirea viitorului? Oricine poate vedea că Soarele va răsări într-o oră sau două.

Wang făcu semn cu mâna spre fâșia de lumină de deasupra orizontului.

- Bine, dar asta e Era Haotică!

- Ce este Era Haotică?

- Cu excepția Erelor Stabile, toate celelalte sunt Ere Haotice, răspunse regele Wen așa cum i-ai răspunde unui copilaș neștiutor.

Într-adevăr, lumina de la orizont chiar păli și nu peste mult timp dispăru cu totul. Noaptea acoperea totul. Stelele de deasupra străluceau și mai puternic.

- Să înțeleg că acesta a fost asfințitul, și nu răsăritul? Întrebă Wang.

- E dimineată, dar Soarele nu răsare în fiecare dimineată. Iată cum e într-o Eră Haotică.

Lui Wang îi fu destul de greu să asimileze totul.

- Deci Soarele nu va mai răsări o vreme îndelungată.

Se înfioră și făcu semn spre orizontul albastru.

- Ce te face să crezi asta? Nu ai cum să fii sigur. Ți-am spus, este Era Haotică.

Adeptul se întoarse spre Regele Wen.

- Pot să iau puțin pește uscat?

- În niciun caz! ripostă regele Wen pe un ton cât se poate de ferm. Abia am pentru mine. Trebuie să ne asigurăm că ajung la Chao Ge. Eu, nu tu.¹

În timp ce vorbeau, Wang observă că cerul se luminează într-o altă porțiune a orizontului. Nu putea fi sigur de indicațiile busolei, dar era convins că direcția era diferită față de ultima oară. Cerul deveni și mai strălucitor și în curând Soarele acestei lumi răsări. Era mic și albastrui și semăna cu o lună foarte luminoasă. Wang

---

¹ Capitala Chinei în vremea dinastiei Cheng, când regele Zhou era pe tron (n. tr. Ken Liu).

simți un fior de căldură și reuși să vadă peisajul din jur mult mai clar. Dar ziua nu dură mult. Soarele traversează un arc mic deasupra orizontului și apoi asfinți. Noaptea și frigul necruțător se așezară din nou peste toate.

Cei trei călători se opriră în fața unui copac mort. Regele Wen și Adeptul își scoaseră săbiile de bronz ca să taie niște crengi pentru foc și Wang așază frumos lemnele de foc. Adeptul scoase o bucățică de cremene și o lovi de lama sabiei până când se aprinseră scânteii. Focul îi încălzi repede partea din față a costumului cu reactivitate tactilă, dar spatele îi rămase rece.

– Ar trebui să ardem niște trupuri deshidratate, spuse Adeptul. Atunci am avea o flacără pe cinste!

– Scoate-ți din cap ideea asta! Doar tiranicul rege de Zhou s-ar comporta în felul ăsta.

– Am găsit multe trupuri deshidratate împrăștiate pe drum când am venit aici. Au fost sfâșiate și chiar dacă le-am rehidrata nu vor mai prinde viață. Dacă teoria ta funcționează cu adevărat, ce mai contează că ardem câteva dintre ele? Putem chiar să le și mâncăm. Oare se pot compara câteva vieți cu importanța teoriei tale?

– Termină odată cu prostiile astea! Noi suntem savanți!

După ce focul se stinse, cei trei își reluară călătoria. Fiindcă nu vorbeau prea mult unul cu altul, sistemul accelerează viteza de joc. regele Wen roti clepsidra de șase ori rapid, indicând trecerea a două zile. Soarele nu mai răsărise și nu se ivise nici măcar o geană de lumină la orizont.

– Se pare că Soarele nu va mai răsări niciodată, spuse Wang.

Apăsă pe meniul jocului și se uită la bara de sănătate. Din cauza frigului extrem, starea era în descreștere.

– Văd că iar îți închipui că ești un soi de oracol, spuse Adeptul.

Dar de data asta, amândoi sfârșiră fraza într-un singur glas:

– Suntem într-o Eră Haotică!

Totuși, zorile apărură la orizont. Cerul începu să strălucească rapid și Soarele răsări. Wang observă că, de data asta, Soarele era uriaș. După ce răsărise pe jumătate, acoperise o cincime din orizontul vizibil. Erau scăldați de unde de căldură și se simți

revigorat. Dar când se uită la regele Wen și la Adept văzu că pe fețele amândurora se întipărise groaza, de parcă văzuseră un demon.

– Repede! Să mergem la umbră! țipă Adeptul.

Wang alergă după ei. Se ascuseră după o stâncă mai mare. Umbra aruncată de stâncă se micșoră din ce în ce mai mult. Pământul din jur strălucea de parcă luase foc. Solul permanent înghețat de sub ei se topi în curând și suprafața dură ca oțelul se transformă într-o mare de noroi, tulburată de undele de căldură. Wang asuda puternic.

Când Soarele se ridică drept peste creștetele capetelor lor, cei trei și le acoperiră cu blănurile de animale, dar lumina strălucitoare tot trimitea prin găuri și crăpături săgeți arzătoare. Cei trei se mișcară în jurul stâncii până reușiră să se adăpostească la umbra care tocmai apăruse pe partea cealaltă...

După apusul Soarelui, aerul era fierbinte și umed. Cei trei călători, uzi leoarcă stăteau pe stâncă. Adeptul vorbi cu disperare:

– Călătoria în timpul Erei Haotice e ca o călătorie în iad. Nu mai suport. Și nici nu am mâncat nimic pentru că nu vrei să-mi dai niște pește uscat și nici nu mă lași să mănânc trupurile deshidratate. Ce...

– Singura soluție este să te deshidratez pe tine, spuse regele Wen, făcându-și vânt cu o bucată de blană.

– Dar nu mă vei abandona pe urmă, nu?

– Sigur că nu. Țiți promit că te duc la Chao Ge.

Adeptul își scoase roba udă leoarcă și se întinse gol-pușcă pe solul noroiu. Pe când Soarele luci pentru ultima oară, coborând sub orizont, Wang văzu apa țâșnind din trupul Adeptului. Știa că nu mai poate fi doar sudoare. Toată apa din trup era descărcată și stoarsă. Apa se scurgea în câteva pârlăieș prin noroi. Trupul îi deveni moale și-și pierdu forma asemenea unei lumânări care se topește.

După zece minute, apa i se scursese complet din trup. Adeptul era acum o bucată de piele cu forma unui om întinsă pe pământ.

Trăsăturile chipului său se estompaseră și deveniseră de nerecunoscut.

– E mort? Întrebă Wang.

Își aminti că văzuse asemenea bucăți de piele în formă de om împrăștiate pe lângă drum. Unele erau rupte și incomplete. Presupusese că erau trupuri deshidratate. Adeptul îi spusese mai înainte ceva despre aprinderea posibilă.

– Nu, răspunse regele Wen.

Luă pielea, o curăță de noroi și o scutură de praf, apoi o întinse pe stâncă și o rulă ca pe un balon după ce îi scoți aerul din el. Își va reveni imediat ce-l cufundăm în apă. La fel cum pui ciuperci uscate la înmuiat.

– Chiar dacă oasele s-au înmuiat?

– Da. Scheletul i s-a transformat în fibre uscate. E mai ușor de cărat.

– Pe lumea asta oricine poate fi deshidratat și rehidratat?

– Desigur. Și tu poți. Altfel nu putem supraviețui Erelor Haotice. Regele Wen i-l întinse pe Adeptul rulat.

– Du-l tu. Dacă-l abandonezi pe drum va fi ars sau mâncat.

Wang acceptă pielea, un rulou ușor. Îl ținea sub braț și nu i se păru prea ciudat.

Cei doi își continuă drumul anevoios: Wang cu Adeptul deshidratat la subsuoară și Regele Wen cărându-și clepsidra. La fel ca și în celelalte câteva zile dinainte, mersul Soarelui din lumea asta nu urma niciun tipar. După o noapte lungă și friguroasă care dura câteva zile, venea o zi arzătoare și invers. Cei doi se bazau unul pe celălalt pentru supraviețuire. Aprindeau focuri ca să se apere de frig și se cufundau în lacuri ca să scape de arsura soarelui.

Cel puțin jocul accelera trecerea timpului. O lună din joc putea trece într-o jumătate de oră. Asta făcea călătoria prin Era Haotică mai tolerabilă pentru Wang.

Într-o zi, după o noapte lungă care dură aproape o săptămână (măsurată cu clepsidra), regele Wen strigă deodată voios, arătând spre cerul nopții.

- Stele zburătoare! Două stele căzătoare!¹

De fapt, Wang văzuse deja straniile corpuri cerești. Erau mai mari decât stelele și păreau niște discuri de mărimea mingilor de ping-pong. Se mișcau pe cer cu o viteză suficient de mare pentru a fi percepută cu ochiul liber. Dar era pentru prima oară când două apăreau împreună.

Regele Wen explică:

- Când apar două stele căzătoare, înseamnă că în curând urmează Era Stabilă.

- Am mai văzut stele căzătoare și înainte.

- Da, dar doar câte una o dată.

- Și nu vom vedea niciodată mai mult de două?

- Nu. Uneori apar și trei, dar niciodată mai multe.

- Dacă apar trei deodată înseamnă că vom avea o eră și mai bună?

Regele Wen îi aruncă lui Wang o privire înspăimântată:

- Ce vrei să spui? Trei stele căzătoare... roagă-te să nu se întâmple așa ceva niciodată.

Se dovedi că regele Wen avea dreptate. Mult dorita Eră Stabilă începu imediat. Răsăritul și apusul începură să aibă loc în mod regulat. Un ciclu noapte-zi se stabilizează la optsprezece ore. Alternarea ordonată a zilelor și nopților făcu ca vremea să devină caldă și blândă.

- Cât durează o Eră Stabilă? întrebă Wang.

- Cât o zi sau cât un secol. Nimeni nu poate spune cât va dura.

Regele Wen se așază pe clepsidră, ridicându-și privirea spre soarele amiezii.

- Potrivit consemnărilor istorice, dinastia Zhou de Vest a trecut printr-o Eră Stabilă care a durat două secole. Ce noroc să te naști în timpurile acelea!

- Dar o Eră Haotică cât ține?

---

¹ Stelele căzătoare au o semnificație aparte în Feng Shui. Chinezii consideră că ele aduc noroc și prosperitate (n. tr.).

- Ți-am mai spus. În afara Erelor Stabile nu există decât Ere Haotice. Fiecare umple timpul neocupat de cealaltă.

- Deci asta e o lume fără tipare?

- Da. Civilizația nu se poate dezvolta decât în timpul climatelor blânde ale Erelor Stabile. În cea mai mare parte a timpului, omenirea trebuie să se deshidrateze în colectiv și să se pună la păstrare. Când sosește o Eră Stabilă lungă, ei se regenerează în mod colectiv prin rehidratare. Apoi încep să construiască și să producă.

- Cum poți prezice sosirea și durata fiecărei Ere Stabile?

- Nu s-a făcut niciodată așa ceva. Când apare Era Stabilă, regele ia o hotărâre bazată pe intuiție cu privire la începerea rehidratării de masă. Adesea, oamenii sunt regenerați, se seamănă recolte, orașele încep să fie construite, viața abia începe și deodată Era Stabilă se sfârșește. Frigul și căldura extremă distrug apoi totul.

Regele Wen arată cu degetul spre Wang, cu ochii strălucind:

- Acum știi care e scopul acestui joc: folosirea intelectului nostru și al capacității noastre de înțelegere pentru analizarea tuturor fenomenelor, până când vom putea afla tiparul mersului Soarelui. Supraviețuirea civilizației depinde de asta.

- În baza observațiilor mele, nu există niciun tipar al mersului Soarelui.

- Fiindcă tu nu înțelegi natura fundamentală a lumii.

- Și tu o înțelegi?

- Da. Din acest motiv mă duc la Chao Ge. Îi voi prezenta regelui Zhou un calendar precis.

- Dar nu am văzut nicio dovadă în timpul călătoriei că poți face un asemenea lucru.

- Prezicerea mersului Soarelui este posibilă doar la Chao Ge, pentru că doar acolo se întâlnesc Yin și Yang. Numai sorții aruncați acolo sunt exacti.

Cei doi își continuă drumul în condițiile aspre ale unei noi Ere Haotice, întrerupte efemer de câte o Eră Stabilă scurtă, până când ajunseră în cele din urmă la Chao Ge.

Wang auzi un urlet neîntrerupt care suna ca un tunet. Sunetul era produs de numeroasele pendule gigantice care puteau fi văzute peste tot la Chao Ge, fiecare având o înălțime de zeci de metri. În partea de jos a fiecărui pendul se afla câte o stâncă uriașă suspendată de o sfoară groasă legată de un pod dintre două vârfuri de turnuri zvelte de piatră.

Toate pendulele se legănau în timp ce grupuri de soldați în armuri aveau grijă să nu se oprească. Scandând ceva de neînțeles în mod ritmic trăgeau de sforile legate de greutatea uriașă de piatră, compensând astfel încetinirea arcelor descrise de pendule. Wang observă că pendulele se legănau în același timp. De departe, vederea era menită să te umple de admirație și respect. Parcă erau niște ceasuri imense construite deasupra pământului, sau niște simboluri abstracte care căzuseră din cer.

Pendulele gigant înconjurau o piramidă și mai enormă care se ridica precum un munte înalt în noaptea întunecată. Acesta era palatul regelui Zhou. Wang îl urmă pe regele Wen pe o ușă joasă de la baza piramidei, în fața căreia patrulau câțiva soldați într-o liniște mormântală. Ușa ducea la un tunel lung, îngust și întunecat care se afunda în rărunchii piramidei, luminat de câteva torțe.

În timp ce mergeau, regele Wen îi vorbi lui Wang:

– În timpul unei Ere Haotice, întreaga țară este deshidratată. Dar regele Zhou rămâne treaz, un camarad al pământului lipsit de viață. Pentru a supraviețui în timpul unei Ere Haotice, trebuie să trăiești în clădiri cu ziduri groase ca aceasta, de parcă ai trăi sub pământ. Este singurul mod de a scăpa de căldura și frigul de nesuportat.

După mult timp petrecut mergând prin tunel, ajunseră în sfârșit la Marea Sală din centrul piramidei. De fapt, sala nu era atât de mare și-i amintea lui Wang de o peșteră. Bărbatul care ședea pe un podium, înfășurat într-o blană parțial colorată, era, fără îndoială, regele Zhou. Dar cel care-i atrase atenția lui Wang fu un bărbat îmbrăcat în negru din cap până în picioare. Negrul robei se pierdea în umbrele groase din Marea Sală și fața albă și palidă părea să plutească în aer.

– Este Fu Xi.¹

Regele Zhou îl prezentă pe bărbatul îmbrăcat în negru regelui Wen și lui Wang. Le vorbea de parcă amândoi fuseseră dintotdeauna acolo, în timp ce bărbatul în negru era un nou-venit. Crede că Soarele este un zeu plin de temperament.

– Când zeul e treaz, stările lui sufletești sunt imprevizibile și astfel avem o Eră Haotică. Dar când doarme, respirația lui se echilibrează și avem o Eră Stabilă. Fu Xi mi-a sugerat să construiesc pendulele pe care le-ați văzut acolo și să le mențin într-o mișcare continuă. Susține că pot avea un efect hipnotic asupra Soarelui și-l pot face să doarmă mai mult timp. Dar până acum, vedem cu toții că Zeul Soare rămâne treaz, deși din când în când mai ațipește pentru scurt timp.

Regele Zhou făcu un semn și servitorii îi aduseră un vas de lut pe care-l așezară pe o masă mică din piatră în fața lui Fu Xi – mai târziu Wang avea să afle că vasul conținea o supă aromată. Fu Xi oftă, ridică vasul și bău cu înghițituri mari, zgomotul lor răsunând ca bătăile unei inimi gigantice în întuneric. După ce dădu gata jumătate din conținut, își vărsă restul peste tot corpul. Apoi aruncă vasul pe jos și se îndreptă spre un cazan mare din bronz suspendat deasupra unui foc într-un colț al Sălii Mari. Se cățăra pe marginea căldării și sări înăuntru, iscând un nor de aburi.

– Ji Cheng², așază-te, spuse regele Zhou. Vom mânca în curând. Făcu semn spre cazan.

– Vrajitorie nesăbuită, spuse regele Wen, privind cazanul cu dispreț.

– Ce ai aflat despre Soare? Întrebă regele Zhou.

Lumina focului îi licări în ochi.

---

¹ Fu Xi a fost primul dintre cei Trei Suverani, o figură mitologică a Chinei. A fost unul dintre strămoșii rasei umane, împreună cu Zeița Nüwa (n. tr. Ken Liu).

² Ji Cheng este numele mic al regelui Wen (n. tr. Ken Liu).

– Soarele nu este un zeu. Soarele este Yang și Noaptea este Yin. Lumea se sprijină pe echilibrul dintre Yin și Yang. Deși nu putem controla acest proces, îl putem prezice.

Regele Wen își scoase sabia de bronz și trasă simbolul yin-yang pe podeaua slab luminată de foc. Apoi sculptă cele șaizeci și patru de hexagrame ale *I Ching*¹ în jurul simbolului, întreaga compoziție semănând cu o roată calendaristică.

– Iubite rege, acesta este codul universului. Cu ajutorul lui pot prezenta dinastiei tale un calendar precis.

– Ji Cheng, vreau să știu când va veni următoarea Eră Stabilă.

– O voi prezice chiar acum pentru tine, spuse regele Wen.

Se așază în mijlocul simbolului yin-yang, cu picioarele sub el. Își ridică capul să privească sus la tavanul Sălii Mari, privirea lui părând că perforează pietrele groase ale piramidei până când ajunge la stele. Degetele ambelor sale mâini începură să se miște într-o serie de gesturi iuți și complexe, asemenea componentelor unei mașini de calcul. Cu tăcerea întreruptă doar de supa care fierbea în vasul din colț, bolborosind, de parcă șamanul care era fiert înăuntru ar fi vorbit prin somn.

Regele Wen se ridică în mijlocul simbolului yin-yang. Cu fața încă întoarsă spre tavan, spuse:

– Următoarea Eră Haotică va dura patruzeci și patru de zile. Apoi vom avea o Eră Stabilă de cinci zile. După aceea va fi o Eră Haotică de douăzeci și trei de zile urmată de o Eră Stabilă de optsprezece zile. Apoi vom avea o Eră Haotică de opt zile. Dar când această Eră Haotică se termină, o, regele meu, va începe Era Stabilă cea lungă pe care ai așteptat-o. Această Eră Stabilă va dura

---

¹ *I Ching* (*Cartea Schimbărilor*): face parte din cele cinci cărți clasice, canonice, care constituie baza culturii și tradiției chineze. Mai mult chiar, *I Ching* este cea mai veche dintre ele. În ciuda faptului că azi se insistă pe aspectul filozofic al cărții (vezi introducerea lui Richard Wilhelm), lucrarea a fost utilizată din cele mai vechi timpuri ca Oracol. Un oracol care oferă informații despre evoluția evenimentelor în timp, despre rezultatul pozitiv sau negativ al acțiunilor consultantului (n. tr.).

trei ani și nouă luni. Climatul va fi atât de blând, încât vom traversa o epocă de aur.

– Mai întâi trebuie să verificăm previziunile tale inițiale, spuse regele de Zhou, cu o expresie impasibilă.

Wang auzi o huruială venind de sus. O bucată de piatră din tavanul Sălii Mari se deschise, dezvăluind un orificiu pătrat. Își schimbă poziția și văzu că orificiul conducea spre un alt tunel care ducea în sus, prin centrul piramidei. La capătul tunelului putu să vadă sclipind câteva stele.

Viteza jocului crescuse. La fiecare câteva secunde de timp real, doi soldați răsturnau clepsidra adusă de regele Wen, indicând trecerea a opt ore de joc. Orificiul din tavan clipi aleatoriu și din când în când, o rază de lumină din Era Haotică intra în Marea Sală. Uneori lumina era slabă, ca lumina lunii. Alteori lumina era foarte puternică și pătratul alb incandescent de lumină aruncat pe pământ strălucea atât de puternic încât torțele din Marea Sală păleau în fața lui.

Wang continuă să numere răsturnările de clepsidră. Când a ajuns pe la o sută și douăzeci de ori, apariția luminii soarelui prin orificiul pătrat deveni regulată. Prima dintre Erele Stabile prognozate sosise.

După încă alte cincisprezece răsturnări de clepsidră, lumina licărindă din orificiu deveni iar imprevizibilă, dând startul unei noi Ere Haotice. O nouă Eră Stabilă îi urmă și o altă Eră Haotică. Momentul de începere și durata diferitelor ere nu erau exact așa cum prezisese Regele Wen, dar erau destul de aproape. După încheierea a încă unei Ere Haotice de opt zile, Era Stabilă cea lungă pe care o prezisese începu.

Wang continuă să calculeze răsturnările de clepsidră. După trecerea a douăzeci de zile lumina soarelui care pătrundea în Marea Sală începu să-și mențină ritmul precis. Timpul de joc încetini și reveni la normal.

Regele Zhou încuviință spre regele Wen.

– Voi ridica un monument pentru tine, unul chiar mai mare decât acest palat.

Regele Wen se înclină adânc:

– Iubite rege, deșteaptă-ți dinastia și las-o să prospere!

Regele Zhou se ridică de pe podium și-și deschise brațele, de parcă dorea să îmbrățișeze întreaga lume. Cu un glas straniu, venind parcă de pe altă lume, începu să scandeze „Re-hi-dratarea...”

Imediat ce dădu ordinul, toți cei din Marea Sală se repeziră spre ușă. Wang îl urmă de aproape pe regele Wen și ieșiră amândoi din piramidă prin tunelul lung prin care intraseră. Odată ajunși afară, Wang văzu soarele după-amiezii scaldând pământul în căldură. În adierea vântului simți parfumurile primăverii. Regele Wen și Wang se îndreptară spre un lac din apropiere. Gheața ce acoperea lacul se topise și lumina soarelui dansa jucăușă prin valurile line.

O coloană de soldați strigă: „Rehidratarea! Rehidratarea!” în timp ce alergau spre o clădire de piatră mare, de forma unui grânar, aflată lângă lac. Pe drumul spre Chao Ge, Wang văzuse multe astfel de clădiri și regele Wen îi spusese că ele se numeau deshidratatoare și erau depozite unde puteau fi păstrate corpurile deshidratate. Soldații deschiseră ușile grele de piatră ale deshidratorului și scoaseră rulourile de piei prăfuite. Fiecare soldat duce mai multe piei, se duce la lac, după care le arunca în apă. Imediat ce pieile atingeau apa, începeau să se desfacă și să se întindă. Nu după mult timp lacul fu acoperit cu un strat de piei plutitoare și fiecare absorbea repede apă, dilatându-se. Treptat, toate pieile în formă de oameni deveniră trupuri cu carne care, în curând, începură să dea semne de viață. Unul câte unul se luptară să iasă din apa ce le venea până la mijloc și se ridicară în picioare. Privind în jur lumea însorită cu ochii mari, păreau că tocmai se treziseră din vis.

– Rehidratarea! țipă un bărbat.

– Rehidratarea! Rehidratarea! i se alăturară alte glasuri vesele.

Toată lumea ieși din lac și alergară goi către deshidrator. Luară mai multe piei și le aruncară în apă și tot mai mulți oameni reînviați ieșiră din lac... Aceași scenă se repeta lângă fiecare lac sau iaz. Întreaga lume își revenea la viață.

– O, Doamne! Degetul meu!

Wang văzu un bărbat care tocmai înviase și stătea în mijlocul lacului, ținându-și o mână și plângând. Îi lipsea degetul mijlociu

și-i curgea sânge din rană în apă. Alții care tocmai înviaseră treceau pe lângă el, grăbindu-se să ajungă la țărm voioși ignorându-l.

– Consideră-te norocos, îi spuse cineva. Unii și-au pierdut un braț întreg sau un picior. Altora le-au ros șobolanii capetele. Dacă n-am fi fost rehidratați la timp, poate că am fi fost cu toții mâncați de șobolanii din Era Haotică.

– Cât timp am fost deshidratați? întrebă unul dintre cei înviați.

– Poți să-ți dai seama privind grosimea stratului de praf care acoperă palatul. Am auzit că regele nu este tot regele dinainte. Dar nu știu dacă este fiul sau nepotul fostului rege.

A fost nevoie de opt zile pentru încheierea lucrării de rehidratare. Toate trupurile deshidratate depozitate fuseseră regenerate și lumii i se dăruise o nouă viață. În timpul acestor opt zile, fiecare se bucurase de cicluri regulate de răsărit și de asfințit, fiecare fiind de exact douăzeci de ore. Profitând de climatul primăvărat, lăudau cu toții Soarele și Zeii care erau la cârma lumii.

În noaptea celei de-a opta zile, focurile de peste tot se înmulțiră și deveniră mai luminoase decât stelele de pe cer. Ruinele orașelor și târgurilor abandonate în timpul Erelor haotice se umplură din nou cu zgomot și lumină. Ca la orice rehidratare în masă din trecut, oamenii urmau să-și sărbătorească toată noaptea noua lor viață după următorul răsărit.

Dar Soarele nu mai răsări.

Fiecare tip de obiect de măsurat timpul arăta că trecuse mult de vremea răsăritului, dar orizontul rămânea întunecat în toate direcțiile. Nici peste zece ore nu se vedea Soarele și nici cel mai mic semn al zorilor. Noaptea fără sfârșit durase o zi întreagă, apoi două zile. Răceala cobora pe pământ din întuneric ca o mână uriașă.

Înăuntrul piramidei, regele Wen îngenunche în fața regelui Zhou, pledându-și cauza:

– Iubite rege, te rog să ai încredere în mine în continuare. Este doar ceva temporar. Am văzut cum se adună tot Yangul din Univers și Soarele va răsări în curând. Era Stabilă și primăvara ei vor continua!

- Hai să începem să încălzim cazanul, spuse regele Zhou și oftă.

- O, Rege! Un ministru se împletici, intrând prin deschizătura ca gura unei peșteri a Sălii Mari. Pe... pe cer sunt trei stele căzătoare!

Cei prezenți în Marea Sală fură uluiți. Aerul părea înghețat. Doar regele de Zhou rămase impasibil. Se întoarse spre Wang, căruia nu catadicsise să i se adreseze până atunci:

- Tot nu înțelegi ce înseamnă apariția celor trei stele căzătoare, nu-i așa? Ji Cheng, de ce nu-i spui?

- Înseamnă sosirea unei perioade de frig extrem, atât de frig încât pietrele se vor transforma în praf, oftă regele Wen.

- Des-hi-dratarea..., începu regele Xhou să scandeze cu glasul acela straniu, venit de pe altă lume.

Afară oamenii începuseră deja procesul. Se întorseseră iar în trupurile lor deshidratate pentru a supraviețui nopții care se apropia. Cei norocoși avuseseră timp să fie depozitați unul peste altul în deshidratoare, dar mulți fură abandonați pe câmpurile pustii.

Regele Wen se ridică încet și se îndreptă spre cazanul de deasupra focului care ardea zgomotos în colțul Sălii Mari. Se urcă pe margine și se opri câteva secunde înainte să se arunce - probabil îi văzuse chipul bine fiert al lui Fu Xi, rânjindu-i din supă.

- Mențineți focul mai slab, ordonă regele Zhou cu voce slabă. Apoi se întoarse spre ceilalți.

- Puteți ieși dacă doriți. Jocul nu mai are haz după ce ajungem în acest punct.

Un indicator roșu de EXIT apăru deasupra intrării ca gura unei peșteri din Marea Sală. Jucătorii se repeziră să iasă și Wang urmă mulțimea. Prin tunelul cel lung, reușiră să iasă din piramidă și-i întâmpină zăpada deasă care cădea prin aerul nopții. Frigul care-ți pătrundea prin oase îl făcu să se înfioare și un text afișat în colțul cerului indică din nou accelerarea timpului jocului.

Zăpada continuă să cadă fără pauză timp de zece zile. Acum fulgii de nea erau mari și groși, ca niște bucăți de întuneric solidificat. Cineva îi șopti din apropiere lui Wang:

- Zăpada conține acum dioxid de carbon înghețat, gheață uscată.

Wang se întoarce și văzu că cel care-i vorbea era Adeptul.

După alte zece zile, fulgii de zăpadă se făcură subțiri și transparenti. În lumina slabă a câteva torțe de la intrarea în tunelul cel lung, fulgii împrăștiu o lucire albastră, de parcă erau bucăți dansatoare de mică.

– Acești fulgi conțin acum oxigen solidificat și nitrogen. Atmosfera dispare prin precipitarea aproape de zero absolut.

Zăpada îngropa încet-încet piramida. Cele mai joase straturi erau compuse din apă, zăpadă, apoi gheață uscată și deasupra din zăpadă ce conținea oxigen și nitrogen. Cerul nopții deveni extrem de limpede, iar stelele străluceau ca un câmp plin de focuri argintii. Un rând de text apăru peste fundalul înstelat:

Noaptea cea lungă dură patruzeci și opt de ani. Civilizația cu numărul 137 a fost distrusă de frigul extrem. Această civilizație progresase până la Perioada Statelor Războinice, înainte să dispară.

Sămânța civilizației a dăinuit. Va germina și va prospera din nou în imprevizibila lume a celor Trei Corpuri. Vă invităm să vă conectați din nou în viitor.

Înainte de a părăsi jocul, Wang privi cele trei stele căzătoare de pe cer. Se învâneau aproape una de cealaltă și păreau că execută un dans straniu prin abisul cosmic.

YE WENJIE

Wang își scoase costumul V și casca cu vedere panoramică. Cămașă îi era udă learcă, de parcă s-ar fi deșteptat dintr-un coșmar. Plecă de la Centrul de Cercetare, se urcă în mașina sa și se duse la adresa pe care i-o dăduse Ding Yi: casa mamei lui Yang Dong.

Era Haotică, Era Haotică, Era Haotică...

Gândul îi revenea întruna în minte. *De ce oare drumul Soarelui prin lumea celor Trei Corpuri era lipsit de regularitate și tipare? Chiar dacă orbita unei planete este circulară sau eliptică, mișcarea ei în jurul Soarelui trebuie să fie periodică. Iregularitatea totală a mișcării planetare este imposibilă...*

Wang se înciudă. Scutură din cap, încercând să alunge aceste gânduri. *E doar un joc!*

Dar am pierdut.

Era Haotică, Era Haotică, Era Haotică...

La naiba! Oprește-te! De ce mă tot gândesc la asta? De ce?

Nu peste mult timp, găsi răspunsul singur. Nu jucase jocuri pe computer de ani de zile și era limpede că partea de hardware pentru jocuri progresase cu mult între timp. Realitatea virtuală și retroacțiunea plurisenzorială reprezentau toate efecte pe care nu le simțise

pe când era student începător, dar Wang știa și că senzațiile realiste din *Trei Corpuri* nu se bazau pe tehnologia interfeței.

Își aduse aminte că avusese un curs de teoria informației când era student în anul III la facultate. Profesorul le arătase două imagini: una era celebra pictură din dinastia Song *Pe malul râului la Festivalul Qingming*, plină de detalii sofisticate și vii; cealaltă era o fotografie a cerului într-o zi cu soare, în care imensitatea albastră era punctată doar de o urmă de nor de care nici nu puteai fi sigur că există. Profesorul întrebă studenții care imagine conținea mai multe informații și răspunsul fusese că fotografia avea un conținut de informații (entropie) mai mare cu unul sau două ordine de mărime decât pictura!

Și la *Trei Corpuri* era la fel. Conținutul uriaș de informație era ascuns adânc. Wang îl putea simți, dar nu-l putea exprima. Înțelese brusc că cei care creaseră *Trei Corpuri* abordaseră o metodă total opusă celei adoptate de creatorii altor jocuri. De obicei, creatorii de jocuri încercau să afișeze cât mai multă informație posibil pentru a crește senzația de realism. Dar creatorii jocului se străduiau să comprime conținutul de informație pentru a ascunde o realitate mai importantă, la fel ca fotografia cerului aparent goală.

Wang își dădu frâu liber minții să se întoarcă în lumea celor *Trei Corpuri*.

Stele zburătoare! Cheia soluției trebuie să fie stelele zburătoare. O stea căzătoare, două stele căzătoare, trei stele căzătoare... oare ce înseamnă?

Cu acest gând se trezi la destinație.

În fața blocului, văzu o femeie slabă, cu părul încărunțit, de aproape șaiszeci de ani. Purta ochelari și încerca să urce scările cu un coș mare plin de cumpărături. Ghici că este femeia pe care venise s-o cunoască.

Un salut scurt îi confirmă impresia. Era într-adevăr mama lui Yang Dong, Ye Wenjie. După ce ascultă scopul vizitei lui Wang Miao, îi arată recunoștința și mulțumirea sa. Wang cunoștea mulți intelectuali ca ea. Șirul apăsător al anilor le măcinase duritatea și

înverșunarea caracterelor, până când le mai rămăsese doar un soi de gentilețe apoasă.

Wang îi duse coșul cu cumpărături sus pe scări. Când intrară în apartament, se dovedi că nu era așa de liniștit cum se așteptase: trei copii se jucau. Cel mai mare avea cam cinci ani și cel mai mic abia se ținea pe picioare. Ye îi spuse lui Wang că erau copiii vecinilor.

– Le place să vină la mine. Azi e duminică și părinții trebuie să lucreze peste program, așa că i-au lăsat la mine... Vai, Nan, ai terminat de pictat? O, ce frumos e! Îi dăm un titlu? *Rătuște la soare?* Sună bine. Hai să ți-l scrie buni pentru tine. Apoi o să trec și data: *9 iunie, de Nan.* Și ce ai vrea să papi acum la prânz? Yang vrei vânată prăjită? Sigur! Nan, vrei păstăi de mazăre verde cum ai mâncat ieri? Nicio problemă. Dar tu, MiMi? Vrei niște cârniță? Nu, mămica ta mi-a spus că n-ar trebui să papi atâta cârniță, nu se digeră prea bine. Nu vrei niște peștișor? Uite ce peștișor mare a luat buni...

Wang îi urmări pe Ye și pe copiii absorbiți de conversație. *Precis că și-a dorit nepoți. Dar chiar dacă Yang Dong ar fi trăit, și-ar fi dorit copii?*

Ye luă cumpărăturile și le duse în bucătărie. Când reveni, spuse:

– Miao, mă duc să înmoi legumele în apă o vreme. În zilele noastre folosesc atât de multe pesticide că atunci când le pregătesc pentru copii, trebuie să le las în apă cel puțin două ore. De ce nu dai o raită prin camera lui Dong?

Sugestia ei, adăugată la sfârșit ca și cum ar fi fost cel mai natural lucru din lume, îl tulbură. Își imaginase, desigur, scopul real al vizitei lui. Se întoarse și se duse în bucătărie fără să-l mai privească, evitând astfel să-l pună în încurcătură. Wang îi fu recunoscător, fiindcă dovedea atâta considerație pentru sentimentele lui.

Trecu pe lângă cei trei copii care se jucau bucuroși și intră în camera pe care i-o arătase Ye. Se opri în prag, cuprins de un sentiment straniu. Era ca și cum s-ar fi întors în vremea tinereții sale plină de visuri și din adâncul amintirilor țâșni o tristețe stăruitoare, fragilă și pură ca roua dimineții, scăldată într-o nuanță trandafirie.

Deschise cu grijă ușa. Aroma fină care umplea camera era neașteptată: era aroma pădurii. I se păru că intrase în coliba unui pădurar, pereții erau acoperiți de bucăți de scoarță de copac, cele trei taburete erau trei butuci de copac neornamentați; biroul era făcut din trei bușteni mai mari puși unii în alții. Și mai era și patul, aparent căptușit cu rogoz *ura* din China de Nord-Est pe care localnicii îl îndeasă în pantofi ca să le țină cald în clima foarte rece. Totul era neprelucrat și neglijent, fără nicio urmă de intenții creatoare. Munca lui Yang Dong îi procura un venit foarte bun și ar fi trebuit să-și cumpere o casă într-un complex rezidențial de lux, dar ea alesese să trăiască aici cu mama ei.

Merse până la biroul de bușteni. Era aranjat simplu și nimic nu trăda o urmă de feminitate sau interes științific. Poate că toate obiectele de acest fel fuseseră îndepărtate sau poate nu fuseseră aici niciodată. Observă o fotografie în alb-negru cu ramă de lemn, un portret înfățișându-le pe mamă și pe fiica sa. În fotografie Yang Dong era doar o fetiță și Ye Wenjie se aplecase ca să ajungă la aceeași înălțime. Un vânt puternic le ciufulise și împletise șuvițele de păr.

Fundalul fotografiei era neobișnuit: cerul părea să se vadă printr-o plasă mare susținută de niște structuri din oțel. Intui că era vorba despre un soi de antenă parabolică, atât de mare, încât marginile ei depășeau cadrul fotografiei.

În fotografie, ochii micuței Yang Dong trădau o groază care-i săgetă inima de durere lui Wang. Părea îngrozită de lumea din jurul cadrului fotografiei.

Apoi zări un caiet gros pe colțul biroului. Fu uimit de materialul din care era făcut caietul până când văzu un rând de mângălituri copilărești pe copertă: Caietul din coajă de mestecăn al lui Yang Dong – cuvântul „mestecăn“ era scris cu litere Pinyin¹ în

---

¹ Sistem de romanizare a limbii chineze, varianta standard a limbii chineze. Mai precis, pinyin-ul este folosit pentru a transcrie caracterele chinezești în literele alfabetului latin (n. tr.).

loc de caractere¹. Anii transformaseră argintiul scoarței într-un galben stins. Întinse mâna să ia caietul, ezită și și-o retrase

– E-n regulă, spuse Ye din pragul ușii. Sunt desenele pe care Dong le-a făcut când era mică.

Wang luă caietul din coajă de mestecăn și-l răsfoi cu grijă. Ye datase fiecare desen al fiicei sale, așa cum făcuse și pentru Nan în camera de zi.

Observă că în baza datelor de pe desene, Yang Dong avea deja trei ani când le făcuse. În mod normal copiii de vârsta asta sunt în stare să deseneze oameni și obiecte cu forme clare, dar desenele lui Yang Dong erau doar mâzgălituri haotice. Păreau să exprime un fel de furie pătimașă și de disperare născute din dorința frustrată de a exprima ceva – nu tocmai genul de sentimente pe care te-ai aștepta să le aibă un copil atât de mic.

Ye se așează încet pe marginea patului, cu ochii fixați pe caiet, cufundată în gânduri. Aici murise fiica ei, sfârșindu-și viața în somn. Wang se așează lângă ea. Nu simțise niciodată atât de puternic dorința de a împărtăși durerea altcuiva.

Ye luă caietul din coajă de mestecăn din mâinile lui și-l strânse la piept. Cu glas stins, spuse:

– Nu m-am priceput s-o educ pe Dong potrivit vârstei sale. Am expus-o prea devreme unor subiecte foarte abstracte și foarte radicale. Când și-a exprimat pentru prima oară interesul pentru teoria abstractă, i-am spus că nu era o lume în care femeile puteau intra cu ușurință. Mi-a spus: bine, și Madame Curie? I-am răspuns că Madame Curie nu a intrat niciodată în lumea aceea. Succesul ei a fost doar o chestiune de stăruință și multă muncă. Dar fără ea, altcineva ar fi terminat treaba. De fapt, Wu Chien-Shiung a mers mai departe decât Madame Curie.² Dar nu e o lume pentru

---

¹ Caracterele chinezești cuprind: pictograme, ideograme simple, ideograme compuse, împrumuturi fonetice, compuși din caractere fonetice și caractere derivate. (n. tr.).

² Chien-Shung Wu a fost unul dintre cei mai remarcabili fizicieni din era modernă cu multe realizări în fizica experimentală. A fost prima care a dovedit

femei. Modul de gândire al femeilor este diferit de cel al bărbaților. Nu este vorba despre care e mai bun sau mai rău. Ambele sunt necesare lumii. Dong nu m-a contrazis. Mai târziu mi-am dat seama că era într-adevăr diferită. De exemplu, să zicem că-i explicam o formulă. Alți copii ar fi zis „Ce formulă isteată!“. Dar ea zicea: „Formula asta e atât de elegantă, atât de frumoasă.“ Și expresia de pe fața ei semăna cu cea pe care o avea când vedea o floare de câmp frumoasă. Tatăl ei ne-a lăsat niște discuri. Le-a ascultat pe toate, în cele din urmă a ales ceva de Bach drept discul ei preferat și l-a ascultat întruna. Nu era genul de muzică care să fi vrăjit un copil, și mai ales pe o fată. La început m-am gândit că l-a ales dintr-un capriciu, dar când am întrebat-o ce simțea când îl asculta, mi-a spus că vedea în muzică cum un uriaș construiește o clădire mare, complexă. Încet-încet, uriașul adăuga câte ceva la structură și, când muzica se termina, clădirea era gata...

– Ați fost o profesoară excelentă pentru fiica dumneavoastră, îi spuse Wang.

– Nu, am greșit. Lumea ei era prea simplă. Singurul lucru pe care-l avea erau doar niște teorii inefabile. Când acestea s-au prăbușit nu a mai avut pe ce să se bazeze ca să mai continue să trăiască.

– Doamnă profesoară Ye, nu sunt de acord cu dumneavoastră. Acum se întâmplă lucruri care depășesc imaginația noastră. Este o provocare nemaiîntâlnită la adresa teoriilor noastre despre lume și nu a fost singura care a ales această cale de ieșire.

– Dar ea era femeie. O femeie ar trebui să fie ca apa, capabilă să curgă pe deasupra și în jurul oricărui lucru.

Chiar înainte de a pleca, Wang își aminti celălalt scop al vizitei. Îi spuse lui Ye despre dorința lui de a observa radiația cosmică de fond.

– A, sigur. Sunt două locuri în China care sunt potrivite. Unul este Observatorul din Ürümqi – mi se pare că e un proiect al

Centrului de Observare a Spațiului Cosmic al Academiei Chineze de Științe. Celălalt este foarte aproape, e un observator de radioastronomie situat în suburbia Beijingului, care este coordonat împreună de Academia Chineză de Științe și de Centrul Comun pentru Astrofizică al Universității Peking. Cel din Ūrümqi se ocupă de observarea radiației terestre și cel de aici doar primește date de la sateliți, deși datele de la sateliți sunt mult mai precise și mai complete. Acolo lucrează un fost student de-al meu și pot să-l sun pentru dumneavoastră.

Ye găsi numărul de telefon, îl formă și conversația care urmă păru să se desfășoare lin.

– Fără probleme, spuse Ye după ce închise telefonul. Să vă dau adresa. Puteți să vă duceți acolo oricând. Numele studentului meu este Sha Ruishan și va lucra mâine-seară în tura de noapte... Nu cred că este tocmai domeniul dumneavoastră specific de cercetare, nu?

– Lucrez în nanotehnologie. Dar asta este pentru... altceva.

Lui Wang îi fu teamă că Ye o să-i pună mai multe întrebări despre motivul pentru care avea nevoie de aceste informații, dar nu a făcut asta.

– Miao, pari cam palid. Cum stai cu sănătatea? Întrebă ea, îngrijorată.

– Nu-i nimic, vă rog să nu vă faceți probleme.

– Stai puțin!

Scoase o cutiuță de lemn dintr-un dulap. Wang văzu scris pe etichetă că era ginseng.

– Un vechi prieten de la bază, un soldat, a venit în vizită acum câteva zile și mi-a adus asta: ia-o, te rog, ia-o! Este ginseng cultivat, nu e foarte prețios. Eu am tensiune mare și nu pot să-l folosesc, oricum. Îl poți tăia mărunț și să-ți faci ceai din el. Arăți atât de palid că sunt sigură că-ți va fi de folos. Ești încă tânăr, dar trebuie să ai grijă de sănătatea ta.

Wang acceptă darul și simți cum i se umple pieptul de căldură. Ochiul i se umeziră. Era ca și cum inima lui, stresată până aproape de limita de rezistență în ultimele zile, fusese așezată delicat pe o grămadă de puf moale:

– Doamnă profesoară Ye, vă voi vizita mai des!

UNIVERSUL LICĂRE

Wang Miao conduse mașina pe strada Jingmi până ajunse în Comitatul Miyun. De acolo o luă spre Heilongtan, urcă pe munte pe un drum șerpuit și ajunse la Observatorul de Radioastronomie al Centrului Astronomic al Academiei Chineze de Științe. Văzu un șir de douăzeci și opt de antene parabolice, fiecare cu câte un diametru de nouă metri, ca un strat de plante din oțel. La capăt se găseau două radiotelescoape mari cu reflectoare parabolice de 50 de metri în diametru, construite în anul 2006. Cu cât se apropia mai mult, nu putu să nu se gândească la fundalul fotografiei lui Ye și a fiicei ei.

Dar activitatea lui Sha Ruishan, studentul lui Ye, nu avea nimic de-a face cu aceste radiotelescoape. Laboratorul doctorului Sha se ocupa de primirea datelor transmise de trei sateliți: Cosmic Background Explorer (COBE), lansat în noiembrie 1989 și care urma să fie retras; de la Wilkinson Microwave Anisotropy Probe (WMAP) lansată în 2003 și Planck, observatorul spațial lansat de Agenția Spațială Europeană în 2009.

Radiația cosmică de fond corespundea foarte exact cu spectrul de corp negru termic la o temperatură de 2,7256 K și era foarte izotrop cu o fluctuație de aproximativ 1 la 200.00. Obiectivul lui

Sha Ruishan era crearea unei hărți cosmice mai amănunțite a radiației cosmice de fond cu ajutorul datelor observaționale. Laboratorul nu era foarte mare. Echipamentul pentru primirea datelor prin satelit era înghesuit și el în sala de comandă principală de prelucrare a informației numerice și trei terminale afișau informațiile trimise de cei trei sateliți.

Sha fu entuziasmat să-l întâlnească pe Wang. Era limpede că-l plictisea o atât de lungă izolare și că era fericit să aibă un vizitator. Îl întreabă pe Wang ce date anume ar dori să vadă.

- Aș vrea să văd fluctuația totală a radiației cosmice de fond.
- Ați putea fi... mai clar ?
- Ce vreau să spun este... că aș vrea să văd fluctuația izotropă a întregii radiații cosmice de fond, între unu și cinci la sută.

Sha rânji. De la începutul secolului, Observatorul Radioastronomic Miyun își deschisese porțile vizitatorilor. Pentru a-și rotunji veniturile Sha făcea adeseori pe ghidul sau ținea conferințe. Acest rânjel era rezervat turiștilor, deoarece se obișnuise cu uluitoarea lor ignoranță științifică.

- Domnule Wang, să înțeleg că nu sunteți specialist în domeniu?
- Lucrez în domeniul nanotehnologiei.
- A, atunci se explică. Dar ar trebui să aveți cunoștințe de bază despre radiația cosmică de fond?

- Nu știu prea multe. Știu că teoriile din prezent asupra originii universului plasează Big Bangul la aproximativ patru miliarde de ani în urmă. Imediat după nașterea universului, temperatura a fost foarte înaltă. În timp ce a scăzut, „jăriticul“ s-a transformat în radiația cosmică de fond. Radiația umple întregul univers și poate fi observată în gama de lungimi de undă centimetrică. Cred că prin anii '60 doi americani au descoperit întâmplător radiația când testau o antenă de recepție a datelor transmise de sateliți ultrasensibilă...

- Este arhisuficient, îl întrerupse Sha, dând din mâini. Atunci ar trebui să știți că, spre deosebire de variațiile locale, pe care le observăm în diferite părți ale universului, fluctuația totală a radiației cosmice de fond este corelată cu expansiunea universului.

Este vorba despre o modificare foarte lentă măsurată la scara vârstei universului. Chiar și cu sensibilitatea satelitului Planck, observarea continuă timp de un milion de ani s-ar putea să nu detecteze o asemenea deplasare. Dar dumneavoastră doriți să urmăriți o fluctuație de cinci procente diseară? Vă dați seama ce ar însemna așa ceva? Universul ar licări ca un tub fluorescent care stă să se stingă!

Și ar licări pentru mine, se gândi Wang.

- Probabil că e vreo glumă a doamnei profesoare Ye, spuse Sha.

- Nimic nu m-ar bucura mai mult decât să aflu că e doar o glumă, zise Wang.

Tocmai voia să-i spună că Ye nu cunoștea amănuntele rugăminții lui, dar îi fu teamă că îl va refuza. Cel puțin îi mărturisise la ce se gândea de fapt.

- Ei bine, de vreme ce doamna profesoară Ye mă roagă să vă ajut, hai să procedăm la observare. Nu e mare lucru. Dar dacă aveți nevoie doar de o marjă de precizie de unu la sută, datele de la anticul COBE sunt suficiente.

În timp ce vorbea, Sha scria iute la computer. Curând, pe ecran apăru o linie verde simplă.

- Această curbă reprezintă măsurarea în timp real a radiației cosmice de fond totale - de fapt, ar trebui s-o numim linie, pentru rigurozitate. Temperatura este de $2,726 \pm 0,010\text{K}$. Marja de eroare se datorează efectului Doppler produs de deplasarea în spațiu a Căii Lactee, care a fost deja filtrat. Dacă acest tip de fluctuație pe care o anticipați va avea loc - mai mult de un procent -, această linie va deveni roșie și se va transforma într-o lungime de undă. Pot paria că va rămâne o linie verde simplă până la sfârșitul lumii. Dacă vreți să vedeți cum arată genul de fluctuație observabilă cu ochiul liber, trebuie să așteptați mult după moartea Soarelui.

- Sper că nu vă deranjez de la lucru?

- Nu. De vreme ce aveți nevoie de o asemenea precizie, putem folosi unele date de bază transmise de COBE. Gata, totul e pregătit. Din acest moment, dacă au loc fluctuații semnificative, datele vor fi salvate automat pe disc.

- Cred că va avea loc pe la unu noaptea.

– Uau, atât de precis! Nu-i nimic, tot lucrez în tura de noapte. Ați luat cina? Perfect. Atunci vă duc să facem turul.

Era o noapte fără lună. Merseră pe lângă șirul de antene parabolice și Sha făcu semn cu mâna spre ele:

– Îți taie respirația, nu-i așa? Păcat că sunt toate doar niște urechi ale unui surd.

– De ce?

– Încă de când au fost construite, am avut interferențe permanente în benzile observaționale. Întâi au fost stațiile de pagere din anii '80. Acum e cursa pentru dezvoltarea comunicațiilor mobile și a turnurilor GSM. Aceste telescoape sunt în stare să efectueze multe sarcini – supravegherea cerului, detectarea surselor radio variabile, observarea resturilor de supernove –, dar pe majoritatea nu le putem face. Ne-am plâns Comisiei Radio de Reglementare de Stat de multe ori, dar niciodată cu rezultate. Puteam spera să ne acorde nouă mai multă atenție decât lui China Mobile, China Unicorn, China Netcom? Fără bani, secretele universului nu fac nici cât o ceapă degerată. Cel puțin proiectul meu depinde de datele transmise de sateliți și nu are nimic de-a face cu „atracțiile turistice“.

– În ultimii ani, aplicațiile comerciale ale cercetării de bază au avut destul succes, de exemplu în fizica energiei înalte. Poate că ar fi mai bine dacă observatorul ar fi construit în locuri mai îndepărtate de orașe?

– Totul se rezumă la bani. În acest moment, singura noastră speranță este să găsim mijloace tehnice cu care să ne protejăm de interferență. Ar fi mult mai bine dacă doamna profesoară Ye ar fi aici. A realizat multe în domeniu.

Astfel că topica discuției s-a mutat spre Ye Wenjie. Și, de la studentul ei, află, în cele din urmă, despre viața sa. Îl ascultă pe Shà povestindu-i cum a asistat la moartea tatălui ei în timpul Revoluției Culturale, cum a fost acuzată în mod fals de către Corpul de Construcție și Producție, cum a părut apoi să dispară până când s-a întors la Beijing pe la începutul anilor

'90, cum a predat astrofizică la Tsinghua¹, unde predase și tatăl ei, până la pensionare.

– Abia de curând a fost făcut cunoscut faptul că și-a petrecut mai bine de douăzeci de ani la Baza Coasta Roșie.

Wang fu șocat.

– Vrei să spui că zvonurile acelea...

– Majoritatea zvonurilor s-au dovedit adevărate. Unul dintre cercetătorii care au dezvoltat sistemul de descifrare pentru Proiectul Coasta Roșie a emigrat în Europa și a scris o carte anul trecut. Majoritatea zvonurilor vin din cartea aceea. Cei mai mulți care au fost la Coasta Roșie sunt încă în viață.

– Asta este... o poveste fantastică.

– Mai ales că s-a întâmplat în anii aceia – e absolut incredibil.

Continuă să vorbească o vreme. Sha îl întreabă despre scopul din spatele cererii lui ciudate. Wang evită să-i dea un răspuns clar și Sha nu-l presă. Demnitatea sa de specialist nu-i permitea lui Sha să-și exprime un interes prea vizibil pentru o cerere care contrazicea în mod limpede cunoștințele lui profesionale.

Se îndreptară spre un bar nonstop pentru turiști și stătură acolo preț de două ore. În timp ce Sha dădea pe gât bere după bere, limba i se dezlegă și mai mult. Dar Wang deveni neliniștit și mintea i se întorcea la linia verde de pe terminalul din biroul lui Sha. Abia la unu fără zece dimineța, Sha cedă insistențelor repetate ale lui Wang și se întoarseră în laborator.

Spoturile luminoase care iluminau antenele radio fuseseră oprite și antenele formau acum o imagine bidimensională pe cerul nopții, ca un șir de simboluri abstracte. Toate erau ațintite spre cer la același unghi, de parcă ar fi așteptat ceva cu nerăbdare. Scena îl făcu pe Wang să se înfioare, în ciuda căldurii serii de primăvară. Îi amintiră de pendulele gigantice din *Trei Corpuri*.

---

¹ Universitatea Tsinghua, înființată în anul 1911 la Beijing este o universitate de cercetare și una dintre cele mai importante universități din China, alături de Universitatea Peking. (n. tr.)

Ajunseră înapoi la laborator la ora unu. În timp ce priveau terminalul, începu fluctuația. Culoarea liniei deveni roșie, ca un șarpe care se deșteaptă după perioada de hibernare, răsucindu-se, în timp ce pielea i se umplea de sânge din nou.

– Trebuie să fie o defecțiune la COBE!

Sha se holba la forma undei, îngrozit.

– Nu e nicio defecțiune, spuse Wang pe un ton excesiv de calm. Învățase să se controleze când se confrunta cu asemenea imagini.

– Vom vedea imediat, spuse Sha.

Se duse spre celelalte două terminale și tastă rapid pentru a vedea datele colectate de ceilalți doi sateliți, WMAP și Planck.

Acum trei forme de undă se mișcau sincronizate pe cele trei terminale, absolut identice.

Sha luă un laptop și se repezi să-l deschidă. Băgă în el un cablu de rețea și luă telefonul – Wang putu să-și dea seama din monologul care urmă că luase legătura cu Observatorul Radioastronomic de la Ürümqi – și apoi așteptă. Nu-i explică lui Wang ce făcea, avea ochii fixați pe ecranul laptopului. Wang îi auzi respirația accelerată.

Câteva minute mai târziu, o formă de undă roșie apărură în fereastra de navigare, mișcându-se în același ritm cu celelalte.

Cei trei sateliți și observatorul terestru confirmară un fapt: Universul licărea.

– Poți imprima forma de undă? întrebă Wang.

Sha își șterse sudoarea rece de pe frunte și încuviință. Își mișcă mouse-ul și făcu clic pe „Imprimare”. Wang înșfăcă prima foaie imediat ce ieși din imprimanta cu laser și începu să marcheze cu un creion corespondența dintre distanțele dintre vârfuri și diagrama de coduri Morse pe care o scosese din buzunar.

scurt-lung-lung-lung-lung, scurt-lung-lung-lung-lung, lung-lung-lung-lung-lung, lung-lung-lung-scurt-scurt, lung-lung-lung-scurt-scurt-scurt, scurt-scurt-lung-lung-lung, scurt-lung-lung-lung-lung, lung-lung-lung-scurt-scurt-scurt, scurt-scurt-scurt-lung-lung, lung-lung-scurt-scurt-scurt.

Adică: 1108:21:37.

scurt-lung-lung-lung-lung, scurt-lung-lung-lung-lung, lung- lung- lung-lung-lung, lung-lung-lung-scurt-scurt, lung-lung-lung-scurt-scurt-scurt, scurt-scurt-lung-lung-lung, scurt-lung-lung-lung-lung, lung-lung-lung-scurt-scurt-scurt, scurt-scurt-scurt-lung-lung, lung-lung-scurt-scurt-scurt.

Adică: 1108:21:36.

scurt-lung- lung-lung- lung, scurt-lung- lung-lung- lung, lung- lung- lung-lung- lung, lung-lung-lung-scurt-scurt, lung-lung-lung-scurt-scurt-scurt, scurt-scurt-lung-lung-lung, scurt-lung-lung-lung-lung, lung-lung-lung-scurt-scurt-scurt, scurt-scurt-scurt-lung-lung, lung-lung-scurt-scurt-scurt.

Adică: 1108:21:35

...

Numărătoarea inversă continua la scara Universului. Trecuseră nouăzeci și două de ore deja și rămăseseră doar 1.108 ore.

Sha măsură camera cu pasul în lung și în lat, agitat, oprindu-se din când în când pentru a se uita la secvențele de numere pe care le nota Wang.

– Chiar nu poți să-mi spui ce se întâmplă? strigă el.

– Doctore Sha, te rog să mă crezi! Nu am cum să-ți explic.

Wang împinse la o parte teancul de hârtii imprimate cu formule de unde. În timp ce fixa secvența de numere, spuse:

– Poate că cei trei sateliți și observatorul au defectiuni.

– Știi că nu este posibil!

– Dar dacă e un sabotaj?

– Și asta e imposibil! Să alterezi datele de la trei sateliți și un Observator terestru în același timp? Vorbim despre un sabotor supranatural.

Wang încuviință. Față de ideea licăririi universului, orice era mai acceptabil, chiar și un sabotor supranatural. Dar Sha îl lipsi și de ultima lucire de speranță.

– Este simplu de confirmat. Dacă radiația cosmică de fond fluctuează atât de mult, putem s-o vedem cu propriii noștri ochi.

– Despre ce vorbești? Lungimea de undă a radiației cosmice de fond este de șapte centimetri. Asta înseamnă că e mai lungă cu

cinci ordine de mărime decât lungimea de undă a luminii vizibile. Cum am putea s-o vedem?

- Folosind ochelari 3K.

- Ochelari 3K?

- Sunt un fel de jucărie științifică pe care am creat-o pentru Capital Planetarium. Cu nivelul actual de tehnologie am luat antena în formă de pâlnie de șase metri folosită de Penzias și Wilson¹ aproape acum o jumătate de secol pentru a descoperi microradiația cosmică de fond și am miniaturizat-o, creând o pereche de ochelari. Apoi am adăugat un transformator ochelarilor pentru comprimarea radiației detectate la cinci ordine de mărime până când undele de 7 cm s-au transformat în lumină roșie vizibilă. În acest fel vizitatorii își pun ochelarii noaptea și observă microradiația cosmică de fond pe cont propriu. Și acum putem să-i folosim pentru a vedea cum licăre Universul.

- Unde pot găsi ochelari din aceștia?

- La Planetariul Capital. Am făcut mai mult de douăzeci de perechi de ochelari.

- Trebuie să pun mâna pe unii până la cinci.

Sha luă telefonul. Cel de la capătul firului răspunse după mai mult timp. Sha își făcu ceva nervi încercând să-l convingă pe interlocutorul său trezit în crucea nopții să meargă la Planetariu și să-l aștepte pe Wang care urma să ajungă într-o oră.

În timp ce Wang pleca, Sha îi spuse:

- Nu te voi însoți. Ceea ce am văzut este suficient și nu am nevoie de altă confirmare. Dar sper că-mi vei putea explica adevărul când va sosi momentul potrivit. Dacă acest fenomen mă va duce la un rezultat în cercetare, nu te voi uita.

Wang deschise portiera mașinii și spuse:

---

¹ Este vorba despre Robert Wilson și Arno Penzias, cei doi au folosit o antenă în formă de pâlnie la Laboratoarele Bell din New Jersey (SUA) cu ajutorul căreia au scrutat Calea Lactee. Au pătruns până la o adâncime de 378.000 de ani după Big Bang! (n. tr.).

– Licărirea se va opri la ora cinci dimineța. Ți-ai sugera să nu te mai preocupi de ea după asta. Crede-mă, nu vei ajunge absolut nicăieri.

Sha îl privi stăruitor pe Wang, apoi încuviință:

– Înțeleg. Li s-au întâmplat diferite chestii unor oameni de știință...

– Da. Wang se urcă în mașină. Nu mai voia să discute pe acest subiect.

– Ne-a venit și nouă rândul?

– Deocamdată mi-a venit mie, spuse Wang și porni motorul.

O oră mai târziu, sosi la noul Planetariu și coborî din mașină. Luminile vii ale orașului pătrundeau prin pereții transparenți ai imensei clădiri de sticlă și-i dezvăluiau nelămurit structura internă. Wang se gândi că dacă arhitectul intenționase să exprime un sentiment despre Univers, designul era reușit: cu cât ceva era mai transparent, cu atât părea mai misterios. Universul însuși era transparent: Și, câtă vreme ai ochii destul de ageri, poți vedea oricât de departe dorești. Însă, cu cât vezi mai departe, cu atât mai misterios devine.

Angajatul somnoros de la Planetariu îl aștepta pe Wang la ușă. Îi dădu o geantă mică și spuse:

– Aici sunt cinci perechi de ochelari 3K și sunt complet încărcăți. Butonul din stânga îi pornește. Cadranul din dreapta se folosește la reglarea luminozității. Mai am o duzină la etaj. Poți să te uiți cât dorești, dar eu mă duc să trag un pui de somn în camera de acolo. Doctorul Sha, acesta, trebuie să o fi luat razna rău de tot.

Și dispăru în interiorul nedeslușit al Planetariului.

Deschise geanta pe scaunul din spate al mașinii și scoase o pereche de ochelari 3K. Semănau cu afișajul interior din casca cu vedere panoramică a costumului V. Își puse ochelarii și privi în jur. Orașul părea la fel ca înainte, doar că se vedea și mai neclar. Apoi își aminti că trebuie să le dea drumul.

Orașul se transformă în multe halouri strălucind ceșos. Majoritatea erau fixe, dar câteva continuă să licăre sau să se deplaseze.

Își dădu seama că acestea reprezentau surse de radiație în gama centimetrică care se transformaseră acum în lumină vizibilă. În miezul fiecărui halou era o sursă de radiație. Din cauza lungimilor de undă inițiale scăzute, era imposibil să le vezi forma precisă.

Își ridică ochii și văzu un cer strălucind de o lumină roșie difuză. Uite-așa, văzu microradiația cosmică de fond.

Lumina roșie venea de la mai mult de zece miliarde de ani. Constituia resturile Big Bangului, jarul cald încă al Creației. Nu putu să vadă stelele. Era normal, deoarece lumina vizibilă fusese comprimată de ochelari și devenise invizibilă, așa că fiecare stea devenise doar un mic punct negru. Dar difracția radiației undelor centimetrice copleșea orice formă și detaliu.

Odată ce ochii i se obișnuiră cu imaginea, Wang putu să vadă că fundalul roșu stins pulsa cu adevărat. Întregul cer licărea ca un întreg, de parcă Universul n-ar fi fost decât o lampă în adierea vântului.

Și cum stătea așa sub bolta licărindă a cerului nopții, Wang simți brusc cum Universul se contractă până când devine atât de mic încât nu-l mai cuprinde decât pe el. Universul era un cord sau pântec strâmtorât și lumina roșie stinsă care scălda totul era sângele transparent care umplea organul. Suspendat în sânge, văzu că licărirea luminii roșii nu era periodică, de parcă pântecul sau cordul ar fi pulsât neregulat. Simți prezența unei existențe stranie, perverse, uriașe, pe care mintea umană nu o putea pătrunde.

Wang își scoase ochelarii 3K și se așeză slăbit pe jos, sprijinindu-se de roata mașinii sale. În ochii lui orașul în noapte își recăpătă realitatea luminii vizibile. Dar ochii lui rătăceau, încercând să capteze alte imagini. La intrarea în grădina zoologică de vizavi era un șir de tuburi de neon. Unul din ele era pe cale să se stingă și pâlpâia neregulat. În apropiere, frunzele unui copăcel tremurau în briza nopții, lucind dezordonat, în timp ce reflectau lumina străzii. În depărtare, steaua roșie din vârful fleșei în stil rusesc a Centrului de Expoziții din Beijing reflecta lumina mașinilor care treceau pe stradă și licărea și ea dezordonat...

Wang încercă să interpreteze licăririle drept un cod Morse. Simți chiar și că faldurile steagurilor ce fluturau lângă el și

ondulațiile apei din băltoaca de pe marginea drumului îi trimiteau și ele mesaje în Cod Morse. Se strădui să înțeleagă toate aceste mesaje și simți cum se scurge numărătoarea inversă, secundă cu secundă.

Nu știa de cât timp stătea acolo. Angajatul Planetariului apărură într-un târziu și-l întrebă dacă a terminat. Dar când îi văzu chipul lui Wang, somnul îi dispărură ca prin farmec din ochi. Împachetă ochelarii 3K, se holbă la Wang preț de câteva secunde și apoi plecă cu geanta.

Wang își scoase mobilul și formă numărul lui Shen Yufei. Aceasta răspunse imediat. Poate că suferea de insomnie.

– Ce se întâmplă când se oprește numărătoarea inversă?

– Nu știu, răspunse ea și închise.

Ce poate fi? Poate doar moartea mea, cum a fost cea a lui Yang Dong.

Sau poate că e un dezastru ca marele tsunami care a măturat Oceanul Indian acum câțiva ani. Nimeni nu-l va lega de cercetarea mea în nanotehnologie. E oare posibil ca orice alt dezastru anterior, inclusiv cele două războaie mondiale, să fi fost rezultatul terminării unor numărători inverse fantomatice? E oare posibil ca de fiecare dată să fi fost cineva ca el, la care nu se gândește nimeni, care să poarte întreaga responsabilitate?

Sau poate a sfârșitului întregii lumi. În lumea aceasta perversă, asta ar fi mai degrabă o ușurare.

Un lucru era sigur. Orice s-ar fi aflat la sfârșitul numărătorii inverse, la capătul a o mie de ore sau cam așa ceva, întrebările aveau să-l chinuie ca niște demoni până când își va pierde mințile de tot.

Wang se refugie din nou în mașină și plecă de la Planetariu. Înainte de apariția zorilor, străzile erau destul de pustii. Dar nu îndrăzne să conducă prea iute – simți că dacă se grăbea, grăbea și numărătoarea inversă. Când văzu prima rază de lumină pe cerul dinspre răsărit, parcă mașina și începu să meargă fără țință. Mintea îi era golită de gânduri. Doar numărătoarea inversă pulsa peste

fundalul roșu nedeslușit al microradiației cosmice. I se păru că se transformase într-un simplu temporizator, ca un clopot care bătea pentru cineva necunoscut.

Cerul se ilumina. Se simți obosit și se așeză pe o bancă.

Când își ridică capul să afle unde îl condusesese subconștientul său, se înfioră.

Se afla în fața Bisericii Sf. Iosif pe Strada Wanfujing.¹ În lumina palidă a dimineții arcadele romanești ale bisericii apărură ca trei degete gigant care-i arătau ceva în spațiu.

În timp ce Wang se ridică să plece, fu oprit de o frântură de cântare religioasă. Nu era duminică așa că era probabil doar o repetiție a corului pentru Sărbătoarea Paștelui. Era „Cobori, O, Duh Preasfânt, Porumbelule ceresc“. În timp ce asculta muzica solemnă și sacră, Wang Miao simți din nou că universul se contractă până la dimensiunile unei biserici goale. Tavanul boltit era ascuns de lumina roșie licărindă a microradiației cosmice de fond și el era doar o furnică târându-se prin crăpăturile din podea. Simți cum o mână uriașă, invizibilă îi mângâie inima înfiorată și fu din nou doar un copilăș neajutorat. Ceva din adâncurile minții sale, ceva care-l susținuse mereu, se topi ca ceara și se împrăștie. Își acoperi ochii și începu să plângă.

– Ha, ha, ha, încă unul mușcă din țărână!

HOotele de plâns ale lui Wang fură întrerupte de un hOot de râs. Se întoarse.

Era căpitanul Shi Qiang, care scotea o trombă de fum alb.

---

¹ Strada Wanfujing este una dintre cele mai cirkulate străzi din Beijing plină de magazine vizitate de turiști și de localnici. (n. tr.).

SHI QIANG

Shi se așeză lângă Wang și-i întinse cheile mașinii:

– Ai parcat drept în intersecția Dongdan. Dacă aș fi ajuns un minut mai târziu, polițiștii de la circulație îți ridicau mașina.

Da Shi, dacă aș fi știut că mă urmărești, m-aș fi simțit mult mai liniștit, se gândi Wang, dar respectul de sine îl făcu să-și înghită cuvintele. Acceptă o țigară de la Shi, o aprinse și trase în piept primul fum după ani întregi de când se lăsase.

– Deci cum stă treaba, amice? Ți-e greu să mai suporti? Am spus eu că-ți va fi greu de gestionat. Și ai insistat să faci pe durul.

– N-ai putea înțelege. Wang mai trase din țigară.

– Problema ta e că înțelegi prea bine... Perfect. Hai să îmbucăm ceva!

– Nu mi-e foame.

– Atunci hai să bem ceva. Fac cinstel!

Wang se urcă în mașina lui Shi și se duseră la un restaurant din preajmă. Era încă devreme și locul era pustiu.

– Două burți de vită călite și o sticlă de *ergoutou*!¹ strigă Shi, fără să se uite sus.

---

¹ Băutură spirtoasă făcută din sorg și supranumită uneori „vodca chinezească” (n. tr. Ken Liu).

Era un obișnuit al locului, cu siguranță.

În timp ce se holba la cele două farfurii pline de felii de burtă, stomacul gol al lui Wang începu să chiorăie și simți că i se face rău. Shi îi comandă niște lapte cald de soia și clătite și Wang se forță să mănânce câte ceva.

Apoi băură mult *ergoutou*. Începu să se simtă amețit și limba i se dezmoți. Nu peste mult timp începu să-i povestească lui Shi evenimentele din ultimele trei zile, deși știa că Shi le cunoștea deja – poate că Shi chiar știa mai mult decât el.

– Vrei să spui că Universul... îți făcea cu ochiul? Întrebă Shi în timp ce înfuleca fâșiile de burtă subțiri ca pe fidea.

– E o metaforă foarte potrivită.

– Rahat!

– Neînfricarea ta se bazează pe ignoranță.

– Încă niște rahat. Hai, bea!

Wang mai dădu pe cap un păhărel. Acum lumea se învârtea în jurul lui și doar Shi Qiang, mâncătorul de burtă călită din fața lui, rămăsese un punct fix. Îi spuse:

– Da Shi, te-ai gândit vreodată la... anumite chestiuni filozofice fundamentale? Cum ar fi, de exemplu, de unde se trage Omul? Unde se îndreaptă el? Cum s-a format Universul? Unde se îndreaptă?

– Niciodată.

– Niciodată?

– Niciodată.

– Dar trebuie să fi văzut stelele. Nu le-ai admirat, nu te-au făcut curios?

– Nu privesc niciodată cerul noaptea.

– Cum e posibil? Credeam că lucrezi des în schimbul de noapte.

– Amice, când lucrez noaptea, dacă mă uit la cer, suspectul scapă.

– Atunci nu avem nimic să ne spunem. Perfect. Bea!

– Sincer să fiu, chiar dacă aș privi stelele noaptea, nu m-aș gândi la chestiunile astea filozofice. Am prea multe lucruri cu care să-mi bat capul. Trebuie să-mi plătesc ipoteca, să pun bani deoparte pentru facultatea băiatului și să rezolv un șir lung de cazuri... Sunt un

biet om fără niciun fel de încurcături sau complicații. Dacă te uiți în jos pe gâtul meu o să-mi vezi gaura din fund. Bineînțeles că nu știu cum să-i fac pe șefii mei să mă simpatizeze. După atâția ani de când am fost dat afară din armată, încă bat pasul pe loc în carieră. Dacă n-aș fi foarte bun la ceea ce fac, aș fi fost pus pe liber demult... Nu crezi că am destule lucruri cu care să-mi bat capul? Crezi că mai am energia să admir stelele și să filozofez?

- Ai dreptate. Nu-i nimic, bea până la fund.

- Dar am inventat o regulă fundamentală.

- Spune-mi.

- Ceva suficient de ciudat trebuie să fie dubios.

- Ce... ce lege de doi bani mai e și asta?

- Spun doar că e mereu cineva în spatele lucrurilor care par inexplicabile.

- Dacă ai avea câteva cunoștințe științifice elementare, ai ști că e imposibil pentru orice putere să săvârșească lucrurile la care am asistat. Mai ales ultimul dintre ele. Manipularea lucrurilor la scara Universului - nu numai că nu pot fi explicate cu cunoștințele actuale, dar nici măcar nu-mi pot imagina cum le-aș putea explica cu argumente din afara științei. E mai mult decât supra-natural. Este super-habar-n-am-ce...

- E cum îți spun: rahat. Am văzut destule chestii stranii.

- Spune-mi ce ar trebui să fac în continuare.

- Bea mai departe. Și apoi dormi.

- Perfect.

...

Wang Miao nu-și aminti cum intrase în mașină. Se prăbuși pe locurile din spate și căzu într-un somn fără vise. N-ar fi crezut că a dormit prea mult, dar, când deschise ochii, soarele era deja la apus.

Ieși din mașină. Chiar dacă alcoolul băut de dimineață îl făcuse să se simtă slăbit, acum era mai bine. Observă că se află într-un colț din Orașul Interzis. Soarele care apunea strălucea peste palatul antic și se transforma în vălurile aurii în șanțul de apărare care îl înconjură. În ochii lui lumea deveni din nou clasică și stabilă.

Continuă să se bucure de pacea care-i lipsise din viață până când se făcu întuneric. Mașina Volkswagen Santana care-i era atât de familiară ieși din traficul care se scurgea pe stradă și frână chiar în fața lui. Shi Qiang ieși din mașină.

- Ai dormit bine? mormăi Shi.

- Da. Și pe urmă?

- Cine? Tu? Du-te să iei masa. Apoi mai bea ceva. Pe urmă culcă-te.

- Și pe urmă?

- Pe urmă? Nu mergi mâine la muncă?

- Bine, dar numărătoarea inversă... au mai rămas doar 1.091 de ore.

- La naiba cu numărătoarea inversă. Prima ta prioritate este să te asiguri că poți să stai drept și să nu cazi grămadă. Apoi putem vorbi și de altele.

- Da Shi, poți să-mi spui ceva despre ce se întâmplă de fapt? Te rog mult.

Shi îl privi pe Wang pentru o vreme. Apoi răsé:

- Exact asta l-am întrebat și eu pe generalul Cheng, de mai multe ori. Suntem în aceeași barcă, tu și cu mine. O să fiu sincer: Nu știu nimic, la dracu'. Nivelul meu de salarizare e prea mic și ăștia nu-mi spun nimic. Uneori cred că toate astea sunt doar un coșmar.

- Dar sigur știi mai multe decât mine.

- Bine. O să-ți spun puținul pe care-l știu.

Shi făcu semn spre șanțul care înconjura Orașul Interzis și cei doi găsiră un loc și se așezară.

- În munca mea esențial este să pun cap la cap multe lucruri aparent fără legătură. Când le combini cum trebuie, descoperi adevărul. De ceva vreme au loc lucruri stranii.

- De exemplu, un val nemaiîntâlnit de crime împotriva academicienilor și a instituțiilor de cercetare științifică. Sigur că ai auzit despre explozia de pe șantierul de construcție a accelerato-rului de la Liangxiang. A mai fost și uciderea laureatului aceluia Nobel... crimele au fost toate neobișnuite: nu era vorba de bani,

nici de răzbunare, nici din motive politice, doar din pura dorință de nimicire. Alte lucruri stranii nu au avut de-a face cu crime. De exemplu, Frontierele Științei și sinuciderile academicienilor. Activiștii de mediu au devenit și ei extrem de îndrăzneți: au apărut mitinguri de protest la șantierele de construcții pentru a se împotrivi construirii centralelor nucleare și hidrocentralelor, comunitățile experimentale „de reîntoarcere la natură”... și alte chestiuni aparent fără importanță – te duci la cinema?

– Nu, nu prea.

– Ultimele filme cu cele mai mari încasări au toate teme ruse. Au mereu un decor cu munți verzi și apă limpede, cu bărbați chipeși și femei cu vino-ncoace dintr-o perioadă neprecizată care trăiesc în armonie cu natura. Ca să-i citez pe regizori: reprezintă viața minunată dinaintea violului științei asupra naturii. Uite, de exemplu *Peach Blossom Spring*¹. Este în mod clar genul de film pe care nimeni nu vrea să-l vadă. Dar au cheltuit sute de milioane ca să-l facă. A mai fost și concursul acela SF cu marele premiu de cinci milioane și câștigătorul a fost cel care și-a imaginat cel mai dezgustător viitor posibil. Apoi au mai cheltuit câteva sute de milioane ca să transforme povestirile câștigătoare în filme... Și pe urmă mai sunt și toate aceste culte stranii care răsar ca ciupercile peste tot și fiecare șef de cult pare să fie al naibii de bogat...

– Și ce are această ultimă informație cu tot ce mi-ai spus înainte?

– Trebuie să faci legătura. Sigur că nu era cazul să-mi pierd timpul cu asemenea chestiuni până acum, dar după ce am fost transferat de la brigada omucideri la Centrul de Comandă pentru Operațiunile de Război, toate acestea au devenit parte din sarcinile mele de lucru. Chiar și Generalul Cheng este impresionat de talentul meu de a face legătura.

---

¹ *Tărâmul Florilor de Piersic* (originalul din limba chineză, 桃花源記; Pinyin: Táohuā Yuán Jì, traducere literală: *Izvorul Florilor de Piersic*, a fost tradus în fel și chip și este o fabulă din anul 421 a poetului Tao Yuanming în care se spune despre descoperirea întâmplătoare a unei utopii diafane unde oamenii trăiau de secole în armonie cu natura fără să știe de lumea reală (n. tr.).

- Și atunci, ce crezi?

- Tot ce se întâmplă este coordonat de cineva din culise care are un singur scop: să distrugă definitiv cercetarea științifică.

- Cine?

- Habar n-am. Dar simt că există un plan, foarte cuprinzător și complex: distrugerea instalațiilor de cercetare științifică, uciderea oamenilor de știință, aducerea savanților ca tine în pragul sinuciderii, sau a nebuniei, deși scopul lor principal este să vă devieze gândurile într-o asemenea măsură, încât să deveniți chiar mai proști decât oamenii obișnuiți.

- Ultima ta declarație este cât se poate de perspicace.

- În același timp mai vor și să distrugă reputația științei în societate. Sigur, unii s-au angajat dintotdeauna în activități anti-științifice, dar acum totul este bine coordonat.

- Te cred.

- Abia *acum* mă crezi. Atâtea minți luminate dintre voi, savanții, și nu v-ați dat seama, iar eu, absolvent al școlii de meserii, am aflat răspunsul? Ha! După ce mi-am explicat teoria, savanții și șefii mei m-au ridiculizat cu toții.

- Dacă mi-ai fi spus teoria ta atunci, sunt sigur că nu aș fi râs de tine. Uite, de exemplu, șarlatanii ăștia care practică pseudoștiințe - știi de cine le e frică cel mai mult?

- De oamenii de știință, desigur.

- Nu. Mulți dintre savanți pot fi înșelați de pseudoștiință și uneori își dedică întreaga lor existență acesteia, dar pseudoștiința se teme mai ales de un anumit gen de oameni. Care nu pot fi păcăliți cu una, cu două: iluzioniștii. Da, multe imposturi au fost demascate de către iluzioniști. Spre deosebire de șoarecii de bibliotecă ai lumii academice, experiența ta de polițist te face mult mai perceptiv față de o asemenea conspirație la scară mare.

- Ei bine, sunt destui oameni mai deștepți decât mine. Oameni în poziții cheie erau cât se poate de conștienți de această conspirație. La început, când m-au ridiculizat, au făcut-o doar pentru că nu-mi explicam teoria mea oamenilor potriviți. Mai târziu, vechiul meu comandant de companie, generalul Cheng, m-a

transferat. Dar tot nu fac altceva decât să alerg înapoi și înapoi... Asta-i tot. Acum știi tot ce știu și eu.

– Mai am o întrebare: ce are asta de-a face cu armata?

– Și eu m-am întreb. I-am întreb și mi-au spus că acum, de vreme ce e război, va fi și armata implicată. Eram exact ca tine, credeam că vorbesc prostii. Dar nu, vorbeau serios. Armata a intrat în alertă de grad zero. Sunt cam douăzeci de alte Centre de Comandă pentru Operațiuni de Război pe tot globul, la fel ca al nostru. Și le coordonează o structură de la un nivel superior. Dar nimeni nu cunoaște detalii.

– Cine e dușmanul?

– N-am idee. Ofițerii NATO au fost transferați acum în Centrul de Comandă al Operațiunilor de la Comandamentul General al Armatei de Eliberare a Poporului și câțiva ofițeri ai AEP sunt transferați la Pentagon. Dracu' mai știe cu cine ne luptăm...

– Totul este atât de bizar. Ești sigur că toate astea sunt adevărate?

– Câțiva dintre vechii mei colegi din armată sunt acum generali, așa că mai știu câte ceva.

– Și presa nu a aflat nimic?

– A, asta e încă o chestie. Toate țările țin asta secret și până acum nu au fost scurgeri de informații. Pot să-ți garantez că dușmanul este incredibil de puternic. Cei de la conducere sunt îngroziți! Îl cunosc bine pe generalul Cheng. Este genul care nu se sperie ușor, nici dacă i se prăbușește cerul în cap, dar pot să-ți spun că acum este mai îngrijorat ca niciodată. Sunt cu toții scoși din minți de frică și nu sunt convinși că vom învinge.

– Dacă ce spui e adevărat, atunci ar trebui să fim cu toții îngroziți.

– Fiecare e speriat de ceva. Poate că și dușmanul se teme. Cu cât sunt mai puternici, cu atât mai tare se tem că poate fi vorba de coșmarul lor final.

– Dar de ce crezi că-i poate fi frică dușmanului?

– Of, voi, savanții! Chestia ciudată este că, cu cât cercetarea voastră e mai puțin practică, cu atât se tem mai mult de voi: cum ar fi teoriile abstracte, genul de lucruri la care lucra Yang Dong. Se tem mai mult de asemenea lucruri decât te temi tu atunci când

Universul îți face cu ochiul. Din cauza asta sunt atât de necruțători. Dacă uciderea voastră le-ar fi rezolvat problema, vă omorau pe toți. Dar cea mai eficientă tehnică rămâne subminarea gândirii voastre. Când moare un om de știință, îi ia altul locul. Dar dacă gândurile acestuia sunt tulburate, atunci gata cu știința!

- Vrei să spui că le e frică de știința fundamentală?

- Da, de știința fundamentală.

- Dar cercetarea mea este foarte diferită ca natură de cea a lui Yang Dong. Nanomaterialul cu care lucrez nu este știință fundamentală. Este doar un material puternic. Care-i amenințarea pentru ei?

- Tu reprezinți un caz aparte. De obicei nu-i deranjează pe cei care se ocupă de cercetarea aplicată. Poate că materialul pe care îl crezi îi îngrozește.

- Și atunci ce ar trebui să fac?

- Du-te la muncă și continuă-ți cercetarea. Este cea mai bună modalitate de a-i înfrunta. Nu-ți mai bate capul cu nenorocita aia de numărătoare inversă. Dacă vrei să te relaxezi puțin după lucru, joacă jocul ăla. Dacă câștigi, ar fi perfect.

- Ce joc? *Trei corpuri*? Crezi că are legătură cu toate astea?

- În mod cert. Știu că mai mulți specialiști de la Centrul de Comandă pentru Operațiunile de Război joacă și ei. Nu este un joc obișnuit. Unul ca mine, care e curajos din ignoranță, nu-l poate juca. Trebuie să-l joace cineva foarte informat, ca tine.

- Altceva?

- Nu. Dar dacă aflu mai multe, o să-ți spun. Ține telefonul deschis. Amice, ține-ți capul bine înșurubat pe umeri și dacă ți se face iar frică, adu-ți aminte de regula mea fundamentală.

Shi plecă cu mașina înainte ca Wang să apuce să-i mulțumească.

TREI CORPURI: MO ZI ȘI FLĂCĂRILE ARZĂTOARE

Wang Miao se întoarse acasă, oprindu-se pe drum să cumpere un costum V nou. Soția îi spuse că cei de la birou încercaseră să dea de el toată ziua.

Își deschise telefonul, verifică mesajele și dădu niște telefoane. Le promise că va fi la lucru a doua zi. În timpul cinei, urmă sfatul lui Shi și mai bău ceva.

Dar nu avea somn. După ce soția lui se culcă, se așează în fața computerului, își puse pe el costumul V cel nou și se conectă la *Trei Corpuri*.

O câmpie dezolantă în zori.

Wang era în fața piramidei regelui Zhou. Zăpada care o acoperise cândva dispăruse și blocurile de piatră erau erodate. Solul avea acum o altă culoare. În depărtare se vedeau câteva clădiri masive și ghici că erau deshidratoare, dar aveau o înfățișare diferită de cele pe care le văzuse ultima oară.

Toate îi spuneau că trecuseră epoci întregi.

În lumina slabă a dimineții, Wang căută intrarea. Când o găsi, văzu că intrarea fusese închisă cu blocuri de piatră. Dar lângă ea

era acum o scară tăiată în piramidă care ducea până la apexul ei. Privi în sus și văzu că vârful fusese aplatizat și era acum o platformă. Piramida, care odinioară era asemănătoare celor egiptene, semăna acum cu una aztecă.

Wang urcă scările și ajunsese pe apex. Platforma părea un observator astronomic antic. Într-un colț era un telescop înalt de câțiva metri și lângă el erau mai multe telescoape mai mici. Într-un alt colț erau niște instrumente ciudate care-i aminteau de sferele armilare antice chinezești reprezentând corpurile cerești.

Atenția îi fu atrasă de o sferă mare din cupru din centrul platformei. Avea doi metri în diametru și se afla în vârful unui mecanism complex. Acționată de nenumărate angrenaje, sfera se rotea încet. Observă că direcția și viteza de rotație se schimbau constant. Sub mecanism era o cavitate mare pătrată. În lumina palidă a torței din interiorul ei, văzu câteva figurine ca niște sclavi împingând o roată orizontală cu spițe care furniza forța ce acționa mecanismul de deasupra.

Un bărbat veni spre Wang. La fel ca Regele Wen atunci când Wang îl întâlnise pentru prima oară, bărbatul era cu spatele la geana de lumină de la orizont și lui Wang îi apăru doar ca o pereche de ochi strălucitori care pluteau prin întuneric. Era zvelt și înalt, îmbrăcat într-o robă neagră fluturândă, avea părul strâns neglijent într-un coc în vârful capului și câteva şuvițe i se mișcau în vânt.

– Salut, îi spuse bărbatul. Eu sunt Mo Zi.¹

– Salut, eu sunt Hairen.

– A, te cunosc! spuse Mo Zi, entuziasmat. Ai fost un adept al regelui Wen în timpul Civilizației Numărul 137.

– Da, l-am urmat până aici. Dar nu am crezut niciodată în teoriile lui.

– Ai dreptate, încuviință Mo Zi spre Wang cu solemnitate. Apoi se apropie: În timpul celor trei sute și șaiszeci și două de mii

---

¹ Fondatorul Școlii Mohiste de filozofie din Perioada Statelor Războinice. Mo Zi însuși sublinia importanța experienței și logicii și era cunoscut ca un inginer și geometru desăvârșit (n. tr. Ken Liu).

de ani cât ai lipsit, civilizația a renăscut de patru ori. Aceste civilizații s-au luptat să se dezvolte în iureșul alternării imprevizibile ale Erelor Haotice și Erelor Stabile. Cea mai scurtă dintre ele a ajuns doar la jumătatea drumului spre Epoca de Piatră, dar Civilizația Numărul 139 a bătut orice recorduri anterioare și s-a dezvoltat până a ajuns în Epoca Aburului.

– Vrei să spui că oamenii din civilizația aceea au descoperit legile care guvernează mișcarea Soarelui?

Mo Zi râse și-și scutură capul.

– Nici pomeneală. Au avut doar puțin noroc.

– Dar efortul lor nu a încetat niciodată?

– Nu, sigur că nu. Hai să vedem eforturile făcute de ultima civilizație.

Mo Zi îl conduse într-un colț al platformei observatorului. Pământul se întindea sub ei ca o bucată imensă de piele veche. Mo Zi îndreptă unul dintre telescoapele mai mici spre o țintă de jos și-i făcu semn s-o privească. Wang privi prin ocular și observă o imagine stranie: un schelet. În lumina zorilor reflecta o lucire albă ca zăpada și părea să fie foarte rafinat.

În mod uimitor, scheletul stătea singur în picioare. Postura era grațioasă și elegantă. O mână sprijinea bărbia, de parcă ar fi mângâiat o barbă ce dispăruse demult. Avea capul ușor aplecat spre spate de parcă interpela cerul și pământul.

– Este Confucius, spuse Mo Zi. Credea că totul trebuie să corespundă lui *li*¹, conceptul confucianist al ordinii și corectitudinii și că nimic din Univers nu putea face excepție de la acest concept. A creat un sistem de ritualuri și a sperat să prezică mișcarea soarelui cu ajutorul lor.

– Pot să-mi imaginez rezultatul.

– Ai dreptate. A calculat modul în care Soarele urmează ritualurile și a prezis Era Stabilă de cinci ani. Și știi ceva? Chiar a fost o Eră Stabilă care a durat o lună.

---

¹ *Li*, conceptul despre tradiție (conformarea acțiunilor omenești cu legea cerului) (n. tr.).

- Și pe urmă, într-o bună zi, Soarele nu a mai apărut?

- Nu. Soarele a răsărit din nou în ziua următoare. S-a ridicat pe bolta cerului și apoi s-a stins.

- Cum? S-a stins?

- Da. S-a stins treptat, pălind, devenind mai mic și apoi a dispărut brusc cu totul. A căzut noaptea. O, și ce frig era. Confucius a rămas acolo în picioare și a devenit o coloană de gheață. Și e acolo și acum.

- A mai rămas ceva pe cer după ce a dispărut Soarele?

- A apărut o stea căzătoare în locul acela, ca un suflet părăsit după ce a murit Soarele.

- Ești sigur că Soarele chiar a dispărut brusc și că steaua căzătoare a apărut tot atât de brusc?

- Da, absolut. Poți verifica analele istorice. S-a înregistrat în mod cât se poate de clar.

- Mmm... Wang se gândi îndelung la această informație.

Își făcuse deja o idee despre cum mergeau lucrurile în lumea din *Trei Corpuri*. Dar informația asta de la Mo Zi îi dădea peste cap toate teoriile.

- Cum poate să se întâmple... brusc? bombăni el supărat.

- Suntem acum în timpul Dinastiei Han - nu știu dacă este Dinastia Han de Vest sau cea de Est.

- Și ai reușit să rămâi în viață până acum?

- Am o misiune: să observ mișcările exacte ale Soarelui. Acești șamani, metafizicieni și taoiști¹ nu sunt buni de nimic, niciunul. Asemenea cărturarilor acelora proverbiali care nu reușeau să deosebească tipurile de grâne, ei nu lucrează cu mâinile și nu știu nimic practic. N-au îndemânarea realizării de experimente și cât e ziua de lungă sunt cufundați în misticism. Dar eu sunt altfel.

---

¹ Adepți ai taoismului, curent în filozofia chineză veche bazat pe acțiunea de tao „drum, cale“, înțeleasă ca ordine universală, proprie fenomenelor naturii, vieții sociale și gândirii omenești; religie chineză care a existat până în sec. XVII și care a avut la bază această concepție (n. tr.).

Știu cum să fac lucruri. Și arată spre toate instrumentele de pe platformă.

– Crezi că toate astea te pot conduce spre scopul tău? zise Wang arătând, anume, spre uriașa sferă de cupru.

– Am și eu teorii, dar nu sunt mistice. Sunt derivate dintr-un șir lung de observații. Mai întâi, știi ce e Universul? E un mecanism.

– N-aș zice că e o observație prea pătrunzătoare.

– Hai să fiu mai clar. Universul este o sferă goală pe dinăuntru care plutește în mijlocul unei mări de foc. Pe suprafața sferei sunt o puzderie de găurele, dar și o gaură mare. Lumina mării de flăcări strălucește prin aceste găuri. Găurelele sunt stelele și gaura cea mare este Soarele.

– Modelul acesta este foarte interesant.

Wang privi sfera uriașă de cupru din nou, încercând să-i ghi-cească rostul.

– Dar există o problemă cu teoria ta. Când Soarele răsare sau apune, putem să-i vedem mișcarea pe fundalul cu stele fixe. Dar în sfera ta goală pe dinăuntru, toate găurile rămân în poziții fixe, unele față de celelalte.

– Corect! De aceea mi-am modificat modelul. Sfera universală este făcută din două sfere, una înăuntrul celeilalte. Cerul pe care îl vedem reprezintă suprafața sferei interioare. Sfera exterioară are o gaură mare, iar sfera interioară are puzderia de găurele. Lumina care intră prin gaură în sfera exterioară este reflectată și împrăștiată de mai multe ori în spațiul dintre cele două sfere, umplându-l de lumină. Apoi lumina intră prin găurele în sfera interioară și așa reușim noi să vedem stelele.

– Și Soarele?

– Soarele este rezultatul găurii mari din sfera exterioară care se proiectează pe cea interioară. Proiecția este atât de strălucitoare că pătrunde în sfera interioară așa cum ai pătrunde prin coaja unui ou și astfel reușim noi să vedem Soarele. În jurul acestei surse de lumină razele de lumină împrăștiate sunt și ele foarte strălucitoare și pot fi văzute prin sfera interioară. Din acest motiv putem vedea un cer limpede în timpul zilei.

– Care e forța care pune în mișcare cele două sfere în deplasarea lor neregulată?

– E forța mării de foc din afara celor două sfere.

– Dar strălucirea Soarelui și dimensiunile lui se schimbă în timp. În modelul tău cu două carcase, mărimea și strălucirea Soarelui ar trebui să fie constante. Chiar dacă strălucirea flăcărilor din marea de foc nu este constantă, măcar dimensiunea găurii ar trebui să fie.

– Concepția ta despre acest model e prea simplistă. Deoarece condițiile din marea de foc se modifică, cele două sfere se dilată și se contractă. Acest lucru duce la modificări în dimensiunea și strălucirea Soarelui.

– Dar cu stelele căzătoare cum e?

– Stele căzătoare? De ce îți pasă de ele? Nu sunt importante. Poate că sunt doar un soi de praf întâmplător care se deplasează în interiorul sferelor universale.

– Nu. Cred că stelele căzătoare sunt extrem de importante. Altfel, cum ar putea explica modelul tău stingerea bruscă a Soarelui în epoca lui Confucius?

– Asta este o excepție rară. Poate că s-a întâmplat din cauza unei pete întunecate sau a unui nor din marea de foc care s-a întâmplat să treacă peste gaura mare din sfera exterioară.

Wang arată cu degetul spre sfera de cupru mare:

– Atunci acesta trebuie să fie modelul tău?

– Da. Am construit un mecanism care să înfățișeze exact Universul. Angrenajele complexe care acționează sfera simulează forțele din marea de foc. Legile care guvernează o asemenea mișcare se bazează pe distribuția flăcărilor în marea de foc și curenții din ea și am dedus toate acestea după sute de ani de observații.

– Și sfera aceasta se poate dilata și micșora?

– Bineînțeles. În acest moment se micșorează lent.

Wang se folosi de mâna curentă de la marginea platformei ca referință fixă și descoperi că afirmația lui Mo Zi era adevărată.

– Și-n interiorul acestei sfere există o carcasă interioară?

– Bineînțeles. Carcasa interioară se deplasează în carcasa exterioară cu ajutorul unui alt set complex de mecanisme.

- O mașină minunat ticluită! lauda lui Wang era sinceră. Dar nu văd vreo gaură mare din carcasa exterioară, care să împrășteie lumina Soarelui în carcasa interioară.

- Nu există nicio gaură. Pe suprafața interioară a carcasei exterioare am instalat o sursă de lumină care să simuleze gaura. Sursa de lumină constă din materialul fluorescent adunat de la sute de mii de licurici. Am folosit o sursă de lumină rece deoarece carcasa interioară este făcută din alabastru, care nu este un bun conductor de căldură. În acest fel pot evita problema căldurii prea mari care s-ar fi acumulat a interiorul sferei dacă aș fi folosit o sursă de lumină obișnuită. Observatorul poate rămâne înăuntru pentru foarte mult timp.

- Este cineva înăuntru sferei?

- Da. Un funcționar care stă pe un eșafodaj pe roți. Poziția lui este menținută constant în centrul sferei. După ce configurăm universul-model corespunzător stării curente a Universului real, mișcarea ulterioară a modelului reprezintă o simulare precisă a viitorului, inclusiv a mișcării Soarelui. După ce funcționarul înregistrează mișcările Soarelui, obținem un calendar exact. Acesta este visul sutelor de civilizații dinaintea noastră. Ai venit într-un moment propice. Conform universului model, urmează să înceapă o Eră Stabilă de patru ani. Împăratul Wu din Dinastia Han tocmai a emis ordinul de rehidratare în baza predicției mele. Să așteptăm răsăritul!

Mo Zi deschise meniul cu setările jocului și mări viteza timpului din joc. Un soare roșu se ridică deasupra orizontului și numeroasele lacuri și iazuri împrăștiat prin câmpie începură să se topească. Aceste lacuri fuseseră acoperite de praf și se confundaseră cu solul de un cenușiu închis, dar acum se transformau într-o mulțime de oglinzi, de parcă pământul își deschisese mulți ochi. De acolo de sus, Wang nu putea să vadă detaliile rehidratării, dar putea să vadă cum se adunau din ce în ce mai mulți oameni pe țărmurile lacurilor ca niște roiuri de furnici care ies la lumină din furnicare primăvara. Lumea renăștea încă o dată.

- Nu vrei să te alături bucuriei generale? întrebă Mo Zi, arătând spre sol. Când sunt readuse la viață, femeile sunt însetate de

dragoste. Nu are niciun rost să mai stai pe aici. Jocul s-a încheiat și eu sunt câștigător.

- Ca mecanism, universul tău model este într-adevăr incomparabil. Cât despre prognozele lui... pot să mă folosesc de telescopul tău să observ ceva?

- Te rog, spuse Mo Zi, făcând semn spre telescopul mare.

Wang se îndreptă spre instrument și se opri:

- Cum îl pot folosi ca să observ Soarele?

Mo Zi scoase o bucată de sticlă circulară neagră.

- Poți folosi filtrul acesta de sticlă afumată.

Îl introduse în fața ocularului.

Wang îndreptă telescopul spre Soare care se afla acum în mijlocul boltei cerești. Era impresionat de imaginația lui Mo Zi. Era drept că Soarele arăta ca o gaură prin care se putea vedea o mare de foc, un întreg cu mult mai cuprinzător.

Dar în timp ce examina mai îndeaproape imaginea din telescop, își dădu seama că era un Soare foarte diferit de cel cu care se obișnuise în viața reală. Soarele de aici avea un miez mic. Și-l imagină ca un ochi și miezul era pupila. Deși miezul era mic, era strălucitor și dens. Straturile care îl înconjurau însă păreau imateriale, delicate și volatile. Faptul că putea să vadă prin straturile exterioare până la miez demonstra că acele straturi erau transparente sau translucide și că lumina din ele era cu siguranță doar lumina ce izvora din miez.

Detaliile imaginii Soarelui îl uluiră pe Wang. Fu din nou sigur că proiectanții jocului ascunseseră o cantitate uriașă de date în cadrul imaginilor superficial de simple care-i așteptau pe jucători să le descopere.

Wang se ridică și pe măsură ce cântărea semnificația structurii Soarelui, se entuziasmă. Pentru că timpul din joc trecea acum foarte repede, Soarele se afla deja la apus. Wang reglă telescopul pentru a-l orienta spre Soare din nou și-l urmări până când se cufundă dincolo de orizont.

Se făcu noapte și focurile de pe câmpii oglindeau cerul plin de stele. Wang scoase filtrul de sticlă afumată și continuă să măture

cerul cu privirea. Îl interesau în mod special stelele zburătoare și nu peste mult timp găsi două. Nu reuși s-o observe decât pe una dintre ele, foarte puțin, fiindcă se făcu iar dimineață. Așa că puse filtrul din nou și continuă să observe Soarele.

În acest fel Wang efectua mai multe observații astronomice timp de mai mult de zece zile, bucurându-se de satisfacția descoperirilor. Chiar simplul fapt că timpul din joc era accelerat îl ajutase cu observațiile, fiindcă astfel mișcarea corpurilor cerești devenea mai clară.

În cea de-a șaptea zi din Era Stabilă, la cinci ore după momentul prognozat pentru răsăritul Soarelui, lumea era încă sub mantia nopții întunecate. Mulțimile se îngrămădeau la poalele piramidei și nenumăratele lor torțe licăreau în vântul răcoros.

– Probabil că Soarele nu va mai răsări din nou ca la sfârșitul Civilizației Numărul 137, îi spuse Wang lui Mo Zi, care încercase să ofere primul calendar exact al acelei lumi.

Mo Zi își mângâie barba și zâmbi încrezător:

– Nu-ți face griji. Soarele va răsări în curând și Era Stabilă va continua. Am aflat deja secretul mișcării mecanismului universal. Predicțiile mele nu pot fi greșite.

Ca o confirmare a vorbelor lui Mo Zi, cerul de peste linia orizontului se iluminează cu prima lucire a zorilor. Mulțimea din jurul piramidei scoase strigăte de bucurie.

Lumina argintie deveni și mai strălucitoare mai repede decât de obicei, de parcă Soarele s-ar fi grăbit să răsară ca să recupereze timpul pierdut. Nu peste mult timp lumina acoperea deja jumătate din bolta cerească, deși Soarele era încă sub linia orizontului. Lumea strălucea deja ca în lumina amiezii.

Wang privi spre orizont și văzu că emite o strălucire orbitoare. Orizontul incandescent se arcui în sus și deveni o curbă care se întindea de la un capăt la altul al câmpului vizual. Își dădu seama în curând că nu se uita la orizont, ci la marginea Soarelui care răsărea, un Soare neînchipuit de mare.

După ce ochii săi se obișnuiră cu lumina strălucitoare, orizontul reapăru la vechiul său loc. Wang văzu coloane de fum negru

care se ridicau în depărtare, în limpede contrast cu fundalul strălucitor al discului solar. Un cal alergă iute ca vântul spre piramidă din direcția Soarelui care răsărea și praful ridicat de copitele sale formă o line distinctă prin câmpie.

Mulțimea făcu loc calului și Wang auzi călărețul urlând în gura mare:

– Deshidratarea! Deshidratarea!

După călăreț venea o turmă de vite, mulți cai și alte animale. Trupurile lor ardeau și se mișcau pe pământ ca pe un covor în flăcări.

Jumătate din uriașul disc solar era acum deasupra orizontului, ocupând jumătate din cer. Pământul părea că se scufundă încet, împins de un perete strălucitor. Wang putu să zărească structurile fine de la suprafața Soarelui: vârtejuri și valuri înalte umpleau marea de foc; pete solare pluteau pe poteci aleatorii ca niște duhuri; aureola se întindea fără grabă ca o mânecă bufantă aurie.

La sol, cei care se deshidrataseră deja și cei care nu o făcuseră încă începuseră să ardă ca niște bușteni fără număr aruncați în pântecele unui furnal. Flăcările care-i consumau erau și mai strălucitoare decât cărbunele incandescent dintr-un furnal, dar se stingeau repede.

Soarele gigant continua să răsară și în curând umplu aproape tot cerul. Wang privi în sus și simți că i se schimbă perspectiva. Brusc nu se mai uita în sus, ci în jos. Suprafața soarelui gigantic devenise un Pământ arzător și simți cum el însuși se prăbușește spre acest iad strălucitor.

Lacurile și iazurile începură să se evapore și nori de abur alb se ridicară ca niște ciuperci atomice. Se ridicară, se sparseră și conținutul lor se împrăștie, acoperind cenușa morților.

– Era Stabilă va continua. Universul e un mecanism. Am creat acest mecanism. Era Stabilă va continua. Universul...

Wang întoarse capul. Vocea era a lui Mo Zi care luase foc. Trupul îi era prins în coloana unei flăcări înalte portocalii și pielea i se încrețea și devenea cărbune. Dar cei doi ochi ai săi luciră cu o lumină diferită de a focului care-l consuma. Cele două mâini ale

lui, care erau deja doar două bucăți de cărbune, mai țineau încă norul de cenuși plutitoare care fuseseră odată calendarul său.

Wang luase și el foc. Își ridică ambele mâini și văzu doar două torțe arzând.

Soarele se mută iute spre vest, descoperind cerul în urma lui. Căzu în scurt timp după orizont și acum pământul păru că se ridică peste perețele strălucitor. Un asfințit orbitor se transformă rapid în noapte, de parcă o pereche de mâini uriașe ar fi tras o cuvertură neagră peste o lume care se transformase în cenușă.

Pământul lucea cu o lumină roșie palidă ca o bucată de cărbune scoasă direct din foc. Preț de o clipă, Wang văzu stelele, dar nu peste mult timp aburul și fumul ascunseră cerul și acoperiră orice altceva de pe pământul care strălucea roșiatic. Lumea se cufundă într-un haos întunecat. Apăru un text cu litere roșii:

Civilizația Numărul 141 a căzut în ruină prin foc. Această civilizație progresase până la Perioada Han de Est.

Sămânța civilizației a supraviețuit. Va germina și va progresa din nou în imprevizibila lume a celor Trei Corpuri. Vă invităm să vă conectați și în viitor.

Wang își scoase costumul V. După ce mintea i se liniști întru câtva, simți din nou că *Trei Corpuri* pretindea în mod deliberat să fie doar un joc iluzoriu, deși de fapt ascundea o realitate profundă. Lumea reală din fața lui, pe de altă parte, începu să semene cu complexitatea superficială, dar de fapt destul de simplă din pictura *De-a lungul râului în Timpul Festivalului Qingming*¹.

A doua zi, Wang se duse la Centrul de Cercetare Nanotehnică. Nimic nu părea schimbat cu excepția confuziei minore create de absența sa cu o zi înainte. Descoperi că munca putea fi un tranșilizant eficient. Atâta vreme cât era absorbit de ea, nu-l mai stăpâneau grijile coșmarurilor sale. Se asigură că este ocupat în

---

¹ Pergament faimos din timpul Dinastiei Song creat de artistul Zhang Zeduan. Festivalul Qingming este o sărbătoare națională care onorează strămoșii și care se serbează de milenii în China (n. tr.).

mod constant întreaga zi și plecă de la laborator doar după ce se lăsă seara.

Imediat ce părăsi clădirea Centrului de Cercetare, sentimentul acela de coșmar îi reveni. Simți că cerul înstelat este o lentilă care acoperă lumea și că el nu este decât o insectă minusculă sub lentilă și că nu are unde să se ascundă.

Trebuia să-și găsească ceva de făcut. Apoi se gândi la mama lui Yang Dong și se duse cu mașina acasă la Ye Wenjie.

Ye era singură acasă. Când intra Wang, stătea așezată pe canapea și citea. Wang observă că ochii ei aveau și miopie și prezbitism și că trebuia să-și schimbe ochelarii când citea și când se uita la ceva în depărtare. Fu bucuroasă să-l vadă pe Wang și-i spuse că arăta mult mai bine decât ultima oară când venise la ea în vizită.

Wang chicoti:

- E numai datorită ginsengului pe care mi l-ați dat.

Ye scutură din cap:

- Ce ți-am dat nu era de cine știe ce calitate. Odată mai găseam ginseng sălbatic de calitate în jurul bazei. Am găsit chiar unul atâta de lung... Mă întreb cum o mai fi acum pe acolo. Am auzit că e pustiu. Ei bine, presupun că am îmbătrânit, pur și simplu. Mă tot gândesc la trecut în ultima vreme.

- Am auzit că ați suferit mult în timpul Revoluției Culturale.

- Ți-a spus Ruishan, nu? Ye dădu din mână, de parcă încerca să îndepărteze o pânză de păianjen. În trecut, dar acum e altceva... Noaptea trecută, Ruishan m-a sunat. Era atât de grăbit că nu l-am înțeles prea bine. Tot ce am înțeles a fost că ți s-a întâmplat ceva. Miao, vreau să-ți spun ceva. Când vei ajunge la vârsta mea, îți vei da seama că tot ce ți s-a părut atât de important odată se dovedește a fi insignifiant.

- Mulțumesc, spuse Wang.

Simți din nou căldura care-i lipsise. În starea lui actuală, stabilitatea lui mintală depindea de două puncte de sprijin: această femeie bătrână care trecuse prin atâtea furtuni și devenise mai blândă ca apa și Shi Qiang, bărbatul căruia nu-i era teamă de nimic, deoarece nu știa nimic.

Ye continuă:

- În ceea ce privește Revoluția Culturală, am avut noroc. Tocmai atunci când credeam că nu mai am unde să mă duc, am găsit un loc unde am putut supraviețui.

- Vă referiți la Baza Coasta Roșie?

Ye încuviință.

- A fost un proiect cu adevărat incredibil. Mult timp am crezut că erau doar zvonuri.

- Nu, nu erau zvonuri. Dacă vrei, pot să-ți spun câte ceva despre viața de acolo.

Oferta îl tulbură pe Wang într-o oarecare măsură:

- Doamnă profesoară Ye, sunt doar curios. Nu trebuie să-mi spuneți nimic dacă nu se cuvine.

- Nu-i mare lucru. Să ne imaginăm că sunt în căutarea cuiva care să mă asculte vorbind.

- Puteți să vizitați centrul de seniori. Nu vă veți mai simți singură dacă mai ieșiți puțin din casă.

- Mulți dintre pensionarii de acolo sunt foștii mei colegi de la universitate, dar nu știu de ce nu mai pot comunica cu ei. Oricui îi place să depeze amintiri, dar nimănui nu-i place să asculte și se simt cu toții plictisiți când cineva le povestește ceva. Ești singurul care s-a interesat de Coasta Roșie.

- Dar dacă-mi spuneți despre aceste lucruri... nu este interzis?

- Așa este. Sunt lucruri încă clasificate. Dar după ce a fost publicată cartea aceea, mulți alții care erau și ei acolo au început să-și spună povestea, așa că acum sunt doar niște secrete dezvăluite. Persoana care a scris cartea a fost iresponsabilă. Chiar dacă trecem cu vederea adevăratele sale intenții, conținutul cărții este de foarte multe ori inexact. Ar trebui măcar să corectez acele erori.

Apoi Ye Wenjie începu să-i povestească despre ce i s-a întâmplat în acei ani.

COASTA ROȘIE II

După ce a intrat în Coasta Roșie, lui Ye nu i s-a dat o slujbă adevărată. Sub ochii vigilenți ai agentului de securitate i se permisese doar efectuarea câtorva sarcini tehnice.

Când era în anul doi la facultate, Ye îl cunoscuse deja pe profesorul care urma să-i fie coordonator la lucrarea de diplomă. Acesta îi spusese lui Ye că pentru cercetarea astrofizică era inutil să excelezi la teorie, fără cunoștințe despre metodele experimentale și aptitudini observaționale – cel puțin în cazul Chinei. Aceste idei erau foarte diferite de concepțiile tatălui ei, dar Ye avea tendința să-i dea dreptate profesorului ei. Simțise dintotdeauna că tatăl ei era prea teoretic.

Coordonatorul ei era unul dintre pionierii radioastronomiei chineze. Sub influența lui, Ye începuse să se intereseze serios și ea de radioastronomie. Astfel, începuse să studieze inginerie electronică și informatică, fundamentele experimentelor și observațiilor din domeniu. În cei doi ani cât fusese stagiar, testaseră amândoi primul radiotelescop chinezesc de mici dimensiuni și acumulasese foarte multă experiență în această specializare.

Nu se așteptase ca aceste cunoștințe să îi fie de folos într-o zi la Baza Coasta Roșie.

La început, Ye a fost repartizată la Departamentul de Transmisiuni pentru mentenanța și reparațiile echipamentelor și deveni repede o parte indispensabilă a operațiunilor.

Inițial, acest lucru o tulburase puțin. Era singura persoană de la bază care nu purta uniformă militară. Și, din cauza situației ei politice, toți se țineau departe de ea. Nu avea nicio altă cale de a alunga singurătatea, decât să se dedice muncii. Își zicea că nu era totuși un motiv suficient pentru cât de mult se bazau pe ea. Era, la urma urmei, un proiect militar foarte important. Cât de mediocră putea fi echipa tehnică de aici, ca ea, care nu absolvise facultatea de inginerie și nu avea niciun strop de experiență de lucru, să le-ia înaintea?

Află motivul destul de repede. Contrar aparențelor, echipa bazei era compusă doar din elita ofițerilor tehnicieni ai celui de-Al Doilea Corp de Artilerie. Putea studia o viață întreagă și nu ar fi putut spera să-i ajungă din urmă pe acești ingineri electroniști și informaticieni. Dar baza era izolată, condițiile erau spartane și principala muncă de cercetare a Proiectului Coasta Roșie era deja încheiată. Tot ce mai era de făcut era să efectueze mentenanța și menținerea în funcțiune, așa că erau puține oportunități pentru obținerea unor rezultate tehnice interesante. Cei mai mulți dintre ei nu doreau să devină indispensabili fiindcă înțeleseseră că în proiectele cu un nivel atât de înalt de clasificare a informațiilor ca acesta, imediat ce ar fi fost numiți în poziții tehnice cheie, le-ar fi fost foarte dificil să se transfere și să plece de aici. Așa că încercau cu toții să-și reducă în mod deliberat competența tehnică în cursul sarcinilor de zi cu zi.

Dar nici nu puteau să pară *prea* incompetenți. Astfel că, dacă șeful lor le cerea să meargă spre Est, ei se străduiau din răspuțeri să o ia spre Vest, făcând-o pe proștii în mod intenționat. Speranța lor era să-l convingă pe șef de următoarele: *Omul ăsta muncește din greu, dar are niște limite profesionale. Nu are niciun rost să-l mai țin pe aici fiindcă mai mult mă încurcă.* Mulți dintre ei chiar obținuseră transferul prin această metodă.

În aceste condiții, Ye deveni încet-încet un tehnician-cheie la bază. Dar celălalt motiv pentru care obținuse acest post o nedumerea

și pentru care nu găsea nicio explicație era că Baza Coasta Roșie – cel puțin în părțile ei cu care avusese de-a face – nu dispunea de niciun fel de tehnologie avansată.

Mai târziu, în timp ce Ye continua să lucreze la Departamentul de Transmisiuni, restricțiile ce o priveau s-au relaxat și până și agentul de securitate care trebuia s-o supravegheze a fost retras. Avea acum voie să atingă majoritatea componentelor sistemelor de la Coasta Roșie și putea citi documentele tehnice relevante. Desigur, mai erau încă zone care-i erau interzise. De exemplu, nu avea voie lângă sistemele de control ale computerelor. Cu toate acestea, Ye descoperise că impactul acelor sisteme asupra Coastei Roșii era mult mai puțin important decât își imaginase. De exemplu, computerele de la Departamentul de Transmisiuni constau din trei aparate și mai primitive decât DJS130. Utilizau memorie cu ferite, atât de greoaie, și bandă perforată, și durata lor de funcționare maximă nu depășea cincisprezece ore. Observase și că precizia sistemului de țintire era probabil foarte redusă, cel mai probabil nici nu se putea compara nici cu cea a unui tun de artilerie.

Într-o zi, comisarul Lei veni să stea de vorbă cu Ye. De acum Yang Weining și Lei Zhicheng își schimbaseră ordinea de importanță în ochii ei. În timpul acelor ani, Yang, ofițerul tehnician cu cel mai înalt grad, nu se bucura de un statut politic înalt și, dincolo de chestiunile tehnice, avea prea puțină autoritate. Trebuia să aibă grijă cu subordonații săi și trebuia să le vorbească politicos chiar și paznicilor, ca nu cumva să se considere că avea atitudinea unui intelectual încăpățânat față de reformă și colaborarea cu masele. Astfel, ori de câte ori se confrunța cu greutate în munca lui, Ye devenise sacul lui de box. Dar pe măsură ce Ye devenise un angajat important din personalul tehnic, comisarul Lei se lepădase treptat de grosolănia și răceala lui și începuse să o trateze cu blândețe.

Comisarul Lei spuse:

– Wenjie, acum ești destul de familiarizată cu sistemul de transmisie. El reprezintă și o componentă ofensivă a Coastei Roșii, principala ei piesă. Poți să-mi spui ce părere ai despre sistem, ca întreg?

Stăteau așezați pe buza stâncii abrupte de la Vârful Radar, cea mai izolată porțiune a bazei. Stânca dreaptă părea că se prăbușește într-un abis fără fund. La început locul o înspăimântase pe Ye, dar acum îi plăcea să vină singură pe aici.

Ye nu era sigură cum să răspundă la întrebarea comisarului Lei. Era responsabilă doar de mentenanța și reparațiile echipamentelor și nu știa nimic despre Coasta Roșie în ansamblul ei, cu tot cu operațiuni, ținte și așa mai departe. De fapt nici nu avea voie să știe. De fiecare dată când avea loc o transmisie, nu i se permitea să fie prezentă. Când era la întrebare, dădu să vorbească și se opri.

– Dă-i drumul, spune-ți părerea, spuse comisarul Lei. Smulse un fir de iarbă și se jucă cu el absent.

– E doar un transmițător radio.

– Așa este. E doar un transmițător radio, încuviință comisarul Lei, satisfăcut. Ai auzit de cuptoarele cu microunde?

Ye scutură din cap.

– E o jucărie de lux a Occidentului Capitalist. Hrana se încălzește cu energia generată prin absorbția de radiație de microunde. La stația de cercetare unde am lucrat înainte, pentru a testa cu precizie temperatura înaltă a unor componente, am importat una. După lucru, o foloseam pentru a încălzi chifla *mantou*¹, sau ca să coacem un cartof, chestii din astea. E foarte interesant. Interiorul se încălzește primul în timp ce exteriorul rămâne rece.

Comisarul Lei se ridică și începu să măsoare pământul cu pasul. Ajunse atât de aproape de marginea stâncii că Ye se neliniști.

– Coasta Roșie este un cuptor cu microunde și țintele ei pentru încălzire sunt navele spațiale ale dușmanilor. Dacă aplicăm radiația cu microunde la un nivel specific de 0,1 până la 1 Watt/cm², vom putea dezactiva sau distruge multe componente electronice ale comunicațiilor prin satelit, ale radarelor și ale sistemelor de navigație.

---

¹ Chifla mantou este un fel de chiflă preparată la abur. Este albă și se consumă mai mult în nordul Chinei (n. tr.).

Acum Ye înțelese în sfârșit. Deși Coasta Roșie era doar un transmițător radio, asta nu însemna că este un transmițător radio obișnuit. Cel mai surprinzător aspect era puterea ei de transmisie: era aproape de douăzeci și cinci de megawați! Nu era doar mai mare decât toate transmisiunile de comunicații, dar și decât toate transmisiunile radar. Coasta Roșie se baza pe un set de condensatori gigant. Din cauza specificațiilor de putere uriașe, circuitele de transmisie erau și ele diferite de forma lor convențională. Ye înțelese acum scopul unei puteri atât de uriașe a sistemului, dar imediat îi veni în minte o întrebare:

– Emisia sistemului pare să fie modulată.

– Așa este. Totuși, modulația nu este la fel cu cea utilizată în comunicațiile radio obișnuite. Scopul nu este adăugarea de informație, ci utilizarea frecvențelor și amplitudinilor modificate pentru penetrarea posibilelor scuturi ale dușmanilor. Sigur, acestea sunt încă experimentale.

Ye încuviință. Multe dintre întrebările pe care și le pusese aveau acum un răspuns.

– De curând, doi sateliți-țintă au fost lansați din Jiuquan. Atacurile-test ale Coastei Roșii au fost încununate de succes. Temperatura de la interiorul sateliților a atins aproape 1000° C și toate instrumentele și echipamentele fotografice de la bord au fost distruse. Într-un război viitor, Coasta Roșie va putea lovi eficient sateliții de comunicații și de recunoaștere ai dușmanului, cum ar fi sateliții-spion KH-8, pe care se bazează Imperialiștii Americani, cât și sateliții KH-9, care urmează să fie lansați. Sateliții spion cu o orbită mai joasă a revizioniştilor sovietici sunt și mai vulnerabili. Dacă este necesar, avem și capacitatea de a distruge Stația Spațială Saliut a Revizioniştilor Sovietici și Stația Skylab pe care Imperialiștii Americani se pregătesc să o lanseze anul viitor.

– Comisare! Ce îi tot spui acolo? vorbi cineva din spatele lui Ye. Se întoarse și-l văzu pe Yang Weining, care îl fixa cu o privire aspră.

– Vorbim despre muncă, spuse comisarul Lei și plecă.

Yang o privi pe Ye fără să spună nimic și îl urmă pe Lei. Ye rămase singură.

El este cel care m-a adus aici, dar tot nu are încredere în mine, se gândi Ye dezamăgită. Își făcea griji pentru comisarul Lei. La bază Lei avea mult mai multă autoritate decât Yang, deoarece comisarul avea ultimul vot în toate chestiunile mai importante, dar felul în care își luase tălpășița din fața lui Yang părea să arate că inginerul-șef îl prinsese pe picior greșit. Acest lucru o convinsese pe Ye că Lei luase o hotărâre personală să-i spună despre adevăratul scop al Proiectului Coasta Roșie.

Ce se va întâmpla cu el după ce a luat hotărârea asta? În timp ce se uita la spatele voinic al lui Lei, Ye simți un val de recunoștință. Încrederea era pentru ea, fără îndoială, un lux pe care nu îndrăznea să și-l dorească. În comparație cu Yang, Lei era mai aproape de imaginea pe care și-o făcuse despre un ofițer de armată adevărat, cu manierele sincere și directe ale unui soldat. Yang, pe de altă parte, nu era altceva decât intelectualul tipic al timpului, prudent, timid și căutând mereu doar să se protejeze pe sine. Deși Ye îl înțelegea, prăpastia deja existentă dintre ei devenise și mai mare.

A doua zi, Ye fu transferată la Departamentul Transmisiuni și fu numită la Departamentul de Monitorizare. La început, se gândi că asta avea legătură cu evenimentele zilei dinainte, că era o încercare de a o ține departe de funcțiile centrale ale Coastei Roșii. Dar odată ajunsă la Departamentul de Monitorizare, își dădu seama că de fapt se afla în inima Coastei Roșii. Deși cele două departamente foloseau aceleași resurse, cum ar fi antena, nivelul tehnologiei de la Departamentul de Monitorizare era mult mai avansat.

Departamentul de Monitorizare avea un receptor radio foarte sensibil și sofisticat. Un maser¹ cu unde progresive, pe bază de rubin amplifică semnalele primite de la uriașa antenă și, pentru minimizarea interferenței, componenta esențială a sistemului de recepție era scufundată în heliu lichid la o temperatură de -269°C . Periodic venea un elicopter care aducea heliul lichid necesar. Sistemul de recepție era astfel capabil să primească semnale foarte

---

¹ Amplificator cuantic (n. tr.).

slabe și Ye nu putu să nu se gândească ce minunat ar fi fost dacă echipamentul ar fi fost folosit la cercetarea radioastronomică.

Sistemul computerizat al Departamentului de Monitorizare era mult mai mare și mai complex decât cel de la Departamentul de Transmisiuni. Prima oară când a intrat în camera computerului central, Ye a văzut un șir de ecrane cu tuburi catodice. Fu uimită când văzu cum defila codul de programare pe fiecare dintre ele și că operatorii erau liberi să editeze și să testeze codul în timp real, folosind tastatura. Când învățase programarea la facultate, codul sursă era întotdeauna scris pe grilele hârtiei speciale de programare și apoi era transferat cu ajutorul unei mașini de scris pe banda de hârtie. Auzise de introducerea datelor prin folosirea tastaturii și a monitorului, dar era pentru prima oară când vedea așa ceva.

Dar softul disponibil o uimi și mai mult. Învăță despre ceva numit FORTRAN, care permitea programarea cu ajutorul unui limbaj apropiat de limbajul natural și puteai chiar scrie ecuații matematice direct în cod! Programarea în el era de câteva ori mai eficientă decât programarea în limbaj mașină. Și mai era și ceva numit bază de date, care permitea cuiva să depoziteze și să manipuleze cantități uriașe de date.

După două zile, comisarul Lei o căută din nou pe Ye pentru o discuție. De data aceasta, se aflau în camera computerului central al Departamentului de Monitorizare, în fața unui șir de ecrane verzi lucitoare. Yang Weining se așează lângă ei, neluând parte la conversație, și totuși nedorind să plece, ceea ce o neliniști foarte mult pe Ye.

– Wenjie, începu comisarul Lei, aș vrea să-ți explic munca Departamentului de Monitorizare. Pe scurt, scopul este să supraveghem activitățile inamice din spațiu, și asta include interceptarea comunicațiilor dintre navele spațiale inamice și sol și dintre navele spațiale ele însele, colaborând cu centrele noastre de telemetrie, urmărire și comandă pentru determinarea orbitelor navelor spațiale inamice, și furnizarea de date pentru sistemele ofensive ale Coastei Roșii. În câteva cuvinte, ochii Coastei Roșii sunt aici.

Yang îl întrerupse:

- Comisare Lei, nu cred că ceea ce faceți este o idee bună. Nu are niciun rost să-i spuneți lucrurile astea.

Ye îl privi pe Yang și spuse cu grijă:

- Comisare, dacă nu se cuvine să știu, atunci...

- Nu, nu, Wenjie. Comisarul o întrerupse pe Ye cu un semn al mâinii. Se întoarse spre Yang: Șef Yang, o să-ți spun același lucru pe care ți l-am mai spus. Toate astea au legătură cu munca. Pentru îndeplinirea în bune condițiuni a sarcinilor de serviciu, trebuie să-i spunem lui Wenjie ce are nevoie să știe.

Yang se ridică de pe scaun:

- Voi raporta aceste lucruri superiorilor noștri.

- E dreptul tău, desigur. Dar n-ai grijă, șef Yang, îmi asum responsabilitatea tuturor consecințelor.

Yang se ridică și se îndepărtă furios.

- Nu-l băga în seamă. Așa e șeful Yang, și gata, spuse comisarul Lei, chicotind și scuturând din cap.

Apoi o fixă pe Ye cu privirea și tonul lui deveni solemn:

- Wenjie, când te-am adus prima oară la bază, scopul era simplu. Sistemele de monitorizare ale Coastei Roșii aveau adesea interferențe din cauza radiației electromagnetice a erupțiilor și a petelor solare. Din fericire am văzut lucrarea ta și ne-am dat seama că studiaseși activitatea solară. Dintre savanții chinezi modelul tău predictiv s-a dovedit a fi cel mai precis, așa că am dorit să-ți cerem ajutorul în rezolvarea acestei probleme.

- Dar după ce ai venit, ne-ai demonstrat aptitudini foarte înalte, așa că am hotărât să-ți dăm noi responsabilități. Gândul meu a fost acesta: mai întâi te repartizăm la Departamentul de Transmisiuni, apoi la Departamentul de Monitorizare. În felul acesta, puteai căpăta o perspectivă amplă a Coastei Roșii per ansamblu. În ce privea repartizarea ta pe mai departe, puteam să așteptăm și să mai vedem. Sigur, după cum vezi, planul s-a confruntat cu o oarecare rezistență. Dar am încredere în tine. Wenjie, să-ți fie clar. Până acum, încrederea pe care ți-am acordat-o a fost

a mea, personală. Sper că poți continua să lucrezi și mai mult și să-ți câștigi încrederea întregii organizații.

Comisarul Lei puse o mână pe umărul lui Ye. Ea simți căldura și puterea pe care i-o transmitea.

– Wenjie, aș vrea să-ți spun speranța mea sinceră: într-o zi aș vrea să-ți pot spune *Tovarășă Ye*.

Lei se ridică și se îndepărtă în stilul încrezător al soldatului. Ochii lui Ye se umpluseră de lacrimi. Întrezărit printre ele, codul de pe ecran se transformase în flăcări licărind. De la moartea tatălui ei, era prima oară când plânga.

Pe măsură ce Ye se familiariza cu munca de la Departamentul de Monitorizare, își dădu seama că nu se descurca la fel de bine ca la Departamentul de Transmisiuni. Cunoștințele de informatică pe care le avea erau depășite și trebuia să învețe tehnicile de software de la zero. Chiar dacă comisarul Lei avea încredere în ea, restricțiile ce i se aplicau erau severe. Avea voie să vadă codul sursă al softului, de exemplu, dar nu putea să se atingă de baza de date.

Munca de zi cu zi a lui Ye era coordonată mai mult de Yang. Acesta devenise și mai nepolitic, și se înfuria pe ea din cele mai mici motive. Comisarul Lei vorbi cu el de nenumărate ori, dar fără niciun rezultat. Părea că Yang se simțea cuprins de o neliniște fără nume imediat ce o vedea.

Încet-încet, lovindu-se de tot mai multe chestiuni inexplicabile în munca ei, Ye începu să-și dea seama că Proiectul Coasta Roșii era mult mai complex decât își imaginase.

Într-o zi, sistemul de monitorizare interceptă o transmisie care, după descifrarea ei de către computer, se dovedi a fi o serie de câteva fotografii luate din satelit. Imaginile blurate fură trimise Biroului de Analiză și Cartografiere al Statului-Major pentru interpretare. Se dovediră a fi imagini ale unor ținte militare importante din China, inclusiv a unui port militar de la Qingdao și a mai multor fabrici

cheie din programul Al Treilea Front.¹ Analiza confirmă că aceste imagini proveneau de la sistemul de recunoaștere american KH-9.

Primul satelit KH-9 fusese lansat cu puțin timp în urmă. Deși acesta se baza mai mult pe capsulele cu peliculă recuperabile pentru culegerea informațiilor, era utilizat și pentru testarea tehnicii mai avansate de radiotransmisie a imaginilor digitale. Din cauza tehnologiei mai puțin avansate, satelitul transmitea doar la frecvență joasă și acest fapt mărea banda de recepție exact cât era necesar pentru a fi interceptat de Coasta Roșie. Și pentru că era doar un test, criptarea nu era prea sigură și putea fi spartă. Era cu siguranță o țintă de monitorizare importantă, deoarece reprezenta o șansă rară pentru colectarea mai multor informații despre sistemele de recunoaștere satelitare americane. Totuși, după trei zile, Yang Weining ordonă o modificare a frecvenței și direcției monitorizării și abandonează ținta. Ye consideră decizia lui de neînțeles.

Și alt eveniment o șocă. Deși muncea acum la Departamentul de Monitorizare, Departamentul de Transmisiuni mai avea uneori nevoie de ea. O dată văzu întâmplător setările frecvenței pentru câteva transmisii care urmau în scurt timp. Află că în transmisiile 304, 318 și 325, frecvențele desemnate erau mai joase decât banda de frecvență a microundelor și nu puteau avea niciun efect de încălzire asupra țintei.

Într-o zi, un ofițer o chemă pe Ye din senin în biroul administrativ central al bazei. Din tonul și expresia feței ofițerului, Ye își dădu seama că ceva nu era în regulă.

Scena din biroul în care intră îi era familiară: toți ofițerii principali de la bază erau acolo împreună cu alți doi ofițeri pe care nu-i cunoștea. Totuși observă imediat că făceau parte din zona superioară a lanțului de comandă. Toți o fixau cu priviri de gheață.

Dar sensibilitatea pe care și-o dezvoltase în anii zbuciumați îi spunea că nu ea era în mare pericol astăzi. În cel mai rău caz, era

---

¹ Programul Al Treilea Front a fost o inițiativă din perioada Revoluției Culturale pentru construirea de fabrici în interiorul Chinei care să fie mai puțin vulnerabile atacurilor americane sau sovietice (n. tr. Ken Liu).

doar o atracție secundară. Îl zări pe comisarul Lei care stătea într-un colț cu un aer disperat.

Va plăti în cele din urmă pentru că a avut încredere în mine, se gândi ea. Brusc, hotărî că va face orice este necesar pentru a-l salva. Își va asuma responsabilitatea pentru tot și, dacă va fi cazul, chiar va minți.

Dar primul care începu să vorbească fu comisarul Lei, și ceea ce spuse fu absolut neașteptat:

– Ye Wenjie, trebuie să-ți spun de la bun început că nu sunt deloc de acord cu ce urmează să fie făcut. Decizia a fost luată de inginerul-șef Yang după ce a solicitat instrucțiuni de la superiorii noștri. El singur va suporta toate consecințele.

Comisarul Lei se întoarse să-l privească pe Yang, care încuviință în mod solemn. Lei continuă:

– Cu scopul utilizării mai bune a aptitudinilor tale la Baza de Coastă Roșie, inginerul-șef Yang a cerut în mod repetat același lucru superiorilor noștri. Tovarășii de la Departamentul Politic Militar – făcu semn spre cei doi ofițeri pe care Ye nu-i cunoștea – au fost trimiși pentru a investiga situația muncii tale. În cele din urmă, cu aprobarea superiorilor noștri, am hotărât să te informăm despre natura reală a Proiectului Coasta Roșie.

Doar după o pauză lungă, Ye înțelese în sfârșit ce voia să spună comisarul Lei de fapt: că o mințise în tot acest timp!

– Sper că vei prețui această șansă și că vei munci din greu pentru a-ți plăti greșelile. De acum înainte trebuie să ai cel mai potrivit comportament aici la bază. Orice comportament reacționar va fi pedepsit cu severitate!

Comisarul Lei o fixă cu privirea. Era o persoană complet diferită de imaginea pe care și-o făcuse despre el.

– Ne-am înțeles? Bine. Atunci șeful Yang ne poate explica.

Ceilalți se ridicară și plecară lăsându-i singuri pe Yang și Ye.

– Dacă nu vrei asta, mai e încă timp.

Ye ghici greutatea din spatele acestor cuvinte și înțelese acum neliniștea lui Yang din ultimele săptămâni ori de câte ori o vedea. Pentru a folosi la maximum aptitudinile ei, era necesar să afle

adevărul despre Coasta Roșie. Pe de altă parte, asta mai însemna și că Ye nu va mai putea spera vreodată să plece de la Vârful Radar. Își va petrece restul vieții la Baza Coasta Roșie.

– Sunt de acord, spuse Ye încet, dar cu fermitate.

Astfel, în seara aceea de început de vară, în timp ce vântul urla prin uriașa antenă parabolică și marea de frunze foșnea prin munții Marele Hingan din depărtare, Yang Weining îi explică lui Ye Wenjie, adevărata natură a Coastei Roșii.

Era un basm al epocii, mai de necrezut decât minciunile comisarului.

COASTA ROȘIE III

DOCUMENTE SELECTATE DIN PROIECTUL
COASTA ROȘIE

Data declasificării pentru aceste documente a fost stabilită pentru trei ani după momentul în care Ye Wenjie i-a spus lui Wang Miao adevărul adevărat despre Coasta Roșie.

I.

O chestiune ignorată în mare măsură de curente din
Cercetarea Științifică Fundamentală Internațională

(Publicată inițial în Referința Internă, xx/xx/196x)

[Rezumat] În baza istoriei moderne și contemporane, există două modalități prin care rezultatele cercetării științifice fundamentale pot fi convertite în aplicații practice: modul gradualist și modul saltatoriu.

Modul gradualist: rezultatele fundamentale, teoretice, devin treptat tehnologie aplicată; progresele se acumulează până când are loc o descoperire. Printre exemplele recente se numără dezvoltarea tehnologiei spațiale.

Modul saltatoriu: rezultatele fundamentale, teoretice devin rapid tehnologie aplicată, conducând la un salt tehnologic. Printre exemplele recente se numără apariția armelor atomice. Până în anii '40, unii dintre cei mai cunoscuți fizicieni tot mai considerau că nu va fi posibil niciodată să produci energie dintr-un atom. Dar armele atomice au apărut la foarte scurt timp după aceea.

Un salt tehnologic are loc atunci când știința fundamentală se transformă pe scară largă în tehnologie aplicată într-un interval de timp extrem de scurt.

În prezent, atât NATO, cât și Pactul de la Varșovia sunt foarte active în cercetarea fundamentală și investesc enorm în ea. Unul sau mai multe salturi tehnologice pot avea loc în orice moment. Un asemenea eveniment va reprezenta o amenințare majoră pentru programele noastre strategice.

Acest articol susține că preocuparea noastră din prezent se axează pe modul gradualist de dezvoltarea tehnologică și nu se acordă destulă atenție posibilității salturilor tehnologice. Plecând de la o vedere de ansamblu, ar trebui să dezvoltăm o strategie cuprinzătoare și un set de principii așa încât să putem răspunde în mod corespunzător în momentul când au loc salturi tehnologice.

Articolul prezintă domeniile în care ar putea avea loc aceste salturi tehnologice:

1. Fizica: [omisă]
2. Biologia: [omisă]
3. Informatica: [omisă]
4. SETI (Programul „În căutarea civilizațiilor extraterestre“):
Dintre toate domeniile, acesta este cel în care posibilitatea de ocurență a unui salt tehnologic este cea mai mare. Dacă are loc un salt tehnologic în acest domeniu, impactul va depăși suma salturilor tehnologice din celelalte trei domenii.
5. [Text integral] [omis]

[Instrucțiuni de la Conducerea Centrală] A se distribui acest articol angajaților indicați și a se organiza grupuri de discuții. Vederile din articol pot să nu fie pe placul unora, dar să nu ne grăbim să etichetăm autorul. Ideea este să apreciem gândirea pe

termen lung a autorului. Unii tovarăși par să nu vadă mai departe de vârful nasului, fie din cauza mediului politic, fie din cauza aroganței lor. Nu este un lucru bun. Punctele moarte strategice sunt extrem de periculoase.

După părerea mea, dintre cele patru domenii unde pot avea loc salturile tehnologice, ne-am gândit prea puțin la ultimul. Trebuie să-i acordăm atenție și ar trebui să analizăm această chestiune în profunzime.

Semnătura: XXX Data: XX/XX/196X

II

Raport de Cercetare asupra Posibilității unui Salt Tehnologic datorat Căutării Civilizațiilor Extraterestre¹

1. Curente în Cercetarea Internațională din Prezent [Rezumat]

(1) Statele Unite și alte state NATO: Cazul științific și necesitatea SETI sunt în general acceptate și există suport academic puternic.

· Proiectul OZMA: În anul 1960, Observatorul Radio-astronomic Național² din Green Bank, Statul West Virginia, a căutat civilizații extraterestre cu ajutorul unui radiotelescop cu un diametru de 26 de metri. Proiectul a examinat stelele Tau Ceti și Epsilon Eridani timp de 200 de ore aproape de frecvența de 1,42 gigahertzi. Proiectul OZMA II este planificat pentru anul 1972 și va include mai multe ținte și o bandă de frecvență mai largă.

---

¹ Se referă la SETI = Search for Extraterrestrial Intelligence. Vezi mai sus: Art. 4 (n. tr.).

² The National Radio Astronomy Observatory (n. tr.).

- Sonde: Pioneer 10 și Pioneer 11 sunt programate pentru lansare în 1972 și fiecare va transporta o placă metalică conținând informații despre civilizația de pe Terra. Voyager 1 și Voyager 2 sunt programate pentru lansare în 1977 și fiecare va transporta câte o înregistrare audio din metal.
  - Observatorul de la Arecibo din Porto Rico: Construit în anul 1963, reprezintă un instrument important pentru SETI. Suprafața lui efectivă de colectare a energiei este de aproximativ 20 de acri, ceea ce depășește suprafețele de colectare însumate ale tuturor celorlalte radiotelescoape din lume. Împreună cu sistemul lui informatic poate monitoriza simultan 65.000 de canale și este capabil să efectueze transmisiuni de energie ultra-înaltă.
- (2) Uniunea Sovietică: Există câteva surse de informații, dar sunt dovezi că se fac investiții importante în domeniu. Comparativ cu țările NATO, cercetarea pare să fie mai sistematică și orientată pe termen lung. Conform unor canale de informație izolate, există planuri în prezent pentru construirea unui sistem de radiotelescoape cu apertură sintetică, cu interferometrie, cu bază foarte lungă la scară globală. După terminarea sistemului, acesta va avea capacitățile de explorare ale spațiului îndepărtat cele mai puternice din lume.
2. Analiza preliminară a Tiparelor Sociale a Civilizațiilor Extraterestre prin aplicarea Materialismului Istoric [omisă]
  3. Analiza Preliminară a Influenței Civilizațiilor Extraterestre asupra Curenților socio-politice Umane [omisă]
  4. Analiza Preliminară a Influenței asupra Tiparelor Curente Internaționale datorate Posibilului Contact cu Civilizațiile Extraterestre
    - (1) Contactul Unidirecțional (doar prin primirea mesajelor transmise de civilizațiile extraterestre): [omisă]
    - (2) Contactul bidirecțional (schimbul de mesaje cu civilizațiile extraterestre și contactul direct): [omisă]

5. Pericolul și Consecințele Contactului Inițial cu Civilizațiile Extraterestre realizat de Superputeri și Monopolizarea unui asemenea contact.

(1) Analizarea consecințelor realizării contactului inițial cu civilizațiile extraterestre de către Americanii Imperialiști și de către NATO și monopolizarea unui asemenea contact: [Încă clasificat]

(2) Analizarea consecințelor realizării contactului inițial cu civilizațiile extraterestre realizat de către Sovieticii Reviționiști și de către Pactul de la Varșovia și monopolizarea unui asemenea contact: [Încă clasificat]

[Instrucțiuni de la Conducerea Centrală] Alții și-au trimis deja mesajele lor în spațiu. Este periculos dacă ființele extraterestre aud doar vocile lor, și ar trebui să ne exprimăm și noi. Doar astfel își vor putea forma o imagine completă a societății umane. Nu este posibil să afli adevărul ascultând doar una dintre părți. Trebuie să facem în așa fel încât acest lucru să se întâmple, și anume foarte repede.

Semnătura: XXX Data: XX/XX/196X

III

Raport de Cercetare asupra Fazei Inițiale a Proiectului Coastei Roșii (XX/XX/196X)

STRICT SECRET

Număr Exemplare: 2

Rezumat Document: Document Centrală Nr. XXXXXX, transmis Comisiei pentru Știință, Tehnologie și Industria Apărării Naționale și Academiei Chineze de Științe, transmis Comisiei de Planificare Centrală, Departamentul Apărării Naționale, distribuit în timpul Conferinței XXXXXX și a Conferinței XXXXXX, distribuit parțial și la Conferința XXXXXX.

Nr. Crt. Subiect: 3760

Nume de Cod: „Coasta Roșie“

1. Scop [Rezumat]

Căutarea posibilei existențe a unor civilizații extraterestre și antamarea contactului și schimburilor.

2. Studiu Teoretic al Proiectului Coasta Roșie

(1) Căutare și Monitorizare

Banda de frecvență de monitorizare: 1.000 MHz până la 40.000 MHz

Canale de monitorizare: 15.000

Frecvențe cheie de monitorizat:

- Frecvența atomului de hidrogen la 1.420 MHz
- Frecvența radiației radicalului de hidroxil la 1.667 MHz
- Frecvența radiației moleculei de apă la 22.000 de MHz

Banda țintei de monitorizare: o sferă centrată în jurul Terrei cu o rază de 1.000 de ani-lumină, conținând aproximativ 20 de milioane de stele. Pentru lista țăintelor, vezi Anexa 1.

(2) Transmiterea mesajului

Frecvențele de transmisie: 2.800 MHz, 12.000 MHz, 22.000 MHz.

Putere de transmisie: 10-25 megawați

Ținte de transmisie: o sferă centrată în jurul Terrei cu o rază de 200 de ani-lumină, conținând aproximativ 100.000 de stele. Pentru lista țăintelor, vezi Anexa 2.

(3) Dezvoltarea Sistemului Codificat de autointerpretare a Coastei Roșii

Principiu director: folosind legile universale, ale matematicii de bază și ale fizicii, a se construi un cod lingvistic elementar care să poată fi înțeles de către orice civilizație care are cunoștințe de algebră de bază, geometrie euclidiană și despre legile mecanicii clasice (ale fizicii non-relativiste). Folosind codul elementar de mai sus și suplimentat cu imagini de rezoluție joasă, a se construi treptat un sistem lingvistic complet. Limbi suportate: chineza și Esperanto.

Conținutul de informație a întregului sistem ar trebui să fie de 680 KB. Duratele de transmisie pe canalele de 2.800 MHz, 12.000 MHz și 22.000 MHz sunt respectiv: 1.183 minute, 224 minute și 132 minute.

3. Planul de Implementare pentru Proiectul Coasta Roșie

- (1) Design Preliminar pentru Sistemul de Căutare și de Monitorizare a Coastei Roșii [Încă Clasificat]
- (2) Design Preliminar pentru Sistemul de Transmisie al Coastei Roșii [Încă Clasificat]
- (3) Planul Preliminar de Secție a Șantierului pentru Baza Coasta Roșie [Omis]
- (4) Gânduri preliminare despre Formarea Forțelor Coastei Roșii în cadrul Corpului al Doilea de Artilerie [Încă Clasificat]

4. Conținutul Mesajului Transmis de Coasta Roșie [Rezumat]

Prezentare generală a Terrei (3,1 KB), Prezentare generală a vieții pe Terra (4,4 KB), Prezentare generală a societății umane (4,6 KB), Elemente principale ale Istoriei internaționale (5,4 KB)

Conținut total de informație: 17,5 KB.

Întregul mesaj va fi trimis după transmiterea sistemului codificat de autointerpretare. Duratele de transmitere a mesajului pe canalele de 2.800 MHz, 12.000 MHz și 22.000 MHz vor fi de respectiv 31 de minute, 7,5 minute și 3,5 minute.

Mesajul va fi aprobat cu grijă de către revizorii dintr-un grup pluridisciplinar pentru a se asigura că nu se dezvăluie coordonatele Terrei față de Calea Lactee. Printre cele trei canale, transmisia la canalele de cea mai înaltă frecvență de 12.000 MHz și de 22.000 de MHz ar trebui minimizată pentru reducerea posibilității ca sursa transmisiei să poată fi stabilită în mod exact.

IV

Mesajul către Civilizațiile Extraterestre

Prima Ciornă [Mesaj Integral]

Atenție, voi cei care primiți acest mesaj! Acest mesaj v-a fost trimis de către o țară care reprezintă dreptatea revoluționară de pe Terra! Înaintea noastră ați mai primit, probabil alte mesaje trimise din aceeași direcție. Acel mesaj v-a fost trimis de către o superputere imperialistă a acestei planete. Acea superputere se luptă cu o altă superputere pentru supremația mondială și astfel trage istoria umană înapoi. Sperăm că nu le veți da crezare minciunilor lor. Fiți alături de dreptate, fiți alături de revoluție!

[Instrucțiuni de la Conducerea Centrală] Mesajul acesta e o porcărie curată! Nu e de ajuns că umplem planeta de afișe scrise cu litere de-o șchioapă, acum mai trebuie să le trimitem și în spațiu. Conducerea Revoluției Culturale nu ar trebui să mai aibă nicio legătură cu Coasta Roșie. Un mesaj de o asemenea importanță ar trebui compus cu grijă. Cel mai bine ar fi să fie redactat de un comitet special și apoi discutat și aprobat de o ședință a Biroului Politic¹.

Semnătura: XXX Data: XX/XX/196X

A doua Ciornă [Omisă]

A treia Ciornă [Omisă]

A patra Ciornă [Omisă]

Vă transmitem cele mai bune urări, locuitori ai altor lumi.

După citirea următorului mesaj, veți înțelege elementele de bază ale civilizației de pe Terra. Datorită străduinței îndelungate și a creativității, rasa umană a construit o civilizație splendidă, înfloritoare, cu o mulțime de diverse culturi. Am început și să înțelegem legile care guvernează lumea naturală și dezvoltarea societăților umane. Prețuim tot ce am realizat.

Dar lumea noastră este încă imperfectă. Există ură, dar și prejudecăți și războaie. Din cauza conflictelor dintre forțele de producție

---

¹ Este vorba despre Biroul Politic al Partidului Comunist Chinez (n. tr.).

și relațiile de producție, distribuția bunăstării este extrem de inegală și un număr mare de oameni trăiesc în sărăcie și mizerie.

Societățile umane depun eforturi mari pentru rezolvarea greutăților și problemelor cu care se confruntă, străduindu-se să creeze un viitor mai bun pentru civilizația de pe Terra. Țara care vă trimite acest mesaj este angajată într-o luptă care face parte din acest efort. Ne-am dedicat construirii unei societăți ideale, unde munca și valoarea fiecărui membru al rasei umane să fie respectat pe deplin, unde sunt îndeplinite plenar nevoile materiale și spirituale ale fiecăruia așa încât civilizația de pe Terra să devină o civilizație mai perfectă.

Cu cele mai bune intenții, în speranța stabilirii contactului cu alte societăți civilizate din Univers, ne-am bucura să colaborăm pentru construirea unei vieți mai bune în acest Univers vast.

V

Politici și Strategii Aferente

1. Considerarea Politicilor și Strategiilor după Primirea Mesajului de la Civilizațiile Extraterestre [Omisă]
2. Considerarea Politicilor și Strategiilor după Stabilirea Contactului cu Civilizațiile Extraterestre [Omisă]

[Instrucțiuni de la Conducerea Centrală] Este important să ne facem timp în cadrul unei agende încărcate pentru a face ceva absolut fără legătură cu cerințele noastre imediate. Acest proiect ne-a permis să medităm asupra chestiunilor pentru care nu am avut timp niciodată. Este foarte adevărat că putem să ne gândim la aceste chestiuni în profunzime doar atunci când avem o privire de ansamblu suficient de mare. Acest lucru este suficient pentru justificarea Proiectului Coasta Roșie.

Ce minunat ar fi dacă Universul ar avea alte civilizații și alte societăți! Spectatorii au cele mai clare viziuni. Cineva cu adevărat neutru ar putea apoi să afirme dacă suntem eroii sau ticăloșii istoriei.

Semnătura: XXX Data: XX/XX/196X

COASTA ROȘIE IV

– Doamnă profesoară Ye, spuse Wang Miao, am o întrebare. Pe vremea aceea SETI era doar un program de cercetare elementară marginal. De ce avea Proiectul Coasta Roșie un nivel atât de înalt de securitate?

– Această întrebare s-a pus chiar în timpul primelor etape ale Proiectului Coasta Roșie și va continua să fie pusă până la capăt. Dar acum ar trebui să fi aflat răspunsul. Putem fi impresionați doar de prevederea de care a dat dovadă factorul de decizie responsabil pentru Proiectul Coasta Roșie.

– Da, a gândit pe termen foarte lung, încuviință Wang pe gânduri. Wang știa că numai în ultimii doi ani se acordase o atenție serioasă și sistematică întrebării care se referea la modalitatea și gradul în care stabilirea contactului cu civilizațiile extraterestre ar influența societățile umane, prin stabilirea contactului cu civilizațiile extraterestre, dar cercetarea câștigase rapid interesul tuturor și concluziile au fost șocante.

Speranțele naive și idealiste se sfărâmaseră. Oamenii de știință descoperiseră că, în contrast cu dorințele entuziaste ale oamenilor, nu era o idee bună pentru rasa umană în ansamblul ei să ia contact cu civilizațiile extraterestre. Impactul unui asemenea contact asupra

societății umane ar fi mai degrabă unul de dezbinare, și nu de unificare și ar exacerba, nu ar micșora amploarea conflictelor dintre diferitele culturi. Pe scurt, dacă ar avea loc contactul, divergențele interne din fiecare civilizație terestră s-ar amplifica și ar duce probabil la dezastru. Cea mai șocantă concluzie era că un asemenea impact nu avea nimic de-a face cu gradul și tipul de contact (unidirecțional sau bidirecțional), sau cu forma și gradul de evoluție al civilizației extraterestre.

Aceasta era teoria „Contactului ca simbol” propus de sociologul Bill Matthews de la RAND Corporation în cartea sa, *The 100,000-Light-Year Iron Curtain: SETI Sociology*. Matthews considera că un asemenea contact cu o civilizație extraterestră reprezintă doar un simbol sau un comutator. Indiferent de conținutul contactului, rezultatele sunt aceleași.

Să presupunem că natura contactului ar fi de așa natură încât simpla existență a civilizației extraterestre ar fi confirmată, fără alte informații de substanță – ceea ce Matthews numea contact elementar. Impactul va fi amplificat de lentilele psihologiei și culturii de masă umane până când ar rezulta în influențe uriașe, substanțiale asupra progresului civilizației. Dacă un asemenea contact ar fi monopolizat de o țară sau de o forță politică, semnificația ar fi comparabilă cu puterea economică și militară.

– Cum a sfârșit Coasta Roșie?

– Probabil că ai ghicit.

Wang încuviință din nou. Sigur că înțelegea că dacă Coasta Roșie reușea, lumea de azi ar fi fost foarte diferită, dar ca s-o liniștească pe Ye, îi spuse:

– E încă prea devreme să afirmăm că a reușit sau nu. Undele radio transmise de Coasta Roșie nu au ajuns încă prea departe în Univers.

Ye încuviință:

– Cu cât mai departe ajung semnalele, cu atât mai slabe devin și cu atât mai puține șanse să fie receptate de civilizațiile extraterestre. Sigur, dacă ființele extraterestre ar fi detectat deja existența Terrei și a atmosferei ei bogate în oxigen și ar fi hotărât să-și concentreze

echipamentele lor performante asupra noastră, atunci ar fi fost cu totul altceva. Dar, în general, cercetarea ne arată că, pentru ca ființele extraterestre să ne detecteze semnalele, ar trebui să transmitem la un nivel de putere egal cu energia emisă de o stea de mărime medie.

– Astrofizicianul sovietic Nikolai Kardașev a propus în trecut ca civilizațiile să poată fi împărțite în trei tipuri pe baza puterii de care pot dispune – să zicem, pentru scopuri de comunicații. O civilizație de tipul I poate dispune de o cantitate de energie echivalentă cu energia totală a Terrei pentru realizarea comunicațiilor. Conform acestor estimări, energia de ieșire a Terrei a fost de 10^{15} până la 10^{16} wați. O civilizație de tipul II poate dispune de echivalentul în energie a unei stele tipice – 10^{26} wați – pentru comunicații. Energia de comunicații a unei civilizații de tipul III poate atinge 10^{36} wați, aproximativ egală cu energia emisă de o galaxie. Civilizația de pe Terra este în prezent de tip 0,7, nu a atins nici măcar nivelul civilizațiilor de tipul I. Și transmisiile Coastei Roșii au folosit doar aproximativ o milionime de zecime din puterea de care dispune Terra. Apelul nostru a fost ca bâzâitul unui țânțar în aer. Nimeni nu-l poate auzi!

– Dar dacă civilizațiile de tipul II și de tipul III ale lui Kardașev există cu adevărat, ar trebui să fim capabili să le auzim.

– Nu am auzit nimic în timpul celor douăzeci de ani cât a funcționat Coasta Roșie.

– Așa este. Luând în considerație Coasta Roșie și SETI, oare toate aceste eforturi n-au dovedit, în cele din urmă, un singur lucru: faptul că în tot Universul doar Terra are viață inteligentă? Ye scoase un oftat slab.

– Teoretic, nu o să aflăm poate niciodată răspunsul definitiv la această întrebare. Dar sentimentul meu și al tuturor celor care au trecut pe la Coasta Roșie este că așa stau lucrurile.

– E trist că Coasta Roșie a fost dezafectată. De vreme ce a fost construită ar fi trebuit să fie menținută în funcțiune. Este cu adevărat o realizare extraordinară!

– Declinul Coastei Roșii a fost un proces gradual. Pe la începutul anilor '80 s-a făcut o renovare a întregului complex. În principal,

s-au actualizat parțial sistemele informatice de transmisie și de monitorizare. Sistemul de transmisie a fost automatizat și sistemul de monitorizare a fost încorporat în două minicomputere IBM. Capacitatea de procesare a datelor a devenit mult mai avansată și a permis astfel monitorizarea simultană a patruzeci de mii de canale.

- Dar, mai târziu, în timp ce oamenii au căpătat o perspectivă îmbunătățită, au avut o mai bună capacitate de apreciere a dificultății căutării civilizațiilor extraterestre și conducerea și-a pierdut interesul pentru Coasta Roșie. Prima schimbare a fost scăderea nivelului de securitate al bazei. Consensul era că secretizarea extremă a Coastei Roșii era inutilă și numărul agenților de pază de la bază a fost redus de la o companie la un detașament, până când, în cele din urmă, a rămas doar un număr de cinci agenți de securitate. De asemenea, după renovare, deși Coasta Roșie a rămas, din punct de vedere administrativ, în cadrul celui de-Al Doilea Corp de Artilerie, conducerea activităților științifice a fost predată Institutului Astronomic de pe lângă Academia de Științe Chineză care a început să se ocupe de unele proiecte de cercetare care nu au nimic de-a face cu căutarea civilizațiilor extraterestre.

- Ați obținut cele mai multe realizări științifice în acea perioadă.

- Inițial Coasta Roșie s-a ocupat și de unele proiecte de radioastronomie. Era pe atunci cel mai mare radiotelescop din țară. Mai târziu, după ce s-au construit observatoare radioastronomice, cercetarea de la Coasta Roșie s-a orientat spre observarea și analizarea activității electromagnetice solare. În acest scop au adăugat un telescop solar. Modelul matematic pe care l-am construit pentru activitatea electromagnetică solară a fost în avangarda domeniului pe atunci și a avut mai multe aplicații practice. Cu aceste ultime rezultate de cercetare, suma uriașă investită în Coasta Roșie a adus cel puțin un mic profit.

- De fapt, o mare parte din merit a avut-o comisarul Lei. Sigur, el a avut și propriile sale interese. Și-a dat seama că postul de ofițer politic într-o unitate tehnică nu era de viitor. Înainte să intre în armată, studiasse și el astrofizica, așa că dorea să se întoarcă la cercetare. Proiectele de cercetare pe care Coasta Roșie le-a preluat în

afară de căutarea civilizațiilor extraterestre s-au datorat toate eforturilor depuse de el.

– Probabil că nu i-a fost atât de ușor să se întoarcă la munca tehnică. Pe vremea aceea nu fuseserăți reabilitată politic. Mi se pare că tot ce făcea era să-și pună numele pe toate rezultatele cercetării dumneavoastră.

Ye zâmbi binevoitor.

– Fără Lei, Baza Coasta Roșie ar fi fost închisă mult mai devreme. După ce Coasta Roșie a fost reclasificată și reconvertită pentru uzul civil, militarii au abandonat-o. În cele din urmă, Academia de Științe Chineză n-a mai putut dispune de fondurile necesare pentru funcționarea Coastei Roșii și aceasta a fost închisă.

Ye nu vorbea prea mult despre viața ei de zi cu zi de la Baza Coasta Roșie și Wang nu a întrebat-o. La patru ani după ce sosise la bază s-a căsătorit cu Yang Weining. Totul s-a petrecut în mod natural, fără dramatism. Mai târziu, Yang și Lei au murit într-un accident la bază și Yang Dong se născuse după moartea tatălui ei. Mama și fiica au părăsit Vârful Radar abia pe la mijlocul anilor '80, când Baza Coasta Roșie a fost dezafectată. Ye s-a întors la Tsinghua, facultatea ei, și a predat astrofizica până la pensionare. Wang auzise toate astea de la Sha Ruishan la Observatorul Radioastronomic Miyun.

– Căutarea civilizațiilor extraterestre reprezintă o disciplină de natură singulară. Are o influență profundă asupra concepției de viață a cercetătorului. Ye vorbea cu o voce tărăgănată, de parcă le spunea povești unor copii. În crucea nopții, puteam auzi în căști zgomotul lipsit de sunete al Universului. Zgomotul era slab, dar constant, mai veșnic decât stelele. Uneori m-am gândit și că zgomotul semăna cu vânturile neîncetate din Munții Marele Hingan. Mi-a fost atât de frig acolo și singurătatea era de nedescris.

– Din când în când, îmi ridicam privirea spre stele după tura de noapte și mă gândeam că semănau cu un deșert strălucitor și eu însămi eram o copilă abandonată în deșert... M-am gândit că viața era un accident printre accidente din Univers. Universul părea un palat gol și omenirea era doar o furnică în tot acest palat gol.

Acest tip de gândire mi-a modelat cea de-a doua parte a vieții, transformând-o într-o mentalitate conflictuală: uneori mă gândeam că viața e atât de prețioasă și că totul este atât de important. Dar alteori mi se părea că oamenii sunt atât de insignifianți și că nimic nu are sens. Cu toate acestea, viața mea a trecut zi după zi cu acest sentiment ciudat și, înainte să-mi dau seama, îmbătrânisem...

Wang dori să o consoleze pe această femeie bătrână care-și dedicase viața unei activități mărețe, dar singuratică, dar ultimul monolog al lui Ye îl făcu să se cufunde în aceeași dispoziție melancolică. Își dădu seama că nu avea ce să spună decât:

– Doamnă profesoară Ye, voi merge într-o zi cu dumneavoastră să vizitez ruinele Bazei Coasta Roșie.

Ye scutură încet din cap:

– Miao, nu sunt ca tine. Înaintează în vârstă și sănătatea mea nu mai e ce a fost. E greu să prezic viitorul. Îmi trăiesc viața de la o zi la alta.

Privind părul argintiu al lui Ye Wenjie, știu că se gândea din nou la fiica ei.

TREI CORPURI: COPERNICUS, FOTBAL UNIVERSAL ȘI ZIUA TRI-SOLARĂ

După ce a plecat de la locuința lui Ye, Wang Miao nu reușea să-și calmeze nervii. Evenimentele din ultimele zile și istoria Coastei Roșii, două șiraguri de gând complet lipsite de legătură se împletiseră acum și peste noapte transformaseră lumea asta într-una necunoscută.

Când ajunse acasă, ca să scape de sentimentul neplăcut, se duse la computer, își puse costumul V și se logă la *Trei Corpuri* pentru a treia oară.

Încercarea de a-și schimba starea de spirit reuși. În momentul în care apăru ecranul de acces, deja era un alt om, plin de un entuziasm inexplicabil. Spre deosebire de dățile anterioare, acum avea un țel; urma să dezvăluie secretul lumii celor *Trei Corpuri*.

Creă un nou ID de conectare potrivit noului său rol: Copernicus.

Imediat după ce se logă, Wang se trezi din nou pe câmpia aceea dezolantă înfruntând zorile stranii din lumea celor *Trei Corpuri*. O piramidă colosală apăru la răsărit, dar imediat Wang își dădu seama că nu mai era vorba despre piramida Regelui Zhou de Shang

sau a lui Mo Zi. Avea un vârf în stil gotic și străpungea cerul dimineții adânc, amintind de Biserica Sfântul Iosif din Wangfujing. Dar dacă biserica aceea era plasată lângă această piramidă, nu ar reprezenta nimic altceva decât o cabină de pază. Văzu și multe clădiri din depărtare care păreau să fie deshidratoare, dar care acum erau și ele construite în stil gotic cu turla înalte și ascuțite, de parcă din sol ieșiseră numeroși țepi.

Wang văzu o ușă într-o parte a piramidei, luminată de lucirile pâlpâitoare din interior.

Se duse într-acolo. În interiorul tunelului era un șir de statui de zei din Olimp ținând torțe în mâini, cu suprafețele înnegrite de fum. Intră în Marea Sală și văzu că era încă mai întunecoasă decât tunelul de acces. Lumânările celor două sfeșnice de argint de pe masa lungă de marmură împrăștiu o lumină palidă.

În jurul mesei stăteau mai mulți bărbați. Lumina palidă îi permise lui Wang să zărească trăsăturile chipurilor lor. Ochii le erau ascunși de umbrele din orbitele adânci ale ochilor lor, dar Wang putu să simtă privirile lor ațintite asupra sa. Bărbații păreau să fie îmbrăcați în robe medievale. La o examinare mai atentă, unul sau doi dintre ei păreau să aibă robe mai simple, mai mult ca niște chitoane clasice din Grecia antică. La capătul mesei era un bărbat slab și înalt. Coroana aurie de pe capul său era singurul lucru care strălucea în Marea Sală în afară de lumânări. Străduindu-se mai mult, Wang reuși să vadă în lumina palidă a lumânării că roba sa era diferită de a celorlalți: era roșie.

Wang își dădu seama că jocul afișa o lume aparte pentru fiecare jucător. Această lume, bazată pe Evul Mediu european, fusese aleasă de soft conform ID-ului său de conectare.

- Ai întârziat. Ședința a început de mult timp, spuse bărbatul cu roba roșie și coroana aurită. Sunt Papa Grigorie.

Wang încercă să-și amintească din puținele cunoștințe de istorie a Evului Mediu european pe care le avea despre ce grad de progres al acestei civilizații era vorba conform numelui ales. Dar apoi își aduse aminte ce referințe istorice haotic de anacronice existau în lumea celor *Trei Corpuri* și hotărî că nu merita efortul.

- Ți-ai schimbat ID-ul, dar noi toți te-am recunoscut. În cele două civilizații anterioare, ai călătorit spre Orient. Ah, sunt Aristotel. Cel care îți vorbea era bărbatul cu chiton grecesc. Avea părul plin de bucle albe.

- Da, încuviință Wang. Acolo am fost martor la distrugerea a două civilizații, una din cauza frigului extrem și alta din cauza unui soare ucigător de fierbinte. Am văzut și eforturile considerabile ale savanților din Orient irosite în încercarea de a stăpâni legile care guvernează mișcarea Soarelui.

- Ha!

Sunetul veni de la un bărbat cu un barbișon răsucit. Era și mai slab decât Papa.

- Savanții orientali au încercat să înțeleagă secretele mișcării Soarelui prin meditație, epifanie sau chiar prin vise. Pur și simplu ridicol !

- Țsta e Galileo, spuse Aristotel. El susține înțelegerea lumii prin observare și experimente. Este un gânditor lipsit de imaginație, dar rezultatele lui trebuie să ne atragă atenția.

- Mo Zi a efectuat și experimente, și observări, spuse Wang. Galileo pufni.

- Genul de gândire al lui Mo Zi era tot de tip oriental. Nu a fost nimic altceva decât un mistic care poza drept om de știință. Nu și-a luat niciodată în serios propriile observații și și-a construit modelul conform unei speculații subiective. Ridicol! Îmi pare rău pentru echipamentul rafinat de care dispunea. Suntem diferiți. Pe baza cantităților mari de date observaționale și experimentale, facem deducții logice, stricte pentru a construi un model al Universului. Apoi ne întoarcem la experiment și observări pentru a-l testa.

- Mi se pare corect, încuviință Wang. Și eu gândesc la fel.

- Atunci ai adus și un calendar? tonul Papei era batjocoritor.

- Nu am calendar. Am adus un model întocmit pe baza datelor observaționale. Dar trebuie să precizez că și dacă modelul este corect, nu e sigur că folosirea lui poate permite stăpânirea detaliilor precise ale mișcării Soarelui și crearea unui calendar. Este totuși o etapă necesară.

Ecoul câtorva aplauze singuraticе răsună prin Marea Sală. Aplauzele veneau de la Galileo.

– Excelent, Copernicus, excelent. Modul tău de gândire pragmatică, adaptat la abordarea experimentală, științifică le lipsește celor mai mulți savanți. Doar pentru asta și teoria ta merită să fie ascultată.

Papa încuviință spre Wang:

– Dă-i drumul!

După ce s-a dus la celălalt capăt al mesei lungi și s-a liniștit, Wang spuse:

– De fapt este destul de simplu. Motivul pentru care mișcarea Soarelui pare dezordonată este acela că lumea noastră are trei sori. Sub influența atracției gravitaționale perturbatoare reciproc, mișcările lor sunt imprevizibile – problema celor trei corpuri. Când planeta noastră gravitează în jurul unui soare pe o orbită stabilă, atunci avem o Eră Stabilă. Când unul dintre sau ceilalți doi sori se mișcă la o oarecare distanță, atracția lor gravitațională scoate planeta de pe orbita stabilă pe care se învâрте și o trimite într-o rătăcire instabilă prin câmpurile gravitaționale ale celor trei sori. Aceasta este Era Haotică. După o oarecare unitate de timp, când planeta noastră este capturată din nou de unul dintre sori și se mișcă pe o orbită temporar stabilă, începe o nouă Eră Stabilă. Acesta e un soi de meci de fotbal la scara Universului. Jucătorii sunt cei trei sori și planeta noastră este mingea de fotbal.

Câteva râsete cavernoase răsunară în Marea Sală.

– Ardeți-l de viu! ordonă Papa impasibil. Cei doi soldați din stânga și dreapta ușii, în armuri ruginite începură să vină spre Wang ca doi roboți neîndemânatici.

– Ardeți-l, oftă Galileo. Mi-am pus mari speranțe în tine, dar nu ești decât un biet mistic sau vrăjitor.

– Oamenii ca el nu sunt decât un pericol public, încuviință Aristotel.

– Măcar lăsați-mă să termin! Wang se eliberă din strânsoarea mânușilor de armură ale celor doi soldați.

- Ai văzut trei sori? Sau știi pe cineva care i-a văzut? Întrebă Galileo.

- Toată lumea i-a văzut.

- Atunci, lăsând la o parte soarele care apare în timpul Erelor Haotice și în timpul Erelor Stabile, unde sunt ceilalți doi?

- Soarele pe care îl vedem în diferite momente poate să nu fie mereu același, ci doar unul dintre cei trei sori. Ceilalți doi sunt stelele căzătoare. Când sunt în depărtări, par niște stele.

- Dai dovadă de lipsă de cunoștințe științifice, spuse Galileo, scuturând din cap. Soarele se mișcă încontinuu spre un punct îndepărtat și nu poate sări peste spațiul de intervenție. Potrivit ipotezei tale, ar trebui să mai fie și o altă situație observabilă: Soarele este mai mic decât pare de obicei, dar mai mare decât o stea căzătoare și se micșorează treptat până devine o stea căzătoare și se îndepărtează. Dar nu am văzut niciodată un asemenea comportament al Soarelui.

- De vreme ce ai o pregătire științifică, ar trebuie să știi câte ceva despre structura Soarelui.

- Asta este descoperirea de care mă simt cel mai mândru. Soarele este compus dintr-un strat exterior gazos uriaș dar rarefiat și un miez interior dens și fierbinte.

- Foarte adevărat, spuse Wang. Dar se vede treaba că nu ai descoperit interacțiunea optică specială dintre stratul exterior gazos al Soarelui și atmosfera planetei noastre. E un fenomen asemănător cu polarizarea, sau seamănă mai mult cu o interferență distructivă. Ca rezultat, când Soarele depășește o anumită distanță față de noi, așa cum îl vedem din atmosfera noastră, stratul exterior gazos devine complet transparent și invizibil și noi putem să-i vedem miezul lui interior strălucitor. Soarele apare atunci doar ca având dimensiunile miezului interior, o stea căzătoare.

- Acest fenomen i-a nedumerit pe toți cercetătorii din fiecare civilizație de-a lungul istoriei și ne-a împiedicat să descoperim existența celor trei sori. Acum înțelegi de ce apariția celor trei stele căzătoare anunță o perioadă de frig extrem: pentru că toți cei trei sori sunt extrem de departe.

Urmă o tăcere scurtă în care toți cântăriră acest fapt. Aristotel fu primul care vorbi:

- Îți lipsesc elementele de bază ale cunoștințelor de logică. E adevărat că putem vedea uneori trei stele căzătoare și că această imagine a fost mereu legată de perioade distructive de frig extrem. Dar conform teoriei tale, ar trebui și ca uneori să putem vedea pe cer trei sori de dimensiuni normale. Acest lucru nu s-a întâmplat însă niciodată. Potrivit tuturor însemnărilor tuturor civilizațiilor, nu s-a întâmplat asta niciodată!

- Stai! Un bărbat purtând o pălărie cu formă stranie și cu o barbă lungă se ridică și vorbi pentru prima oară: Poate că există asemenea însemnări. O civilizație a văzut doi sori și a fost imediat distrusă de căldura lor, dar însemnarea era foarte vagă. A, sunt Leonardo da Vinci.

- Vorbim despre trei sori, nu despre doi! urlă Galileo. Potrivit teoriei lui, cei trei sori trebuie să apară pentru un timp, la fel ca cele trei stele căzătoare.

- Cei trei sori *au apărut* deja, spuse Wang pe un ton cât se poate de calm. Și oamenii i-au văzut. Dar cei care au văzut o asemenea imagine mai aveau doar câteva secunde de trăit. Nu aveau nicio șansă să scape sau să supraviețuiască. Zilele tri-solare sunt cele mai îngrozitoare catastrofe ale lumii noastre. Într-o asemenea zi, suprafața planetei se transformă într-un cuptor de topire într-o secundă și arșița este atât de puternică încât topește și pietrele. După distrugerea cauzată de o zi tri-solară, va trece un eon până la reapariția vieții și a civilizației. Acesta este un motiv în plus pentru care nu avem informații despre zilele tri-solare.

Coborî liniștea. Îl priveau cu toții pe Papă.

- Ardeți-l, spuse Papa cu blândețe. Zâmbetul de pe fața lui îi era oarecum familiar lui Wang: era zâmbetul Regelui Zhou de Shang.

Marea Sală se însufleți și cu toții păreau să se pregătească de sărbătoare. Galileo și alți câțiva cărau veseli un trunchi dintr-un colț întunecos. Traseră de cadavrul înnegrit de fumul de cărbune care era încă legat de trunchi și-l aruncară la o parte înainte să

construiască rugul. Doar Leonardo ignora toată această agitație. Se așează la masă, gânditor și, din când în când, se folosea de un creion pentru a calcula ceva.

– Giordano Bruno, spuse Aristotel, făcând semn spre corpul înnegrit. La fel ca tine, a venit aici și a început să-ndruga vrute și nevrute.

– Porniți un foc slab, spuse Papa cu glasul pierdut.

Doi soldați îl legară pe Wang Miao de stâlp cu sfori de azbest. Se folosi de brațul liber și arată spre Papă:

– Nu ești decât un biet program. Cât despre voi ceilalți, sunteți fie niște programe, fie niște idioți. Mă voi loga din nou!

– Nu mai poți să te întorci. Vei dispărea pentru vecie din lumea celor *Trei Corpuri*, spuse Galileo, râzând pe înfundate.

– Atunci probabil că ești un program. O persoană obișnuită ar înțelege elementele de bază ale Internetului. Tot ce poate face un joc mai mult este să-mi înregistreze adresa MAC. Pot însă schimba computerul și să-mi creez un nou ID: Vă voi anunța când mă întorc.

– Sistemul ți-a înregistrat scanarea retiniană cu ajutorul costumului V, spuse Leonardo, privindu-l pe Wang.

Apoi se întoarse la calculele sale.

Wang Miao se simți cuprins de o groază de neînțeles. Urlă:

– Nu faceți asta! Lăsați-mă să plec! Vă spun adevărul!

– Dacă spui adevărul, atunci nu vei fi ars de viu. Jocul îi recompensează pe cei care urmează calea dreaptă, spuse Aristotel rânjind și scoțând o brichetă Zippo argintie.

Se jucă cu ea și reuși un număr complicat, apoi o aprinse.

Dar când era pe punctul de a da foc rugului de lemne din jurul lui Wang, o lumină roșie strălucitoare umplu tunelul de acces, urmată de un val de căldură și fum. Un cal se detașă pe neașteptate din lumină în Marea Sală. Corpul îi luase deja foc și în timp ce galopa, vântul îl transforma într-o minge de foc. Călărețul, un cavaler îmbrăcat într-o armură groasă strălucind incandescent lăsa în urmă un fir de fum alb.

– Lumea s-a sfârșit! Lumea s-a sfârșit! Deshidratarea! Deshidratarea!

Și în timp ce cavalerul urla, calul de sub el căzu și se transformă în jăratric.

Cavalerul fu aruncat mai departe și se rostogoli până la stâlp unde se opri și nu mai mișcă. Fumul alb continuă să curgă din orificiile armurii. Grăsimea sfârâindă din trupul omului mort se scurse pe pământ și arse, parcă oferindu-i armurii niște aripi de foc.

Toți din Marea Sală se repeziră spre tunelul de acces, îmbulzindu-se și dispărând în lumina roșie de afară. Wang Miao se luptă din toate forțele până când se eliberă din funii, ocolind cavalerul și calul care ardeau, repezindu-se spre Marea Sală, alergând prin arșița tunelului, până când ajunse afară.

Solul lucea roșu ca o bucată de fier din cuptorul unui fierar. Pârâiașe strălucitoare de lavă șerpuiau prin pământul roșu estompat, formând o rețea de foc care se întindea până la orizont. Nenumărați stâlpi subțiri de flăcări erupseră spre cer: deshidratoarele ardeau și trupurile dinăuntru dădeau focului o lucire albăstruie ciudată.

Nu departe, Wang văzu o duzină de stâlpi mici de flăcări de aceeași culoare. Aceștia erau oamenii care tocmai fugiseră afară din piramidă: Papa, Galileo, Aristotel, Leonardo... stâlpii de foc cu luciri albăstrui din jurul lor erau translucizi. Le putea vedea fețele și trupurile care se chirceau lent în foc. Își fixaseră privirea pe Wang, care tocmai apăruse și păstrându-și postura cu brațele ridicate spre cer, scandară la unison:

– Ziua tri-solară...

Wang privi în sus și văzu trei sori uriași care se învârteau încet în jurul unui punct invizibil, ca un ventilator imens cu trei lame care trimitea un val de aer fatal spre lumea de sub ei. Cei trei sori aproape că acoperiseră întregul cer și, în timp ce se deplasau spre Apus, jumătate din formație coborî sub orizont. Ventilatorul uriaș continua să se învârtască, o lamă strălucitoare se mai ridica din când în când deasupra orizontului și oferea lumii agonizante încă un răsărit și un apus efemer. După apus, pământul străluci în roșu stins și răsăritul de după o clipă inundă totul cu razele lui paralele și orbitoare.

După ce acei trei sori apuseră complet, norii groși ce se formaseră din tot aburul apei evaporate continuă să le reflecte lumina. Cerul ardea de o frumusețe infernală, înnebunitoare.

După ce ultima lumină a distrugerii dispăru și ea, după ce norii străluciră cu luminescența roșie palidă reflectată de focul infernal de la sol, apărură câteva rânduri uriașe de text:

Civilizația Numărul 183 a fost distrusă de o zi tri-solară. Această civilizație progresase până în Evul Mediu.

După o lungă perioadă de timp, viața și civilizația vor renaște și vor progresa din nou în lumea cea imprevizibilă a celor Trei Corpuri.

Dar în timpul acestei civilizații, Copernicus a dezvăluit cu succes structura de bază a Universului. Civilizația celor Trei Corpuri va efectua primul său salt. Jocul a trecut acum la nivelul al doilea.

Vă invităm să vă logați la nivelul al doilea al lumii celor Trei Corpuri.

PROBLEMA CELOR TREI CORPURI

Imediat ce Wang se deconectă, sună telefonul.

Era Shi Qiang, care-i spuse că e o urgență și că trebuia să vină la biroul lui de la Divizia de Investigații Criminale. Wang se uită la ceas: era ora trei dimineața.

Wang ajunse la biroul haotic al lui Shi și văzu că era deja plin de fumul gros de țigară. O tânără polițistă care împărțea biroul cu Shi încerca să țină fumul departe, făcându-și vânt cu un caiet. Shi o prezentă ca fiind Xu BingBing, o specialistă în informatică de la Divizia de Securitate a Informației.

A treia persoană din birou îl surprinse pe Wang. Era Wei Cheng, soțul singuratic și misterios al lui Shen Yufei, cea care-i prezentase lui Wang grupul Frontierele Științei și jocul *Trei Corpuri*. Părul lui Wei arăta ca naiba. Privi în sus spre Wang, dar păru să fi uitat că se cunoscuseră.

– Îmi pare rău că te deranjez, dar se pare că nici tu nu dormeai încă, îi spuse Shi. Trebuie să rezolv ceva despre care nu i-am informat pe cei de la Centrul de Comandă pentru Operațiuni de Război și am nevoie de sfatul tău.

Se întoarse spre Cheng:

– Spune-i!

- I-am spus că viața mea e în pericol, spuse Wei, cu fața împietrită.

- De ce nu ne spui totul de la început?

- Bine, vă spun. Dar să nu vă plângeți după asta că durează prea mult. De fapt, în ultima vreme mi-am dorit mult să vorbesc cu cineva... Wei se întoarse s-o privească pe Xu BingBing. Nu trebuie să vă luați notițe, sau ceva de genul ăsta?!

- Nu chiar acum, răspunse Shi, fără să clipească. Înainte nu aveai cu cine să vorbești?

- Nu, nu despre asta e vorba. Mi-e prea lene să vorbesc. Întotdeauna am fost leneș.

Povestea lui Wei Cheng:

Încă din copilărie am fost apatic. Când am ajuns la școala cu internat, nu spălam niciodată farfuriile și nici nu-mi făceam patul. Nu m-a entuziasmat nimic niciodată. Mi-era prea lene să studiez, mi-era lene și să mă joc și m-am strecurat astfel printre zile, fără niciun țel anume.

Dar știam că am niște talente speciale pe care alții nu le aveau. De exemplu, dacă trăgeai o linie, eu puteam să trag o altă linie care o putea împărți conform Secțiunii de Aur: 1,618. Colegii mei îmi spuneau că ar trebui să mă fac tâmplar, dar m-am gândit că era vorba despre ceva mai important, despre un soi de intuiție despre numere și forme. De fapt, notele mele de la matematică erau tot atât de proaste ca notele de la celelalte materii. Eram prea leneș să mă deranjez să le arăt ce munceam. La teste, pur și simplu ghiceam răspunsurile și asta scriam. Le nimeream în aproximativ optzeci sau nouăzeci la sută din cazuri. Dar asta ducea la note mediocre.

Când am ajuns în anul doi de liceu, m-a remarcat un profesor de matematică. Pe atunci mulți profesori de liceu aveau titluri academice impresionante, fiindcă în timpul Revoluției Culturale mulți savanți talentați sfârșiseră prin a preda la licee. Profesorul meu era și el un astfel de savant.

Într-o zi, m-a ținut după ore. A scris pe tablă o duzină de secvențe numerice și mi-a cerut să scriu formula de însumare pentru

fiecare. Am scris formulele pentru câteva dintre ele aproape instantaneu. Cât despre celelalte, mi-am dat seama dintr-o ochire că erau divergente.

Profesorul meu a luat o carte, *The Collected Cases of Sherlock Holmes*. S-a oprit asupra unei povestiri – cred că era *A Study in Scarlet*. Era acolo o scenă unde Watson vede la parter un curier îmbrăcat civil și i-l arată lui Holmes. Holmes spune: „Ah, te referi la sergentul de marină în rezervă?” Watson este uluit de felul în care Holmes reușește să deducă povestea vieții acelui om, dar nici măcar Holmes nu poate să-și argumenteze raționamentul. Îi trebuie ceva timp pentru a reuși să-și urmărească propria înlănțuire de deducții logice. Aceasta se baza pe mâna bărbatului, pe mișcările lui și așa mai departe. Îi spune lui Watson că nu e nimic ciudat în toată povestea asta. Altor le poate veni greu să explice de ce știu că doi și cu doi fac patru.

Profesorul meu închise cartea și-mi spuse: „Așa și tu.” Gândești atât de iute și de instinctiv, încât nu poți spune cum ai ajuns la rezultat. Apoi m-a întrebat: „Ce simți când vezi un șir de numere? Mă refer la emoțiile pe care le simți.”

I-am spus că orice combinație de numere îmi apare ca o formă tridimensională. Sigur că nu pot descrie formele numerelor, dar ele îmi apar realmente ca niște forme.

„Atunci cum e când vezi figuri geometrice?” întreabă profesorul.

I-am răspuns că este exact pe dos. În mintea mea nu există figuri geometrice. Totul se transformă în numere. E ca și cum te-ai apropia foarte mult de o imagine dintr-un ziar și totul se transformă în puncte minuscule (sigur, acum imaginile din ziare nu mai sunt așa).

Profesorul mi-a spus: „Ai un dar natural pentru matematică, e adevărat, dar...dar...” A tot repetat „dar” și a măsurat camera cu pasul încoace și-ncolo de parcă reprezentam o problemă foarte complicată pe care nu știa de unde s-o apuce. „Dar oamenii ca tine nu-și prețuiesc darul” a spus el. După ce s-a mai gândit o vreme, păru să se lase păgubaș și spuse: „De ce nu te înscrii la olimpiada de matematică districtuală de luna viitoare? Nu te voi

medita. Cu oameni ca tine doar mi-aș pierde vremea. Dar când o să scrii răspunsurile tale, ai grijă să le oferi și demonstrația.”

Așa că m-am dus la olimpiadă. De la nivelul districtual până la Olimpiada de Matematică Internațională de la Budapesta, am câștigat de fiecare dată primul loc. După ce m-am întors, am fost acceptat la facultatea de matematică a unei universități celebre, fără să mai fie nevoie să dau examenul de admitere...

Și nu v-ați plictisit de când tot vorbesc? Ah, bine. Ca să înțelegeți ce s-a întâmplat după aceea, trebuie să vă spun ceva. Profesorul meu din liceu avea dreptate. Nu-mi prețuiam talentul. Nu am depus eforturi speciale când mi-am luat diploma de licență, de masterat sau de doctorat, dar am reușit să le obțin pe toate. Cu toate acestea, imediat ce am absolvit și m-am întors în lumea reală, mi-am dat seama că sunt absolut inutil. În afară de matematică nu știam nimic altceva. Când venea vorba despre complexitățile relațiilor interumane, mă purtam de parcă aș fi fost pe jumătate adormit. Cu cât petreceam mai mult timp muncind, cu atât îmi periclitam cariera. În cele din urmă am devenit conferențiar la facultate, dar nu am putut să rămân nici acolo. Pur și simplu nu reușeam să iau predatul în serios. Scriam pe tablă „Ușor de demonstrat” și îi lăsam pe studenții mei să se chinuie. Mai târziu, când au început să-i elimine pe cei mai incompetenți profesori, m-au dat afară.

Între timp mi se făcuse silă de tot și de toate. Mi-am făcut un bagaj ușor și am plecat la un templu budist undeva în adâncul munților din China de Sud.

O, nu, nu m-am călugărit. Eram prea leneș pentru așa ceva. Intenționeam doar să-mi găsesc un locșor cu adevărat liniștit unde să pot trăi o vreme. Monahul superior de acolo era un prieten vechi de-al tatălui meu, un adevărat intelectual care s-a călugărit când a înaintat în vârstă. Din ce îmi povestise tata, fusese singura cale de scăpare pentru un om aflat la nivelul lui. El mi-a cerut să rămân acolo. I-am spus că doream să găsesc o cale pașnică și ușoară de a-mi ameți viața pentru tot restul zilelor. Monahul mi-a spus că locul acela nu era liniștit. Acolo erau mulți turiști și mulți pelerini. Cei

cu adevărat liniștiți își pot găsi pacea și într-un oraș aglomerat. Și pentru a atinge acea stare trebuie să-ți golești sinea. I-am spus că sunt destul de golit. Faima și averea nu însemnau nimic pentru mine. Mulți dintre călugării de la templu sunt oameni mai preocupați de cele lumești decât mine. Monahul scutură din cap și-mi spuse că vidul nu înseamnă deloc nimicnicie. Vidul este un mod de viață și trebuie să folosești acest vid existențial pentru a-ți umple sinele.

Vorbele lui m-au iluminat. Mai târziu, după ce le-am cântărit mai mult, mi-am dat seama că nu erau deloc filozofie budistă, ci se apropiau mai mult de unele teorii moderne din fizică. Monahul mi-a spus și că nu va discuta cu mine despre budism. Motivul era același ca al profesorului meu din liceu: cu soiul meu de oameni, și-ar pierde, pur și simplu, vremea.

În prima noapte nu am putut adormi în cămăruța de la templu. Nu-mi imaginasem că acest loc de refugiu din calea lumii poate fi atât de incomod. Pătura și cearșaful se umeziseră amândouă de la ceața dimineții și patul era îngrozitor de tare. Așa că pentru a adormi, am încercat să urmez sfatul monahului superior și să mă umplu cu „vid“.

În mintea mea, primul „vid“ pe care l-am creat a fost infinitatea spațiului. Nu era nimic în ea, nici măcar lumină. Dar nu peste mult timp am simțit că acest univers gol nu-mi aducea pacea interioară. În schimb mă umplea de o neliniște fără-de-nume, ca pe un om care se îneacă și încearcă să apuce cu mâna orice de care să se poată ține.

Așa că am creat o sferă în acest spațiu infinit al meu: o sferă nu prea mare, deși avea masă. Dar starea mea mintală nu s-a îmbunătățit. Sfera plutea în mijlocul unei „deșertăciuni“ (în spațiul infinit, mijlocul putea fi oriunde). Universul nu avea nimic cu care să poată acționa asupra ei și nici ea nu putea acționa asupra a nimic. Atârna doar acolo, nemișcată, neschimbătoare, ca o interpretare perfectă a morții.

Am creat o a doua sferă, a cărei masă era egală cu a primeia. Ambele aveau suprafețe perfect reflectorizante. Își reflectau reciproc

imaginea, fiecare înfățișând unica existență din univers în afară de a ei înseși. Dar situația nu s-a ameliorat prea mult. Dacă sferile n-ar fi avut un impuls inițial, adică dacă nu le-aș fi împins la început, s-ar fi atras una pe alta repede prin forța gravitațională proprie. Atunci cele două sfere ar fi rămas împreună și ar fi atârnat acolo fără să se miște, un simbol al morții. Dacă ar fi avut impulsuri inițiale și nu s-ar fi ciocnit atunci s-ar fi învârtit una în jurul celeilalte sub influența gravitației. Oricare ar fi fost condițiile inițiale, mișcările de revoluție s-ar fi stabilizat într-un final și ar fi devenit neschimbătoare: dansul morții.

Am introdus o a treia sferă și, spre mirarea mea, situația s-a schimbat complet. Așa cum am spus, orice figură geometrică se transformă în numere în adâncurile minții mele. Universurile fără-de-sfere, cu câte o sferă și cele cu câte două sfere apăreau ca o singură ecuație sau ca un șir de câteva ecuații, ca niște frunze singurate în toamna târzie. Dar această a treia sferă dădea viață „vidului“. Cele trei sfere, odată primite impulsurile inițiale, treceau prin mișcări complexe și aparent nerepetitive. Ecuațiile descriptive cădeau din ceruri ca o furtună cu fulgere fără de capăt.

Și uite așa adormeam. Cele trei sfere continuau să danseze în visul meu, un dans dezordonat, care nu se repeta niciodată. Cu toate acestea, în adâncurile minții mele, dansul avea un ritm, doar că era unul a cărui perioadă de repetare era infinit de lungă. Acest lucru mă vrăjea și doream să descriu o parte a perioadei sau chiar întreaga perioadă.

A doua zi am continuat să mă gândesc la cele trei sfere care dansau în „vid“. Atenția nu-mi fusese niciodată captivată atât de mult. Ajunsesem în punctul în care unul dintre monahi l-a întrebat pe monahul superior dacă nu am probleme mintale. Monahul superior a râs și a spus: „Nu-ți face griji. A găsit vidul.“ Da, găsisem vidul. Acum puteam să mă bucur de pace într-un oraș aglomerat. Inima mea putea să-și găsească liniștea în mijlocul unei mulțimi zgomotoase. Pentru prima oară îmi plăcea matematica.

Mă simțeam ca un libertin care părăsise mereu fără regret femeie după femeie și care se trezește brusc îndrăgostit.

Problema celor Trei Corpuri¹ are principii fizice foarte simple. Este mai mult o problemă de matematică.

– Nu ai auzit de Henri Poincaré? îl întrebă Wang Miao pe Wei, întrerupându-l.²

Pe vremea aceea nu auzisem. Da, știu că cineva care studiase matematica ar fi trebuit să audă de un maestru ca Poincaré, dar nu idolatrizam maeștrii și nu doream să devin unul dintre ei, așa că nu auzisem de el. Și chiar dacă aș fi auzit de Poincaré, mi-aș fi continuat cercetarea problemei celor trei corpuri.

Toată lumea pare să creadă că Poincaré a dovedit imposibilitatea de a rezolva problema celor trei corpuri, dar eu sunt convins că greșesc. El a dovedit doar că rezultatul depinde sensibil de condițiile inițiale, și a mai dovedit că sistemul celor trei corpuri nu poate fi rezolvat prin integrale. Dar sensibilitatea la condițiile inițiale nu înseamnă indeterminabilitate completă. Înseamnă doar că soluția conține un mai mare număr de diferite forme. Ceea ce ne trebuie este un nou algoritm.

Pe atunci mă gândeam la un singur lucru – ați auzit de metoda Monte Carlo? Vedeți, este un algoritm informatic folosit adesea pentru calcularea suprafeței formelor neregulate. Cu alte cuvinte,

---

¹ Modul în care trei corpuri se mișcă sub influența atracțiilor gravitaționale reciproce constituie o problemă tradițională a mecanicii clasice care derivă în mod natural din studiul mecanicii cerești. Mulți s-au preocupat de ea încă din sec. al XVI-lea. Euler, Lagrange și cercetători mai apropiați de zilele noastre, cu ajutorul computerelor, au găsit cu toții soluții la cazurile speciale ale problemei celor trei corpuri. Karl F. Sundman a dovedit apoi existența unei soluții generale la problema celor trei corpuri în forma unei serii infinite convergente, dar seria converge atât de lent, încât e, practic, inutilă (n.a.) / (n. tr. Ken Liu).

² Poincaré a arătat că problema celor trei corpuri prezintă o dependență sensibilă de condițiile inițiale, pe care acum o înțelegem drept o caracteristică a comportamentului haotic (n. tr. Ken Liu).

programul lovește dezordonat o figură cu o suprafață cunoscută, cum ar fi un cerc, care conține figura care ne interesează, cu o mulțime de mingi minuscule, fără să lovească același punct de două ori. După ce s-au lansat foarte multe mingi, proporția dintre numărul mingilor care au căzut înăuntrul formei neregulate și numărul total de mingi care au lovit cercul va duce la aflarea suprafeței formei. Sigur, cu cât se folosesc mingi mai mici, cu atât mai precis este rezultatul.

Deși metoda e simplă, ea ne arată cum, cu ajutorul matematicii, forța brută haotică poate birui precizia logicii. Este o abordare numerică care folosește cantitatea pentru a deriva calitatea. Aceasta este strategia mea de rezolvare a problemei celor trei corpuri. Studiez sistemul clipă de clipă. În fiecare clipă, vectorii de mișcare ai sferelor se pot combina în moduri infinite. Tratez fiecare combinație de parcă ar fi o formă de viață. Cheia este să stabilești niște reguli: ce combinații ai vectorilor de mișcare sunt „sănătoase” și „avantajoase” și ce combinații sunt „nocive” și „dăunătoare”. Primele primesc un avantaj de supraviețuire, în timp ce celelalte sunt defavorizate. Calculul începe prin eliminarea celor defavorizate și păstrarea celor avantajate. Combinația finală care supraviețuiește este predicția corectă pentru configurația următoare a sistemului, în următorul lui moment în timp.

- Algoritm evolutiv, spuse Wang.
- E bine că te-am invitat, îl aprobă Shi Qiang, dând din cap.

Da. Doar mai târziu am aflat de acest termen. Trăsătura caracteristică a acestui algoritm este că necesită cantități uriașe de putere de calcul. Pentru problema celor trei corpuri, computerele pe care le avem acum nu sunt suficiente.

Pe vremea când eram la templu, nu aveam nici măcar un calculator. Trebuia să merg la biroul de contabilitate ca să obțin un registru gol și un creion. Am început să construiesc modelul matematic pe hârtie. Trebuia să muncesc din greu, și nu după mult timp umplusem mai mult de douăzeci de registre goale și călugării

de la contabilitate s-au supărat pe mine. Dar fiindcă așa dorea monahul superior, mi-au făcut rost de și mai multă hârtie și de un stilou. Am ascuns calculele terminate sub o pernă și am aruncat ciornele în arzătorul de tămâie din curte.

Într-o seară, în camera mea a dat năvală o tânără. Era pentru prima oară când venea o femeie în camera mea. Ținea în mână câteva bucăți de hârtie cu marginile arse. Erau ciornele pe care le aruncasem.

– Mi-au spus că sunt ale tale. Studiezi problema celor trei corpuri?

În spatele ochelarilor cu lentile mari, ochii îi străluceau de parcă luaseră foc.

Tânăra m-a luat pe neașteptate. Matematica pe care o foloseam era neconvențională și demonstrațiile mele presupuneau salturi mari. Dar faptul că putuse să-și dea seama din câteva resturi de hârtie de obiectul studiului meu îmi arăta că avea un talent neobișnuit la matematică. Și, de asemenea, eram sigur că se dedicase problemei celor trei corpuri, la fel ca mine.

N-aveam o părere prea bună despre turiști și despre pelerini. Turiștii habar nu aveau la ce se uită, se mulțumeau să alerge peste tot și să facă fotografii. Cât despre pelerini, arătau mai săraci decât turiștii și păreau că sunt toți într-o stare de buimăceală, de parcă ar fi avut intelectul întrerupt. Dar femeia asta era diferită. Arăta ca un om de știință. Mai târziu aveam să aflu că venise acolo cu un grup de turiști japonezi.

Fără să-mi aștepte răspunsul, îmi spuse:

– Abordarea ta este excelentă. Am căutat o astfel de metodă care să transforme dificultatea problemei celor trei corpuri într-o chestiune de calcul masiv. Sigur că pentru așa ceva este nevoie de un computer foarte puternic.

I-am spus adevărul:

– Chiar dac-ar fi să folosim toate computerele din lume nu ar fi de ajuns.

– Dar trebuie să ai un mediu de cercetare adecvat și aici nu ai așa ceva. Ți ofer posibilitatea să folosești un supercomputer. Pot să-ți dau și un minicomputer. Hai să plecăm împreună mâine în zori.

Era Shen Yufei. La fel ca acum, era concisă și autoritară, dar mult mai atrăgătoare pe vremea aceea. Din fire sunt o persoană rece. Mă interesau femeile și mai puțin decât îi interesau pe călugării din jurul meu. Ea era însă altfel. Femeia asta lipsită de feminitate mă atrăgea. De vreme ce tot nu aveam nimic de făcut am acceptat imediat.

În noaptea aceea, n-am putut dormi. Am tras o cămașă pe mine și am ieșit în curte. Am văzut-o în depărtare pe Shen în sala încețoșată a templului. Îngenunchease în fața lui Buddha, acela cu bețișoare parfumate aprinse, și toate mișcările ei păreau pline de pietate. M-am apropiat fără zgomot și, când am ajuns lângă ușa care ducea la sala templului, am auzit-o murmurând o rugăciune: „Buddha, te rog să-l ajuți pe Stăpânul meu să scape din marea de suferință.“

Credeam că nu am auzit bine, dar a spus rugăciunea din nou: „Buddha, te rog să-l ajuți pe Stăpânul meu să iasă din marea de suferință.“

Nu înțelegeam religiile și nu mă interesa niciuna dintre ele, dar nu puteam să-mi imaginez o rugăciune mai bizară decât aceea.

– Ce spui acolo? am izbucnit.

M-a ignorat. Își ținea ochii aproape închiși și mâinile împreunate în față, de parcă își urmărea rugăciunea ridicându-se la Buddha odată cu fumul tămâiei. După mai mult timp, își deschise în sfârșit ochii și se întoarse spre mine.

– Du-te să te culci. Măine ne trezim devreme. Și nici măcar nu m-a privit.

– „Stăpânul“ acela pe care l-ai pomenit face parte din budism? am întrebat-o eu.

– Nu.

– Păi atunci...

N-a spus nimic și s-a grăbit să plece. Nu am mai putut să o întreb nimic altceva. Am repetat rugăciunea în sinea mea, din nou și din nou și părea să devină din ce în ce mai bizară. În cele din urmă mi s-a făcut frică. Am alergat spre camera monahului superior și am ciocănit la ușă.

– Ce înseamnă dacă cineva se roagă lui Buddha ca să ajute unui alt stăpân? Apoi i-am dat amănunte despre ce văzusem.

Monahul privi în tăcere cartea pe care o ținea în mână, dar se gândea la ce-i spuseseam și nu mai citea din ea. Apoi mi-a spus:

– Te rog să pleci puțin. Lasă-mă să mă gândesc.

M-am întors și am plecat, știind că este ceva neobișnuit. Monahul era o persoană foarte cultivată. De obicei putea răspunde la orice întrebare despre religie, istorie și cultură fără să trebuiască să se gândească prea mult. Am așteptat în fața ușii, cam cât îți ia să fumezi o țigară și apoi monahul superior mă chemă.

– Cred că există o posibilitate. Fața lui avea o expresie mOorâtă.

– Ce? Ce anume ar putea fi? Ce altă religie are zei ai căror adoratori trebuie să se roage la zeii altor religii pentru a fi salvați?

– Stăpânul ei există cu adevărat.

Răspunsul lui m-a tulburat.

– Prin urmare... Buddha nu există? Imediat ce mi-au ieșit vorbele pe gură mi-am dat seama cât de grosolan sunau. Mi-am cerut iertare.

Monahul îmi făcu semn cu mâna.

– Ți-am spus că noi doi nu putem vorbi despre budism. Existența lui Buddha este un tip de existență pe care nu o poți înțelege. Dar Stăpânul ei există într-un fel pe care îl poți înțelege – și nu voi mai adăuga nimic despre această chestiune. Tot ce pot face este să te sfătuiesc să nu pleci cu ea.

– De ce?

– Este doar o senzație. Simt că în spatele ei sunt lucruri pe care tu și cu mine nu ni le putem imagina.

Am ieșit din camera monahului și am străbătut templul pentru a ajunge la camera mea. Era o noapte cu lună plină. Am privit luna și m-am gândit că seamănă cu un ochi argintiu, ciudat care mă privea cu lumina lui îmbibată de o răcoare ciudată.

A doua zi, am plecat cu Shen – în fond, nu puteam rămâne la templu tot restul vieții. Dar nu crezusem că în următorii ani voi trăi o viață de vis. Shen își ținuse promisiunea. Aveam un mini-computer și un mediu de lucru confortabil. Puteam chiar să plec

din țară din când în când pentru a putea lucra la supercomputere – și nu cu o bază de date partajată, ci având întreaga UCP doar pentru mine. Avea mulți bani, dar nu știam de unde îi vin banii.

Mai târziu ne-am căsătorit. Nu a fost vorba despre prea multă iubire sau pasiune, a fost doar o căsătorie de conveniență. Aveam amândoi lucruri de făcut. Cât despre mine, cei câțiva ani de după asta ar fi putut fi descriși ca o zi foarte lungă și timpul mi-a trecut cât se poate de liniștit. În casa ei s-a avut grijă de mine și nu a trebuit să am grija mâncării sau a îmbrăcămintii, așa că mă puteam dedica studiului problemei celor trei corpuri. Shen nu și-a băgat niciodată nasul în viața mea. În garaj era o mașină pe care o puteam conduce oriunde. Sunt sigur că nu i-ar fi păsat nici dacă aș fi adus altă femeie acasă. Era interesată doar de cercetarea mea și singurul lucru despre care vorbeam zi de zi era problema celor trei corpuri. În fiecare zi voia să știe cât am progresat.

– Ai idee cu ce altceva se mai ocupă Shen? întrebă Shi Qiang.

– Doar cu Frontierele Științei. E ocupată cu asta tot timpul. Vin oameni în fiecare zi.

– Nu ți-a cerut să devii membru?

– Niciodată. Nici măcar nu vorbește despre asta. Și nici nu-mi pasă. Așa sunt eu făcut. Nu vreau să-mi pese de nimic. Știe și ea, și-mi spune că sunt un bărbat indolent, fără un scop real. Organizația nu mi s-ar potrivi și m-ar deranja în cercetarea mea.

– Ai făcut vreun progres cu problema celor trei corpuri? întrebă Wang.

Față de starea generală din domeniu, progresul meu poate fi socotit un salt înainte. Acum câțiva ani, Richard Montgomery de la UCSC¹ și Alain Chenciner de la L'Université Paris VII – Denis Diderot au descoperit o altă soluție periodică stabilă la problema

---

¹ Pentru mai multe detalii vezi Alain Chenciner și Richard Montgomery, „A remarkable periodic solution of the three-body problem in the case of equal masses“, *Annals of Mathematics*, 152 (2000), 881-901 (n. tr. Ken Liu).

celor trei corpuri cu ajutorul unei metode de aproximare variațională¹. În condiții inițiale corespunzătoare, cele trei corpuri se vâneauă reciproc în jurul unei curbe fixe în formă de cifră opt. După aceea, toată lumea a încercat să găsească asemenea configurații stabile speciale și fiecare descoperire a fost salutăată cu entuziasm. Doar trei sau patru astfel de configurații au fost descoperite până acum.

Dar algoritmul meu evoluționar descoperise deja mai mult de o sută de configurații stabile. Desenele orbitelor lor ar putea umple o galerie de artă post-modernistă. Dar nu acesta este scopul meu. Soluția reală a problemei celor trei corpuri este construirea unui model matematic care, dându-se orice configurație inițială cu vectori cunoscuți, să poată prezice toate mișcările ulterioare ale sistemului cu trei corpuri. Asta își dorește din tot sufletul și Shen Yufei.

Dar pacea din viața mea s-a sfârșit ieri.

– Asta este infracțiunea pe care vrei s-o reclami? Întrebă Shi Qiang.

– Da. Un bărbat a sunat ieri și mi-a spus că dacă nu încetez cercetarea mea voi fi ucis.

– Cine era?

– Nu știu.

– Un număr de telefon?

– Nu-l știu. ID-ul apelantului era ascuns.

– Mai ai și altceva de declarat în legătură cu asta?

– Nu știu.

Shi răsă și-și aruncă chiștocul de țigară.

– Ne-ai tot povestit vrute și nevrute și la sfârșit tot ce ai de reclamat este un singur rând și câteva „nu știu“?

– Dacă nu v-aș fi povestit totul, ați fi înțeles semnificația acestui telefon? Pe urmă, dacă era numai asta nu aș fi venit aici. Sunt un tip leneș, v-am spus, nu? O, și la miezul nopții – nu știu dacă era azi, sau ieri – eram în pat. În timp ce eram încă între somn și

---

¹ Ibidem.

viață, am simțit ceva rece care mi se mișcă pe față. Am deschis ochii, am văzut-o pe Shen Yufei și aproape că mi-a stat inima în loc de groază.

– De ce e atât de îngrozitor să-ți vezi nevasta în toiul nopții?

– Mă fixa cu privirea într-un fel pe care nu-l mai observasem la ea. Lumina de afară îi cădea pe față și părea o nălucă. Avea în mână ceva: un pistol. Mișcând țeava armei peste fața mea, mi-a spus că trebuia să continui să lucrez la problema celor trei corpuri. Altfel mă omoară.

– Ei da, acum chiar devine interesant. Shi încuviință satisfăcut. Își aprinse o altă țigară.

– Interesant? Știi, nu am unde să mă duc. De-aia am venit la dumneata.

– Spune-ne exact ce a spus.

– A spus: „Dacă reușești să rezolvi problema celor trei corpuri, vei fi salvatorul lumii. Dacă te oprești acum vei fi un păcătos. Dacă cineva salvează rasa omenească sau distruge rasa omenească, atunci contribuția ta sau păcatul tău vor fi exact de două ori mai mari decât ale aceluia.”

Shi scoase pe gură un nor dens de fum și îl privi fix pe Wei Cheng până când acesta se fâstâci. Își scoase un caiet din grămada dezordonată de pe birou și luă un stilou:

– Ai vrut să ne notăm, nu-i așa? Repetă ce-ai zis.

Wei se conformă.

Wang spuse:

– Ce a spus este foarte ciudat într-adevăr. Ce vrea să spună cu exact de două ori mai mult?

Wei clipi.

– Mi se pare destul de grav. Când am venit, ofițerul de serviciu m-a trimis imediat la dumneata. Se vede treaba că te interesezi de mult timp de Shen și de mine.

Shi încuviință.

– Hai să te întreb altceva. Crezi că pistolul pe care îl ținea în mână soția ta era adevărat? Văzând că Wei nu știa ce să-i răspundă, continuă: Ai simțit miros de ulei de armă?

- Da, am simțit clar un miros uleios.

- Bine. Shi, care rămăsese așezat pe biroul său, sări jos. În sfârșit. Acum avem o ocazie. Posesia ilegală de arme de foc este suficientă pentru un mandat de percheziție. Las hârțogăraia pe mâine. Trebuie să ne mișcăm rapid.

Se întoarse spre Wang:

- Nu există odihnă pentru cei obosiți. Trebuie să te rog să vii cu mine și să mă sfătuiești în continuare. Apoi se întoarse spre Xu BinBing care tăcuse în tot acest timp: BingBing, acum am doar doi oameni la serviciu și nu e suficient. Știu că Divizia de Securitate a Informației nu e obișnuită cu munca de teren, dar am nevoie să vii cu mine.

Xu încuviință, bucuroasă să scape de biroul plin de fum.

În afară de Shi și Xu, echipa de percheziție era formată din Wang Miao, Wei Cheng și doi alți ofițeri de la Divizia de Investigații Criminale. Cei șase se deplasau cu două mașini de poliție și străbătură întunericul dinaintea zorilor spre cartierul lui Wei de la marginea orașului.

Xu și Wang erau pe locurile din spate. Imediat ce porni mașina ea îi șopti lui Wang:

- Professore Wang, reputația dumneavoastră din *Trei Corpuri* este excepțională.

Cineva menționase Trei Corpuri în lumea reală! Wang se emoționează și se simți dintr-odată foarte apropiat de această tânără în uniformă de poliție.

- Joci și dumneata?

- Sunt responsabilă cu monitorizarea și urmărirea lui, sarcini din cele mai neplăcute.

Întrebă nerăbdător:

- Poți să-mi povestești despre culise? Chiar vreau să aflu.

- În lumina palidă ce intra pe geamul mașinii, Wang văzu cum Xu zâmbeste misterios.

- Și noi am vrea să știm. Dar toate serverele sunt în afara țării. Sistemul și paravanul de protecție sunt foarte securizate și greu

de penetrat. Nu știm prea multe, dar suntem siguri că nu este vorba despre o operațiune pentru profit. Calitatea programului este neobișnuit de înaltă și cantitatea de informație conținută este și mai neobișnuită. Nici măcar nu seamănă cu un joc.

– Sunt oare... , Wang își caută cu grijă cuvintele: ...unele semne supranaturale?

Noaptea lui fusese plină de coincidențe: fusese chemat să discute problema celor trei corpuri cu Wei Cheng, imediat după ce rezolvase problema din jocul celor *Trei Corpuri*. Și acum Xu îi spunea că monitorizează jocul. Ceva nu i se părea normal.

– Nu credem. Mulți oameni, din toată lumea, participă la dezvoltarea jocului și metoda lor de colaborare pare similară cu cea folosită de sistemul de operare Linux care a devenit foarte popular acum câțiva ani. Dar este sigur că folosesc instrumente de dezvoltare foarte avansate. Cât despre conținutul jocului, cine știe de unde și-l procură?! Pare un pic... supranatural, așa cum spuneți. *Cu toate acestea*, noi tot credem în regula celebră a căpitanului Shi: toate trebuie să fi fost făcute de oameni. Eforturile noastre de urmărire sunt eficiente și în curând vom avea rezultate.

Tânăra nu se pricepea să mintă și ultima ei remarcă îl făcu pe Wang să-și dea seama că-i ascundea o mare parte din adevăr. Chiar așa de celebră e regula lui acum? Wang îl privi pe Shi, care era la volan în fața lui.

Când ajunseră la clădire, soarele nu răsărise încă. O fereastră de la etajul al doilea era luminată, dar toate celelalte erau întunecate.

Imediat ce Wang ieși din mașină, auzi zgomote ce veneau de la etaj. Se auzea ca și cum ceva s-ar fi lovit de perete. Shi, care coborâse și el jos din mașină, își ciuli urechile. Împinse cu putere poarta curții și se repezi în casă cu o agilitate surprinzătoare pentru masivitatea lui, urmat îndeaproape de cei trei colegi.

Wang și Wei îi urmară în casă. Din living, urcară la etaj și intrară în camera luminată, călcând într-o baltă de sânge – era aceeași oră a nopții când Wang o văzuse pe Shen jucând *Trei Corpuri*. Acum aceasta zăcea în mijlocul camerei, cu sângele încă curgându-i din două răni de glonț din piept. Un al treilea glonț îi intrase prin

sprânceană stângă și-i înroșise toată fața. Nu departe de ea era un pistol într-o baltă trandafirie.

Când intră Wang, Shi și unul dintre ceilalți ofițeri se repezără să iasă din cameră și intrară într-o cameră întunecată vizavi pe hol. Acolo fereastra era deschisă și Wang auzi de afară sunetul unei mașini care demara. Un polițist formă un număr la telefon. Xu BingBing stătea mai la o parte, urmărind totul cu tulburare. La fel ca Wang și ca ceilalți, nu mai văzuse probabil o astfel de scenă.

După o clipă, Shi reveni. Își băgă pistolul în toc și-i spuse ofițerului cu telefonul în mână:

– Un Volkswagen Santana cu un singur bărbat. Nu am reușit să-i iau numărul. Spune-le să blocheze toate intrările de pe șoseaua de centură numărul cinci. La dracu'! S-ar putea chiar să ne scape.

Shi se uită prin jur și văzu găurile de gloanțe din perete. Privi cartușele goale împrăștiate pe jos și adăugă:

– Bărbatul a tras de cinci ori și trei gloanțe au lovit-o. Ea a tras de două ori și le-a ratat pe ambele. Apoi se lăsă pe vine pentru a examina trupul împreună cu un alt ofițer. Xu stătea mai departe și-i aruncă o privire lui Wei Cheng, care era lângă ea. Shi se uită și el la Wei.

Pe fața lui Wei se așternuse o expresie de șoc și o urmă de durere, dar numai o urmă. Obişnuita lui expresie lemnoasă nu se schimbaseră prea mult. Față de Wang, era mult mai calm.

– Nu pari prea deranjat de toate astea, îi spuse Shi lui Wei. Probabil că veniseră să te omoare pe tine.

Wei rânji forțat:

– Ce pot să fac? Eu nici măcar acum nu știu nimic despre ea. I-am spus de atâtea ori să nu se complice. Dar... n-am avut ce face. Îmi vine în minte sfatul monahului din noaptea aceea.

Shi se ridică în picioare și se duse până în fața lui Wei. Scoase o țigară și o aprinse:

– Cred că mai ai niște lucruri pe care nu ni le-ai spus.

– Sunt unele lucruri despre care mi-a fost prea lene să vorbesc.

– Atunci ar trebui să faci un efort acum!

Wei se gândi preț de o clipă și spuse:

– Azi, nu, ieri după-amiază, s-a certat cu un bărbat în living. Era acel Pan Han, celebrul ecolog. Se mai certaseră și înainte, vorbeau în japoneză, de parcă le-ar fi fost frică să nu-i ascult. Dar ieri nu le-a mai păsat și s-au certat în chineză. Am auzit câteva frânturi.

– Încearcă să ne spui exact ce ai auzit.

– Bine. Pan Han a spus „Deși părem tovarăși de drum, în realitate suntem dușmani de neîmpăcat”. Shen a spus: „Da, încerci să folosești puterea Stăpânului împotriva rasei omenești”. Pan a spus: „Ce-ai înțeles nu este complet lipsit de logică. Dorim ca Stăpânul nostru să vină în lumea aceasta și să-i pedepsească pe cei care merită să fie pedepsiți de prea mult timp. Cu toate acestea, tu faci totul pentru a împiedica venirea Stăpânului meu și de aceea nu te mai putem tolera. Dacă nu te oprești, te vom face noi să te oprești!” Shen a spus: „Comandantul a fost orb când ți-a dat voie să faci parte din organizație!” Pan a spus: „Apropo de comandant, poți să-mi spui de partea cui este Comandantul? A Adventiștilor sau a Izbăvitorilor?” Cuvintele lui Pan au făcut-o pe Shen să tacă pentru o vreme. Apoi cei doi au coborât vocea și nu am mai auzit nimic.

– Cu al cui glas semăna glasul bărbatului care te-a amenințat la telefon?

– Mă întrebi dacă semăna cu glasul lui Pan Han? Nu știu. Vorbea foarte încet și nu am reușit să-mi dau seama.

Sosiră mai multe mașini de poliție cu sirenele în funcțiune. Un grup de polițiști cu mănuși albe veni sus pe scări, cu aparate de fotografiat, și casa se umplu de zumzetul activităților. Shi îi spuse lui Wang să plece să se odihnească puțin. Wang intră în camera cu minicomputerul și îl găsi pe Wei.

– Poți să-mi descrii succint algoritmul tău evoluționar pentru cele trei corpuri? Vreau să-l prezint... unor oameni. Știu că cererea mea e neașteptată. Dacă nu poți, nu-ți face griji.

Wei scoase un CD și i-l întinse lui Wang:

– Ai tot acolo: întregul model și documentația anexă. Te rog, fă-mi o favoare și publică-l sub numele tău. M-ar ajuta mult.

– O, nu, nici vorbă! Cum aş putea?

Wei arată spre discul din mâna lui Wang şi spuse:

– Professore Wang, v-am observat de cum aţi intrat. Sunteţi un om bun, cu simţul responsabilităţii. Din acest motiv vă sfătuiesc să staţi departe de asta. Lumea se va schimba în curând. Ar trebui cu toţii să încercăm să ne trăim vieţile în pace. Aşa ar fi cel mai bine. Nu-ţi face griji despre tot restul. Este oricum inutil.

– Pari să ştii chiar mai multe?

– Stăteam lângă ea în fiecare zi. Era imposibil să nu-ţi dai seama măcar puţin.

– Atunci de ce nu ai anunţat poliţia?

Wei zâmbi dispreţuitor:

– Poliţiştii nu au niciun rost. Dumnezeu dacă ar fi aici, şi tot n-ar avea niciun rost. Întreaga rasă umană a atins punctul în care nimeni nu le mai ascultă rugăciunile.

Wei stătea lângă o fereastră care dădea spre răsărit şi prin geam, dincolo de conturul îndepărtat al oraşului, cerul începu să strălucească de lumina zorilor. Dintr-un motiv oarecare, lumina îi amintea lui Wang de zorii ciudaţi pe care-i vedea de fiecare dată când se conecta să joace *Trei Corpuri*.

– De fapt, nu sunt atât de detaşat, şi în ultimele câteva nopţi n-am reuşit să dorm. În fiecare dimineaţă când văd răsăritul mi se pare că e apusul. Se întoarce spre Wang, şi după o pauză lungă, spuse: Toate acestea se întâmplă din cauza faptului că Dumnezeu, sau Stăpânul despre care vorbea ea nu se mai poate apăra nici măcar pe Sine.

TREI CORPURI: NEWTON, VON NEUMANN, PRIMUL ÎMPĂRAT ȘI SIZIGIA¹

Începutul celui de-al doilea nivel din *Trei Corpuri* nu fu foarte diferit: aceeași zori reci și stranii, aceeași piramidă colosală. Însă, de data asta, piramida era din nou în stil egiptean.

Wang auzi sunetul strident al metalelor ciocnindu-se. Lovitura sublinia liniștea dimineții răcoroase. Căutând sursa, observă două umbre întunecate mișcându-se la baza piramidei. În lumina palidă desluși scânteierile metalice dintre umbre: era o luptă cu săbii.

Imediat ce ochii i se obișnuiră cu lumina slabă, Wang văzu siluetele mult mai clar. Datorită formei piramidei, trebuie să se fi aflat în versiunea orientală a jocului, dar cele două siluete păreau europeni îmbrăcați în stilul secolului XVI sau XVII. Omul mai scund se feri sub rotirea sabiei și peruca argintie îi căzu pe pământ. După mai multe atacuri și riposte, un alt bărbat apărură de după colțul piramidei și alergă spre luptători. Încercă să-i oprească, dar lamele care se roteau prin aer șuierau și-l împiedicau să se apropie.

---

¹ Conjuncție sau opoziție a Lunii ori a unei planete cu Pământul și cu Soarele (n. tr.).

Strigă:

– Opriți-vă! Nu aveți nimic mai bun de făcut? Unde vă e simțul responsabilității? Dacă civilizația nu mai are niciun viitor, la ce bun acest presupus strop de glorie pentru care vă luptați?

Ambii spadasi îl ignorară și se concentrară asupra duelului. Cel mai înalt urlă brusc de durere și sabia îi căzu la pământ cu zgomot. Se întoarse și o luă la fugă, ținându-și brațul rănit. Celălalt îl urmări o vreme, apoi scuipă în direcția învinsului.

– Nerușinatul!

Se aplecă și-și ridică peruca. În timp ce se ridica, îl zări pe Wang. Arătând în direcția celui care fugise, îi spuse:

– A îndrăznit să pretindă că a inventat calculul diferențial¹! Își pusese peruca pe cap, apoi își așeză mâna pe inimă și se înclină curtenitor în fața lui Wang. Isaac Newton², la dispoziția dumneavoastră!

– Înseamnă că cel care a fugit e Leibniz³? Întrebă Wang.

– Desigur. Un individ lipsit de scrupule. De fapt, nu-mi pasă de minora lui pretenție la faimă. Am devenit deja cel mai important prin inventarea celor trei legi ale mecanicii, cu excepția lui Dumnezeu. De la mișcarea planetară la diviziunea celulară, orice lucru se conformează celor trei legi mărețe. Acum, cu instrumentul matematic extraordinar care este calculul, e doar o chestiune de timp până când vom înțelege modelul mișcării celor trei sori.

– Nu este atât de simplu, spuse bărbatul care încercase să oprească duelul. Ai luat în considerare cantitatea de calcule necesare? Am văzut ecuațiile diferențiale pe care le-ai înșirat și nu cred

¹ Este vorba despre dezvoltarea calculului diferențial și integral (n. tr.).

² Isaac Newton (1643-1727) a descris Legea atracției universale (*Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica*) și a contribuit la dezvoltarea calculului diferențial și integral împreună cu Gottfried Wilhelm von Leibniz (n. tr.).

³ Gottfried Wilhelm Freiherr von Leibniz (1646 – 1716), filozof, unul dintre întemeietorii iluminismului german. Împreună cu Newton este considerat fondatorul analizei matematice moderne (n. tr.).

că e posibilă o soluție analitică, ci doar una numerică. Cu toate astea, capacitatea de calcul solicitată este așa de mare că nici dacă ar lucra fără pauză toți matematicienii din lume, tot nu ar reuși să termine până la sfârșitul lumii. Sigur, dacă nu reușim să aflăm modelul de mișcare al sorilor, sfârșitul lumii nu e departe.

Se înclină și el în fața lui Wang, dar reverența era mai modernă:

– Von Neumann¹.

– Nu ne-ai adus la mii de mile în Orient special pentru a rezolva problema acestor ecuații? Întrebă Newton.

Apoi se întoarse spre Wang.

– Norbert Wiener² și cu degeneratul care tocmai a fugit au venit cu noi. Ne-am întâlnit cu niște pirați lângă Madagascar. Wiener s-a luptat cu pirații de unul singur numai pentru ca noi să putem scăpa. A murit vitejește.

– De ce trebuie să veniți în Orient ca să construiți un computer? îl întrebă Wang pe Von Neumann.

Von Neumann și Newton se priviră nedumeriți:

– Computer? *O mașină de calculat!* Există așa ceva?

– Nu știi nimic despre computere? Și atunci cum te gândeai să termini uriașa cantitate de calcule?

Von Neumann se holbă mirat la Wang, de parcă întrebarea lui n-ar fi avut niciun sens:

– Foloseam oameni, bineînțeles. În afară de oameni, ce altceva e în stare să calculeze?

– Dar tocmai ai spus că toți matematicienii din lume nu ar fi de ajuns.

---

¹ Jon Von Neumann (1903 – 1957), unul dintre cei mai importanți matematicieni din istorie, a avut numeroase contribuții în domeniul fizicii cuantice, matematicii, informaticii, analizei numerice (n. tr.).

² Norbert Wiener (1894 – 1964) este cunoscut ca întemeietorul ciberneticii (*Cybernetics and Control or Communication in the Animal and the Machine*) (n. tr.).

- În locul matematicienilor, vom folosi muncitori obișnuiți. Dar avem nevoie de foarte mulți, cel puțin treizeci de milioane. Vom face matematică cu ajutorul tacticii valului uman¹.

- Muncitori obișnuiți? Treizeci de milioane? Wang era uluit. Dar dacă îmi aduc bine aminte, este o epocă în care nouăzeci la sută din populație e analfabetă. Și vrei să găsești treizeci de milioane care înțeleg calculul?

- Ai auzit gluma despre armata din Sichuan?

Von Neumann luă un trabuc gros, îi mușcă capătul și îl aprinse.

- Câțiva soldați erau instruiți, dar fiindcă nu aveau carte, nu erau în stare să urmărească comenzile simple ale instructorului și să mășaluiască: STÂNGA-DREAPTA-STÂNGA. Așa că instructorul a venit cu o idee: i-a pus pe soldați să poarte câte un pantof de pai în piciorul stâng și unul de pânză în piciorul drept. Când mășlăuiau le striga (cu accent din Sichuan): PAIE-CÂRPĂ-PAIE-CÂRPĂ... Un astfel de soldat căutăm. Doar că avem nevoie de treizeci de milioane.

La auzul bancului modern, Wang își dădu seama că bărbatul din fața lui nu era un program, ci o persoană reală și mai mult ca sigur era chinez.

- E greu să-ți imaginezi o asemenea armată, spuse Wang, dând din cap.

- Tocmai de asta am venit la Qin Shihuang, Primul Împărat, spuse Newton, arătând spre piramidă.

- Tot el e la conducere? întrebă Wang, privind în jur.

Observă că soldații care păzeau intrarea în piramidă erau echipați doar cu niște armuri simple din piele și halebarde jî din

---

¹ Tactica valului uman reprezintă în Armata Roșie tactica fundamentală. Mase de milioane de soldați sunt împinse, cu „generozitate socialistă“, în linia de foc a inamicului care e, în cele din urmă, răsturnat de superioritatea numerică și de tonajul infinit superior al cărnii de tun rusești. Această realitate apocaliptică nu exclude eroismul soldaților sovietici, dar îi transformă aproape matematic în sclavi-militari, după modelul dominant acasă, în viața civilă (n. tr.).

dinastia Qin. Anacronia elementelor istorice din *Trei Corpuri* nu-l mai surprindea.

- Întreaga lume va fi sub stăpânirea lui, fiindcă are o armată de peste treizeci de milioane care se pregătește să cucerească Europa. Hai să mergem să-l vedem!

Von Neumann se întoarce spre Newton.

- Dă drumul sabiei!

Newton îl ascultă.

Cei trei intrară în piramidă și tocmai când erau gata să iasă din tunel și să intre în Marea Sală, o gardă a insistat să se dezbrace de toate hainele lor. Newton a obiectat:

- Suntem oameni de știință celebri. Nimeni de rangul nostru nu ar purta arme ascunse!

Cum cei de pe margine se împotmoliseră, un glas profund, viril se auzi din Marea Sală:

- E cumva vorba despre străinul care a descoperit cele trei legi ale mișcării? Lasă-l să intre împreună cu însoțitorii lui!

Intrară în Marea Sală. Primul Împărat măsura încăperea la pas și roba lungă și faimoasa lui sabie se târau pe podea încoace și încolo. În timp ce se întoarcea spre cei trei savanți, Wang își dădu seama că ochii săi semănau cu cei ai regelui de Zhou din Shang și ai Papei Grigorie.

- Cunoscut motivul vizitei voastre. Sunteți europeni, nu? Așa că mergeți și-l găsiți pe Cezar. Imperiul lui e uriaș și vă va face rost de cei treizeci de milioane de oameni.

- Dar prea onorate împărate, știți ce fel de armată are? Știți în ce stare se află imperiul său? În magnificul oraș etern al Romei până și râul care-l traversează este extrem de poluat. Și știți de ce?

- Producția industrială militară?

- Nu, Mărețe Împărate, este voma romanilor după ce halesc și varsă la chefurile lor de pomină. Când nobilii iau parte la petreceri, îi așteaptă deja târgile pitite sub mese. Când mănâncă atât de mult că nu se mai pot mișca, servitorii îi transportă acasă. Întregul imperiu s-a prăbușit într-o mocirlă excentrică din care nu mai există ieșire. Chiar dacă Cezar ar alcătui o armată formată din treizeci de

milioane de oameni, tot nu ar avea calitatea și forța necesare efectuării acestui măreț calcul.

- Știu asta, spuse Qin Shihuang. Dar Cezar se trezește și-și revigorează armata. Înțelepciunea occidentalilor este înfiorătoare. Nu sunteți mai inteligenți decât oamenii din Orient, dar vedeți calea cea dreaptă. De exemplu, *el* și-a dat seama unde sunt cei trei sori și *tu* ai descoperit cele trei legi. Astea sunt realizări foarte impresionante. Noi, cei din Orient, nu suntem în stare, deocamdată, să ne ridicăm la înălțimea lor. Nu am puterea să cuceresc Europa. Vasele mele nu sunt destul de bune și, dacă ar fi să vin pe pământ, nu aș putea menține liniile de aprovizionare.

- Iată de ce, Mărețe Împărate, imperiul dumneavoastră ar trebui să continue să se dezvolte! spuse Von Neumann, profitând de ocazie. Dacă puteți să stăpâniți modelul mișcărilor soriilor, veți fi în stare să fructificați fiecare Eră Stabilă și să evitați distrugerile produse de Erele Haotice. Astfel, progresul dumneavoastră va fi mult mai rapid decât al Europei. Credeți-ne, suntem oameni de știință! Dacă veți folosi cele trei legi de mișcare și calculul pentru a prognoza într-adevăr mișcările soriilor, n-ar mai conta cine cucerește lumea!

- Sigur că trebuie să prognozez mișcările soriilor. Dar dacă îmi spui că sunt nevoit să adun treizeci de milioane de oameni, atunci ar trebui să-mi demonstrezi cum pot fi efectuate asemenea calcule.

- Maiestatea Voastră Imperială, vă rog să-mi dați trei soldați și vă voi demonstra, spuse Von Neumann, entuziasmat.

- Trei? Doar trei? Pot să-ți dau imediat trei mii de soldați, zise Qin Shihuang, privindu-l neîncrezător pe Von Neumann.

- Maiestatea Voastră Imperială, tocmai ați menționat defectul gândirii orientale, când vine vorba despre știință. Pentru că nu v-ați dat seama că toate obiectele complicate din univers sunt făcute din elemente simple. Nu am nevoie decât de trei.

Qin Shihuang făcu un semn cu mâna și trei soldați se apropiară. Erau toți foarte tineri. Ca toți soldații Qin, se mișcau asemenea unor mașini ascultătoare.

- Nu vă știu numele, spuse Von Neumann, bătându-i pe umăr pe doi dintre ei. Voi vă veți ocupa de semnalul de intrare, așa că vă voi numi „Intrare 1” și „Intrare 2”.

Apoi arată spre ultimul soldat.

- Tu te vei ocupa de semnalul de ieșire așa că te voi numi „Ieșire”.

Îi împinse pe soldați unde dorea să-i așeze.

- Așa! Formați un triunghi. Ieșirea e vârful. Intrare 1 și Intrare 2 formează baza.

- Puteai să le spui să se așeze în formație de atac în triunghi, menționează Qin Shihuang, privindu-l disprețuitor pe Von Neumann.

Newton luă șase stegulețe: trei albe și trei negre. Von Neumann le dădu celor trei soldați, așa încât fiecare să aibă câte un steguleț alb și unul negru:

- Alb reprezintă 0; negru reprezintă 1. Bine, acum fiți atenți la mine! Ieșire, te întorci și te uiți la Intrare 1 și la Intrare 2. Dacă amândoi ridică stegulețele negre, ridici și tu stegulețul negru. În toate celelalte cazuri, ridici stegulețul alb. Mai precis, sunt trei cazuri: Intrare 1 este alb și Intrare 2 este negru; Intrare 1 este negru și Intrare 2 este alb; Intrare 1 și Intrare 2 sunt albi.

- Cred că ar trebui să folosești o altă culoare, spuse Qin Shihuang. Alb înseamnă predare.

Entuziasmatul Von Neumann îl ignoră. Le dădea comenzi soldaților strigând:

- Începeți operațiunea! Intrare 1 și Intrare 2 puteți ridica orice steguleț vreți. Bine. Ridicați! Bine. Ridicați din nou! Ridicați!

Intrare 1 și Intrare 2 ridicară stegulețele de câte trei ori. Prima oară fu negru-negru, a doua oară fu alb-negru și a treia oară fu negru-alb. Ieșire reacționează corect de fiecare dată, ridicând stegulețul negru o dată și pe cel alb de două ori.

- Foarte bine! Maiestatea Voastră Imperială, soldații dumneavoastră sunt foarte deștepți.

- Până și un idiot ar putea face asta. Spune-mi, ce fac de fapt? Qin Shihuang părea nedumerit.

– Cei trei soldați formează un element de calcul. Este un tip de poartă, o poartă AND¹.

Von Neumann așteaptă ca Împăratul să digere informația.

Qin Shihuang răspunse imposibil:

– Nu sunt impresionat. Continuă.

Von Neumann se întoarce spre cei trei soldați:

– Hai să formăm un alt element. Ieșire, dacă vezi că Intrare 1 sau Intrare 2 ridică stegulețul negru, atunci ridici și tu stegulețul negru. Sunt trei cazuri pentru care elementul este adevărat: negru-negru, alb-negru, negru-alb. Când e alb-alb, ridici stegulețul alb. Înțelegi? Perfect, băiete, îți merge mintea! Tu reprezintă cheia pentru funcționarea corectă a porții. Muncește din greu și Împăratul te va răsplăti! Să începem operațiunea. Ridicați! Bine, ridicați din nou! Ridicați din nou! Perfect! Maiestatea Voastră Imperială, acest element se numește Poarta OR².

Apoi, Von Neumann îi folosi pe cei trei soldați pentru a forma o poartă NAND³, o poartă NOR⁴, o poartă XOR⁵, o poartă XNOR⁶ și o poartă logică cu trei stări. În cele din urmă, folosind doar doi soldați, formă cea mai simplă poartă, o poartă NOT (un

¹ Poarta AND este o poartă logică digitală care implementează operația de conjuncție logică (n. tr.).

² Poarta OR (în română SAU) este o poartă logică digitală care implementează operația de disjuncție logică (n. tr.).

³ Poarta NAND (Și-NU logic) este o poartă logică digitală care implementează operatorul lui Sheffer (n. tr.).

⁴ Funcția SAU-NU logic, este în algebra booleană o funcție de adevăr logică care produce negarea rezultatului unei funcții logice „SAU” (n. tr.).

⁵ Poarta XOR este o poartă logică digitală care implementează operația de disjuncție exclusivă; abrevierea XOR provine din limba engleză de la expresia „exclusive OR” („SAU” exclusiv) (n. tr.).

⁶ Poarta XNOR este o poartă logică digitală care implementează negația operației de disjuncție exclusivă (XOR) (n. tr.).

inverto): Ieșire ridică mereu stegulețul de culoare opusă stegulețului ridicat de Intrare.

Von Neumann se înclină în fața Împăratului:

– Acum, Maiestatea Voastră Imperială, toate elementele porții au fost demonstrate. Nu-i așa că sunt simple? Oricare trei soldați pot stăpâni această operație după un instructaj de o oră.

– Nu trebuie să studieze mai mult timp? Întrebă Qin Shihuang.

– Nu. Putem forma milioane de porți și apoi să unim elementele într-un sistem. Apoi, sistemul va fi capabil să efectueze calculele de care avem nevoie și să rezolve ecuațiile diferențiale pentru prognoza mișcărilor sorilor. Ar trebui să numim acest sistem... hmm...

– Un computer, spuse Wang.

– Ah, sigur că da! exclamă Von Neumann, arătându-i lui Wang semnul victoriei. Computer... este un nume minunat! Întregul sistem este ca un mecanism mare, cel mai complex mecanism din istoria lumii.

Timpul jocului fu accelerat. Trecuseră deja trei luni.

Qin Shihuang, Newton, Von Neumann și Wang stăteau cu toții pe platforma din vârful piramidei. Aceasta semăna cu cea pe care Wang îl întâlnise pe Mo Zi. Era plină de instrumente astronomice, unele având un design european recent. Jos, în fața lor, era dispusă o falangă magnifică de treizeci de milioane de soldați Qin. Întreaga formațiune ocupa șase kilometri pe fiecare parte. În timp ce soarele răsărea, falanga rămase nemișcată ca un covor gigantic format din treizeci de milioane de războinici din teracotă. Când un stol se rătăci în zbor deasupra falangei, păsările simțiră imediat pericolul morții de dedesubt și se împrăștiară haotic. Wang făcu niște calcule în minte și-și dădu seama că, și dacă întreaga populație a Terrei ar fi organizată astfel, formațiunea ar intra în districtul Huangpu din Shanghai. Deși era puternică, falanga scotea la iveală și fragilitatea civilizației.

Von Neumann spuse:

– Maiestatea Voastră Imperială, armata dumneavoastră este cu adevărat fără egal. Într-un timp extrem de scurt am îndeplinit un instructaj atât de complex.

Qin Shihuang strânse mânerul sabiei sale lungi.

– Deși întregul este complex, ce are de făcut fiecare soldat este foarte simplu. În comparație cu instructajul pe care l-au parcurs ca să învețe cum să spargă Falanga Macedoneană, asta a fost floare la ureche.

Newton adăugă:

– Și Dumnezeu să ne binecuvânteze cu două Ere Stabile consecutive care să dureze mult.

– Deși trecem printr-o Eră Haotică, armata mea va continua să se antreneze. De acum înainte, vor termina calculele chiar dacă e o Eră Haotică, spuse Qin Shihuang privind mândru spre falangă.

– Atunci, Maiestatea Voastră Imperială, dați vă rog măreța comandă! se auzi glasul lui Von Neumann, tremurând de emoție.

Qin Shihuang încuviință. O gardă veni în fugă, înșfăcă mânerul sabiei Împăratului și se dădu câțiva pași înapoi. Sabia de bronz era atât de lungă, încât Împăratului îi era imposibil s-o scoată singur din teacă. Garda îngenunche și-i întinse sabia Împăratului.

Qin Shihuang o ridică spre cer și strigă:

– În formație de computer!

Patru cazane uriașe de bronz din colțurile platformei se însuflețiră simultan, scoțând jeturi de flăcări zgomotoase. Un grup de soldați de pe partea înclinată a piramidei din fața falangei începu să scandeze:

– În formație de computer!

Jos, culorile din falangă începură să se schimbe și să se miște. Modele de circuite detaliate și complicate umplură treptat întreaga formație. Zece minute mai târziu, o placă de bază de computer, formată din oameni, ocupa o suprafață de treizeci și șase de kilometri pătrați.

Von Neumann arătă spre uriașul circuit uman de la baza piramidei și începu să explice:

– Maiestatea Voastră Imperială, am numit acest computer Qin I. Priviți, în centru se află UCP-ul, componenta esențială de calcul a computerului, formată din cele mai bune cinci divizii. Comparând-o cu această diagramă, puteți vedea înăuntrul ei sumatoarele, registrele și stiva de memorie. În jurul ei, partea care pare foarte ordonată este memoria. Când am construit această parte am descoperit că nu avem destui soldați. Dar din fericire, munca efectuată de elementele din componenta asta este cea mai simplă, așa că am instruit fiecare soldat să țină mai multe steaguri colorate. Când i-am unit, fiecare bărbat putea efectua munca ce era inițial efectuată de douăzeci de oameni. Asta ne-a permis să mărim capacitatea de memorie pentru a îndeplini cerințele minime pentru executarea sistemului de operare Qin 1.0. Observați și pasajul deschis care traversează întreaga formație, și cavaleria ușoară care așteaptă comenzile în pasaj: este vorba despre magistrala de sistem care transmite informația între componentele întregului sistem.

– Arhitectura magistralei este o invenție genială: noile componente de inserție, dintre care cele mai mari sunt formate din zece divizii, pot fi adăugate repede la magistrala principală pentru operare. Asta îi permite hardului Qin I să se extindă cu ușurință și să fie actualizat. Priviți mai departe, – e posibil să aveți nevoie de un telescop – acolo este stocarea externă, pe care o numim unitatea de hard disk la sugestia lui Copernicus. E formată din trei milioane de soldați cu mai multă educație. Când ați înmormântat de vii toți savanții, după ce ați unificat China, a fost bine că i-ați salvat pe aceștia! Fiecare are în mână câte un caiet și un stilou și răspund de înregistrarea rezultatelor calculelor. Sigur, cea mai mare parte a muncii lor este să funcționeze ca memorie virtuală și să stocheze rezultatele de calcul intermediare. Sunt un post critic pentru viteza de calcul. Aici, partea care este cea mai apropiată de noi reprezintă afișajul. Este capabil să ne arate în timp real cei mai importanți parametri ai calculării.

Von Neumann și Newton duceau un pergament mare, înalt cât un om, și-l desfășurară în fața lui Qin Shihuang. Când reușiră să-l desfacă de tot, pieptul lui Wang se încordă, amintindu-și

legenda asasinului care ascunsese un pumnal într-un sul al unei hărți desfășurate în fața Împăratului. Dar imaginarul pumnal nu apărură. În fața lor se întindea doar o foaie mare de hârtie plină de simboluri, de mărimea capului de muscă. Fiind scrise înghesuit, erau la fel de uimitoare ca formația computer de jos.

– Maiestatea Voastră Imperială, acesta este sistemul de operare Qin 1.0 pe care l-am dezvoltat. Softul pentru efectuarea calculelor va funcționa independent. Vă rog să vă uitați aici.

Von Neumann arată spre formația computer de sub ei.

– Acesta este hardul. Ce este scris pe hârtie este softul. Relația dintre soft și hard este ca cea dintre țitera *guqin*¹ și partitură.

El și Newton desfășurară încă un pergament la fel de mare:

– Maiestatea Voastră Imperială, acesta este softul pentru folosirea metodelor digitale pentru rezolvarea ecuațiilor diferențiale. După ce am introdus vectorii de mișcare ai celor trei sori, obținuți prin observație astronomică, operațiunea softului ne va furniza prognoze pentru mișcările ulterioare ale soriilor, în orice moment din viitor. Prima noastră numărătoare va calcula toate pozițiile soriilor pe următorii doi ani. Fiecare set de valori de ieșire va fi la un ecart de 120 de ore.

Qin Shihuang încuviință:

– Bine. Începeți.

Von Neumann își ridică ambele mâini deasupra capului și scandă solemn:

– Întocmai cum a comandat Mărețul Împărat, dați drumul la computer! Autotest de sistem!

Un șir de soldați care erau la jumătatea distanței de pe fața piramidei repetară ordinul, folosind semnalele cu stegulețe. Într-o clipă, placa de bază formată din treizeci de milioane de oameni păru să se transforme într-un lac plin de luminițe scânteietoare. Zeci de milioane de stegulețe fluturau. În formația de afișare, cea mai apropiată de baza piramidei, o bară de progres formată din

¹ Instrument antic chinezesc cu coarde, care se mai numește și qin (n. tr.).

numeroase stegulețe verzi avansa, indicând procentajul autotestului care se efectua. După zece minute, bara de progres ajunsese la capăt.

– Autotestul s-a efectuat! Începeți secvența de inițializare! Încărcați sistemul de operare!

Dedesubt, cavaleria ușoară de pe magistrala principală de sistem, care trecea prin tot computerul format din oameni, începu să se deplaseze ușor. Magistrala principală se transformă repede într-un râu învolburat. Pe parcurs, râul alimenta numeroși afluenți mici și se infiltra în toate subformațiile modulare. Nu peste mult timp, efectul de undă al râurilor de stegulețe negre și albe a dus la unirea acestora și a dat naștere unor valuri puternice care umplură întreaga placă de bază. Zona UPC-ului central era cea mai tumultuoasă, ca praful de pușcă împrăștiat pe foc.

Dar deodată, de parcă pudra se terminase, mișcările din UPC se domoliseră și într-un final se opriră. Începând cu UPC-ul din centru, liniștea se întinse în toate direcțiile, ca o mare care ar fi înghețat. În cele din urmă, întreaga placă de bază se opri și doar câteva componente izolate mai licăreau agonizant în bucle infinite. Centrul formației de afișare era roșu.

– Sistem blocat! strigă un ofițer de semnal.

La scurt timp, se stabili motivul defectării: o eroare a funcționării uneia dintre porțile UPC-ului.

– Reporniți sistemul! ordonă Von Neumann sigur pe sine.

– Stați! îl opri Newton pe ofițerul de semnal.

Se întoarse cu o expresie perfidă și-i spuse lui Qin Shihuang:

– Maiestatea Voastră Imperială, pentru îmbunătățirea stabilității sistemului, ar trebui luate anumite măsuri de mentenanță privitoare la anumite componente defecte.

Qin Shihuang stătea cu mâna pe sabie și zise:

– Înlocuiți componenta defectă și decapitați toți soldații care au format acea poartă. În viitor, defectiunile se vor rezolva așa!

Von Neumann îl privi pe Newton cu dezgust. Observară cum câțiva călăreți se rezeziră în placa de bază cu săbiile scoase. După ce „reparară” componenta defectă, se dădu ordinul de repornire. De data asta, operațiunea merse strună. Douăzeci de minute mai

târziu, computerul cu arhitectură de formație umană al lui Von Neumann, *Trei Corpuri*, începu să funcționeze la toți parametrii în sistemul de operare Qin 1.0.

– Porniți softul de calculare a orbitei solare „Trei Corpuri 1.0“! urlă Newton din toți răunchii. Porniți modulul de calcul principal! Încărcați modulul de calcul diferențial! Încărcați modulul de analiză al elementului finit! Încărcați modulul metodei spectrale!... Introduceți parametrii de stare inițială! Începeți calcularea!

Placa de bază scânteie, în timp ce formația de afișare strălucește cu indicatori de toate culorile. Computerul de formație umană începu îndelungatul calcul.

– Asta e chiar interesant, spuse Qin Shihuang, arătând spre formația de computer spectaculară. Comportamentul fiecărui individ este atât de simplu, și totuși împreună, pot crea un întreg atât de complex, atât de mare! Europeanii mă critică pentru guvernarea tiranică, susținând că suprim creativitatea. Dar în realitate, un număr mare de oameni ținți în frâu printr-o disciplină severă pot furniza o uriașă înțelepciune atunci când acționează ca unul.

– Mărețe Prim Împărate, este doar operațiunea mecanică a unei mașini, nu e înțelepciune. Fiecare individ reprezintă cifra 0. Doar atunci când cineva ca dumneavoastră este adăugat în frunte ca cifra 1, întregul capătă un înțeles.

Zâmbetul lui Newton era lingușitor.

– Dezgustătoare filozofie! spuse Von Neumann, privindu-l pe Newton. Dacă în final, rezultatele calculate conform teoriei tale și modelului tău matematic nu reflectă realitatea, atunci amândoi nu suntem nici măcar niște cifre zero.

– Bineînțeles. În acest caz, nu vei fi absolut nimic! spuse Qin Shihuang, întorcându-se și ieșind din peisaj.

Timpul trecu iute. Computerul de formație umană funcționează vreme de un an și patru luni. Scăzând perioada pentru ajustarea programului, timpul efectiv de procesare a fost de aproximativ un an și două luni. În tot acest interval, procesarea a trebuit să fie oprită de două ori din cauza vremii extrem de proaste din timpul

Erelor Haotice. Însă computerul a stocat datele în momentul fiecărei închideri și a putut să reia calculele cu succes după fiecare pauză. Pe când Qin Shihuang și savanții europeni intrară în piramidă din nou, prima fază a calculului era încheiată. Rezultatele descriau precis orbitele celor trei sori pentru următorii doi ani.

Era o dimineață răcoroasă. Torțele care mențineau placa de bază aprinsă în timpul nopții se stinseseră. După calcularea finală, Qin I intră în starea de veghe. Valurile învolburate de peste placa de bază se liniștiseră și acum erau doar niște unduiri line.

Von Neumann și Newton îi prezentară lui Qin Shihuang pergamentul cu rezultatele calculului. Newton spuse:

– Mărețe Prim Împărate, calculele au fost încheiate acum trei zile. Am întârziat prezentarea rezultatelor Domniei Voastre pentru că acestea arată că lunga noapte este pe sfârșite. Vom saluta în curând primul răsărit al unei Ere Stabile îndelungate, care va dura mai mult de un an. Judecând după parametrii orbitali, climatul va fi extrem de blând și de confortabil. Vă rugăm să vă reînviați imperiul și să ordonați rehidratarea tuturor.

– Imperiul meu nu s-a mai rehidratat de la începutul acestui calcul, spuse Qin Shihuang prost dispus și înșfăcă pergamentul. Mi-am dedicat toate resursele Imperiului Qin pentru menținerea funcționării computerului și am ajuns să le consumăm și pe cele depozitate. Pentru această mașinărie, nenumărați oameni au murit de foame, frig și caniculă.

Qin arată în depărtare cu pergamentul. În lumina palidă a zorilor se vedeau zeci de linii albe iradiind de la marginile plăcii de bază în toate direcțiile, pierzându-se după orizont. Erau rutele de aprovizionare din fiecare colț al imperiului.

– Maiestatea Voastră Imperială, vă veți convinge că a meritat să facem sacrificii, spuse Von Neumann. După ce va fi în stare să controleze orbitele soriilor, Qin se va dezvolta în salturi progresive și va deveni mult mai puternic decât înainte.

– Conform calculelor, soarele va răsări în curând. Mărețe Prim Împărate, pregătiți-vă să vă bucurați de gloria dumneavoastră!

Ca un răspuns la cuvintele lui Newton, o geană roșiatică se furișă la orizont, scaldând piramida și computerul de formație umană într-o lumină aurie. Un val de strigăte voioase se ridică dinspre placa de bază.

Un bărbat veni alergând spre ei. Alerga atât de repede, încât nici când îngenunche nu reuși să-și tragă sufletul. Era Ministrul Astronomiei al Împăratului.

– Sire, calculele sunt greșite. Ne paște dezastrul!

– Ce tot bâigui acolo?

Fără să-l lase pe Împărat să vorbească, Newton îl lovi pe bărbat:

– Nu vezi că soarele răsare exact în momentul prezis de calculele noastre precise?

– Dar... Ministrul își îndreptă spatele, arătând spre soare. Câți sori vezi?

Se uitară cu toții tulburați la soarele care răsărea.

– Ministre, ai primit o educație occidentală aleasă și ai o diplomă de doctorat de la Universitatea din Cambridge, spuse Von Neumann. Trebuie să știi măcar să socotești. Sigur că este un singur soare pe cer. Și temperatura este foarte plăcută.

– Nu. Sunt trei! Ministrul plângea și-i șiroiau lacrimile pe față. Ceilalți doi sunt în spatele lui!

Se uitară cu toții la soare din nou, extrem de tulburați.

– Observatorul Imperial a confirmat că în acest moment ne confruntăm cu un fenomen extrem de rar de Szigie Trisolară. Cei trei sori sunt aliniați și se mișcă în jurul planetei noastre la o viteză unghiulară considerabilă! Astfel că planeta și cei trei sori sunt mereu poziționați într-o linie dreaptă cu lumea noastră la capăt!

– Ești sigur că nu este vorba despre o observație greșită? Întrebă Newton, înșfăcându-l de guler pe Ministrul Astronomiei.

– Absolut sigur! Observația a fost transmisă de către astronomii occidentali ai Observatorului Imperial, printre care Kepler și Herschel. Folosesc cel mai mare telescop din lume, importat din Europa.

Newton îl lăsa în pace pe ministru și se ridică în picioare. Wang văzu că era palid, dar expresia feței reflecta tot o bucurie pură. Își împreună palmele la piept și-i spuse lui Qin Shihuang:

– O, Mărețe, Mult Onorabile Împărate, acesta este cel mai propice semn dintre toate! Acum că cei trei sori orbitează în jurul planetei noastre, imperiul tău a devenit centrul universului. Este răsplata divină pentru eforturile noastre. Lăsați-mă să mai verific calculele încă o dată. Voi dovedi acest lucru!

Ceilați rămăseseră împietriți și el se strecură iute afară. Mai târziu, alții aveau să raporteze că Sir Isaac furase un cal și plecase spre o destinație necunoscută.

După un moment plin de anxietate tăcută, Wang spuse brusc:

– Maiestatea Voastră Imperială, vă rog să vă scoateți sabia!

– Ce dorești? îl întrebă Qin Shihuang, nedumerit.

Dar îi făcu un semn soldatului de lângă el și acesta îi scoase sabia din teacă.

Wang zise:

– Vă rog să încercați s-o mișcați în aer!

Qin Shihuang apucă sabia și o mișcă în stânga și-n dreapta lui. Brusc, i se întipări pe față o expresie de surpriză:

– De ce e așa de ușoară?

– Costumul V nu poate simula senzația de gravitație redusă. Altfel ne-am simți mult mai ușori.

– Uite! Acolo jos! Uită-te la cai și la oameni, strigă cineva.

Se uitară în jos și văzură o coloană de cavalerie care se mișca la poalele piramidei. Toți caii păreau să plutească. Fiecare cal se deplasa pe o distanță mare înainte să atingă din nou pământul cu copitele. Văzură și câțiva oameni care alergau. La fiecare pas, săreau vreo doisprezece metri și apoi cădeau lent pe pământ. Pe vârful piramidei, un soldat încercă să sară și atinse cu ușurință înălțimea de trei metri.

– Ce se întâmplă? întrebă Qin Shihuang, privindu-l pe soldatul care plutea ușor spre pământ.

– Sire, cei trei sori s-au aliniat deasupra planetei noastre și forțele lor gravitaționale s-au unit..., încercă să explice Ministrul

Astronomiei, dar descoperi că ambele picioare părăsiseră deja solul și acum trupul său era orizontal.

Și ceilalți pluteau prin aer, înclinați la diferite unghiuri. Ca un grup de oameni care au căzut în apă, fără să știe să înoate, mișcau stângaci din membre, încercând să se echilibreze. Însă se ciocneau unii de alții.

Pământul de pe care se ridicaseră era crăpat în forma unei pânze de păianjen. Crăpăturile se înmulțeau cu numeroase tunete buibuitoare și un praf întuneca cerul. Sub ei, piramida se sfărâmă în blocurile componente. Printre blocurile uriașe care se mișcau lent, Wang văzu cum Marea Sală se dislocă. Cazanul cel mare în care fusesse odată Fu Xi și țepa de fier de care fusese legat pluteau.

Soarele se ridică până la mijlocul boltei cerești. Tot ce plutea – oameni, blocuri imense de piatră, instrumente astronomice, cazane de bronz – începu să se ridice lent, apoi din ce în ce mai repede. Wang privi computerul de formație umană și văzu o privese de coșmar.

Cei treizeci de milioane de soldați care formaseră placa de bază pluteau, îndepărtându-se de pământ și ridicându-se ca un roi de furnici absorbit de un aspirator. Pământul de pe care se ridicaseră purta, în mod clar, amprenta circuitelor plăcii de bază. Setul de marcaje complexe, sofisticate, care puteau fi văzute doar de la mare înălțime, urma să devină un sit arheologic care le va nedumeri în viitorul îndepărtat pe următoarele civilizații din *Trei Corpuri*.

Wang se uită în sus. Cerul se întunecase din cauza unui strat ciudat și pestriț de nori compuși din praf, pietre, oameni și tot felul de alte lucruri. Soarele strălucea în spatele lor. În depărtare, văzu un lanț muntos care se ridica. Munții erau transparenti asemenea cristalului și-și schimbau forma în timp ce străluceau – era oceanul aspirat în spațiu.

Tot ce se afla la suprafața lumii din *Trei Corpuri* se ridica spre soare.

Wang privi în jur și-i văzu pe Von Neumann și pe Qin Shihuang. În timp ce plutea, Von Neumann urlă spre Qin Shihuang, dar nu se auzi niciun sunet. Apărură niște subtitluri: *Mi-am dat seama!*

Folosiți componente electronice! Folosiți componente electronice pentru a crea circuite-poartă și combinați-le ca să construiți computere! Astfel de mașinării vor fi de mult mai multe ori mai rapide și vor ocupa mult mai puțin spațiu. Estimez că o clădire mică ar fi suficientă... Maiestatea Voastră Imperială, mă ascultați?

Qin Shihuang își agita sabia lungă spre Von Neumann. Acesta lovi cu piciorul un bloc uriaș de piatră care rătăcea prin apropiere și-l scoase din drumul lui. Sabia lungă lovi piatra din care ieșiră scânteii zburând prin aer și se sparse în bucăți. Apoi, blocul uriaș de piatră se lovi de altul, dar între ele se afla Qin Shihuang. Bucăți de piatră, resturi de carne și sânge se împrăștiară prin aer, o imagine înfiorătoare.

Dar Wang nu auzise zgomotul pietrelor care se loviseră. În jurul lui domnea o liniște deplină. Odată cu dispariția atmosferei, nu mai existau nici sunete. În timp ce trupurile pluteau, sângele lor fierbea în vid și organele interne erau vărsate în cosmos, până când se transformau în stropi mari, bizari, înconjurați de nori cristalini născuți de lichidele pe care le împrăstiau. Și tot din cauza lipsei atmosferei, cerul deveni negru ca smoala.

Tot ce plutise în spațiu din lumea celor *Trei Corpuri* reflecta lumina solară și forma un nor înstelat și strălucitor. Norul deveni apoi un vortex gigant, înaintând spiralat spre destinația finală de odihnă eternă: soarele.

Wang observă cum soarele își schimba forma. Înțelese că de fapt vedea ceilalți doi sori, ambii privind pe furiș din spatele primului soare. Din această perspectivă, aliniați fiind, formau un ochi scânteietor în univers.

Pe fundalul celor trei sori în sizigie, apără un text:

Civilizația Numărul 184 a fost distrusă de atracțiile gravitaționale suprapuse ale Sizigiei Trisolare. Această civilizație a evoluat până la Revoluția Științifică și până la Revoluția Industrială.

În decursul acesteia, Newton a stabilit mecanica clasică nerelativistă. În același timp, datorită invenției calculului și a computerului cu arhitectură Von Neumann, s-au pus bazele pentru analiza matematică cantitativă a mișcării celor trei corpuri.

După mai mult timp, viața și civilizația vor renaște încă o dată și vor progresa în lumea imprevizibilă a celor Trei Corpuri.

Vă invităm să vă conectați din nou.

Chiar când Wang ieșea din joc, sună un străin. Avea glasul unui om charismatic:

– Bună ziua! Mai întâi, vă mulțumim că ne-ați oferit numărul dumneavoastră de telefon real. Sunt administratorul de sistem al jocului *Trei Corpuri*.

Wang deveni emoționat și nerăbdător.

– Vă rugăm să ne spuneți vârsta, educația, numele angajatorului și funcția dumneavoastră. Nu le-ați completat când v-ați înregistrat.

– Ce legătură au toate astea cu jocul?

– Când se atinge acest nivel, trebuie furnizate niște informații.

Dacă refuzați, vi se va închide jocul *Trei Corpuri* pentru totdeauna.

Wang îi răspunse administratorului cât putu mai bine.

– Foarte bine, profesore Wang! Îndepliniți condițiile pentru continuarea activității din *Trei Corpuri*.

– Mulțumesc. Pot să vă pun câteva întrebări?

– Nu, nu puteți. Dar mâine seară va fi o adunare a jucătorilor de *Trei Corpuri*. Vă așteptăm cu plăcere!

Administratorul îi dădu lui Wang o adresă.

REUNIUNEA

Locul de întâlnire a jucătorilor *Trei Corpuri* era o cafenea mică, izolată. Wang își imaginase mereu reuniunile ca pe niște evenimente animate și pline de lume, dar această reuniune consta din doar șapte jucători cu el. Nici ceilalți șase, ca Wang, nu păreau niște entuziaști ai jocurilor. Doar doi erau relativ tineri. Ceilalți trei, inclusiv o femeie, erau trecuți de prima tinerețe. Mai era și un domn în vârstă care părea de șaizeci sau șaptezeci de ani.

Wang se gândise inițial că imediat ce se vor întâlni vor discuta aprins despre *Trei Corpuri*, dar se înșela. Conținutul profund, dar straniu al jocului *Trei Corpuri* avea un impact psihologic asupra participanților. Toți jucătorii, inclusiv Wang însuși, nu reușeau să se adapteze cu ușurință. Se prezentară doar cât mai simplu. Domnul în vârstă luă o pipă sofisticată, o umplu cu tutun și începu să fumeze în timp ce se plimba, admirând tablourile de pe pereți. Ceilalți stăteau jos în tăcere, așteptând apariția organizatorului reuniunii. Veniseră cu toții mai devreme.

De fapt, dintre cei șase, Wang îi cunoștea pe doi dintre ei. Domnul în vârstă, și care arăta foarte bine, era un savant celebru pentru modul cum îmbinase filozofia orientală cu date din știința modernă. Femeia îmbrăcată bizar era o scriitoare faimoasă, una

dintre acele puține romaniere care scria într-un stil avangardist, dar care avea încă mulți cititori. Puteai începe una dintre cărțile ei la orice pagină.

Și acum ceilalți patru. Dintre cei doi bărbați de vârstă mijlocie, unul era vicepreședinte la cea mai mare companie de programe informatice din China (era îmbrăcat simplu, în ținută de stradă, ca să nu-i ghicească nimeni condiția socială) și celălalt era un director de rang înalt la o companie de stat furnizoare de electricitate.

Dintre ceilalți doi, unul era reporter la o societate de media și celălalt era doctorand în științe. Wang își dădu seama acum că un număr considerabil de jucători *Trei Corpuri* făceau probabil parte, la fel ca ei, din elita societății.

Nu după mult timp apărură organizatorul reuniunii. Inima lui Wang începu să bată mai repede imediat când îl văzu: Pan Han, primul suspect pentru uciderea lui Shen Yufei. Când nu se uita nimeni, își scoase telefonul și-i trimise un SMS lui Shi Qiang.

– Ha, ha, ați venit cu toții mai devreme! îi salută Pan relaxat, de parcă toate erau în ordine.

În aparițiile lui din mass-media, arăta de obicei dezordonat, ca un vagabond. Dar acum se îmbrăcase corect, cu costum și pantofi eleganți.

– Sunteți exact cum mi-am închipuit. *Trei Corpuri* este un joc creat pentru oamenii din clasa voastră socială, deoarece gloata de oameni obișnuiți nu-i poate aprecia înțelesul și atmosfera. Pentru a-l juca bine trebuie să ai cunoștințe și un grad de înțelegere pe care oamenii obișnuiți nu-l au.

Wang trimise acest text: *Văzut Pan Han. La Cafeneaua Yunhe din Districtul Xicheng.*

Pan continuă:

– Toți cei prezenți sunt jucători excelenți de *Trei Corpuri*. Aveți cele mai bune scoruri și sunteți jucători devotați. Consider că *Trei Corpuri* constituie încă de pe acum o parte importantă a vieților voastre.

– Este acea parte care mă ajută să supraviețuiesc, spuse doctorandul.

- Eu l-am văzut din întâmplare pe computerul nepotului meu, spuse bătrânul filozof, ridicând țeava pipei. Tânărul l-a abandonat după câteva încercări, spunând că era prea abscons. Dar pe mine m-a atras. Suntem fascinați cu toții de înțelesul lui profund, de atmosfera lui stranie, groaznică, dar și frumoasă, cu noțiunile sale compacte, logice și conținutul plin de informație și de detalii precise ascunse sub o reprezentare simplă.

Câțiva jucători aproară această descriere, inclusiv Wang.

Wang primi următorul răspuns prin SMS de la Shi: *Și noi îl vedem. Nu-ți face probleme. Ține-o tot așa. Fă pe fanaticul în fața lor, dar nu chiar atât de mult încât să nu mai poți da înapoi.*

- Da, fu de acord și încuviință autorul: Și dintr-o perspectivă literară, *Trei Corpuri* este excelent. Creșterea și declinul celor două sute trei civilizații sunt ca un șir de epopei sofisticate.

Ea menționase două sute trei civilizații. Wang cunoscuse doar o sută nouăzeci și una. Asta îi dovedi că *Trei Corpuri* progresa independent pentru fiecare jucător.

- Mi-e oarecum silă de lumea reală, spuse tânărul reporter. *Trei Corpuri* sunt deja a doua mea realitate.

- Chiar așa? Întrebă Pan, interesat.

- Și mie îmi este, spuse vicepreședintele companiei de programe informatice. Prin comparație cu *Trei Corpuri*, realitatea este atât de vulgară și de lipsită de stimulente!

- Păcat că este doar un joc, spuse directorul de rang înalt de la compania de stat de furnizare a electricității.

- Foarte bine, spuse Pan.

Wang observă că ochii îi străluceau de satisfacție.

- Am o întrebare la care fiecare presupun că așteaptă răspuns, spuse Wang.

- Știi care este întrebarea. Dar poți întreba.

- *Trei Corpuri* este doar un joc?

Ceilalți jucători încuviințară. Era evident că se gândiseră și ei la această întrebare.

Pan se ridică în picioare și spuse în mod solemn:

- Lumea celor *Trei Corpuri*, sau Trisolaris, există cu adevărat.

- Și unde se află? Întrebară toți jucătorii în cor.

Pan se așează și vorbește doar după o lungă tăcere:

- La unele întrebări pot răspunde. La altele nu pot. Dar dacă sunteți destinați să fiți cu Trisolaris, toate întrebările voastre își vor afla răspuns într-o bună zi.

- Atunci... jocul acesta chiar descrie Trisolaris cu acuratețe? Întrebă reporterul.

- În primul rând, capacitatea trisolarienilor să se deshidrateze în timpul numeroaselor cicluri de civilizație este reală. Cu scopul de a se adapta la mediul natural imprevizibil, ei pot să-și elimine apa din organism complet și să se transforme în obiecte uscate și fibroase pentru a evita condițiile extreme de mediu care nu sunt prielnice vieții.

- Cum arată trisolarienii?

Pan scutură din cap:

- Nu știu. Chiar nu știu. În fiecare ciclu de civilizație, aspectul trisolarienilor este diferit. Cu toate acestea, jocul descrie ceva ce a existat în realitate pe Trisolaris: computerul de formațiune trisolariană.

- Ha! Mă gândeam că este cel mai nerealist aspect, spuse vicepreședintele companiei de programe informatice. Am condus un test cu mai mult de o sută de angajați la compania mea. Chiar dacă ideea ar fi funcționat, un computer realizat din oameni ar funcționa probabil la o viteză mai mică decât calculul manual obișnuit.

Pan îi zâmbi misterios:

- Ai dreptate, dar gândește-te că din cei treizeci de milioane de soldați care formau computerul, fiecare e capabil să ridice și să coboare stegulețele albe și negre, de o sută de mii de ori pe secundă și gândește-te și că soldații cavaleriei ușoare din magistrala de date pot alerga la o viteză de mai multe ori mai mare decât viteză sunetului, sau chiar mai repede și atunci rezultatul ar fi complet diferit.

- Ai întrebat despre aspectul trisolarienilor de acum. Potrivit unor semne, trupurile trisolarienilor care au format computerul

au fost acoperite de o suprafață pur reflectorizantă care probabil a evoluat ca răspuns la supraviețuirea în condiții extreme de lumină solară. Suprafața asemănătoare oglinzii poate fi deformată și transformată în orice formă și ei pot comunica unii cu alții, focalizând lumina cu trupurile lor. Acest mod de comunicare prin lumină poate transmite informații extrem de rapid și a stat la baza computerului de formațiune trisolariană. Sigur, a fost o mașină foarte ineficientă, dar a fost capabilă să execute calcule care erau mult prea greu de efectuat manual. Computerul a apărut, de fapt pe Trisolaris ca formație de oameni, înainte să devină mecanic și apoi electronic.

Pan se ridică și păși printre jucători:

– Ca joc, *Trei Corpuri* împrumută doar contextul societății umane pentru a simula dezvoltarea Trisolarisului. Asta o facem pentru a oferi jucătorilor un mediu familiar. Trisolaris cea adevărată este foarte diferită de lumea jocului, dar existența celor trei sori este reală. Ei sunt esența mediului trisolarian.

– Dezvoltarea jocului trebuie să fi implicat un grad uriaș de efort, spuse vicepreședintele. Dar scopul este evident non-profit.

– Scopul este foarte simplu și clar: să-i aducă laolaltă pe cei care au idealuri comune, spuse Pan.

– Ce idealuri comune avem noi, mai exact? spuse Wang și regretă imediat că a pus întrebarea. Se întrebă dacă faptul că întrebuse trăda un soi de ostilitate.

Pan îi studie pe toți cu interes și apoi spuse cu un glas blând:

– Ce ați simți dacă civilizația trisolariană ar veni aici în lumea voastră?

– Aș fi fericit, spuse reporterul care vorbi primul. Mi-am pierdut speranța în rasa umană după ce am văzut în ultimii ani. Societatea omenească este incapabilă de autoperfecționare și avem nevoie de o intervenție exterioară.

– Perfect de acord! strigă autoarea.

Era foarte entuziasmată, de parcă găsisese în sfârșit o modalitate de a se elibera de sentimente ținute în frâu prea mult timp.

– Ce este rasa umană? Ce urâtenie! Mi-am petrecut prima jumătate din viață dezvăluind această urâtenie cu scalpul literaturii, dar acum mi-e silă de această muncă de disecție. Tânjesec după civilizația trisolariană care poate aduce frumusețea adevărată în lumea noastră.

Pan tăcu. Dar strălucirea de satisfacție îi apărură din nou în ochi.

Bătrânul filozof își mișcă pipa care se stinsese. Vorbi cu o mină serioasă:

– Hai să discutăm acest aspect cu ceva mai multă profunzime. Care este părerea voastră despre azteci?

– Întunecați și sângheroși, spuse autoarea. Piramide scăldate în sânge și iluminate de focuri ce se vedeau prin pădurile întunecate. Astea sunt impresiile mele.

Filozoful încuviință:

– Foarte bine. Atunci încearcă să-ți imaginezi: dacă conchistadorii spanioli nu ar fi intervenit, care ar fi fost influența acestei civilizații asupra istoriei umane?

– Faci din alb negru și din negru alb, spuse vicepreședintele companiei de programe informatice. Conchistadorii care au invadat Americile nu erau altceva decât niște asasini și niște hoți.

– Chiar și așa, cel puțin au împiedicat următoarele evenimente: dezvoltarea aztecilor fără limite, transformarea Americilor într-un imperiu uriaș sângheros și întunecat. Apoi democrația și civilizația nu ar mai fi apărut în Americi și nici pentru rasa umană decât mult mai târziu. Poate că nu ar fi apărut niciodată. Aceasta este cheia întrebării – indiferent cum sunt trisolarienii, sosirea lor va fi benefică pentru rasa umană, care e bolnavă de moarte.

– Dar v-ați gândit serios la faptul că aztecii au fost complet distruși de invadatorii occidentali? Întrebă directorul de rang înalt de la compania de stat de furnizare a electricității.

Privi în jur, de parcă i-ar fi văzut pe acei oameni pentru prima oară.

– Gândurile voastre sunt foarte periculoase.

– Vrei să spui că-s profunde, spuse doctorandul, ridicând un deget. Încuviință viguros spre filozof: M-am gândit și eu la același lucru, dar nu am știut cum să-l exprim. Ai spus-o atât de bine!

După o oarecare perioadă de tăcere, Pan se întoarce spre Wang:

– Ceilalți șase și-au spus părerea. Tu ce crezi?

– Sunt de acord cu ei, spuse Wang, arătând spre reporter și spre filozof. Dăduse un răspuns cât mai simplu. *Cu cât se vorbește mai puțin de asta, cu atât mai bine.*

– Foarte bine, spuse Pan.

Se întoarce spre vicepreședintele companiei de programe informatice și spre directorul de rang înalt al companiei de stat furnizoare de electricitate.

– Voi doi nu mai sunteți bine-veniți la această reuniune și nu mai întruniți nici calitățile de jucători pentru *Trei Corpuri*. Codurile voastre de identitate vor fi șterse. Vă rog să plecați acum. Vă mulțumesc!

Cei doi se ridicară în picioare, se uitară unul la celălalt, priviră în jur nedumeriți și plecară.

Pan le întinse mâna celor cinci care rămăseseră și le-o strânse pe rând. Apoi spuse solemn:

– Acum suntem camarazi!

TREI CORPURI: EINSTEIN, MONUMENTUL PENDULULUI ȘI MAREA RUPTURĂ

A cincea oară când Wang Miao se logă în *Trei Corpuri* era în zori, ca de obicei, dar lumea devenise de nerecunoscut.

Marea piramidă care apăruse în primele patru rânduri fusese distrusă de sizigia trisolară. În locul ei era o clădire modernă înaltă, ale cărei forme cenușii îi erau familiare lui Wang: Sediul ONU.

În depărtare erau mai multe clădiri înalte, aparent deshidratoare. Toate aveau suprafețe de oglinzi perfect reflectorizante. În lumina zorilor păreau niște plante uriașe de cristal răsărite din pământ.

Wang auzi o vioară. Părea ceva de Mozart. Interpretarea nu era chiar măiestrită, dar avea un oarecare șarm, de parcă voia să spună: „*Cânt pentru mine.*“ Violonistul era un bătrân om fără adăpost care stătea pe treptele din fața sediului ONU, cu părul lui zbârlit și argintiu fluturând în vânt. La picioarele lui era un joben vechi cu niște mărunțiș în el.

Deodată Wang observă soarele. Dar răsărea din direcția opusă luminii zorilor și peticul acela de cer era aproape întunecat complet. Înainte ca soarele să răsară, nu apăruse nicio lumină la orizont.

Soarele era foarte mare, discul lui răsărit pe jumătate ocupând o treime din orizont. Inima lui Wang începu să bată mai repede.

Un asemenea soare imens nu putea însemna decât încă o catastrofă devastatoare. Dar când Wang se răsuci, bătrânul continua să cânte la vioară de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic ciudat. Părul argintiu îi strălucea în soare de parcă luase foc.

Soarele era argintiu, ca părul bătrânului. Arunca o lumină albă palidă peste pământ, dar Wang nu putu să simtă nicio căldură de la lumina aceea. Privi soarele care răsărise acum complet. Pe discul uriaș argintiu reuși să deslușească niște linii texturate ca granulația lemnului: erau lanțuri muntoase.

Wang își dădu seama că discul nu emitea lumină. reflecta doar, lumina soarelui adevărat, aflat pe cealaltă parte a orizontului. Ceea ce răsărise nu era deloc soarele, ci o lună gigant. Luna gigant se mișca iute în sus pe cer cu o viteză care putea fi detectată cu ochiul liber. În timp ce se mișca scăpăta treptat de la stadiul de lună plină la cel al primului pătrar și apoi la cel de semilună. Acordurile liniștitoare ale viorii bătrânului pluteau prin briza aurorei. Imaginea măreață a universului părea să se fi materializat în muzică. Wang era vrăjit.

Gigantica lună nouă căzu acum în lumina zorilor și deveni mult mai strălucitoare. Atunci când numai două vârfuri mai rămăseseră deasupra orizontului, Wang și le imagină ca pe vârfurile coarnelor unui taur colosal ce se grăbea pe drumul lui spre soare.

– Onorabile Copernicus, odihnește-ți picioarele obosite o clipă, spuse bătrânul după ce luna cea uriașă apusese. Apoi poți să te delectezi cu niște Mozart, și apoi mă voi duce să-mi iau prânzul.

– Dacă nu mă înșel...

Wang privi chipul brăzdat de riduri. Ridurile erau lungi și volutele lor blânde, de parcă se străduiau să creeze un soi de armonie.

– Nici vorbă. Sunt Einstein, un biet om plin de credință în Dumnezeu, deși a fost abandonat de El.

– Ce e cu luna aceea uriașă? Nu am mai văzut-o când am fost pe aici.

– S-a răcit deja.

– Ce anume?

- Luna cea mare. Când eram mic era încă fierbinte. Când rășarea în mijlocul cerului, puteam să-i văd lucirea roșiatică din câmpiile centrale. Dar acum e rece... Nu ai auzit de Marea Ruptură?

- Nu. Ce-i asta?

Einstein oftă și scutură din cap:

- Hai să nu mai vorbim despre asta. Hai să uităm trecutul. Trecutul meu, trecutul civilizației, trecutul universului - sunt toate prea dureroase și nu țin să mi le amintesc.

- Cum ai ajuns în starea asta? Wang se scotoci prin buzunar și găsi niște mărunțiș. Se aplecă și lăasă să-i cadă monedele în joben.

- Mulțumesc, mister Copernicus. Și să sperăm că Dumnezeu nu te va abandona, deși nu mă încred prea mult în asta. Simt că modelul pe care tu și Newton, și ceilalți l-ați creat în Orient cu ajutorul computerului de formație umană a fost foarte aproape de exactitate. Însă minuscula cantitate de eroare neobservată a fost ca un abis de netrecut pentru Newton și pentru ceilalți. Am crezut întotdeauna că fără mine, ceilalți ar fi putut descoperi relativitatea specială. Dar relativitatea generală este diferită. Mica omisiune a lui Newton a fost efectul pe care-l produce, asupra orbitei planetare, curbura spațiu-timp indusă gravitațional pe care o descrie teoria relativității generalizate. Deși eroarea cauzată de aceasta a fost minoră, impactul asupra rezultatelor calcului au fost fatale. Dacă adăugăm ecuațiilor clasice factorul de corecție pentru perturbarea datorată curburii spațiu-timp, vom obține modelul matematic corect. Puterea de calcul necesară depășește cu mult ceea ce ați reușit în Orient, dar poate fi obținută cu ușurință de la computerele moderne.

- Rezultatele calculului au fost confirmate de observațiile astronomice?

- Dacă ar fi fost așa, crezi că aș mai fi aici? Însă, din perspectiva esteticii, trebuie să am dreptate și universul trebuie să greșească. Dumnezeu m-a abandonat și ceilalți m-au abandonat și ei. Nu sunt dorit nicăieri. Princeton m-a concediat din postul meu de profesor. UNESCO nici măcar nu m-a acceptat ca simplu consultant științific. Înainte, chiar dacă m-ar fi rugat în genunchi, nu

mi-aș fi dorit postul acela. M-am gândit chiar să plec în Israel și să mă fac președinte, dar s-au răzgândit și mi-au spus că sunt doar un șarlatan...

Einstein începu să cânte din nou exact de unde se întrerupsese. După ce-l ascultă o vreme, Wang o luă spre clădirea ONU.

- Nu-i nimeni acolo, spuse Einstein, continuând să cânte la vioară. Toți membrii Adunării Generale sunt în spatele clădirii și participă la Ceremonia de Inițiere a Pendulului.

Wang înconjură clădirea și fu întâmpinat de o privescătoare ce-i tăie respirația: un pendul colosal care părea să urce de la pământ și până la cer. De fapt, din față, îl zărise în spatele clădirii, dar nu-și dăduse seama ce era.

Pendulul semăna cu cele construite de Fu Xi pentru a-l hipnotiza pe Zeul Soare în timpul Perioadei Statelor Războinice când Wang Miao se logase pentru prima oară la *Trei Corpuri*. Dar pendulul din fața lui era complet modernizat. Cei doi piloni care susțineau pendulul erau construiți din metal și fiecare era înalt cât Turnul Eiffel. Firul pendulului, făcut dintr-un material ultra-rezistent, era atât de subțire încât era aproape invizibil și greutatea părea să plutească în aer între cele două turnuri.

Sub pendul stătea o mulțime de oameni îmbrăcați în costume, probabil conducătorii diferitelor țări care participau la sesiunea Adunării Generale. Se adunaseră în grupulețe partizane și discutau între ei cu glasul scăzut, de parcă ar fi așteptat să se întâmple ceva.

- Ah, Copernicus, omul care a traversat cinci epoci! strigă cineva.

Ceilalți îl întâmpinară bucuroși.

- Ești unul dintre cei care au văzut cu ochii lor pendulele din Perioada Statelor Războinice!

Un om prietenos îi strânse mâna lui Wang și i-o reținu într-asa. Cineva îl prezintă pe bărbat ca fiind secretarul general al ONU, din Africa.

- Da, le-am văzut, spuse Wang. Dar de ce construim acum din nou un pendul?

- Este un monument pentru Trisolaris, dar e și un mormânt.

Secretarul general privi spre pendul. Văzut de jos, părea la fel de mare ca un submarin.

– Mormânt? Al cui?

– Al unei aspirații: o străduință care a dăinuit aproape două sute de civilizații, efortul de a rezolva problema celor trei corpuri, de a găsi un tipar al mișcării sorilor.

– S-a încheiat efortul?

– Da, în acest moment, este complet terminat.

Wang ezită o clipă înainte de a scoate teancul de hârtii, adresa linkului către modelul matematic al celor trei corpuri al lui Wei Cheng.

– Eu... am venit aici pentru asta. Am adus un model matematic care rezolvă problema celor trei corpuri, un model despre care am motive să cred că are toate șansele să funcționeze.

Imediat ce Wang spuse asta, mulțimea își pierde interesul față de el. Se întoarseră la grupulețele lor și-și continuă discuțiile. Observă că unii dintre ei scuturau din cap și râdeau în timp ce se îndepărtau. Secretarul general luă documentul și, fără măcar să-l răsfoiască, îl înmână unui bărbat zvelt cu ochelari care-i stătea alături.

– Din respect pentru buna dumneavoastră reputație, îl voi ruga pe consilierul meu științific să arunce o privire. Noi toți de aici v-am arătat respect. Dacă oricine altcineva ar fi spus ce ați spus dumneavoastră, toți ar fi râs de el.

Consilierul științific răsfoi documentul:

– Algoritm evolutiv? Copernicus, sunteți un geniu! Oricine ar fi descoperit un asemenea algoritm ar fi un geniu. Pentru așa ceva nu sunt suficiente doar aptitudinile superioare de matematică, ci trebuie și imaginație.

– Să înțeleg că cineva a creat deja un asemenea model matematic?

– Da. Există în jur de alte zece modele matematice. Dintre acestea, mai mult de jumătate sunt mult mai avansate decât al dumneavoastră. Au fost toate implementate și au funcționat pe computere. În timpul ultimelor două secole, acest vast calcul a devenit principala activitate a lumii. Cu toții așteptau rezultatele, de parcă ar fi așteptat Ziua Judecării de Apoi.

– Și?

– Am dovedit fără putință de tăgadă că problema celor trei corpuri nu are soluție.

Wang privi în sus spre pendulul masiv de deasupra capului său. În lumina zorilor strălucea ca un cristal. Suprafața lui reflectorizantă și deformată oglindea totul din jur ca un ochi al lumii. În locul lui, într-o epocă de care îl despărteau multe civilizații, el și cu Regele Wen trecuseră printr-o pădure de pendule uriașe pe drumul lor spre palatul Regelui de Zhou. Uite-așa, istoria se întorsese după un drum lung acolo de unde pornise.

Consilierul științific spuse:

– Este așa cum ne-am închipuit acum mult timp: sistemul celor trei corpuri este un sistem haotic. Perturbații infinitezimale pot fi amplificate la infinit. Tiparele lui de mișcare nu pot fi prognozate matematic.

Wang simți că toată cunoașterea lui științifică și tot sistemul lui de gândire erau blurate într-o singură clipă și în locul lor era acum doar o confuzie de neînchipuit.

– Dacă până și un sistem extrem de simplu ca acesta, al celor trei corpuri, este un haos imprevizibil, cum am putea să mai avem încredere că vom descoperi legile unui univers complicat?

– Dumnezeu este un jucător bătrân și nerușinat, și ne-a abandonat pe toți. Cel ce vorbise era Einstein, care își agita vioara. Wang nu-l văzuse venind.

Secretarul general încuviință domol:

– Da, Dumnezeu e un jucător de jocuri de noroc. Singura speranță a civilizației trisolariene este să ne apucăm și noi de jocuri.

În acel moment luna gigant răsărea din nou dinspre partea întunecată a orizontului. Imaginea ei imensă și argintie se reflecta pe suprafața greutății pendulului. Lumina șerpuia ciudat, de parcă între greutate și lună ar fi apărut o relație de simpatie.

– Această civilizație pare să fi ajuns la un nivel de dezvoltare foarte avansat, spuse Wang.

- Da. Am reușit să controlăm energia atomică și am ajuns în Era Informației. Secretarul general nu păru prea impresionat de propriile-i cuvinte.

- Atunci există speranță. Chiar dacă este imposibil să cunoaștem tiparul mișcării sorilor, civilizația poate continua până când atinge nivelul unde poate supraviețui în timpul Erelor Haotice, protejându-se de catastrofele devastatoare produse de „mișcările neregulate” ale sorilor.

- Oamenii au gândit odinioară ca și dumneata și acesta este una dintre forțele motivatoare care au stimulat renașterea tenace a civilizației din nou și din nou. Dar luna ne-a făcut să ne dăm seama de naivitatea unei asemenea idei. Secretarul general arată spre răsăritul lunii uriașe. Probabil că ați văzut pentru prima oară această lună. De fapt, de vreme ce este aproape cât un sfert din planeta noastră, nu mai este o lună, ci un companion al lumii noastre dintr-un sistem dublu-planetar. A fost produsul Marii Rupturi.

- Marea Ruptură?

- Dezastrul care a distrus ultima civilizație. În comparație cu civilizațiile dinaintea ei, ultima civilizație a avut destule avertizări înainte de dezastru. Conform datelor înscrise care ne-au parvenit, astronomii din Civilizația 191 detectaseră o stea căzătoare nemișcată cu mult timp înainte.

Lui Wang i se strânse inima când auzi ultima frază. O stea căzătoare nemișcată este un semn îngrozitor de rău pentru Trisolaris. Când o stea căzătoare, sau un soare îndepărtat, pare să se oprească complet față de stelele de pe fundal, atunci când este văzută de la sol, asta înseamnă că vectorii de mișcare ai soarelui și ai planetei se aliniază de-a lungul unei linii drepte. Se disting trei posibilități: 1) soarele și planeta se mișcă în aceeași direcție cu aceeași viteză; 2) soarele și planeta se deplasează în direcții diametral opuse; și 3) soarele și planeta se deplasează unul către celălalt. Înainte de Civilizația 191, această ultimă posibilitate reprezenta doar un dezastru imaginar, ceva care nu se mai întâmplase niciodată. Dar frica populației și prudența nu s-au micșorat, așa încât „Steaua Căzătoare Nemișcată” a devenit o expresie denotând un ghinion extrem în

multe civilizații trisolariene. O singură stea căzătoare pe cer îi făcea pe toți să se îngrozească.

– Pe atunci, trei stele căzătoare s-au oprit simultan. Oamenii din Civilizația 191 au rămas unde erau, privind la cele trei Stele Căzătoare Nemișcate, neputincioși, trei sori care se prăbușeau drept spre lumea lor. Peste câteva zile unul dintre sori se deplasase până într-un punct unde stratul său gazos exterior devenise vizibil. În mijlocul unei nopți liniștite, steaua se transformă brusc într-un soare arzător. După un interval de doar treizeci de ore aproximativ, ceilalți doi sori apărură și ei, unul după altul. Acesta nu era un exemplu tipic de Zi Trisolară. Înainte ca ultima stea căzătoare să se transforme într-un soare, primul soare trecuse deja extrem de aproape de planetă. Imediat după aceea, ceilalți doi sori trecură și ei pe lângă planetă, și la distanțe încă și mai mici. Forțele mareice exercitate de către cei trei sori asupra planetei depășiseră forța de autoatracție gravitațională a planetei până la limita Roche¹. Primul soare zdruncină cea mai profundă structură geologică a planetei; al doilea soare deschise o falie gigantică în planetă care se adâncea până în nucleul ei; al treilea soare rupse planeta în două.

Secretarul general arată spre luna gigantică de deasupra capetelor lor:

– Acea este bucata mai mică. Pe ea mai sunt încă ruinele lăsate de Civilizația 191, dar acum este o lume lipsită de viață. Acesta a fost cel mai îngrozitor dezastru din istoria Trisolaris. După ce planeta a fost ruptă în două, cele două bucăți de formă neregulată au revenit la forma sferică datorită propriei gravitații. Materialul dens și dogoritor al nucleului planetar s-a revărsat la suprafață și oceanele au clocotit peste lavă. Continentele s-au deplasat peste

---

¹ Édouard Roche, astronom francez, a fost primul care a calculat distanța teoretică dintre două corpuri cerești la care corpul ceresc mai mic este sfâșiat de forțele mareice ale celui mai mare. Limita Roche este exprimată, de obicei, în funcție de densitățile corpurilor și de raza ecuatorială a corpului mai mare (n.a.)/ (n. tr. Ken Liu).

magmă ca niște aisberguri. Când se ciocneau, pământul devenea la fel de moale ca oceanul. Lanțuri de munți masive, înalte de mii de metri, s-au ridicat într-o oră și au dispărut tot atât de repede.

– Pentru o vreme, cele două bucăți smulse au rămas unite prin șuvoaie de lavă topită care se uneau într-un fluviu întins prin spațiu. Apoi lava s-a răcit și s-a transformat în inele în jurul planetelor însă, din cauza perturbațiilor de la cele două planete, inelele erau instabile. Rocile care le formau au căzut înapoi pe sol sub forma unei ploii de pietre uriașe care a durat secole întregi... Poți să-ți imaginezi ce soi de iad pe pământ a fost? Distrugerea ecologică produsă de această catastrofă a fost cea mai mare din întreaga istorie. Toată viața de pe planeta companion a fost distrusă, iar planeta mamă a devenit și ea un pustiu aproape lipsit de viață. Dar în cele din urmă, aici, semințele vieții au reușit să germineze și în timp ce geologia planetei mamă se stabiliza, evoluția și-a început primii pași timizi în noile oceane și pe noile continente până când civilizația a apărut din nou pentru a 192-a oară. Întregul proces a durat nouăzeci de milioane de ani.

– Situația planetei Trisolaris în univers este și mai sumbră decât ne-am imaginat. Ce se va întâmpla data viitoare când vor veni iar Stelele Zburătoare Nemișcate? Foarte probabil, planeta noastră nu va mai fi doar atinsă de marginea soarelui, dar va plonja în marea de foc a soarelui însuși. Dacă vom aștepta îndeajuns, această posibilitate va deveni certitudine.

– La început asta a fost doar o speculație înspăimântătoare, dar o descoperire astronomică recentă ne-a făcut să ne pierdem orice speranță în legătură cu destinul planetei Trisolaris. Cercetătorul își dorește să refacă istoria formării stelelor și a planetelor pe baza urmelor rămase în acest sistem stelar; în schimb a descoperit că, în trecutul îndepărtat, sistemul stelar trisolarian a avut douăsprezece planete.

– Și totuși, astăzi a rămas numai aceasta. Există o singură explicație: toate celelalte unsprezece planete au fost înghițite de către cei trei sori! Lumea noastră nu este altceva decât singurul supraviețuitor al unei Mari Vânători. Faptul că civilizația aceea

s-a reîncarnat de o sută nouăzeci și două de ori este doar o simplă chestiune de noroc. Și, după încă niște studii, am descoperit fenomenul „respirației” celor trei stele.

– Stelele respiră?

– Este doar o metaforă. Voi ați descoperit stratul gazos exterior al sorilor, dar nu știți că acest strat se dilată și se contractă în cursul unor cicluri de timp ce durează eoni întregi și seamănă cu respirația. Când stratul gazos se dilată, grosimea lui poate crește de mai mult de douăsprezece ori. Acest lucru face să crească diametrul soarelui, ca o palmă uriașă care poate prinde planetele cu mai multă ușurință. Când o planetă trece foarte aproape de soare, ea va intra în stratul lui gazos. Frecarea o va face să-și piardă din viteză și, în cele din urmă, asemenea unui meteor, să se prăbușească în marea soarelui, trăgând după ea o coadă lungă și înflăcărată.

– Rezultatele studiului ne arată că în lunga istorie a sistemului stelar trisolarian, de fiecare dată când straturile gazoase ale sorilor s-au dilatat, una sau două planete au fost înghițite. Celelalte unsprezece planete au căzut cu toatele în marea de foc în perioadele când straturile gazoase erau în momentul maxim de expansiune. Acum straturile gazoase ale celor trei sori traversează o perioadă de contracție, altfel planeta noastră ar fi căzut deja într-unul dintre ei ultima oară când s-au apropiat de noi. Savanții prezic că următoarea expansiune va avea loc într-o mie de ani.

– Nu mai putem rămâne în acest loc îngrozitor, spuse Einstein și se ghemui la pământ ca un cerșetor bătrân.

Secretarul general încuviință:

– Nu mai putem rămâne aici. Singura cale pentru civilizația trisolariană este să riște un joc cu universul.

– Cum? întrebă Wang.

– Trebuie să părăsim sistemul stelar trisolarian și să zburăm în marea deschisă a stelelor. Trebuie să găsim prin galaxie o lume nouă unde să emigrăm.

Wang auzi un scrâșnet. Văzu cum greutatea uriașă a pendului lui e trasă de un cablu subțire care avea la celălalt capăt un troliu suspendat. Cum se ridicase deja la cel mai înalt punct de pe cer,

uriașă lună, aflată în ultimul pătrar, se văzu coborând încet pe cerul din spatele ei.

Secretarul general anunță solemn:

– Porniți pendulul!

Troliul suspendat eliberă cablul legat de pendul și greutatea căzu fără un sunet de-a lungul unui arc lin. Inițial, căzu lent, dar apoi acceleră, atingându-și viteza maximă în punctul cel mai de jos al arcului. Și, în timp ce sfâșia aerul, curentul de aer produs de ea sună puternic și rezonant. Zgomotul se mai auzi până când pendulul își descrise arcul complet, până la cel mai înalt punct din cealaltă parte, și, după o pauză de o clipă, acesta își începu drumul de întoarcere.

Wang simți forța uriașă generată de mișcarea pendulului, de parcă solul era scuturat de legănările lui. Dar, spre deosebire de pendulele din lumea reală, perioada acestui pendul gigantic nu era stabilă, ci se schimba în mod constant. Aceasta se datora atracției gravitaționale în continuă schimbare a lunii uriașe. Când luna se afla de partea aceasta a planetei, gravitația ei anula parțial gravitația acesteia și făcea ca pendulul să-și piardă din greutate. Când era de partea cealaltă a planetei, gravitația ei era adăugată gravitației planetei și făcea ca greutatea pendulului să crească, aproape de nivelul pe care l-ar fi avut înainte de Marea Ruptură.

În timp ce se uita la legănarea impresionantă a Monumentului Pendulului Trisolarian, Wang se întrebă: Ce reprezintă oare asta, dorul de ordine, sau supunerea în fața haosului? Wang se mai gândi la pendul ca la un pumn de metal uriaș, lovind pentru eternitate universul insensibil, urlând în tăcere strigătul de luptă neîmblânzit al civilizației trisolariene...

În timp ce ochii i se umpleau de lacrimi, Wang izbuti să vadă un text care apăruse pe fundalul pendulului care se legăna:

După patru sute cincizeci de ani, Civilizația 192 a fost distrusă de flăcările dogoritoare ale celor doi sori care au apărut împreună. Atinsese Era Atomică și Era Informației.

Civilizația 192 a reprezentat o piatră de hotar în civilizația trisolariană. A demonstrat în sfârșit că problema celor trei corpuri nu

avea nicio soluție. A renunțat la efortul inutil care durase deja 191 de cicluri și care a stabilit cursul pentru viitoarele civilizații. Astfel scopul lumii celor Trei Corpuri se schimbase.

Noul scop este: Îndreptați-vă spre stele! Găsiți-vă un nou cămin! Vă invităm să vă conectați și în viitor.

După ce se deconectă, ieșind din jocul celor Trei Corpuri, Wang se simți epuizat, la fel ca la fiecare sesiune anterioară. Dar de data aceasta, se odihni doar o jumătate de oră înainte să se logheze din nou.

De data aceasta pe fundalul negru ca smoala, apăru un rând de text neașteptat:

Situația este urgentă. Serverele jocului Trei Corpuri sunt pe punctul de a fi închise. Va rugăm să vă logați după placul inimii în timpul rămas. Trei Corpuri se va îndrepta acum spre scena finală.

TREI CORPURI: EXPEDIȚIA

Dar Wang își dădu seama imediat că se înșela. Ceea ce-și imaginase că sunt pietre împrăștiate prin deșert, nu erau pietre, ci capete. Pământul era plin cu o mulțime densă de oameni.

De acolo de unde stătea, pe o mică colină, Wang nu putea vedea sfârșitul mării de oameni. Estimă numărul persoanelor pe care reușea să le vadă la sute de milioane. Probabil că întreaga populație a planetei Trisolaris se adunase acolo.

Tăcerea sutelor de milioane crea o senzație de straniețe sufocantă. Oare ce așteaptă? Wang privi în jur și observă că toată lumea se uita la cer.

Wang se uită în sus și descoperi că cerul înstelat se transformase într-o priveliște uluitoare. Stelele se aranjaseră într-o formațiune pătrată. Cu toate acestea, Wang își dădu seama că stelele din formațiune se mișcau sincronizat pe o orbită deasupra planetei și se deplasau împreună pe fundalul mai neclar și îndepărtat al Căii Lactee.

Stelele cele mai apropiate de direcția zorilor străluceau cel mai intens, cu o lumină argintie care arunca umbre pe pământ. Strălucirea descreștea atunci când priveai mai departe de acea margine. Wang numără mai mult de treizeci de stele de-a lungul fiecărei margini a formațiunii, ceea ce însemna un total de mai bine de o

mie de stele. Mișcarea lentă a acestei formațiuni, care era evident artificială, pe fundalul înstelat al universului avea o forță solemnă.

Un bărbat care stătea lângă el, îl înghionti ușor și-i șopti:

– Ah, Ilustre Copernicus, de ce ai venit așa de târziu? Au trecut trei cicluri de civilizație și ai pierdut multe întreprinderi mărețe.

– Ce este asta? Întrebă Wang, arătând spre formațiunea de pe cer.

– Flota Interstelară Trisolariană. Tocmai se pregătește să plece în expediție.

– Civilizația trisolariană a ajuns la capacitatea zborului interstelar?

– Da. Toate acele nave magnifice pot atinge o zecime din viteza luminii.

– Acesta este un măreț pas înainte, cel puțin după cunoștințele mele, dar tot mi se pare tot prea încet pentru zborul interstelar.

– Călătoria de o mie de mile începe cu primul pas. Cheia este descoperirea destinației potrivite.

– Care este destinația flotei?

– O stea cu planete la aproximativ patru ani-lumină depărtare, e steaua cea mai apropiată de sistemul trisolarian.

Wang fu surprins:

– Steaua cea mai apropiată de noi este la aproximativ patru ani-lumină depărtare.

– De voi?

– De Terra.

– A, nu mă miră deloc. În majoritatea regiunilor Căii Lactee, distribuția stelelor este destul de egală. Din cauza roiurilor de stele care se adaptează în timp, sub influența gravitației. Distanța dintre cele mai multe stele este între trei și șase ani-lumină.

Un strigăt puternic și voios erupse din mulțime. Wang privi în sus și văzu că fiecare formațiune stelară devenea din ce în ce mai strălucitoare. Acest fapt se datora luminii emise chiar de nave. Iluminarea lor combinată deveni în curând mai puternică decât zorile și o mie de stele deveniră o mie de sori minusculi. Trisolaris

se scălda în lumina glorioasă a zilei și mulțimea își ridică brațele, formând o prerie nesfârșită de brațe ridicate.

Flota trisolariană începu să accelereze, plutind solemn pe bolta cerului, alunecând pe lângă vârful ce tocmai răsărea al lunii gigantice, aruncând o lucire de un albastru palid peste munții și câmpiile ei.

Strigătul voios se liniști treptat. Oamenii de pe Trisolaris priveau în tăcere cum speranța lor se pierdea în cerul de la vest. N-aveau să afle deznodământul în cursul vieților lor, dar patru sau cinci sute de ani mai târziu, urmașii aveau să primească vești dintr-o lume nouă, începutul unei noi vieți a civilizației trisolariene. Wang rămase lângă ei, privind în tăcere, până când falanga celor o mie de stele deveni o singură stea minusculă și dispăru pe cer la apus. Apăru un text:

A început expediția trisolariană spre noua lume. Flota încă zboară în spațiu ...

Jocul celor Trei Corpuri a luat sfârșit. Când vă veți întoarce la viața reală, dacă veți da curs promisiunii, vă rugăm să luați parte la reuniunea Organizației Terra-Trisolaris la adresa pe care o veți primi prin e-mail.

Partea a treia
APUSUL UMANITĂȚII

REBELII TERREI

Acum erau mult mai mulți participanți decât cei care veniseră la ultima reuniune a jucătorilor de *Trei Corpuri*. Se întâlneau la cantina angajaților unei uzine chimice. Uzina fusese deja mutată în alt loc și interiorul clădirii, care urma să fie demolată, era uzat, dar spațios. Se adunaseră aproape trei sute de oameni și Wang Miao observă chipuri familiare: celebrități și reprezentanți ai elitelor din diferite domenii – savanți celebri, scriitori, politicieni și așa mai departe.

Primul lucru care îi atrase atenția lui Wang fu dispozitivul straniu din centrul cantinei. Trei sfere din argint, fiecare mai mică decât o minge de bowling, planau și se răsuceau deasupra unei baze din metal. Wang se gândi că dispozitivul se baza probabil pe levitația magnetică. Orbitele celor trei sfere erau complet întâmplătoare: o versiune realistă a problemei celor trei corpuri.

Ceilalți nu acordară prea multă importanță plăsmuirii artistice a problemei celor trei corpuri, în schimb se concentrară asupra lui Pan Han care stătea în picioare pe o masă stricată din mijlocul cantinei.

– Ai ucis-o pe tovarășa Shen Yufei? întrebă un bărbat.

– Da, răspunse Pan Han perfect calm. Din cauza faptului că Adventiștii au trădători ca ea în rândurile noastre, Organizația se confruntă acum cu această criză.

- Cine ți-a dat dreptul să ucizi?

- Am făcut-o dintr-un simțământ de responsabilitate față de Organizație.

- Ai tu un sentiment de responsabilitate? Cred că ai avut mereu doar răutate în inima aia a ta!

- Ce vrei să spui cu asta?

- Ce a făcut Divizia Ecologică sub conducerea ta? Rolul tău a fost doar să exploatezi și să creezi problemele de mediu pentru a face populația să urască știința și industria modernă. Însă, de fapt, te-ai folosit doar de tehnologia Stăpânului și de prognozele lui numai ca să te îmbogățești și să devii celebru!

- Crezi că am devenit celebru pentru mine însumi? În ce mă privește, întreaga rasă umană este o grămadă de gunoi. De ce mi-ar păsa ce gândesc? Dar dacă nu sunt celebru, cum pot să le orientez și să le canalizez gândirea?

- Alegi mereu sarcinile ușoare și le eviți pe cele dificile. Ceea ce ai făcut tu, putea fi făcut de ecologiști obișnuiți. Ei sunt cu mult mai sinceri și mai pasionați decât tine și, cu puțin instructaj, am fi putut să tragem folos din acțiunile lor. Divizia ta Ecologică ar trebui să creeze dezastre și apoi să le exploateze. De pildă, împrăștierea otrăvii în rezervoare, scurgerile de deșeuri toxice de la uzinele chimice... ce ai făcut din toate lucrurile acestea? Nici măcar unul!

- Divizia a proiectat numeroase programe și planuri, dar Comandantul nu a aprobat niciunul. Oricum, asemenea acțiuni ar fi fost stupide, cel puțin până acum. Divizia de Biologie și medicină a creat odată o catastrofă din utilizarea excesivă a antibioticelor, dar au detectat-o la timp. Detașamentul european aproape că ne-a dat de gol.

- Tu vorbești despre dat de gol? Tocmai ai omorât pe cineva!

- Tovarăși, ascultați-mă! Era inevitabil să se întâmple, mai devreme sau mai târziu. Probabil știți deja că guvernele din toată lumea se pregătesc de război. În Europa și în America de Nord au început deja represiunile împotriva Organizației. Când vor începe și aici, Izbăvitorii se vor alia fără îndoială cu guvernul, așa că prioritatea noastră este eliminarea lor din Organizație!

– Dar asta nu intră în atribuțiile tale.

– Sigur că asta trebuie să decidă Comandantul. Dar tovarăși, pot să vă spun chiar de pe acum că și Comandantul este un Adventist!

– Acum ai început să fabulezi. O știm cu toții: Comandantul are situația sub control. Dacă lucrurile ar fi stat așa cum spui, atunci Izbăvitorii ar fi fost eliminați de mult timp.

– Comandantul are, poate, motivele sale. Poate că despre asta ar trebui să discutăm în reuniunea de azi.

După această replică, atenția mulțimii se mută de la Pan Han la criza cu care se confruntau. Un savant celebru care câștigase Premiul Turing Award¹ sări pe masă și începu să vorbească:

– Hei, toată lumea, atenție, ce trebuie să facem?

– Să începem o revoltă mondială!

– E ca și cum le-am spune să ne ucidă.

– Trăiască spiritul trisolarian! Vom persevera ca iarba ce se încăpățânează să răsară după fiecare incendiu natural.

– O revoltă ne-ar face cunoscută prezența pe scena politică mondială și ar marca prima apariție publică a Organizației Terra-Trisolaris din istoria umanității. Atâta vreme cât avem un plan de acțiune corespunzător, sunt sigur că mulți din lume ne vor sprijini.

Ultima remarcă venise de la Pan Han și mulți îl aplaudară.

Cineva strigă:

– Comandantul e aici! Mulțimea se dădu la o parte să-i facă loc.

Wang privi în sus și-l apucă amețeala. În ochii lui, lumea se coloră în alb-negru și singura pată de culoare rămase persoana care tocmai apăruse.

Înconjurată de un grup de tinere gărzi de corp, comandantul-șef al rebelilor terrano-trisolarieni, Ye Wenjie, se apropia cu pași siguri.

Ye se opri în mijlocul spațiului pe care mulțimea îl eliberase pentru ea, ridică un pumn osos și, cu o hotărâre și o forță pe care Wang nu știa că le posedă, spuse:

– Eliminați tirania umană!

---

¹ Turing Award este un premiu oferit de Association for Computing Machinery, o asociație americană, pentru realizări semnificative din domeniul IT (n. tr.).

- Mulțimea răspunse într-un fel care fusese, în mod clar, repetat de nenumărate ori:

- Lumea îi aparține lui Trisolaris!

- Bună ziua, tovarăși, spuse Ye.

Vocea ei era din nou plină de blândețea pe care o știa. Abia acum fu sigur că era chiar ea.

- Nu m-am simțit bine în ultima vreme și nu am petrecut prea mult timp cu voi toți. Însă acum situația este urgentă și știu că fiecare dintre voi este supus unor presiuni majore. Am venit să vă văd.

- Comandante, ai grijă de tine! strigă mulțimea.

Wang simți grija lor sinceră.

Ye spuse:

- Înainte de a trece la chestiuni mai importante, să ne ocupăm de o problemă mai neimportantă. Pan Han...

Continuase să privească mulțimea chiar și atunci când îi rostise numele.

- Sunt aici, Comandante, spuse Pan Han ieșind din mulțime.

Mai devreme încercase să se piardă în gloata pestriță. Părea calm, dar groaza din inimă i se citea în ochi. Comandantul nu i se adresase cu *tovarășe*, semn rău.

- Ai comis o încălcare gravă a regulamentului Organizației. Ye vorbi, fără să-l privească pe Han. Glasul îi rămăsese blând, de parcă i-ar fi vorbit unui copil neastâmpărat.

- Comandante, Organizația se confruntă cu o criză de supraviețuire! Dacă nu luăm măsuri hotărâte și nu o curățăm de trădători și de dușmanii din interior, vom pierde totul!

Ye privi îl privi pe Pan, cu ochii plini de afecțiune. Dar lui i se tăie respirația pentru câteva secunde.

- Scopul meu final și idealul OTT *chiar este* ca totul să piară, tot ce aparține acum de rasa umană, inclusiv noi.

- Atunci trebuie să fii Adventistă! Comandante, te rugăm să declari în mod deschis dacă așa este, fiindcă este foarte important. Am dreptate, tovarăși? Extrem de important! strigă el și-și flutură brațul, privind în jur.

Dar mulțimea rămase mută.

– N-ai dreptul să faci o asemenea cerere. Ai încălcat grav regulamentul nostru. Dacă dorești să faci un apel, acum e momentul. Altfel trebuie să suporti consecințele. Ye vorbea rar, pronunțând cu claritate fiecare cuvânt, de parcă i-ar fi fost teamă că un copil căruia îi preda ceva nu poate s-o înțeleagă.

– M-am dus să-l elimin pe Wei Cheng, copilul-minune al matematicii. Decizia a fost luată de tovarășul Evans și ratificată în unanimitate de comitet. Dacă reușește cu adevărat să creeze un model matematic al problemei celor trei corpuri care să ofere o soluție definitivă, Stăpânul nu va mai veni și marea noastră acțiune trisolariană pe Terra va fi nimicită. Și am acționat doar în legitimă apărare, deoarece Shen Yufei a tras prima spre mine.

Ye încuviință:

– Hai să te credem. În fond nu acesta este lucrul cel mai important. Sper că putem continua să ne încredem în tine. Te rog să repeți cererea pe care mi-ai făcut-o cu puțin timp în urmă.

Preț de o secundă Pan rămase ca fulgerat. Faptul că Ye trecuse la altceva nu păru să-l facă să se relaxeze:

– Ți-am cerut să declari în mod deschis că ești o Adventistă. În fond, planul de acțiune al Adventiștilor reprezintă și idealul tău.

– Atunci repetă planul de acțiune.

– Societatea umană nu se mai poate baza pe propriile forțe pentru rezolvarea problemelor pe care le are. Nu se mai poate baza pe propriile ei forțe nici pentru stoparea nebuniei sale. Prin urmare, ne rugăm de Stăpânul nostru să vină în această lume și cu forța Sa să ne supravegheze viguros și să ne transforme în așa fel încât să creăm o civilizație umană perfectă, nou-nouță.

– Și Adventiștii sunt credincioșii fideli ai acestui plan?

– Desigur! Comandante, te rog să nu cobori urechea la zvonurile false.

– Nu este un zvon fals, strigă un bărbat. Își croi drum prin mulțime și veni în față. Numele meu e Rafael din Israel. Acum trei ani, fiul meu de paisprezece ani a murit într-un accident. Am făcut ca rinichiul lui să fie donat unei fete din Palestina care

suferea de insuficiență renală, ca un gest simbolic care să exprime speranța mea că cele două popoare pot trăi împreună în pace. Aș fi fost gata să-mi dau viața pentru acest ideal. Mulți, mulți israelieni și palestinieni s-au luptat sincer pentru același țel, alături de mine. Dar toate acestea sunt inutile. Patria noastră a rămas prinsă în capcana ciclurilor războaielor.

– Am pierdut credința în rasa umană și m-am alăturat OTT. Disperarea m-a transformat dintr-un pacifist într-un extremist. Și pentru că am donat atât de mulți bani Organizației, am devenit un membru influent al Adventiștilor. Dar vreau să vă spun că Adventiștii au agenda lor secretă. Este aceasta: rasa umană este o specie malefică. Civilizația umană a comis crime de neiertat împotriva Terrei și trebuie pedepsită. Țelul suprem al Adventiștilor este să-i ceară Stăpânului să se ocupe de pedeapsa divină: distrugerea umanității.

– Programul real al Adventiștilor este un secret al lui Polichinelle, strigă cineva.

– Dar nu știți că nu este vorba despre un program care să fi evoluat în timp. Acesta era scopul lor încă de la început: este visul de o viață al lui Evans. A mințit Organizația și i-a păcălit pe toți, inclusiv pe Comandant! Încă de la început, Evans a luptat ca să atingă acest țel. A transformat Adventiștii într-un tărâm al terorii populat de ecologiști extremiști și de nebuni care urăsc rasa umană.

– Nu i-am știut gândurile ascunse lui Evans până mult mai târziu, spuse Ye. Cu toate acestea am încercat să cârlesc diferențele noastre ca să păstrez OTT întreagă. Dar câteva dintre celelalte fapte ale Adventiștilor din ultima vreme au făcut imposibil acest efort.

Pan spuse:

– Comandante, Adventiștii sunt miezul OTT. Fără ei, nu ar fi nicio Mișcare Terra-Trisolaris.

– Dar acesta nu este un motiv pentru care să monopolizați toate comunicațiile dintre Stăpân și Organizație.

– Noi suntem cei care am construit A Doua Bază Coasta Roșie; bineînțeles că noi ar trebui s-o administrăm.

– Adventiștii s-au folosit de asta și au comis un act de trădare ce nu poate fi trecut cu vederea împotriva Organizației: Ați interceptat mesajele de la Stăpân către Organizație și ați transmis mai departe doar o mică parte din acele mesaje. Și chiar și pe acelea le-ați distorsionat. Pe urmă, prin A Doua Bază Coasta Roșie, i-ați trimis Stăpânului o cantitate mare de informații fără aprobarea Organizației.

Tăcerea coborî peste reuniune ca o ființă monstruoasă. Scalpul lui Wang începu să-l furnice.

Pan nu răspunse. Expresia feței îi deveni rece, de parcă ar fi spus: În sfârșit, s-a întâmplat.

– Există multe dovezi ale trădării Adventiștilor. Tovarășa Shen Yufei era unul dintre martori. Deși aparținea grupului-nucleu al Adventiștilor, rămăsese, în inima ei, un Izbăvitor convins. Nu ai descoperit acest lucru decât recent. Pentru că ea știa prea multe, Evans, atunci când te-a trimis, dorea de fapt să omori doi oameni, nu unul singur.

Pan privi în jur, părând că evaluează situația. Gestul său nu fu ignorat de Ye.

– Poți să-ți dai seama că majoritatea celor prezenți sunt tovarăși din Facțiunea Izbăvitorilor. Sunt sigură că cei câțiva Adventiști care sunt aici vor fi de partea Organizației. Dar oameni ca Evans și ca tine nu mai pot fi salvați. Pentru protejarea programului și idealurilor OTT, trebuie să rezolvăm complet problema Adventiștilor.

Se lăsă din nou tăcerea. Peste două sau trei minute, una din gărzile de corp de lângă Ye, o tânără frumoasă, zâmbi. Zâmbetul ei era atât de fermecător încât mulți își întoarseră ochii spre ea. Tânăra se îndreaptă spre Pan Han, pășind senzual.

Fața lui Pan se schimonosi și acesta își băgă o mână la reverul sacoului, dar tânăra țâșni spre el mai iute decât se putea vedea cu ochiul liber. Înainte ca oricine să poată reacționa, își încolăci unul dintre brațele suave în jurul gâtului lui Pan, își puse cealaltă mână pe capul lui și aplicând o forță neașteptată exact la unghiul necesar, îi răsuci capul lui Pan la 180° cu măiestria celui care a exersat

mișcarea de nenumărate ori. În liniștea perfectă se auziră doar pocniturile vertebrelor cervicale sfărâmate.

Mâinile tinerei lăsară imediat să cadă capul lui Pan, de parcă ar fi fost prea fierbinte. Pan se prăbuși, iar pistolul cu care o omorâse pe Shen Yufei alunecă sub masă. Corpul încă îi mai zvâcnea și ochii îi rămăseseră deschiși, iar limba îi atârna din gură. Dar capul său nu se mai mișca, de parcă nu făcuse niciodată parte din corp. Mai mulți oameni se apropiară și-l duseră de acolo, în timp ce sângele care i se scurgea din gură lăsa în urmă o dâră lungă.

- Ah, Miao, și tu ești aici. Ce ai mai făcut? spuse Ye, privindu-l pe Wang Miao, zâmbind cu blândețe și salutându-l printr-o înclinare a capului.

Apoi se întoarse spre ceilalți:

- El este profesorul Wang, membru al Academiei Chineze de Științe și prietenul meu. Cercetează nanomaterialele. Este prima tehnologie pe care Stăpânul dorește s-o elimine de pe Terra.

Nimeni nu-l privea și nici el nu avu puterea să se exprime în vreun fel. Nu se putu abține să nu se țină de mâneca bărbatului de lângă el așa încât să nu cadă, dar omul îi dădu mâna la o parte.

- Miao, hai să-ți spun mai departe povestea Coastei Roșii și s-o reluăm de unde am lăsat-o! Și toți tovarășii de aici pot asculta și ei. Nu este timp pierdut. În acest moment unic, hai să revedem istoria organizației noastre.

- Coasta Roșie... păi nu terminaseși acolo? întrebă Wang proteste.

- Ye se apropie de modelul celor trei corpuri și păru absorbită de sferele de argint ce se mișcau. Prin fereastra spartă, lumina soarelui care apunea căzu pe model și sferele zburătoare reflectară lumina intermitent peste comandantul rebelilor, ca niște scânteii dintr-un foc de tabără.

- Nu. Abia am început, spuse Ye, blând.

COASTA ROȘIE V

De când intrase în Baza Coasta Roșie, Ye Wenjie nu se mai gândise niciodată să plece. După ce afluase adevăratul scop al Proiectului Coasta Roșie (o informație strict secretă pe care nici multe dintre cadrele medii de la bază nu o cunoșteau), își tăie legătura spirituală cu lumea de afară și se dedică muncii. După aceea se implică și mai profund în miezul tehnic al Coastei Roșii și începu să abordeze teme de cercetare din ce în ce mai importante.

Comisarul Lei nu a uitat niciodată că șeful Yang fusese primul care avusese încredere în Ye, dar Lei era fericit să-i dea teme importante lui Ye. Din cauza statutului ei politic, Ye nu avea drepturi asupra rezultatelor cercetării ei. Iar Lei, care studiasse astrofizica, era un ofițer politic și în același timp un intelectual, un lucru foarte rar în acele vremuri. Astfel, putea prelua sub numele lui toate rezultatele și lucrările de cercetare ale lui Ye și devenise un ofițer politic exemplar, unul care avea și măiestrie tehnică, dar și zel revoluționar.

Proiectul Coasta Roșie o rechiziționase inițial pe Ye din cauza unui document ce conținea o încercare de model matematic al soarelui pe care o publicase în *Jurnalul de Astrofizică*, fiind stagiar. Față de Terra, soarele avea un sistem fizic mult mai simplu format aproape în întregime din hidrogen și din heliu. Deși procesele

fizice din el erau violente, erau relativ clare, fiind vorba doar de fuziunea hidrogenului cu heliul. Așa că modelul matematic al soarelui putea fi descris destul de precis. Lucrarea era destul de elementară, dar Lei și Yang văzuseră în ea speranța de rezolvare a dificultății tehnice cu care se confrunta sistemul de monitorizare a Coastei Roșii.

Întreruperile semnalului satelitar din cauza interferențelor solare afectaseră dintotdeauna operațiunile de monitorizare ale Coastei Roșii. Termenul¹ fusese împrumutat din domeniul emergent al comunicațiilor prin satelit.

Când Terra, satelitul și Soarele se află în linie dreaptă, vizibilitatea optică de la antena terestră la satelit are ca fundal Soarele. Soarele este o sursă uriașă de radiație electromagnetică și, prin urmare, transmisiile satelitare către Terra sunt copleșite de interferența datorată radiației solare. Această problemă nu avea să fie complet rezolvată nici măcar în secolul XXI.

Interferența cu care avea de-a face Coasta Roșie era similară, dar sursa interferenței (Soarele) se afla între sursa transmisiei (spațiul cosmic) și receptorul terestru. Față de sateliții de comunicații, întreruperile semnalului satelitar din cauza interferențelor provocate de radiația solară care afectau Coasta Roșie erau mult mai frecvente și mai severe. Baza Coasta Roșie, așa cum fusese construită în realitate, era mult mai modestă decât proiectul original, astfel încât sistemele de transmisie și de monitorizare foloseau aceeași antenă. Acest lucru făcea ca timpul disponibil pentru monitorizare să fie și mai prețios, iar întreruperile semnalului satelitar puneau o problemă și mai mare.

---

¹ Interferențele solare reprezintă o întrerupere sau perturbare a recepționării semnalului de la sateliții geostaționari cauzată de interferențele provocate de radiația solară. Efectul este datorat radiațiilor solare care „acoperă” semnalul de satelit. În emisfera nordică, apar întreruperi provocate de Soare înainte de echinocțiul din martie (februarie, martie) și după echinocțiul din septembrie (septembrie și octombrie), iar în emisfera sudică apar întreruperi după echinocțiul din martie și înainte de echinocțiul din septembrie (n. tr.).

Ideea lui Lei și a lui Yang pentru eliminarea interferenței era foarte simplă: stabilirea spectrului frecvenței și a caracteristicilor radiației solare din gama monitorizată și apoi filtrarea ei digitală. Amândoi aveau inteligențe tehnice și, în acea perioadă când ignoranții îi conduceau adesea pe cei pricepuți, asta era un noroc rar. Dar Yang nu era un specialist în astrofizică și Lei alesese să fie ofițer politic, ceea ce-l împiedicase să dobândească cunoștințe tehnice aprofundate. În realitate, radiația electromagnetică a soarelui era stabilă doar în limitele spectrului de la capătul aproape-ultraviolet la infraroșu mediu (inclusiv lumina vizibilă). În alte game de frecvență radiația era destul de volatilă și de imprevizibilă.

Pentru a stabili așteptări corespunzătoare, Ye preciză în primul ei raport de cercetare că în timpul activității solare intense – pete solare, erupții solare, expulzărilor de masă coronară etc. – era imposibil să elimini interferențele solare. Astfel, ținta cercetării ei se limita la radiația din cadrul gamelor de frecvență monitorizate de Coasta Roșie în timpul perioadelor de activitate solară normală.

Condițiile de cercetare de la bază nu erau prea proaste. Biblioteca putea obține materiale în limbi străine despre subiect, inclusiv reviste academice noi europene și americane. În anii aceia, nu era un lucru ușor. Ye putea utiliza și linia telefonică militară pentru a se conecta la două grupuri care efectuau cercetare în domeniul științelor soarelui la Academia Chineză de Științe și a obține datele lor observaționale prin fax.

După un an de studiu, Ye nu întrevădea nicio licărire de progres. Descoperi rapid că, în cadrul gamelor de frecvență monitorizate de către Coasta Roșie, radiația solară fluctua imprevizibil. Analizând cantitățile uriașe de date observate, Ye descoperi un mister care-o nedumeri. Uneori, când vedea una dintre aceste fluctuații bruște ale radiației solare, suprafața soarelui era calmă. Mii de date confirmau acest lucru și ea nu putea înțelege.

De vreme ce sute de mii de kilometri de material solar puteau absorbi orice radiație de unde scurte și de microunde care ar fi venit din miezul soarelui, radiația trebuie să fi venit de la activitățile de suprafață. Când aveau loc aceste fluctuații bruște activitatea

de suprafață ar fi trebuit să fie observabilă. Dacă nu existau perturbări corespunzătoare ale suprafeței, ce anume provoca aceste fluctuații bruște în intervale înguste de frecvență? Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât i se părea mai misterios.

După ce nu-i mai veni nicio idee, Ye s-a hotărât să renunțe. În ultimul ei raport, a recunoscut că nu putuse rezolva problema. N-ar fi trebuit ca asta să aibă prea multă importanță. Armata ceruse mai multor grupuri din Academia Chineză de Științe și din universități să cerceteze aceleași teme și niciun efort nu dăduse roade. Yang pur și simplu dorise să mai încerce o singură dată, bazându-se pe talentul ieșit din comun al lui Ye. Iar interesul adevărat al lui Lei era și mai simplu: dorea doar să pună mâinile pe lucrarea lui Ye. Subiectul cercetării era cât se poate de teoretic și i-ar fi reliefat mult mai bine expertiza și aptitudinile. Acum că haosul din societate dispărea în sfârșit, cererile de cadre se modificau și ele. Era o nevoie acută de oameni ca el, maturi politic și împliniți din punct de vedere academic. Era sigur că-l aștepta un viitor strălucit. Cât despre rezolvarea problemei interferenței cauzate de radiația solară, puțin îi păsa.

Dar, în cele din urmă, Ye nu-și înmână raportul. Se gândise că dacă se termina proiectul de cercetare, biblioteca bazei nu ar mai fi primit revistele străine și alte materiale de cercetare și ea nu ar mai fi avut acces la un asemenea tezaur de lucrări de referință din astrofizică. Așa că-și continuă aparent cercetarea, deși în realitate se concentra pentru a-și rafina modelul matematic al soarelui.

Într-o noapte, Ye era, ca de obicei, singura persoană din sala rece de lectură a bibliotecii bazei. Pe masa lungă din fața ei avea o grămadă de documente și de reviste deschise. După ce terminase un șir de calcule matriceale, își suflase în mâini să se încălzească și luase ultimul număr din *Journal of Astrophysics* ca un soi de pauză plăcută. În timp ce răsfoia revista, o notă scurtă despre Jupiter îi atrase atenția:

În ultimul număr în „O sursă de radiație nouă, puternică în sistemul nostru solar”, dr. Harry Peterson de la Observatorul Mount Wilson a publicat o serie de date obținute în mod accidental în timp

ce observa precesiunea lui Jupiter în timpul căreia s-a detectat o radiație electromagnetică foarte puternică în zilele de 12 iunie și 2 iulie care a durat 81 și respectiv 76 de secunde. Datele au înregistrat game de frecvență ale radiației, cât și alți parametri. În timpul emisiilor bruște de unde radio, Peterson a observat și anumite modificări în Marea Pată Roșie. Emisiile de unde radio de pe Jupiter au stârnit mult interes printre planetologi. În acest număr articolul lui G. McKenzie afirmă că acest fapt este un semn de fuziune incipientă în miezul planetei Jupiter. În numărul viitor vom publica articolul lui Inoue Kumoseki care atribuie emisiile de unde radio joviene unui mecanism mai complicat – mișcările plăcilor de hidrogen metalic interne – și oferă o descriere matematică completă.

Ye își amintea acele două date și ore din revistă. În timpul acelor intervale de timp, sistemul de monitorizare al Coastei Roșii înregistrase și el interferențe puternice de la întreruperile de semnal datorate radiației solare. Verifică jurnalul de operațiuni care îi confirmă ce-și amintea – doar că aceste întreruperi de semnal aveau loc la șaisprezece minute și patruzeci și două de secunde după apariția emisiilor de unde radio joviene pe Terra.

Acele șaisprezece minute și patruzeci și două de secunde sunt critice! Ye încerca să-și calmeze bătăile nebunești ale inimii și-i ceru bibliotecarului să contacteze Observatorul Național pentru a obține efemeridele pozițiilor Terrei și ale planetei Jupiter în timpul acelor două intervale orare.

Desenă un triunghi mare pe tablă. Cele trei vârfuri reprezentau Soarele, Terra și Jupiter. Marcă lungimile celor trei laturi și notă timpii de sosire în dreptul Terrei. Pornind de la distanța dintre Terra și Jupiter era ușor să-ți dai seama care era timpul de care aveau nevoie emisiile de unde radio să vină de pe Jupiter pe Soare și dinspre Soare pe Terra. Diferența dintre cei doi timpi era de exact șaisprezece minute și patruzeci și două de secunde!

Ye se bază pe modelul ei matematic al structurii solare și încercă să găsească o explicație teoretică. Ochii îi fură atrași de descrierea a ceea ce ea numise „oglinzi de energie” din zona de radiație solară.

Energia produsă de reacția din miezul solar există inițial sub forma razelor gama de înaltă energie. Zona de radiație, regiunea interioară a Soarelui care înconjoară miezul, absoarbe acești fotoni de înaltă energie și-i re-emite cu o energie ușor mai scăzută. După a perioadă lungă de absorbții și re-emisii succesive (unui foton îi trebuie o mie de ani ca să părăsească Soarele) razele gama devin raze X, razele ultraviolete extreme devin raze ultraviolete, apoi, în cele din urmă, se transformă în lumină vizibilă și alte forme de radiație.

Acestea erau faptele cunoscute despre Soare. Dar modelul lui Ye ducea la un rezultat nou: în timp ce radiația solară se împrăștia printre aceste frecvențe diferite pe drumul ei spre zona de radiație, existau granițe între subzonele pentru fiecare dintre aceste tipuri de radiație. De fiecare dată când energia traversa fiecare dintre aceste granițe, frecvența radiației scădea brusc cu un grad. Acest fapt contrazicea concepția tradițională, care afirma că frecvența radiației descrește treptat în timp ce energia trece dinspre miez în afară. Calculele ei arătau că aceste granițe reflectau radiația care venea din partea cu frecvență joasă și de aceea numise granițele „oglinzi de energie“.

Ye studiase atent aceste suprafețe de graniță ca niște membrane suspendate în oceanul de plasmă de energie înaltă a Soarelui și descoperise că sunt pline de proprietăți uimitoare. Numise una dintre cele mai incredibile caracteristici „reflexie amplificată“. Cu toate acestea caracteristica era atât de bizară încât era greu de confirmat și nici măcar Ye însăși nu prea credea că este reală. Părea mai mult rezultatul unei greșeli din calculul complex și năucitor.

Dar acum, Ye făcu primul pas pe drumul confirmării impresiei ei despre reflexia amplificată a oglinzilor de energie solară: oglinzile de energie nu numai că reflectau radiația din partea cu frecvență joasă, dar o și amplificau! Toate acele fluctuații bruște misterioase din benzile de frecvență înguste pe care le observase erau de fapt rezultatul altei radiații care venea din spațiu și care era amplificată după ce reflecta o oglindă de energie din Soare.

De data aceasta, după ce emisiile de unde radio joviene au ajuns la Soare, au fost re-emise dintr-o oglindă după ce au fost amplificate de aproape o sută de milioane de ori. Terra a primit ambele șiruri de emisii, înainte și după amplificare, despărțite de cele șaisprezece minute și patruzeci și două de secunde.

Soarele era un amplificator de unde radio.

Rămânea totuși o întrebare: Soarele primește probabil radiație din spațiu în fiecare secundă, inclusiv undele de radio emise de Terra. De ce erau amplificate doar unele dintre unde? Răspunsul era simplu: pe lângă selectivitatea oglinzilor de energie pentru frecvențele pe care le reflectau, principalul motiv era efectul de scut al zonei de convecție solară. Zona de convecție, aflată în continuă fierbere, situată în afara zonei de radiație era cel mai exterior strat lichid al Soarelui. Undele radio care veneau din spațiu trebuiau să penetreze mai întâi zona de convecție pentru a atinge oglinzile de energie din zona de radiație, unde erau amplificate și reflectate înapoi. Acest lucru însemna că undele care ajungeau la oglinzile de energie trebuiau să fie mai puternice decât o valoare de prag. Vasta majoritate a surselor de radio terestre nu puteau depăși pragul, dar emisiile de unde joviene puteau.

Și puterea de transmisie maximă a Coastei Roșii depășea și ea pragul!

Problema cu întreruperile de semnal provocate de radiația solară nu era rezolvată, dar i se prezenta o altă posibilitate extraordinară: oamenii puteau folosi Soarele ca pe o antenă uriașă, pentru a transmite cu ajutorul lui unde radio în tot universul. Undele radio ar fi putut fi transmise cu ajutorul puterii Soarelui, de sute de milioane de ori mai mare decât toată puterea de transmisie utilizabilă de către Terra.

Civilizația terestră avea o posibilitate de a transmite la nivelul unei civilizații Kardașev Tip II¹.

---

¹ Fizicianul rus Nikolai Kardașev a făcut o clasificare a civilizațiilor extraterestre, dezvoltând și argumentând fiecare clasificare în parte. În opinia lui Kardașev, aceste civilizații iau energie din propria planetă, din stele sau din galaxie.

Următorul pas era să compare formele de unde ale celor două emisii de unde radio joviene cu formele de unde ale întreruperilor de semnal recepționate de Coasta Roșie. Dacă erau identice, atunci intuiția ei ar fi fost confirmată din nou.

Ye trimise o cerere conducerii bazei ca să-l contacteze pe Harry Peterson și să obțină înregistrările formelor de undă ale celor două emisii de unde radio joviene. Nu a fost ușor. Era dificil să găsești canale de comunicare potrivite și birocrăția încurcată cerea teancuri de formulare de completat. Orice greșeală o putea face să fie suspectată de acțiuni de spionaj străin. Așa că Ye trebui să aștepte.

Dar exista o cale mai scurtă de a dovedi ipoteza. Coasta Roșie însăși putea transmite unde radio direct către Soare la un nivel de energie care depășea valoarea pragului.

Ye trimise din nou o cerere conducerii bazei. Dar nu îndrăzni să-și declare adevăratul motiv – era prea fantastic și ar fi fost refuzată mai mult ca sigur. A explicat doar că dorea să facă un experiment pentru cercetarea solară: sistemul de transmisie al Coastei Roșii urma să fie folosit ca un radar de explorare solară ale cărui ecouri puteau fi analizate pentru obținerea de informații despre radiația solară. Lei și Yang aveau amândoi la bază o pregătire tehnică și nu ar fi fost ușor de păcălit, dar experimentul descris de Ye avea precedente reale în cercetarea solară din Vest. De fapt, sugestia ei era mult mai ușoară din punct de vedere tehnic decât explorarea cu ajutorul radarului a planetelor de tip terestru, care era deja în curs de desfășurare.

Civilizații de tip 1: Aceste civilizații au obținut energie din toate formele posibile de pe planeta lor, pe care o numim planeta-mamă. Aceste civilizații pot schimba clima de pe planeta lor. Cerințele acestei civilizații sunt foarte mari, încât toate sursele de energie de pe planetă sunt în curs să se epuizeze. Kardașev consideră că civilizația noastră va atinge acest punct în 2200. Alți fizicieni consideră că civilizația noastră ar fi de tip 0, pentru că tehnologia pe care o avem în acest moment este departe de a întruni condițiile impuse de tipul 1. Civilizații de tip 2: Sunt civilizații care pot obține energie de pe steaua de referință a planetei lor, în cazul nostru Soarele. Pentru a supraviețui, civilizația are nevoie de alte surse de energie, pentru că cele de pe planeta-mamă s-au epuizat (n. tr.).

– Ye Wenjie, întreci măsura, spuse comisarul Lei. Cercetarea ta trebuie să se concentreze pe teorie. Chiar are rost să ne chinuim atâta?

Ye se rugă:

– Comisare, este posibil să facem o descoperire importantă. Experimentele sunt absolut necesare. Vreau doar să încerc o singură dată. Se poate, vă rog?

Şef Yang spuse:

– Comisare Lei, poate am putea încerca o singură dată. Nu pare un lucru prea complicat din punct de vedere operațional. Receptarea ecourilor după transmisie ar dura...

– Zece, cincisprezece minute, spuse Lei.

– Atunci Coasta Roșie are destul timp să comute de pe modul de transmisie pe cel de monitorizare.

Lei scutură iar din cap:

– Știu că tehnic și operațional e fezabil. Dar tu... ei, ție, șef Yang, pur și simplu îți lipsește sensibilitatea pentru acest soi de lucruri. Vrei să țintești o rază radio super puternică spre Soarele Roșu. Te-ai gândit la simbolismul politic al unui asemenea experiment?¹

Yang și Ye rămaseră împietriți, dar nu au considerat că obiecția lui Lei ar fi fost ridicolă. Dimpotrivă, au fost îngroziți că nu se gândiseră ei mai întâi la asta. În timpul acelor ani, impregnarea tuturor lucrurilor cu simbolismul politic atinsese niveluri absurde. Rapoartele de cercetare pe care le prezenta Ye trebuiau să fie rescrise atent de către Lei pentru ca toți termenii tehnici privitori la Soare să fie revăzuți în mod repetat pentru înlăturarea eventualului risc politic.

Termenii ca „pete solare” erau interziși.² Un experiment care efectua o transmisie radio puternică spre Soare putea fi foarte

---

¹ Președintele Mao a fost adesea comparat cu Soarele Roșu, mai ales în anii Revoluției Culturale (n. tr. Ken Liu).

² Termenul chinezesc pentru „pată solară” (太阳黑子) înseamnă literal „pete negre solare”. Negrul era, se știe, culoarea contrarevoluționarilor (n. tr. Ken Liu).

bine interpretat într-o mie de feluri pozitive, dar posibilitatea unei singure interpretări negative era suficientă pentru a duce la un dezastru politic pentru ei toți. Motivul lui Lei pentru refuzarea aprobării experimentului era inatacabil.

Ye însă nu renunță. De fapt, atâta vreme cât nu-și asuma riscuri excesive nu era greu să-și atingă țelul. Transmițătorul Coastei Roșii avea o putere extrem de înaltă, dar toate componentele sale erau produse în țară și nu erau de calitate, iar rata defectării era destul de crescută. După fiecare a cincisprezecea transmisie, întregul sistem trebuia să intre în revizie și după fiecare revizie urma o transmisie-test. Puține persoane participau la aceste teste, iar țintele și alți parametri erau selectați în mod arbitrar.

Odată, când era de serviciu, lui Ye i s-a cerut să lucreze la una dintre transmisiile-test care urma după o revizie. Fiindcă o transmisie-test omitea multe măsuri operaționale, doar Ye și alți cinci oameni erau prezenți. Trei dintre ei erau operatori inferiori care nu știau prea multe despre principiile de funcționare a echipamentului. Iar ceilalți doi erau un tehnician și un inginer, amândoi epuizați și neatenți după două zile de revizie. Ye reglă mai întâi puterea transmisiei-test astfel încât să depășească valoarea pragului pentru teoria ei a oglinzii de energie solară cu reflexie amplificată (adică la puterea maximă a sistemului de transmisie de la Coasta Roșie). Apoi setă frecvența la o valoare ce urma să fie amplificată de oglinda de energie. Și, sub pretextul testării componentelor mecanice ale antenei, o îndreptă spre Soarele care apunea la Vest. Conținutul transmisiei rămase același ca de obicei.

Era o după-amiază frumoasă din toamna lui 1971. După aceea, Ye și-a amintit-o de multe ori, dar nu și-a amintit ce a simțit în mod special în afară de neliniște, o dorință de a încheia transmisia repede. Mai întâi i-a fost frică să nu fie descoperită de colegii ei. Deși se gândise la niște scuze, era încă neobișnuit să folosești puterea maximă pentru o transmisie test deoarece asta ducea la uzura componentelor. În plus, echipamentul de poziționare al sistemului de transmisie al Coastei Roșii nu fusese proiectat să fie îndreptat spre

Soare. Ye simțea cu mâna cum sistemul optic se înfierbânta. Dacă acesta s-ar fi ars, ar fi dat de bucluc.

În timp ce Soarele apunea încet la Vest, Ye trebui să-l urmărească manual. Antena Coastei Roșii părea în acel moment o uriașă floare a soarelui, ce se rotea încet în urmărirea Soarelui care apunea. Când s-a aprins lumina roșie care indica încheierea transmisiei, Ye era deja udă până la piele de sudoarea groazei.

Privi în jur. Cei trei operatori de la panoul de comandă închiideau echipamentul, piesă cu piesă, în conformitate cu instrucțiunile din cartea tehnică. Inginerul bea un pahar cu apă într-un colț al sălii de comandă, și tehnicianul adormise pe scaun. Oricât s-ar fi chinuit istoricii și scriitorii mai târziu să descrie scena, realitatea din acel moment era cât se poate de prozaică.

Odată încheiată transmisia, Ye se repezi afară din sala de comandă și intră în biroul lui Yang Weining. Trăgându-și răsuflarea, a spus:

– Spune stației de bază să înceapă să monitorizeze canalul de 12.000 MHz!

– Ce receptăm?

Șef Yang o privi pe Ye surprins, așa cum arăta cu șuvițele ude de păr lipite de fața ei asudată. Față de sistemul de monitorizare extrem de sensibil al Coastei Roșii, radioul convențional militar folosit de bază pentru comunicațiile cu lumea de afară era doar o jucărie.

– Poate vom prinde ceva. Nu avem timp să trecem sistemele Coastei Roșii pe modul de monitorizare!

În mod normal, încălzirea și comutarea pe sistemul de monitorizare al Coastei Roșii necesita doar puțin peste zece minute. Dar acum sistemul de monitorizare era și el în revizie. Multe module fuseseră demontate și rămăseseră dezasamblate, așa că nu puteau fi folosite imediat.

Yang o fixă cu privirea pe Ye preț de câteva secunde, apoi ridică receptorul telefonului și ordonă biroului de comunicații să îndeplinească instrucțiunile lui Ye.

– Din cauza sensibilității reduse a aceluia aparat de radio, probabil că vom putea primi doar semnale de la extraterestrii de pe Lună.

- Semnalul vine de la Soare, spuse Ye. Dincolo de fereastră, marginea Soarelui se apropia deja de munții de la orizont, roșu ca sângele.

- Ai folosit Coasta Roșie ca să trimiți un semnal spre Soare? a întrebat Yang cu neliniște.

Ye încuviință.

- Nu mai spune nimănui altcuiva. Nu mai face asta niciodată. Niciodată! Yang privi în spate ca să se asigure că nu era nimeni la ușă.

Ye încuviință din nou.

- Ce rost are? Unda de ecou trebuie să fie extrem de slabă, și în afara spectrului de frecvențe recepționat de un aparat de radio convențional.

- Nu. Dacă am dreptate, ar trebui să recepționăm un ecou extrem de puternic. Va fi mult mai puternic decât... îți poți imagina. Cât timp puterea de transmisie depășește un anumit prag, Soarele... poate amplifica semnalul de o sută de milioane de ori.

Yang o privi pe Ye într-un mod ciudat. Ye nu spuse nimic. Așteptară amândoi în tăcere. Yang putea să îi audă respirația și bătăile inimii. Nu acordă prea mare atenție spuselor ei, dar simțăminte pe care și le îngropase adânc în suflet ieșiseră la suprafață, după atâția ani. Tot ce putea să facă era să se abțină și să aștepte.

Peste douăzeci de minute, Yang ridică telefonul, sună la biroul de comunicații și puse niște întrebări simple.

Apoi puse receptorul în furcă.

- Nu au primit nimic.

Ye suspină îndelung. După un timp încuviință.

- Astronomul acela american a răspuns.

Yang scoase un plic gros acoperit de timbre vamale și i-l întinse lui Ye. Rupse plicul și citi repede conținutul scrisorii lui Harry Peterson. În scrisoare, acesta spunea că nu-și imaginase că sunt colegi în China care studiază electromagnetismul planetar și că-și dorea să colaboreze și să schimbe mai multe informații în viitor. Îi trimitea două teancuri de hârtie: întreaga înregistrare a formelor de unde ale celor două emisii bruște de unde radio de

pe Jupiter. Fuseseră în mod vizibil fotocopiate de pe lunga bandă de înregistrare a semnalului și trebuiau puse cap la cap. (Pe vremea aceea majoritatea chinezilor nu văzuseră un aparat de xerox).

Ye luă zecile de foi de hârtie de fotocopiat și le înșiră în douăcoloane pe podea. Dar pe la jumătatea acțiunii ei își pierdu speranța. Îi erau foarte cunoscute formele de unde ale interferenței din cele două întreruperi de semnal datorate radiației solare. Nu se potriveau cu acestea două.

Ridică încet copiile de pe jos. Yang se lăsă pe vine pentru a o ajuta. Când îi dădu înapoi teancul de hârtii acestei femei pe care o iubea din toată inima, o văzu zâmbind. Zâmbetul ei era atât de trist că inima lui se cutremură:

– Ce s-a întâmplat? o întreabă, nedându-și seama că nu-i vorbise niciodată atât de blând.

– Nimic. Doar că m-am trezit dintr-un vis.

Ye zâmbi. Luă teancul de fotocopii și plicul și ieși din birou. Se întoarse din nou în camera ei, își luă cutia pentru prânz și se duse la cantină. Mai rămăseseră doar chifle *mantou* și murături și angajații îi spuseră nerăbdători că se închide cantina. Așa că nu mai avu ce să facă decât să-și ducă cutia pentru prânz pe buza stâncii, unde se așează pe iarbă să mestece chifla *mantou* rece.

Soarele apusese deja. Munții Marele Hingan erau cenușii și slab conturați, la fel ca viața lui Ye. În viața aceasta cenușie, apăruse un vis extrem de colorat și de luminos. Dar ne trezim mereu din vis, la fel ca Soarele, care deși răsărea întotdeauna, nu aducea cu el nicio speranță nouă. În momentul acela Ye își văzu propria viață scăldată într-un cenușiu fără sfârșit. Cu lacrimi în ochi, zâmbi din nou și continuă să muște din chifla *mantou*.

Ye nu știa în clipa aceea, dar primul strigăt care putuse fi auzit în spațiu de la civilizația de pe Terra se transmitea deja mai departe de la Soare către Univers cu viteza luminii. O undă de radio cu puterea unei stele, ca o maree maiestuoasă, traversase deja orbita planetei Jupiter.

Tocmai atunci, la frecvența de 12.000 MHz, Soarele era cea mai strălucitoare stea din întreaga Cale Lactee.

COASTA ROȘIE VI

Următorii opt ani au fost dintre cei mai liniștiți din viața lui Ye Wenjie. Groaza simțită în timpul Revoluției Culturale a dispărut treptat și a putut în cele din urmă să se relaxeze puțin. Proiectul Coastei Roșii și-a încheiat fazele de testare și rodaj, trecând la funcționarea obișnuită. Rămăseseră din ce în ce mai puține probleme tehnice și atât viața, cât și munca reîntraseră în normal.

Dar în liniștea aceasta, ieșea la suprafață ceea ce fusese suprimat de anxietate și teamă. Ye a descoperit că durerea adevărată a abia începuse. Amintiri de coșmar, ca jăratul ce prinde iar viață, începuseră s-o ardă din ce în ce mai sălbatic, sfâșiindu-i inima. Poate că, pentru cele mai multe femei, timpul ar fi vindecă încet-încet toate aceste răni. În fond, în timpul Revoluției Culturale, multe femei avuseseră destine asemănătoare cu al ei și prin comparație cu multe dintre ele, Ye fusese relativ norocoasă. Dar Ye avea obișnuințele mentale ale omului de știință și a refuzat să uite. Totuși privea nebunia și ura care o răniseră cu o detașare rațională.

Concepția rațională al lui Ye despre partea malefică a umanității s-a născut în ziua în care a citit *Silent Spring*. Pe măsură ce

se apropiase de Yang Weining, a reușit cu ajutorul lui să obțină multe cărți clasice de filozofie și istorie din străinătate sub pretextul adunării de materiale de cercetare tehnică. Istoria sângeroasă a umanității o șocase și percepțiile extraordinare ale filozofilor au purtat-o spre cele mai importante și secrete aspecte ale naturii umane.

Chiar și când era pe Vârful Radar, un loc pe care lumea aproape că-l uitase, putea să vadă constant exemple ale nebuniei și iraționalității rasei umane. Vedeau cum pădurea de la poalele Vârfului continua să cadă pradă tăierii de către foștii ei camarazi. Peticele de pământ gol se înmulțeau pe zi ce trecea, de parcă acelor părți din munții Marele Hingan li s-ar fi smuls pielea.. Când peticele acelea deveniră regiuni și apoi un întreg, puținii copaci rămași în picioare păreau anormali. Pentru a duce la bun sfârșit planul de agricultură extensivă de tipul „taie și arde“ pe peticele de pământ se aprindeau focuri și Vârful Radar a devenit refugiul păsărilor care încercau să scape din infernul dogoritor. În timp ce focurile scăpaseră de sub control, la bază țipetele dureroase ale păsărilor cu penele arse nu încetau niciodată.

Însă, privind și mai departe, nebunia rasei umane atinsese un punct culminant istoric. Războiul Rece era la apogeu. Rachetele nucleare capabile să distrugă întreaga planetă de zeci de ori erau setate să fie lansate într-o clipă. Erau amplasate în nenumărate silozuri de rachete punctând suprafețele a două continente și ascunse în submarine nucleare fantomatice care patrulau adâncul mărilor și oceanelor. Un singur submarin *Lafayette* sau din clasa *Yankee* avea suficiente focoașe ca să poată distruge sute de orașe și să omoare sute de milioane, dar majoritatea oamenilor își duceau viața de parcă nu ar fi fost nimic greșit.

Ca astrofizician, Ye era din toată inima împotriva armelor nucleare. Știa că era o putere care aparținea doar stelelor. Știa și că Universul deținea forțe mult mai puternice: găurile negre, anti-materia; etc. Prin comparație cu aceste forțe bomba termonucleară nu era decât o biată lumânare pâlpâindă. Dacă oamenii obțineau controlul asupra uneia dintre celelalte forțe,

lumea s-ar fi evaporat într-o clipită. În fața nebuniei, rațiunea era neputincioasă.

La patru ani după ce a intrat în Baza Coasta Roșie, Ye și Yang s-au căsătorit. Yang o iubea cu adevărat. Din dragoste renunțase la viitorul lui.

Faza cea mai sinistră a Revoluției Culturale se terminase și climatul politic devenise ceva mai blând. Yang nu era chiar persecutat pentru căsătoria pe care o întemeiase. Cu toate acestea, de vreme ce se însurase cu o femeie considerată a fi o contrarevoluționară, fusese perceput drept imatur din punct de vedere politic și și-a pierdut postul de inginer-șef. Singurul motiv pentru care el și soția sa fuseseră acceptați să stea la bază ca tehnicieni obișnuiți era faptul că baza nu se putea lipsi de aptitudinile lor tehnice.

Ye acceptase propunerea de căsătorie din partea lui Yang mai mult din recunoștință. Dacă în cele mai periculoase clipe el nu ar fi scos-o la liman, probabil că nu ar mai fi rămas în viață. Yang era un om talentat, cultivat și cu bun-gust. Nu-l găsea neplăcut, dar inima ei era ca o cenușă din care flacăra iubirii nu se mai putea aprinde.

În timp ce medita la natura umană, Ye s-a cufundat într-o altă criză spirituală deoarece avea de-a face cu lipsa unui țel. Fusese odinioară o idealistă care avea nevoie să-și ofere tot talentul ei unui țel măreț, dar acum își dădea seama că tot ce înfăptuise era lipsit de sens și că nici viitorul nu avea să-i aducă îndeletniciri semnificative. În timp ce o cuprindea această stare, începea să simtă că se înstrăinează tot mai mult de lume. Pur și simplu nu mai simțea că i-ar aparține. Sentimentul că rătăcește într-o sălbăticie spirituală o chinuia. Făcuse o casă cu Yang, dar sufletul ei n-avea casă.

Odată, Ye muncea în tura de noapte. Asta era perioada de timp cea mai singuratică. În tăcerea profundă a nopții universul se revela ascultătorilor săi ca un spațiu imens și dezolant. Ceea ce îi displăcea cel mai mult lui Ye era să vadă cum undele se târau lent pe monitor, o înregistrare vizuală a zgomotului lipsit de sens pe care Coasta Roșie îl recepta din spațiu. Simțea că această undă

interminabilă era o întruchipare abstractă a Universului: un capăt conectat la trecutul infinit și celălalt capăt conectat la viitorul infinit, iar în mijloc erau doar sușurile și coborâșurile șansei aleatorii, lipsite de viață, fără tipare, cu vârfuri și văi situate la diferite înălțimi ca niște grăunțe de nisip neregulate, întreaga curbă semănând cu un deșert unidimensional făcut din toate grăunțele de nisip aliniate frumos într-un rând singuratic, dezolant și atât de lung, încât era absolut intolerabil. Puteai să-l urmărești și să înaintezi după placul inimii, dar nu puteai să-i afli capătul niciodată.

În ziua aceea totuși Ye văzu ceva ciudat când se uită la forma de undă de pe monitor. Nici chiar experții nu reușiseră să afirme privind cu ochiul liber dacă o formă de undă conținea informație. Dar Ye era atât de familiarizată cu zgomotul Universului, încât putea să spună dacă valul care se mișca atunci în fața ochilor ei pare să aibă ceva în plus. Curba subțire, care se ridica și cădea, părea acum că are suflet. Era convinsă ca semnalul radio din fața ei fusese modulat de o ființă inteligentă.

Se repezi în fața unui alt terminal și verifică rata de recunoaștere a semnalului: AAAAAA. Înainte de asta, niciun semnal radio primit de Coasta Roșie nu obținuse o rată de recunoaștere mai mare decât C. O rată de recunoaștere A însemna că posibilitatea ca transmisia să conțină informații inteligente era mai mare de 90%. O rată de tip AAAAAA reprezenta un caz special, extrem: însemna că transmisia primită folosisese exact același limbaj de codificare ca cel care fusese transmis de Coasta Roșie.

Ye porni sistemul de descifrare al Coastei Roșii. Programul încerca să descifreze orice semnal a cărui rată de recunoaștere era superioară tipului B. În tot timpul în care funcționase Proiectul Coasta Roșie, nu se mai întâmplase să fie folosit vreodată cu adevărat. Conform datelor-test, descifrarea unei transmisii bănuite a fi un mesaj putea necesita un timp de calcul de la câteva zile la câteva luni și rezultatul, în mai mult de jumătate din cazuri, reprezenta o defecțiune. Dar de această dată, imediat ce fișierul care conținea transmisia originală fu transmis, monitorul afișă faptul că descifrarea era încheiată.

Ye deschise documentul rezultat și, pentru prima oară, o ființă umană citi un mesaj venit dintr-o altă lume.

Conținutul nu era ceea ce-și imaginase toată lumea. Era o avertizare repetată de trei ori:

Nu răspundeți!

Nu răspundeți!!

Nu răspundeți!!!

Aflată încă sub imperiul entuziasmului tulburător și al confuziei, Ye descifra un al doilea mesaj:

Această lume a primit mesajul vostru.

Eu sunt un pacifist din lumea aceasta. Civilizația voastră are noroc că am fost primul care a primit mesajul vostru. Vă avertizez: Nu răspundeți! Nu răspundeți!! Nu răspundeți!!!

În aceeași direcție cu voi sunt zeci de milioane de stele. Atât timp cât nu răspundeți, lumea aceasta nu va reuși să identifice sursa transmisiei voastre.

Dar dacă răspundeți, sursa va fi localizată imediat. Planeta voastră va fi invadată. Lumea voastră va fi cucerită!

Nu răspundeți! Nu răspundeți!! Nu răspundeți!!!

În timp ce citea textul verde fluorescent ce clipea pe ecran, Ye nu mai era în stare să gândească limpede. Mintea ei, blocată de șoc și surescitare, nu putea înțelege decât atât: nu trecuseră mai mult de nouă ani de când trimisese mesajul spre Soare. Atunci, sursa transmisiei acesteia trebuie să fie la vreo patru ani-lumină distanță. Nu avea cum să vină decât de la cel mai apropiat sistem stelar extrasolar: Alfa Centauri¹.

Universul nu era dezolant. Universul nu era pustiu. Universul era plin de viață! Omenirea aruncase o otheadă spre capătul

---

¹ Alfa Centauri, deși apare ochiului liber ca o singură stea, este, de fapt, un sistem stelar dublu (Alfa Centauri A și Alfa Centauri B). O a treia stea, denumită Proxima Centauri și invizibilă cu ochiul liber, este asociată probabil din punct de vedere gravitațional cu sistemul stelar dublu. Numele chinezesc pentru obiecte precizează cât se poate de limpede că steaua respectivă este de fapt un sistem de trei stele (n. tr. Ken Liu).

universului, dar nu avusese nici cea mai palidă idee că exista viață inteligentă prin jurul stelelor celor mai apropiate de ea!

Ye fixă cu privirea monitorul cu formele undelor. Semnalul continua să curgă din univers spre antena Coastei Roșii. Deschise o altă interfață și începu o descifrare în timp real. Mesajele începură să apară imediat pe ecran.

În următoarele patru ore, Ye a aflat despre existența planetei Trisolaris, a aflat despre civilizația care renăștea din nou și din nou și a aflat despre planul lor de a emigra pe alte planete.

La ora patru dimineața, transmisia dinspre Alfa Centauri s-a sfârșit. Sistemul de descifrare a continuat să funcționeze fără rost și a emis neîncetat un șir de coduri de eroare. Sistemul de monitorizare al Coastei Roșii auzea din nou numai zgomotul Universului.

Dar Ye era sigură că ceea ce trăise nu fusese un vis.

Soarele chiar era o antenă amplificatoare. Dar de ce experimentul ei din urmă cu opt ani nu avusese niciun ecou? De ce formele undelor emisiilor bruște de unde radio de pe Jupiter nu erau similare radiației ulterioare de la Soare? Mai târziu, Ye a descoperit mai multe motive. Era posibil ca biroul de comunicații al bazei să nu fi primit undele radio la frecvența aceea, sau poate biroul primise ecoul, dar suna ca un zgomot, așa că operatorul s-a gândit că nu are nicio importanță. Cât despre formele de undă, era posibil ca atunci când Soarele amplifică undele radio, să le adauge o altă undă. Aceasta era unda periodică pe care ar fi putut-o filtra cu ușurință sistemul de descifrare extraterestru, dar pentru ochii ei lipsiți de echipamente ajutătoare, formele undelor de pe Jupiter și de pe Soare ar fi apărut ca fiind foarte diferite. (Această ultimă ipoteză urma să fie confirmată ulterior. Soarele adăuga o undă sinus.)

Privi în jur atentă. Mai erau trei persoane în camera computerului central. Doi dintre ei sporovăiau într-un colț, în timp ce ultimul moțăia în fața unui terminal. În secțiunea de analiză a informației din sistemul de monitorizare, doar cele două terminale din fața ei puteau vedea rata de recunoaștere a semnalului și accesa sistemul de descifrare.

Păstrându-și calmul, lucră repede și șterse toate mesajele primite, mutându-le într-un subdirector invizibil multicriptat. Apoi copie un segment de zgomot primit cu un an în urmă ca substitut pentru transmisia primită în timpul ultimelor cinci ore.

În cele din urmă, plasă, de la terminal, un mesaj scurt în zona tampon de transmisie a Coastei Roșii.

Ye se ridică și plecă din Sala Principală de Comandă și Monitorizare. Un vânt înghețat îi biciui fața înfierbântată. Zorile tocmai înroșiseră cerul spre Est și ea urmă poteca pavată, slab luminată, care ducea la Sala Principală de Comandă de Transmisie. Deasupra ei antena Coastei Roșii stătea tăcută, ca o palmă gigantică deschisă spre Univers. Zorile transformaseră paznicul de la ușă într-o siluetă și, ca de obicei, acesta nu-i acordă nicio atenție lui Ye când pătrunse în clădire.

Sala de Comandă Principală de Transmisie era mult mai slab luminată decât Sala de Comandă Principală de Monitorizare. Ye trecu printre șirurile de dulapuri pentru a ajunge în fața panoului de control și răsuci mai mult de o duzină de comutatoare cu o îndemânare născută din obișnuință pentru a încălzi sistemul de transmisie. Cei doi bărbați care erau de serviciu lângă panoul de control priviră în sus spre ea cu ochi somnoroși și unul se întoarse să se uite la ceas. Apoi unul dintre ei se duse să tragă un pui de somn, în timp ce celălalt frunzărea un ziar extrem de vechi. La bază, Ye nu avea niciun statut politic, dar avea o oarecare libertate în chestiunile tehnice. Obișnuia să testeze echipamentul înainte de fiecare transmisie. Deși azi era mult mai matinală – transmisia nu era programată decât peste trei ore – încălzirea echipamentului cu ceva timp mai repede nu era chiar așa de neobișnuită.

Ce a urmat apoi a fost cea mai lungă jumătate de oră din viața ei. În acest timp, Ye reglă frecvența transmisiei pentru frecvența optimă pentru amplificarea cu ajutorul oglinzii de energie solară și mări puterea de transmisie la maximum. Apoi, uitându-se prin ocularul sistemului de poziționare optică, văzu Soarele ridicându-se la orizont. Activă sistemul de poziționare al antenei și o alinie încet cu Soarele. Atunci când uriașa antenă începu să se rotească,

zgomotul puternic făcu sala de comandă principală să se cutremure. Unul dintre bărbații care erau de serviciu o privi din nou pe Ye, dar nu spuse nimic.

Soarele se ridicase acum complet deasupra orizontului. Vizorul sistemului de poziționare al Coastei Roșii era îndreptat spre marginea lui superioară, pentru a lua în calcul timpul care îi trebuia undei radio să călătorească până la Soare. Sistemul de transmisie era gata.

Butonul TRANSMITE era un dreptunghi lung, foarte asemănător cu bara de spațiu a tastaturii computerului, cu excepția faptului că era roșu.

Mâna lui Ye ezita la doi centimetri deasupra lui.

Destinul întregii rase umane depindea de aceste degete subțiri.

Fără ezitare, Ye apăsă pe buton

– Ce faci? întrebă unul dintre bărbați. Încă somnoros.

Ye îi zâmbi și nu-i răspunse. Apăsă un buton galben pentru a opri transmisia. Apoi mișcă maneta de control până când antena se orientă spre alt punct. Plecă de la panoul de control și ieși din încăpere.

Bărbatul se uită la ceas. Era timpul să plece din tură. Își ridică ziarul și se gândi să înregistreze operațiunea lui Ye de la sistemul de transmisie. În fond, era ceva ieșit din comun. Dar când văzu banda de hârtie realizează că nu transmisese mai mult de trei secunde. Aruncă ziarul pe birou, căscă, își puse în cap căciula militară și plecă.

Mesajul care-și croia acum drum spre Soare spunea: *Veniți aici! Vă voi ajuta să cucerii această lume. Civilizația noastră nu mai este capabilă să-și rezolve propriile probleme. Avem nevoie de intervenția forței voastre.*

Soarele care abia răsărise o orbi. Nu departe de ușa spre sala de comandă principală, se prăbuși pe pajiște și leșină.

Când se trezi, văzu că se afla la clinica bazei. Lângă pat era Yang, urmărind-o cu îngrijorare, la fel ca atunci, cu ani în urmă, când erau în elicopter. Doctorul îi spuse să aibă grijă și să se odihnească cât mai mult pentru că era însărcinată.

REBELIUNEA

După ce Ye Wenjie termină de povestit acest fragment de istorie, peste cantina abandonată se așternu liniștea. Se părea că mulți dintre cei prezenți auziseră întreaga poveste pentru prima oară. Wang fusese complet absorbit de poveste și uitase pentru o vreme pericolul și situația îngrozitoare cu care se confrunta. Nereușind să se abțină, întrebă:

– Cum a ajuns OTT să se dezvolte atât de mult?

Ye îi răspunse:

– Ar trebui să încep să vă povestesc cum l-am cunoscut pe Evans... Dar fiecare tovarăș de aici cunoaște fragmentul acela din viața mea, așa că nu are rost să ne pierdem vremea acum. Mai târziu, o să-ți povestesc între patru ochi. Cu toate acestea, dacă vom mai avea sau nu o asemenea ocazie depinde numai de tine... Miao. Hai să vorbim despre nanomaterialul tău.

– Stăpânul acesta... al tău despre care vorbești. De ce îi este atât de teamă de nanomateriale?

– Pentru că le poate permite oamenilor să învingă gravitația și să iasă în spațiu mult mai mult.

– Liftul spațial¹? realizează Wang, uluit.

– Da. Dacă nanomaterialele vor putea fi produse în masă, atunci acest lucru ar constitui baza tehnică pentru construirea unui lift spațial de la sol la un punct geostaționar din spațiu. Pentru Stăpân, asta este doar o minusculă invenție; dar pentru oamenii de pe Terra, ar putea avea o semnificație foarte importantă. Cu ajutorul acestei tehnologii, oamenii ar putea să intre cu ușurință în spațiul din apropierea Terrei și să construiască structuri defensive la scară mare. De aceea tehnologia aceasta trebuie să fie distrusă.

– Ce se întâmplă la sfârșitul numărătorii inverse? puse Wang întrebarea care-l înspăimânta cel mai mult.

Ye zâmbi:

– Habar n-am.

– Ce încerci să faci n-are niciun rost! Nanomaterialele nu sunt cercetare fundamentală. Atâta timp cât direcția este bună, oricine poate afla cum se fac. Glasul lui Wang era puternic, dar neliniștit.

– Da, nu prea are niciun rost. Este mult mai eficient să provocăm o stare de confuzie în mințile cercetătorilor. Dar nu am reușit să oprim acest progres la timp, exact așa cum ai remarcat. În fond, ceea ce faci tu este cercetare aplicată și tehnica noastră este mult mai eficientă împotriva cercetării fundamentale...

– Vorbind despre cercetare fundamentală, cum a murit fata ta?

Întrebarea o făcu pe Ye să tacă pentru câteva secunde. Wang observă că ochii i se întunecară aproape imperceptibil. Dar își reluă firul conversației:

– Sigur că față de Stăpân, care posedă o putere fără egal, orice am face este lipsit de sens. Facem doar ceea ce dorim.

Imediat ce tăcu, se auziră mai multe lovituri puternice în ușile cantinei și acestea fură sparte. Un grup de soldați cu mitraliere pătrunseră alergând în încăpere. Wang își dădu seama că nu erau jandarmi, ci chiar soldați adevărați. Se mișcă fără sunet de-a

---

¹ Liftul spațial (Space Elevator în limba engleză) este un mijloc de transport spațial ipotetic: un cablu fixat la suprafața Terrei pe la Ecuator și pe care pot să se deplaseze vehicule, ajungând mult mai repede în spațiu (n. tr.).

lungul pereților și-i înconjură curând pe rebelii de la OTT. Shi Qiang fu ultimul care-și făcu apariția. Avea haina descheiată și ținea pistolul de țeavă, astfel încât mânerul armei semăna cu capul unui ciocan.

Shi privi în jur arogant, apoi țâșni brusc înainte. Mâna îi flutură prin aer și se auzi sunetul surd al unei lovituri de metal peste un craniu. Un rebel OTT căzu la podea, iar pușca pe care încercase s-o scoată zbură ceva mai departe. Mai mulți soldați începură să tragă în tavan și căzură moloz și praf. Cineva îl înșfăcă pe Wang Miao și-l trase dintre rândurile rebelilor OTT până când fu adus în siguranță în spatele unui șir de soldați.

– Hai, scoateți toate armele și puneți-le pe masă! Mai vrea un ticălos să încerce ceva? Shi arată spre mitralierele din spatele lui. Știu că niciunuia dintre voi nu-i este frică să moară, dar nici nouă nu ne e frică. Voi spune asta sus și tare: Procedurile de poliție obișnuite și legile nu vi se aplică. Nici măcar legile ce privesc umanitatea în caz de conflict armat nu vi se aplică. De vreme ce v-ați hotărât că întreaga rasă umană este dușmanul vostru, nu mai există nimic ce nu vă putem face.

Membrii OTT deveniră mai agitați, dar niciunul nu intră în panică. Chipul lui Ye rămase impasiv. Trei oameni țâșniră din mulțime, printre ei tânăra frumoasă care-i sucise gâtul lui Pan Han. Alergară spre sculptura celor trei corpuri, și fiecare înșfăcă câte o sferă și o țină în fața pieptului.

Tânăra ridică sfera de metal strălucitoare în față cu ambele mâini, ca o sportivă suplă care face gimnastică artistică. Apoi, cu același zâmbet atrăgător, spuse cu o voce plăcută:

– Stimați ofițeri, ținem în mâini trei bombe nucleare, fiecare cu câte o putere de 1,5 kilotone. Nu sunt jucării prea mari, fiindcă ne plac jucăriile de calibru mic. Acesta este detonatorul.

Toți cei din cantină înghețară. Singurul care păși în față fu Shi Qiang. Își puse pistolul înapoi în teacă sub braț și-și împreună mâinile, calm.

– Cererea noastră e simplă: lăsați-o liberă pe Comandanta noastră, spuse tânăra. apoi ne vom juca de-a ce vreți voi. Vorbea de parcă ar fi cochetat cu ei.

– Rămân cu tovarășii mei, spuse Ye, calmă.

– Poți confirma afirmația ei? îl întrebă Shi pe un ofițer de lângă el, expert în explozibili.

Ofițerul aruncă o pungă de plastic în fața celor trei membri OTT care țineau sferile. În pungă era un cântar cu arc. Unul dintre luptătorii OTT ridică punga de plastic și scoase cântarul. Puse sfera de metal în punga de plastic, o atârână de cântarul cu arc și o ținu sus în aer. Apoi luă sfera și o aruncă pe podea.

Tânăra chicoti. Chicoti și expertul în explozibili. disprețuitor. Un alt luptător OTT luă cântarul cu arc și punga de plastic și repetă procedura cu sfera lui, și sfârși prin a o arunca pe podea.

Tânăra mai râse o dată și luă punga de plastic pentru ea însăși. Puse sfera în pungă, o atârână de cântar și gradația crescuse imediat, fiindcă arcul cântarului se extinsese la maximum.

Zâmbetul de pe chipul expertului în explozibili îngheță. Îi șopti lui Shi:

– Până aici ne-a fost.

Shi rămase impasibil.

Expertul în explozibili spuse:

– Măcar putem confirma că sunt elemente grele – material fisionabil – la interior. Nu știm încă dacă mecanismul de detonare funcționează.

Lanternele atașate de mitralierele soldaților se concentrară pe tânăra care ținea bomba nucleară. Această încântătoare floare a morții ținea în mână 1,5 kilotone de trinitrotoluen în timp ce zâmbea larg, de parcă se bucura de aplauze și de aprecieri sub lumina reflectorului de pe o scenă.

– Am o soluție: trage în sferă, îi șopti expertul în explozibili lui Shi.

– Bine, dar nu declanșează bomba?

– Doar explozibilii convenționali din stratul exterior vor exploda, dar explozia va fi difuză. Nu va produce genul de compresie

exactă a materialului fisionabil din centru necesar pentru o explozie nucleară.

Shi o privi pe femeia nucleară, fără să spună nimic.

– Dar lunetiștii?

Aproape imperceptibil, Shi scutură din cap:

– Nu sunt bine poziționați. Micuța e iute ca argintul viu. Își va da seama imediat ce ajunge în vizorul unui lunetist.

Shi înaintă. Împinse lumea la o parte și rămase în mijlocul unui spațiu gol.

– Stop, îl avertiză tânăra pe Shi, în timp ce-i adresa o privire dragăstoasă. Degetul ei mare de la mâna dreaptă era așezat pe detonator și lacul de unghii sclipea în lumina lanternelor.

– Calmează-te, fetițo, spuse Shi, la șapte sau opt metri distanță de ea. Scoase din buzunar un plic. Am niște informații pe care sigur ții să le afli. Am găsit-o pe mama ta.

Ochii nervoși ai tinerei se întunecară. O clipă, deveniră cu adevărat ferestre spre sufletul ei.

Shi făcu doi pași în față. Acum era la mai puțin de cinci metri distanță de ea. Ea ridică bomba și-l avertiză cu privirea, dar era deja prea tulburată. Unul dintre membrii OTT care aruncase bombele false se îndreptă spre Shi ca să ia plicul. Pentru o clipă, când bărbatul se interpuse între femeie și Shi, aceasta nu-l mai văzu pe polițist și acesta își scoase pistolul cu o mișcare fulgerătoare. Femeia mai apucă să vadă doar o sclipire care trecu pe lângă urechea bărbatului care încercase să ia scrisoarea de la Shi, apoi bomba din mâinile ei explodă.

După o explozie înăbușită, peste ochii lui Wang coborî întunericul. Cineva îl trase afară din cantină. Un fum gros și galben ieși prin ușa din față și dinăuntru se auzi un tumult de țipete și împușcături. Din când în când, oamenii ieșeau în fugă din cantină prin fum.

Wang se ridică și încercă să se întoarcă în cantină, dar expertul în explozibili îl cuprinse de mijloc și-l opri.

– Atenție! Radiație!

Haosul se potoli într-un sfârșit. Peste o duzină de luptători OTT fuseseră omorâți în încăierare. restul, mai mult de două sute (inclusiv Ye Wenjie) fură arestați. Explozia o transformase pe femeia nucleară într-un morman de carne însângerată, dar fu singura victimă a exploziei avortate a bombei. Bărbatul care încercase să ia scrisoarea de la Shi era rănit grav, dar îl protejase cu trupul său pe Shi. Rănile acestuia erau ușoare. Cu toate acestea, ca toți cei care rămăseseră în cantină după explozie, suferise o contaminare gravă cu radiații.

Prin fereștrua ambulanței, Wang se uita fix la Shi care zăcea înăuntru. Avea la cap o rană care sângera încă. Asistenta care bandaja rana purta echipament protector transparent. Shi și cu Wang puteau vorbi doar la telefoanele mobile.

– Cine era mama fetei? întrebă Wang.

Shi rânji.

– Să fiu al naibii dacă știu. Am zis la derută. O fată ca ea precis că avea probleme cu maică-sa. După ce am făcut trebușoara asta douăzeci de ani, sunt destul de bun la citit oameni.

– Ai dreptate. Chiar este cineva în spatele chestiei ăsteia. Wang se forță să zâmbească, sperând că Shi o să-l vadă.

– Amice, tu ești cel care-a avut dreptate! râse Shi, scuturând din cap. N-aș fi crezut niciodată că sunt implicați niște afurisiți de extratereștri adevărați!

MOARTEA LUI LEI ZEICHENG ȘI YANG WEINING

Anchetator: Numele?

Ye Wenjie: Ye Wenjie.

Anchetator: Data nașterii?

Ye: Iunie 1943

Anchetator: Funcție?

Ye: Profesor de Astrofizică la Universitatea Tsinghua. Pensio-
nată din 2004.

Anchetator: Având în vedere sănătatea dumneavoastră, puteți
opri interogatoriul temporar în orice moment.

Ye: Mulțumesc, mă simt bine.

Anchetator: Facem o anchetă criminală obișnuită și nu vom
intra în detalii mai sensibile. Sperăm să terminăm îndată. Sperăm
să cooperați.

Ye: Știu la ce vă referiți. Da, voi coopera.

Anchetator: Ancheta a descoperit că în perioada în care lucrați
la Baza Coasta Roșie, ați fost suspectată de omucidere.

Ye: Am omorât doi oameni.

Anchetator: Când?

Ye: În după-amiaza zilei de 21 octombrie 1979.

Anchetator: Numele victimelor?

Ye: Comisarul Bazei, Lei Zhicheng, și soțul meu, inginer la bază, Yang Weining.

Anchetator: Explicați motivele acestor crime.

Ye: Pot să... presupun că înțelegeți contextul relevant?

Anchetator: Cunosc lucrurile esențiale. Dacă îmi este ceva neclar, o să vă întreb.

Ye: Foarte bine. În ziua în care am primit comunicarea extra-terestră și am răspuns, am aflat că nu eram singura care a primit acel mesaj. Îl primise și Lei.

Lei era un activist politic tipic al timpurilor acelea și avea un simț politic extrem de fin. Ca să mă exprim în jargonul de atunci, era „exaltat când venea vorba de lupta de clasă” și vedea totul prin prisma ideologică. Fără știrea majorității echipei tehnice de la Baza Coasta Roșie, el folosea un mic program pe fundalul computerului principal. Acest program citea în permanență din zonele de tampon de transmisie și de recepție și stoca rezultatele într-un fișier criptat ascuns. În felul acesta exista mereu o copie a tot ce trimitea sau primea Baza Coasta Roșie pe care numai el o putea citi. Din această copie a descoperit mesajul primit de Coasta Roșie.

În după-amiaza acelei zile în care am trimis mesajul spre Soarele care răsărea, adică, în ziua în care am aflat de la clinica de la bază că eram însărcinată, Lei m-a chemat în biroul lui. Am văzut pe terminalul din birou mesajul de la Trisolaris pe care îl primisem cu o noapte înainte...

– De la primirea primului mesaj până acum au trecut opt ore. Nu ai predat niciun raport, în schimb ai șters mesajul original și poate ai păstrat o copie ascunsă. Am dreptate?

Țineam capul în jos și tăceam.

– Știu ce vei face în continuare. Te pregătești să răspunzi. Dacă nu te descopeream la timp, ai fi distrus întreaga civilizație umană! Sigur, nu spun că ne-ar fi teamă de o invazie interstelară. Dacă ne gândim la ce e mai rău, și chiar dacă se va întâmpla, invadatorii

din spațiul cosmic se vor îneca în oceanul războiului drept al oamenilor!

Mi-am dat seama că nu știa că răspunsesem deja. Când plasam răspunsul în tamponul de transmisie, nu am folosit interfața de fișiere standard. Din fericire, asta a păcălit programul lui de monitorizare.

- Ye Wenjie, am știut mereu că ești capabilă de așa ceva. Ai urât din inimă Partidul și poporul dintotdeauna. Erai gata să folosești orice prilej ca să te răzbuni. Cunoști consecințele acțiunilor tale?

Sigur că le cunoșteam. Așa că am încuviințat. Lei rămase tăcut o vreme. Dar ceea ce spuse apoi fu surprinzător.

- Ye Wenjie, nu-mi este deloc milă de tine. Ai fost mereu un dușman de clasă care a văzut oamenii ca pe niște adversari. Dar am lucrat mulți ani cu Yang. Nu aș putea să-l văd cum se scufundă împreună cu tine, și în mod sigur nu pot să permit și distrugerea vieții copilului lui. Ești însărcinată, nu-i așa?

Ce spunea Lei nu erau doar niște speculații fanteziste. Pe vremea aceea, faptele mele, dacă ar fi fost făcute cunoscute, ar fi condus cu siguranță la implicarea soțului meu, indiferent dacă era sau nu în cunoștință de cauză. Sigur, mai intra în ecuație și copilul meu nenăscut.

Lei vorbi acum mult mai încet:

- În acest moment numai noi doi știm asta. Ce trebuie făcut este să minimizăm impactul faptelor tale. Să ne prefacem că nu s-a întâmplat niciodată și să nu spunem nimănui nimic, nici măcar lui Yang, și voi avea eu grijă de rest. Wenjie, crede-mă! Atâta timp cât cooperezi, poți evita consecințele dezastruoase.

Am înțeles imediat ce dorea Lei. Voia să devină primul om care să descopere inteligența extraterestră. Era o șansă extraordinară să-și treacă numele în manualele de istorie.

Am acceptat. Apoi am ieșit din birou. Mă hotărâsem în legătură cu tot.

Am luat o cheie de piulițe mică și m-am dus în compartimentul cu echipamentele de procesare a modulului din fața receptorului.

Am deschis prima cutie și am slăbit cu grijă șurubul care fixa legătura la pământ de jos. Pentru că aveam nevoie foarte des să inspectez echipamentul, nimeni nu s-a uitat ce fac. Dar acum rezistența împământării crescuse de la 0,6 Omi la 5 Omi. Interferența de la receptor crescuse brusc.

Tehnicianul de serviciu se gândi că trebuia să fie o problemă cu legătura la pământ, fiindcă genul acesta de defecțiune se întâmpla foarte des. Era un diagnostic simplu, dar nu ar fi ghicit că problema era la capătul acesta, la vârful firului de împământare, fiindcă acest capăt era prins bine, protejat, și i-am spus că tocmai îl inspectasem. Partea superioară a Vârfului cu Radar avea o caracteristică geologică neobișnuită: îl acoperea un strat argilos gros de mai mult de doisprezece metri – deci, conductibilitate slabă. Când împământarea nu era făcută destul de adânc, rezistența ei era mereu prea mare. Totuși, nu putea fi făcută nici prea adânc, deoarece stratul argilos avea un puternic efect coroziv și după o vreme ar fi corodat secțiunea mediană a sârmei. Până la urmă, singura soluție era să înfășori firul de împământare peste buza stâncii până când vârful ajungea sub nivelul stratului de argilă, și apoi să-l îngropi în pământ în acel loc. Chiar și așa, legătura la pământ nu era prea stabilă și valoarea rezistenței era adesea prea mare. Ori de câte ori se întâmpla așa ceva, necazul era legat de partea de sârmă care mergea la stâncă. Cel care era însărcinat s-o repare trebuia să lucreze sub marginea stâncii, atârnat de frânghii.

Tehnicianul de serviciu a informat echipa de mentenanță asupra problemei ivite. Unul dintre soldații din echipă fixă o sfoară de un stâlp de fier și coborî în rapel de pe stâncă. După o jumătate de oră de stat acolo, reveni sus, ud learcă de sudoare, spunând că nu a reușit să localizeze defecțiunea. Părea că următoarea sesiune de monitorizare urma să fie întârziată. Nu aveau ce face și informară Centrul de Comandă al Bazei. Am așteptat lângă stâlpul de fier din vârful stâncii și nu după mult timp, exact așa cum planificasem, Lei Zhicheng se întoarse însoțit de soldatul acela.

Ca să fiu sinceră, Lei era devotat muncii lui și urmărea cu strictețe cerințele impuse ofițerilor politici din vremurile acelea: să devină o parte a maselor și să fie mereu în prima linie. Poate că totul era doar de fațadă, dar chiar era un executant priceput. Oricând aveam o sarcină grea și periculoasă la bază, era primul care se oferea voluntar. Una dintre sarcinile pe care le îndeplinea mai mult decât oricine altcineva era repararea legăturii la pământ, o sarcină de lucru periculoasă și obositoare. Deși treaba asta nu era neapărat solicitantă din punct de vedere tehnic, era îndeplinită mai bine de către cineva cu experiență. Cauzele defecțiunilor erau variate: un contact slăbit datorat expunerii în aer liber care era greu de identificat, sau poate locul unde intra legătura la pământ în stâncă era prea uscat, sau cine știe ce altceva. Soldații voluntari responsabili pentru mentenanța exterioară erau cu toții nou-veniți și niciunul nu avea experiență. Așa că mi-am închipuit că va veni Lei.

Își puse hamul de siguranță și se duse în jos peste marginea stâncii asigurat în coardă de parcă eu nici n-aș fi fost acolo. M-am folosit de o stratagemă oarecare pentru a scăpa de soldatul cu care venise, ca să rămân singură pe stâncă. Apoi am scos un bomfaier scurt din buzunar. Era făcut dintr-o lamă lungă de ferăstrău ruptă în trei bucăți, care fuseseră apoi unite. În felul acesta, nu s-ar fi văzut ulterior că sfoara a fost tăiată.

Tocmai atunci își făcu apariția soțul meu, Yang Weining.

După ce i-am explicat ce se întâmplase, privi în jos peste marginea stâncii. Apoi spuse că pentru inspectarea împământării trebuie săpat și munca asta era prea grea pentru ca Lei s-o facă de unul singur. Dorea să coboare ca să-l ajute, așa că-și puse hamul de siguranță lăsat de soldat. L-am rugat să folosească o altă coardă, dar nu a vrut, coarda pe care era Lei era groasă și solidă și putea rezista la greutatea lor fără probleme. Am insistat, așa că mi-a spus să mă duc să-i aduc coarda. Până când m-am repezit înapoi la stâncă cu coarda, coborâse deja pe partea cealaltă. Mi-am aruncat privirea peste marginea stâncii și am văzut că el și cu Lei tocmai terminaseră inspecția și urcau înapoi. Lei era primul.

Nu aş mai fi avut şansa asta niciodată. Mi-am luat bomfaierul şi am tăiat coarda.

Anchetator: Aş vrea să vă pun o întrebare şi nu voi înregistra răspunsul. Cum v-aţi simţit atunci?

Ye: Calmă. Am făcut-o fără să simt nimic. În cele din urmă îmi găsisem un ţel căruia să mă dedic. Nu-mi păsa ce preţ trebuie să plătesc eu sau alţii. Ştiam şi că întreaga rasă umană va plăti un preţ inimaginabil pentru acest ţel şi asta nu reprezenta decât un început nesemnificativ.

Anchetator: Foarte bine. Continuaţi.

Ye: Am auzit două sau trei ţipete şi apoi sunetul trupurilor lovindu-se de stâncile de la poalele vârfului. După o vreme, am văzut că pâraul se făcuse roşu... Asta e tot ce pot spune.

Anchetator: Înţeleg. Aceasta este mărturia dumneavoastră. Vă rog s-o citiţi cu grijă. Dacă nu sunt erori, vă rog s-o semnaţi.

NIMĂNUI NU-I PARE RĂU

Morțile lui Lei și lui Yang au fost tratate drept accidentale. Toți cei de la bază știau că cei doi formau un cuplu reușit și nimeni n-o suspectase pe ea.

Un nou comisar sosi la bază și viața își reluă cursul obișnuit. Mica viață din Ye creștea în fiecare zi și simțea și ea că lumea din exterior se schimbase.

Într-o zi, comandantul plutonului de securitate îi ceru lui Ye să vină la ghereta de pază de la intrarea în bază. Când intră în gheretă, se miră să vadă trei copii: doi băieți și o fetiță de cinci-sprezece sau șaisprezece ani. Purtau cu toții haine vechi și căciuli din blană de câine și erau, după cum se vedea, din partea locului. Garda de serviciu îi spuse că veneau din satul Qijiatun. Auziseră că oamenii de pe Vârful Radar erau învățați și veniseră să le pună niște întrebări privitoare la studiile lor.

Ye se minună cum de avuseseră curajul să vină sus pe Vârful Radar. Era o zonă militară restricționată și gărzile erau instruite să avertizeze o singură dată înainte de a trage în intruși. Garda observă mirarea lui Ye și-i explică că tocmai primiseră ordine că securitatea Bazei Coasta Roșie fusese redusă. Localnicilor li se dădea voie să urce pe Vârful Radar atâta timp cât nu intrau în

bază. Deja mai mulți țărani din zonă veniseră cu o zi în urmă să aducă legume.

Unul dintre copii scoase un manual uzat de fizică pentru cursul gimnazial. Măinile lui erau murdare și crăpate ca o coajă de copac. Îi puse, cu un accent gutural din Nord-Est, o întrebare simplă de fizică: în manual se spunea că un corp în cădere liberă este supus unei accelerări constante, dar va atinge întotdeauna o viteză finală. Copiii se gândiseră întruna mai multe nopți la rând și nu puteau înțelege de ce.

– Ați urcat atâta drum până aici doar ca să întrebați așa ceva? întreabă Ye.

– Profesoară Ye, nu știți că au început din nou să aibă examen? spuse fetița cu entuziasm.

– Examen?

– Examenul de admitere la Facultatea Națională! Oricine studiază mult și are notele cele mai bune poate merge la facultate! A început acum doi ani. Nu știți?

– Nu mai este nevoie de recomandări?

– Nu. Oricine poate da examenul. Chiar și copiii din cele Cinci Categorie Negre¹ din sat pot să-l dea.

Ye fu uluită. Această schimbare o lăsa încurcată. Doar după o vreme își dădu seama că acei copii așteptau cu manualele lor ridicate în sus. Se grăbi să le răspundă la întrebare, explicându-le că viteza finală se datora rezistenței aerului care atinsese echilibrul în lupta sa cu forța gravitațională. Apoi le promise că în viitor, dacă se mai confruntau cu orice dificultăți în studiul lor, puteau veni oricând să-i ceară ajutorul.

Trei zile mai târziu, șapte copii veniră s-o caute pe Ye. Acești copii veneau din sate aflate la o și mai mare distanță. A treia oară, veniră s-o caute cincisprezece copii și chiar și un profesor de liceu dintr-un orașel.

---

¹ Țintele revoluției erau cinci identități politice folosite în timpul Revoluției Culturale: moșierii, chiaburii, contrarevoluționarii, elementele negative și reacționarii (n. tr. Ken Liu).

Deoarece exista o penurie de profesori, acesta trebuise să predea fizica, matematica și chimia și venise să-i ceară ajutorul lui Ye pentru lecțiile pe care le predă. Bărbatul avea peste cincizeci de ani și avea deja fața brăzdată de riduri. Era foarte nervos în fața lui Ye și-i cădeau cărțile din mâini peste tot. După ce au plecat de la gheretă, Ye l-a auzit spunându-le elevilor:

- Copii, ea este un *om de știință*. Un adevărat și veritabil *om de știință*!

După aceea, la fiecare câteva zile, veneau copii să-i mediteze. Uneori erau așa de mulți că nu mai era loc pentru toți în gheretă. Cu permisiunea ofițerilor responsabili pentru securitatea bazei, gărzile îi însoțeau până la cantină. Acolo, Ye adusese o tablă mică și-i învăța pe copii.

Când Ye termină lucrul în ajunul Anului Nou Chinezesc 1980, se întunecase. Cei mai mulți de la bază plecaseră de pe Vârful Radar pentru o vacanță de trei zile și era liniște peste tot. Ye se întoarse în camera ei. Aceasta fusese odată casa ei și a lui Yang Weining, dar acum era goală și singurul ei însoțitor era copilul nenăscut dinlăuntrul ei. În noaptea de afară, vântul rece al Munților Marelui Khingan șuiera, ducând cu el sunetul înăbușit de petarde aruncate în satul Qijiatun. Singurătatea o apăsa pe Ye ca o mână uriașă și se simțea zdrobită, comprimată, până când ajunse atât de mică, încât dispăru într-un colț invizibil din Univers...

Tocmai atunci, cineva bătu la ușă. Când o deschise Ye văzu garda și apoi, în spatele lui focurile mai multor torțe din ramuri de pin clipind în vântul rece. Torțele erau ținute sus de o mulțime de copii cu fețele strălucind roșii de la frig și cu țurțuri care le atârnavă de căciuli. Când intrară în camera ei, părură să aducă aerul rece de afară cu ei. Doi băieți, îmbrăcați mai subțire, suferiseră cel mai rău de frig. Își scosese rășchiorii lor groase și le înfășuraseră în jurul a ceva ce purtau pe brațe. După ce și-au dat jos hainele, se văzu că aduseseră un vas mare cu varză fermentată și colțunași cu carne de porc, foarte fierbinți.

În anul acela, la opt luni după ce trimisese semnale spre Soare, Ye intră în durerile facerii. Pentru că copilul era prost poziționat

și trupul ei era slăbit, clinica de la bază nu a reușit să rezolve cazul și a trebuit s-o trimită la cel mai apropiat spital.

A fost perioada cea mai grea din viața lui Ye. După ce a suferit de multă durere și a pierdut mult sânge, a intrat în comă. Prin ceață vedea doar trei sori fierbinți, strălucitori care orbitau în jurul ei, dogorindu-i nemilos trupul. Această stare dură un oarecare timp și se gândi încețoșat că era probabil sfârșitul pentru ea. Era propriul ei iad. Focul celor trei sori o va chinui și o vor arde pentru eternitate. Era pedeapsa pentru trădarea ei, o trădare care le depășea pe toate celelalte. Se prăbuși într-o stare de groază, nu pentru ea, ci pentru copilul ei nenăscut – mai era copilul încă în ea? Sau se născuse deja în acest iad pentru a suferi cu ea pentru totdeauna?

Nu-și dădea seama cât timp trecuse. Treptat, cei trei sori se îndepărtară. După un timp, se micșorară brusc și se transformată în stele căzătoare cristaline. Aerul din jur se răci și durerea i se micșoră. În cele din urmă se trezi.

Ye auzi un țipăt lângă ea. Întorcând capul cu mare efort, văzu fețișoara roză și udă a pruncului.

Doctorul îi spuse lui Ye că pierduse mai mult de 2.000 de ml de sânge. Zeci de țărani din Qijiatun veniseră să doneze sânge pentru ea. Mulți dintre țărani aveau copii pe care Ye îi meditase, dar majoritatea nu aveau nicio legătură cu ea și-i auziseră doar numele de la copii și de la părinți. Fără ei, ar fi murit, cu siguranță.

Viața lui Ye de după nașterea copilului deveni dificilă. Nașterea grea îi ruinase sănătatea. Îi era imposibil să locuiască la bază singură cu copilul și nu avea rude care s-o ajute. Tocmai atunci, un cuplu de oameni bătrâni care locuiau în Qijiatun veniră la conducerea bazei și le explicară că trebuie s-o ia pe Ye și pe copil și să aibă grijă de ei. Bătrânul fusese vânător și aduna și ierburi pentru medicina tradițională. Mai târziu, după ce pădurea din zonă fusese tăiată în întregime, cei doi începuseră să facă agricultură, dar oamenii tot îi ziceau Vânătorul Qi, din obișnuință. Aveau doi fii și două fete. Fetele se căsătoriseră și se mutaseră din casă. Unul din fii era soldat și era plecat departe de casă, iar celălalt era căsătorit și locuia cu ei. Nora lor tocmai născuse.

Ye nu fusese reabilitată din punct de vedere politic și conducerea bazei nu știa cum să răspundă soluției propuse. Dar în cele din urmă, de vreme ce nu exista nicio altă soluție, le-au dat voie cuplului s-o ia la ei pe Ye și pe copil din spital cu o sanie.

Ye a trăit mai bine de jumătate de an cu această familie de țărani din Munții Marele Hingan. Era atât de slăbită după ce a născut că nu avea nici lapte. În tot acest timp, fetița, Yang Dong, fusese alăptată de toate femeile din sat. Cea care o alăptase cel mai mult fusese nora Vânătorului Qi, pe numele ei Feng. Feng avea constituția solidă, puternică a femeilor din Nord-Est. Mânca sorg în fiecare zi și sânii ei mari erau plini de lapte, deși alăpta doi prunci în același timp. Alte femei din Qijiatun care alăptau au venit și ele s-o hrănească pe Yang Dong. O iubeau și spuneau că fetița este tot atât de deșteaptă ca mama ei.

Încet-încet, casa Vânătorului Qi deveni locul de adunare al tuturor femeilor din sat. Bătrâne sau tinere, bunici și fecioare, tuturor le plăcea să dea o raită pe acolo când nu aveau ce să facă. O admirau pe Ye și erau curioase în legătură cu ea și ea descoperi că avea multe subiecte feminine de discutat cu ele.

De nenumărate ori, Ye o ținuse în brațe pe Yang Dong și vorbea cu femeile din sat în curtea înconjurată de stâlpi din lemn de mesteacăn. Alături de ea stătea un câine negru și leneș și copiii care se jucau, scăldați de lumina caldă a soarelui. Atenția ei se fixase asupra a două femei cu pipe din cupru. Acestea fumau pe îndelete și suflau fum din gură, iar fumul, amestecat cu lumina soarelui, trimitea o lucire argintie care se asemana mult cu firele subțiri de păr de pe membrele lor durdulii. Odată, una dintre ele îi înmână pipa cu țevă lungă din alpaca și-i urase „să se facă mai bine“. Trase doar de două ori, simți imediat că ametește și s-a răs zile în șir pe subiectul ăsta.

Cât despre bărbați, Ye nu avea multe de spus. Problemele care îi preocupau toată ziua păreau să fie dincolo de capacitatea ei de înțelegere. Înțelesese că erau interesați să planteze niște ginseng pentru bani până când guvernul ar fi relaxat puțin politicile de taxare, dar nu prea aveau curajul să încerce. O tratau cu toții cu

mult respect pe Ye și erau foarte politicoși cu ea. La început nu a dat multă atenție acestui lucru. Dar după un timp, după ce a observat cum bărbații aceia își băteau nevestele cu asprime și flirtau scandalos cu văduvele din sat, spunându-le lucruri care o făceau să roșească, își dădu în sfârșit seama cât de prețios era respectul lor. La fiecare câteva zile, unul dintre ei aducea la casa Vânătorului Qi câte un iepure sau un fazan pe care îi prinseseră și-i dăruiau lui Yang Dong tot felul de jucării stranie și neașteptate pe care le făcuseră cu propriile lor mâini.

În amintirile lui Ye, această perioadă din viața ei păru-se să-i aparțină altcuiva, ca un segment dintr-o altă viață care se strecurase în viața ei pe nesimțite, la fel ca plutirea unei pene în aer. Această perioadă se metamorfozase în memoria ei într-o serie de picturi clasice – nu picturi chinezești ¹, ci picturi europene în ulei. Picturile chinezești sunt pline de spații goale, iar viața din Qijiatun nu avea spații goale. Ca și picturile clasice în ulei, era plină de culori primare cu tușe groase și bogate. Totul era cald și intens: paturile calde de pe soba kang căptușite cu straturi groase de rogoz ², tutunul din Guandong și tutunul MOe îndesat în pipele din cupru, fiertura groasă și sățioasă de sorg, rachiul baijiu de 65°, distilat din sorg – toate acestea defilau liniștite și pașnice, ca pâraul din capătul satului.

Cele mai memorabile pentru Ye rămăseseră serile și nopțile. Fiul Vânătorului Qi era plecat la oraș să vândă ciuperci – primul care a părăsit satul ca să facă bani aiurea. Așa că împărțea camera cu Feng în locul lui. Pe atunci, nu era electricitate în sat și, în fiecare seară, ele două se îngrămădeau în fața unei lămpi cu petrol lampant. Ye putea citi, iar Feng se ocupa cu lucrul de mână. Fără să-și dea seama, Ye se apleca uneori din ce în ce mai aproape de

---

¹ Picturile chinezești (*Brush painting*, în originalul tradus în limba engleză): sunt executate cu o pensulă înmuiată în tuș negru sau pigmenți colorați (n. tr.).

² Rogoz (*Ura sedge* în originalul tradus în limba engleză) considerat una dintre cele trei comori ancestrale ale Chinei de Nord-Est printre care se numărau: ginsengul (人參), blana de nurea (貂皮) și iată și iarba carex meyeriana (烏拉草), un rogoz specific acestei regiuni din China) (n. tr.).

lampă și bretonul i se ardea adesea, iar atunci cele două priveau în sus și-și zâmbeau. Lui Feng nu i se întâmpla acest lucru niciodată, evident. Avea vederea foarte bună și putea să coasă chiar și la lumina chioară de la jarul cărbunilor. Cei doi copii, care nu aveau nici șase luni, dormeau împreună pe un kang, lângă ele. Îi plăcea mult să-i vadă cum dorm. Singurul sunet din cameră era respirația lor regulată.

La început, lui Ye nu-i plăcu să doarmă pe patul încălzit kang și se îmbolnăvea des. Dar treptat s-a obișnuit cu el. În timp ce dormea, își imagina că se transformă într-un prunc care doarme în poala caldă a cuiva. Senzația era atât de reală, încât se trezea cu lacrimi pe față – persoana care o ținea în poală nu era tatăl sau mama ei, nu era nici măcar soțul ei cel mort. Nu știa cine era.

O dată și-a pus cartea jos și a văzut că Feng broda un pantof de pânză pe care-l ținea pe genunchi și se uită la lampa cu petrol lampant fără să se miște. Când își dădu seama că Ye o privește Feng întrebă:

– Surioară, de ce stelele de pe cer nu cad pe Pământ?

Ye o cântări pe Feng cu privirea. Lampa cu petrol lampant era un artist minunat și crease un tablou clasic cu culori demne și tușe strălucitoare: Feng avea haina drapată în jurul umerilor, ceea ce-i expunea brâul roșu, sânii acoperiți de o pânză subțire și un braț gol, neted și rotund. Lampa cu petrol lampant îi reliefa silueta, acoperindu-i cele mai frumoase părți ale trupului cu culori vii și ascunzând tot restul în întuneric. Fundalul pălea și el și totul se dizolva într-un întuneric blând. Dar la o privire atentă se observa o lucire roșiatică stinsă care nu venea de la lumina lămpii cu petrol lampant, ci de la jarul cărbunilor de pe jos. La geamuri, aerul rece sculpta deja frumoase flori de gheață cu ajutorul aburului cald și umed din încăpere.

– Ți-e frică să nu cadă stelele? întrebă Ye blând.

Feng râse și scutură din cap:

– De ce să-mi fie frică? Sunt atât de mici.

Ye nu-i răspunse ca o astrofiziciană ce era, îi spuse doar:

– Sunt foarte, foarte departe. Nu pot să cadă.

Feng fu mulțumită de răspuns și se întoarce la lucrul ei de mână. Dar Ye își pierduse liniștea. Puse cartea jos și se lăsă pe suprafața caldă a patului *kang*, închizându-și ochii. În mintea ei, restul universului din jurul colibei lor minuscule dispăru, tot așa cum lampa cu gaz ascundea cele mai multe părți din încăpere. Apoi înlocui universul adevărat cu universul din inima lui Feng. Cerul nopții era un dom negru care era exact atât de mare cât să cuprindă întreaga lume. Pe suprafața domului erau incrustate nenumărate stele care străluceau cu o lumină argintie, cristalină și niciuna dintre ele nu era mai mare decât oglinda de pe masa veche de lemn de lângă pat. Lumea era plată și se întindea până foarte departe în fiecare direcție, dar până la urmă exista o margine unde se întâlnea cu cerul. Suprafața plană era acoperită de lanțuri muntoase ca Munții Marele Hingan și de păduri pline de sate minuscule cum era Qijiaturun... Acest univers ca o cutie de jucării o liniștea și treptat universul trecu din imaginația în visele ei.

În sătucul de munte din inima Munților Marele Hingan, ceva se topise până la urmă în inima lui Ye Wenjie. În tundra înghețată a sufletului ei apărură un lac microscopic cu apă limpede din gheață topită.

Ye se întoarce până la urmă la Baza Coasta Roșie cu Yang Dong. Trecură încă doi ani, împărțiți între anxietate și pace. Ye primi apoi o notificare: Atât ea, cât și tatăl ei fuseseră reabilitați din punct de vedere politic. Nu mult după aceea, sosi pentru ea o scrisoare de la Tsinghua în care se spunea că se poate întoarce să predea oricând dorește. Împreună cu scrisoarea veni și o sumă de bani: despăgubirea datorată de universitate după reabilitarea tatălui ei. De acum încolo, la ședințele de la bază, șefii i se puteau adresa cu apelativul „tovarășă“.

Ye reacționează cu calm la toate aceste schimbări, fără să arate semne de entuziasm sau exaltare. Nu o interesa lumea de afară, dorea doar să rămână la Baza Coasta Roșie, în liniște și departe de tot și toate. Însă de dragul educației lui Yang Dong, părăsi până

la urmă baza unde crezuse odată că va rămâne pentru tot restul vieții și se întoarse la facultatea sa.

La întoarcerea din munți, Ye simți că peste tot venise primăvara. Iarna cea rece a Revoluției Culturale se încheiase și totul revenea la viață. Dar, chiar dacă calamitatea tocmai se încheiase, totul era în ruine și nenumărați bărbați și femei își lingeau rănilor, iar zorii noii vieți erau deja vizibili. Studenții sosiră în campusuri cu propriii lor copii, librăriile vândură toate cărțile de literatură celebre, inovația tehnică deveni o preocupare centrală în fabrici și cercetarea științifică se bucura din nou de o aureolă sacră. Știința și tehnologia erau singurele chei pentru a deschide ușile spre viitor, iar oamenii se apropiau de știință cu încrederea și sinceritatea elevilor din cursul primar. Deși eforturile lor erau pline de naivitate, erau și realiste. La prima Conferință Națională Științifică, Guo Moruo, Președintele Academiei Chineze de Științe declară că sosie primăvara pentru știință.

Să se fi terminat nebunia? Se întorceau oare știința și raționalitatea? Asta se tot întreba Ye într-una.

Până în ziua când Ye părăsise Baza Coasta Roșie, nu mai primise nicio comunicare de la Trisolaris. Știa că va trebui să aștepte cel puțin opt ani până să audă răspunsul acelei lumi la mesajul ei și, odată plecată de la bază, nu mai avea cum să primească răspunsuri extraterestre.

Fusese un lucru atât de important și totuși îl făcuse singură. Asta îi dădea un sentiment de irealitate. Cu trecerea timpului, acest sentiment se amplifică. Ce se întâmplase începea să semene tot mai mult cu o iluzie, cu un vis. Oare Soarele chiar putea să amplifice semnalele radio?! Chiar folosisese Soarele ca pe o antenă pentru a trimite un mesaj despre civilizația umană în Univers? Primise cu adevărat un mesaj dinspre stele? Și dimineața aceea colorată în sângeriu, când trădase întreaga rasă umană, chiar fusese cu adevărat? Și crimele acelea...

Ye încercă să se cufunde în muncă pentru a uita trecutul – și aproape că reuși. Un soi de instinct straniu de autoprotecție o împiedica să-și amintească trecutul și o făcea să nu se mai gândească

la comunicarea pe care o avusese odată cu o altă civilizație. Viața ei trecea în felul acesta, zi după zi, în completă liniște.

După ce se întorsese de câțva timp la Tsinghua, o luă pe Dong s-o vadă pe mama ei, Shao Lin. După moartea soțului ei, Shao își revenise repede din căderea ei nervoasă și continuase să caute modalități de a supraviețui în fisurile invizibile ale țesăturii politice. Încercările ei de a se adapta curentelor politice și de a striga sloganele potrivite începeau în cele din urmă să-și dovedească utilitatea și mai târziu, în timpul fazei „Reveniți în sala de curs, continuați Revoluția” s-a apucat de predat¹.

Dar apoi Shao a făcut ceva care i-a surprins pe toți. S-a căsătorit cu un cadru înalt persecutat din Ministerul Educației. În același timp, cadrul continua să trăiască într-un „grajd de vaci” pentru reformarea prin muncă². A reprezentat doar o etapă a planului pe termen lung al lui Shao. Știa că haosul din societate nu putea dura prea mult timp. Rebelii tineri care atacaseră tot ce vedeau în fața ochilor nu aveau experiența necesară conducerii unei țări. Mai devreme sau mai târziu, cadrele vechi persecutate și marginalizate vor prelua din nou puterea.

Și câștigă acest pariu. Chiar înainte de sfârșitul Revoluției Culturale, soțul ei fusese renumit, parțial, în vechiul său post. După a treia plenară a celui de-al 11-lea Comitet Central al

---

¹ În timpul fazei inițiale a Revoluției Culturale, cursurile primare, gimnaziale, liceale sau universitare luau sfârșit treptat în timp ce studenții mai mari deveneau gârzi roșii. Haosul rezultat a provocat, în cele din urmă, hotărârea conducătorilor din Beijing, în anul 1967, de a le cere elevilor să se reîntoarcă în clase și să continue Revoluția într-o manieră mai ușor de controlat (n. tr. Ken Liu).

² Grajdurile de vaci erau locuri alese de unități de lucru (fabrici, școli, orașe etc.) din timpul fazelor incipiente ale Revoluției Culturale unde erau deținuți contrarevoluționarii *Monștri și Demoni* (conducătorii reacționari din lumea academică, extremiștii de dreapta, cele Cinci Categorie Negre etc.) la locul de muncă (n. tr. Ken Liu).

PCC^{1,2} a fost promovat până la rangul de ministru adjunct. În baza acestui dosar, Shao Lin își începu și ea ascensiunea rapidă în timp ce intelectualii erau din nou în grațiile conducerii. După ce a devenit membru al Academiei Chineze de Științe, și-a părăsit, cu înțelepciune, vechea universitate unde predă și a fost promovată la rangul de vicepreședinte al unei alte universități celebre.

Mama pe care Ye o vedea acum era modelul perfect al femeii educate care știa cum să se descurce singură. Nu puteai observa nicio urmă palidă a persecuției prin care trecuse. Le primi bucură pe Ye și pe Dong, se interesă despre viața lui Ye din toți anii care trecuseră, exclamă că Dong era atât de drăguță și deșteaptă și-i ceru atent bucătarului să-i pregătească felurile de mâncare preferate ale lui Ye – totul fu executat cu mare artă, îndemânare și cu nivelul de grijă corespunzător. Dar Ye putea detecta clar zidul invizibil dintre mama ei și ea. Evitaseră amândouă subiectele sensibile și nu-l menționaseră niciodată pe tatăl lui Ye.

După cină, Shao Lin și soțul ei le însoțiră puțin pe Ye și pe Dong și își luară rămas-bun. Apoi Shao Lin se întoarse prima în casă, iar ministrul adjunct îi ceru lui Ye să-l asculte. Într-o clipită zâmbetul cald al ministrului adjunct se stinse și îngheță, de parcă-și trăsesese nerăbdător o mască de pe față.

– Ne-ar bucura mult să mai vii în vizită, dumneata și copilul, cu o singură condiție: nu încerca să aduci vorba despre datoriile din trecut. Mama ta nu a fost de vină pentru moartea tatălui tău. A fost și ea o victimă. Tatăl tău s-a agățat de propriile sale convingeri într-un fel absolut nesănătos și a apucat-o pe un drum fără ieșire. Și-a abandonat responsabilitatea față de familia sa și v-a făcut pe amândouă să suferiți.

---

¹ Partidul Comunist din China (n. tr.).

² Această plenară a marcat începutul politicii „Reformei și Deschiderii” și este considerată momentul când Deng Xiaoping a devenit conducătorul Chinei (n. tr. Ken Liu).

– Nu ai niciun drept să vorbești despre tatăl meu, spuse Ye mânioasă. E o chestiune ce ne privește doar pe mine și pe mama mea. Nu are nimic de-a face cu dumneata!

– Ai dreptate, spuse soțul lui Shao Lin cu răceală. Nu fac decât să transmit un mesaj din partea mamei tale.

Ye privi partea de sus a clădirii de apartamente rezervate cadrelor de conducere. Shao Lin ridicase un colț de perdea ca să vadă ce se întâmpla. Fără un cuvânt, Ye o ridică pe Dong și plecă. Nu se mai întorsese niciodată.

Ye căută și tot căută informații despre cele patru tinere Gărzi Roșii care îl omorâseră pe tatăl ei și într-un final le dădu de urmă. Toate trei fuseseră trimise la țară¹ și se întorseseră, și toate erau somere. După ce Ye obținuse adresele lor, le scrisese câte o scrisoare scurtă fiecareia, cerându-le să se întâlnească pe terenul de sport unde murise tatăl ei. Doar ca să vorbească.

Ye nu avea niciun chef să se răzbune. Pe când era la Baza Coasta Roșie, în dimineața aceea când Soarele tocmai răsărise, se răzbunase deja pe întreaga rasă umană – inclusiv pe aceste Gărzi Roșii. Dar dorea să le audă pe aceste criminale căindu-se și voia să descopere măcar o fărâmă de umanitate în sufletul lor acum.

În după amiaza aceea, după ore, Ye le așteptase pe terenul de sport. Nu-și făcea mari speranțe și era aproape sigură că nu vor veni. Dar la ora fixată, cele trei Gărzi Roșii sosiră.

Ye le recunoscuse de la distanță fiindcă erau toate îmbrăcate în aceleași uniforme militare kaki care nu mai erau la modă acum. Când se apropiară, își dădu seama că uniforme erau probabil chiar cele pe care le purtasera în momentul ședinței de luptă de clasă.

---

¹ În ultimii ani ai Revoluției Culturale, tinerii de familie bună, educați au fost trimiși în satele sărace de munte ca să trăiască printre țărani și să deprindă cunoștințe de la ei. Mulți dintre așa-ziișii Tineri ruralizați erau foste Gărzi Roșii și unii comentatori credeau că politica fusese instituită de președintele Mao pentru a se debarasa de rebelii care scăpasera de sub control în orașe și pentru restabilirea ordinii (n. tr. Ken Liu).

Hainele fuseseră spălate până când culoarea pălise și fuseseră, din câte se vedea, peticite. În afara uniformelor pe care le purtau, aceste trei femei ajunse la vârsta de treizeci de ani nu mai semănau cu cele trei Gărzi Roșii care păreau atât de viteze în ziua aceea. Nu-și pierduseră doar tinerețea. Mai pierduseră și altceva.

Prima impresie a lui Ye a fost că, deși cele trei păreau odinioară zămislite după același calapod, acum erau foarte diferite una de cealaltă. Una devenise foarte subțire și mică de înălțime și uniforma îi era largă acum. Deja își arăta vârsta, avea spatele încovoiat și părul ei avea o nuanță gălbejită. Alta devenise solidă, iar haina de la uniforma pe care o purta nici nu mai putea fi încheiată. Părul îi era dezordonat și fața întunecată, de parcă greutatea vieții i-ar fi șters orice urmă de rafinament feminin, lăsând în urmă doar un soi de amorțeală necioplită. A treia femeie mai avea ceva din aspectul ei din tinerețe, dar una dintre mânecile hainei era acum goală și flutura în vânt când pășea.

Cele trei Gărzi Roșii se opriră în fața ei într-un șir – în ziua aceea stătuseră exact la fel în fața lui Ye Zhetai – încercând să-și recapete demnitatea uitată de-a pururi. Dar energia spirituală demonică ce le propulsase odată se pierduse. Chipul femeii slăbuțe avea ceva din capul unui șoricel. Chipul femeii solide exprima doar apatie. Femeia cu un singur braț privea în sus spre cer.

– Credeai că nu o să avem curaj să venim? Întrebă femeia cea solidă pe un ton care se dorea provocator.

– Cred că trebuia să ne întâlnim. Trebuie să ne eliberăm cumva de trecut, spuse Ye.

– Trecutul s-a încheiat. Ar trebui să știi asta. Glasul femeii slăbuțe era ascuțit, de parcă i-ar fi fost mereu frică de ceva.

– Mă refeream la o eliberare spirituală.

– Atunci vrei să ne auzi cum ne căim? Întrebă femeia cea solidă.

– Și atunci cine se va căi în fața noastră? Întrebă femeia cu un singur braț.

Femeia solidă spuse:

– Dintre noi patru, trei au semnat afișul cu caractere mari de la liceu privitor la Tsinghua. Turneele Revoluționare, marile adunări

din Piața Tiananmen, Războaiele Civile ale Gărzilor Roșii, Primul Sediul Roșu, Al Doilea Sediul Roșu, al Treilea Sediul Roșu, Comitetul de Acțiune Comună, Pichetele Occidentale, Pichetele Orientale, Comuna Universității Noul Pekin, Echipa de Luptă Steagul Roșu, Răsăritul e Roșu – am parcurs fiecare etapă importantă din istoria Gărzilor Roșii de la nașterea și până la moartea lor.

Femeia cu un singur braț reluă firul discuției:

– În timpul Războiului de 100 de Zile de la Tsinghua¹, două dintre noi făceau parte din Corpul Muntelui Jinggang și celelalte două făceau parte din Facțiunea 14 Aprilie. Am luat o grenadă în mână și am atacat iute un tanc artizanal al Facțiunii Muntele Jinggang. Brațul mi-a fost zdrobit de șenilele tancului. Sângele, mușchii și oasele mele au fost măcinate și amestecate în noroi. Pe atunci aveam doar cincisprezece ani.

– Apoi am fost trimise în sălbăcie. Două dintre noi la Shaanxi și celelalte două la Henan, în cele mai izolate și sărace locuri. Când am ajuns acolo prima oară, eram încă idealiste, dar asta nu a durat mult. După o zi de muncă în câmp, eram atât de obosite că nu mai puteam nici să ne spălăm hainele. Locuiam în colibe acoperite cu paie prin care picura apa de ploaie și auzeam lupii urlând în timpul nopții și încet-încet ne trezeam din visurile noastre. Eram uitate în satele acelea de la capătul lumii și nimănui nu-i păsa de noi.

Femeia cu un singur braț se uita la podea buimăcită.

– Uneori, pe un drum de pe dealurile pustii, întâlneam o altă Gardă Roșie, vreun tovarăș sau vreun dușman de pe vremea acestor războaie ale Gărzilor Roșii. Ne uitam unul la celălalt: purtam

---

¹ Războiul de 100 de Zile de la Universitatea Tsinghua a fost unul dintre cele mai violente războaie ale Gărzilor Roșii în timpul Revoluției Culturale. Dus între două facțiuni de Gărzi Roșii, a durat din 23 aprilie până în 27 iulie 1968. Luptă corp la corp, puști, grenade, mine, tunuri etc., au fost folosite toate. În final, au murit optsprezece oameni, mai mult de 1 100 au fost răniți și mai mult de treizeci au fost scoși din luptă definitiv (n. tr. Ken Liu).

aceleași haine zdrențuite și eram pline de același bălegar din cap până-n picioare. N-aveam ce să ne spunem.

Femeia solidă o privi lung pe Ye:

– Tang Hingjing a fost fata care i-a dat lovitura fatală cu cureaua. S-a înecat în Fluviul Galben. A fost o inundație care a dus departe cele câteva oi ale echipei de producție. Așa că secretarul de partid i-a chemat pe studenții trimiși de la centru: „Tineri revoluționari! A sosit momentul să vă puneți curajul la încercare!“ Așa se face că Hongjing și trei alte studente s-au aruncat în râu să salveze oile. Era pe la începutul primăverii și suprafața apei mai avea un strat subțire de gheață. Au murit toate patru și nimeni nu a știut dacă au murit de frig sau dacă s-au înecat. Când le-am văzut trupurile.... am... am... la dracu'... nu mai pot vorbi despre asta.

Își acoperi ochii și scânci.

Femeia slăbuță ofta și avea și ea ochii în lacrimi.

– Apoi, mai târziu, ne-am întors în oraș. Și ce dacă ne-am întors? Nu mai aveam nimic. Tinerii ruralizați care se întorseseră nu duceau vieți prea frumoase. Nu am putut găsi nici cele mai proaste slujbe. Fără slujbe, fără bani, fără viitor. Nu avem nimic.

Ye nu avu ce să comenteze.

Femeia cu un singur braț spuse:

– Era un film recent intitulat *Arțarul*. Nu știu dacă l-ați văzut. La sfârșit, un adult și un copil stau în fața unui mormânt al unei Gărzi Roșii care murise în timpul războaielor civile ale facțiunilor. Copilul îl întreabă pe adult: Sunt eroi? Adultul îi răspunde că nu sunt eroi. Sunt dușmani? Adultul îi răspunde că nu sunt dușmani. Atunci copilul întreabă: Dar ce sunt, atunci? Și adultul îi răspunde: Istorie.

– Ai auzit? spuse femeia solidă agitând un braț în fața lui Ye. Istorie! Istorie! Acum sunt timpuri noi. Cine-și va mai aminti de noi? Cine se va mai gândi la noi, în afară de tine? Vor uita cu toții absolut totul!

Cele trei Gărzi Roșii plecară, lăsând-o singură pe Ye pe terenul de sport. Cu mai mult de doisprezece ani în urmă, în după-amiaza

aceea ploioasă, stătuse tot aici, privindu-și tatăl mort. Ultima remarcă a Gărzii Roșii îi suna la nesfârșit în minte...

Soarele care apunea aruncă o umbră lungă în forma siluetei zvelte a lui Ye. În inima ei, micuța geană de speranță pentru societatea care începuse să se nască se evaporă ca o picătură de rouă la soare. Iar mica rămășiță de îndoială pe care o mai avea în legătură cu actul ei suprem de trădare dispăru fără urmă.

Își găsisese idealul de nezdruncinat: să aducă o civilizație superioară din Univers în lumea oamenilor.

EVANS

La o jumătate de an de la întoarcerea ei la Tsinghua, Ye se apucă de un proiect important: crearea unui observator radioastronomic mare. Împreună cu grupul operativ au călătorit prin toată țara pentru a găsi cel mai bun loc pentru observator. Considerațiile inițiale au fost, pur și simplu, tehnice. Spre deosebire de astronomia tradițională, radioastronomia nu avea atâtea pretenții în legătură cu calitatea sau interferențele atmosferice, și necesita doar condiții minimale de interferență magnetică. Călătoriră în multe locuri și, în cele din urmă, aleseră spațiul cu cel mai curat mediu electromagnetic: o zonă de dealuri izolată din Nord-Vest.

Dealurile de loess nu erau acoperite decât de o vegetație rară. Crăpăturile de eroziune făceau ca versanții dealurilor să pară niște chipuri îmbătrânite și pline de riduri. După alegerea câtorva locuri posibile, grupul operativ rămase un timp scurt într-un sat, unde majoritatea locuitorilor încă trăiau în grote-sălaș tradiționale. Conducătorul echipei de producție din sat își dădu seama că Ye era o persoană educată și o întrebă dacă știa limbi străine. Ea îl întrebă la ce limbă străină se referă și el îi răspunse că nu știe. Dacă vorbea vreo limbă străină putea trimite pe cineva sus

pe deal să-l cheme pe Bethune, deoarece echipa de producție avea nevoie să discute ceva cu el.¹

– Bethune? Întrebă Ye mirată.

– Nu cunoaștem numele adevărat al străinului așa că-l strigăm așa.

– E doctor?

– Nu. Plantează copaci pe dealuri. Îi plantează deja de trei ani de zile.

– Plantează copaci? De ce?

– Spune că sunt pentru păsări. Pentru o specie de păsări care e aproape pe cale de dispariție.

Ye și colegii ei fură curioși și-i cerură șefului echipei de producție să-i conducă pentru o vizită. Urmără poteca până ajunseră pe culmea unui delușor. Șeful echipei le arată un loc – Ye simți că strălucește în fața ochilor ei – printre dealurile sterpe de loess. Era un versant acoperit de păduri verzi, de parcă pânza veche și îngălbenită a peisajului fusese binecuvântată din greșeală cu o tușă de vopsea verde.

Ye și ceilalți îl văzură pe străin. În afară de părul lui blond și de ochii verzi, de blugii ponosiți și de haină – care-i amintea de un cowboy – nu arăta prea diferit de țăranii din partea locului care trudiseră din greu întreaga viață. Chiar și pielea avea acum aceeași nuanță întunecată din cauza luminii soarelui. Nu fu prea impresionat de vizitatori. Se prezentă cu numele de Mike Evans, fără să menționeze naționalitatea, dar engleza lui avea un accent american evident. Trăia într-o colibă din chirpici formată din două încăperi care era plină de unelte pentru plantarea copacilor: sape, lopeți, ferăstraie pentru tăierea crengilor etc., toate făcute pe plan local și foarte primitive. Praful care umplea ținuturile din

---

¹ Norman Bethune (1890–1939) a fost un chirurg canadian care li s-a alăturat comuniștilor chinezi în lupta lor împotriva forței invadatoare japoneze din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Numărându-se printre puținii occidentali care le-au arătat prietenie comuniștilor chinezi, Bethune a devenit un erou cunoscut adulților și copiilor deopotrivă (n. tr. Ken Liu).

Nord-Vest se așezase într-un strat subțire pe patul lui simplu, nefinisat și peste obiectele din bucătărie. Pe pat era un teanc de cărți și majoritatea erau despre biologie. Ye observă un exemplar din *Animal Liberation* de Peter Singer. Singurul semn de modernitate era un mic aparat de radio. Bateriile de tip AA ruginiseră și aparatul era conectat la o baterie externă de tip D. Mai era acolo și un telescop.

Evans se scuză că nu le poate oferi nimic de băut. Nu mai avea cafea de multă vreme. Avea apă, dar nu avea decât o singură cană.

– Pot să vă întreb ce faceți de fapt aici? întrebă unul dintre colegii lui Ye.

– Vreau să fiu un salvator.

– Vreți să salvați... localnicii? Aveți dreptate, condițiile ecologice de aici...

– De ce sunteți așa cu toții? Evans deveni brusc furios. De ce trebuie cineva să salveze oameni ca să fie un salvator? De ce salvarea altor specii este considerată insignifiantă? Cine le-a conferit oamenilor un rang atât de înalt? Nu, oamenii nu au nevoie de salvatori. De fapt, ei trăiesc deja cu mult mai bine decât merită.

– Am auzit că încercați să salvați o specie de pasăre.

– Da, o rândunică. Este o subspecie a rândunicii cafenii din Nord-Vest. Numele latin este foarte lung așa că nu o să vă plictisesc cu el. În fiecare primăvară, ele urmează căi migratoare prestabilite străvechi ca să se întoarcă în Sud. Aici doar fac cuiburi, dar cum pădurile dispar an după an, nu mai găsesc copaci în care să se așeze. Când le-am descoperit, specia avea mai puțin de zece mii de exemplare. Dacă această tendință se menține în următorii cinci ani, specia va dispărea. Copacii pe care i-am plantat asigură un habitat pentru câteva dintre ele și populația crește din nou. Sigur, trebuie să plantez și mai mulți copaci și să extind acest Eden.

Evans le permise lui Ye și celorlalți să se uite prin telescop. Cu ajutorul lui, văzură până la urmă câteva păsări mici negre care tâșneau de prin copaci.

- Nu sunt prea drăguțe, nu? Sigur că nu se strâng cozi uriașe să le vadă ca la urșii panda. Pe planeta asta, în fiecare zi, câte o specie care nu atrage atenția oamenilor dispare cu desăvârșire.

- Ați plantat singur toți copacii ăștia?

- Pe cei mai mulți. La început am angajat câțiva localnici să mă ajute, dar nu peste mult timp am terminat banii. Puietul, irigația, toate astea costă destul de mult - dar știți ceva? Tatăl meu e miliardar. Este președintele unei companii internaționale de petrol, dar nu vrea să-mi mai dea bani și nici eu nu mai vreau să folosesc banii lui.

Acum că Evans își deschisese sufletul, părea că vrea să-și verse tot oful:

- Când aveam vreo doisprezece ani, un petrolier al companiei tatălui meu, de treizeci de mii de tone capacitate, a eșuat lângă coasta Atlanticului. Mai mult de douăzeci de mii de tone de țiței s-au vărsat în apa oceanului. Pe vremea aceea, familia mea era la o pensiune de vacanță costieră nu departe de locul accidentului. După ce tatăl meu a auzit vestea, primul lucru la care s-a gândit a fost cum să evite responsabilitatea și să minimizeze distrugerea imaginii companiei. În după-amiaza aceea m-am dus să văd cum arăta coasta aceea de iad. Marea era neagră și valurile, sub pelicula groasă și lipicioasă de petrol, erau line și istovite. Plaja era și ea acoperită de un strat negru de țiței. Împreună cu câțiva voluntari căutam pe plajă păsări care supraviețuiseră. Se luptau cu petrolul lipicios și păreau niște statui negre de asphalt și doar ochii demonstrau că mai erau încă vii. Ochii aceia care ne priveau din stratul gros de petrol mă urmăresc și astăzi. Am înmuiat păsările în detergent, încercând să eliminăm petrolul care se lipise de trupurile lor. Dar era extrem de greu: petrolul le intrase în pene și dacă frecai prea tare penele ieșeau cu tot cu petrol... Până seara, majoritatea păsărilor au murit. În timp ce stăteam pe plaja neagră, epuizat și plin de petrol, m-am uitat lung la soarele care apunea peste o mare neagră și m-am simțit de parcă trăiam sfârșitul lumii. Tatăl meu veni din spate, fără să-l aud. Mă întrebă dacă-mi aduceam aminte de micul schelet de dinozaur. Sigur că mi-l aminteam.

Scheletul aproape întreg fusese descoperit în timpul unei misiuni de explorare petrolieră și tatăl meu cheltuisese o sumă uriașă să-l cumpere și să-l instaleze pe proprietatea unde se afla conacul bunicului meu. Apoi tatăl meu spuse: „Mike, ți-am spus câți dinozauri au pierit. Un asteroid s-a prăbușit pe Terra. Lumea s-a transformat mai întâi într-o mare de foc și apoi s-a scufundat într-o perioadă lungă de întuneric și frig... Într-o noapte, te-ai trezit dintr-un coșmar și mi-ai spus că ai visat că te aflai în perioada aceea îngrozitoare. Aș vrea să-ți spun acum ce doream să-ți spun atunci: dacă ai fi trăit cu adevărat în perioada cretacică, ai fi fost norocos. Perioada în care trăim noi acum este mult mai îngrozitoare. În acest moment speciile de pe Terra dispar mult mai repede decât în perioada Cretacicului târziu. Acum este vremea extincțiilor de masă! Așa că, dragă copile, ceea ce vezi acum nu e nimic. Este doar o picătură dintr-un episod insignifiant dintr-un proces mult mai vast. Putem trăi fără păsări de mare, dar nu putem trăi fără petrol. Poți să-ți imaginezi viața fără petrol? La ultima ta zi de naștere ți-am dăruit Ferrari-ul acela minunat și ți-am promis că poți să-l conduci după ce împlinești cincisprezece ani. Dar fără petrol, nu ar fi decât o grămadă de metal nefolositor și nu ai putea s-o conduci niciodată. Acum, dacă vrei să mergi în vizită la bunicul tău, poți să te duci cu avionul meu personal și poți chiar să traversezi și oceanul în douăsprezece ore... Dar fără petrol, ar trebui să te chinuiești într-o barcă timp de o săptămână... Astea sunt regulile jocului în civilizație. Prioritatea noastră este să garantăm existența rasei umane și a vieții ei confortabile. Restul este secundar.” Tatăl meu își făcea mari speranțe cu mine, dar în cele din urmă nu a ieșit cum și-a dorit. În zilele care au urmat, ochii păsărilor acelora înecate în petrol m-au obsedat și mi-au modelat viața. Când am împlinit treisprezece ani, tatăl meu m-a întrebat ce doream să fac când mă voi fi mare. I-am spus că vreau să mă fac salvator. Visul meu nu era chiar atât de mareț. Doream doar să salvez o specie pe cale de dispariție. Putea să fie o pasăre nu prea drăguță, un fluture cenușiu sau un gândac pe care nimeni nu-l observă. Mai târziu, am studiat biologia și am devenit un specialist în păsări și insecte. Așa

cum văd eu lucrurile, am un ideal folositor. Salvarea unei specii de păsări sau insecte nu este diferită de salvarea umanității. Principiul că toate existențele sunt egale stă la baza comunismului pan-specii.

– Cum? Ye nu fu sigură că aude bine ultimul termen.

– Comunismul Pan-specii. Este o ideologie pe care am inventat-o. Sau poți să-i spui o credință. Ideea de bază este că toate speciile de pe Terra au fost create egale.

– Este un ideal nepractic. Recoltele noastre sunt și ele specii vii. Cât timp vrem ca specia umană să supraviețuiască, acest soi de egalitate este imposibil.

– În trecutul îndepărtat, proprietarii de sclavi trebuie să se fi gândit și ei așa la sclavii lor. Nu uitați tehnologia. Va veni o zi când umanitatea va începe să-și fabrice singură hrana. Și cu mult timp înainte de asta ar trebui să stabilim regulile de bază ideologice și teoretice. Pentru că Comunismul Pan-specii este o continuare naturală a Declarației Universale a Drepturilor Omului. Revoluția Franceză a fost acum două sute de ani și nu am făcut nici măcar pasul acesta. Putem vedea ipocrizia și egoismul rasei umane.

– Cât timp ai de gând să rămâi aici?

– Nu știu. Ca salvator sunt pregătit să-mi dedic întreaga viață acestei sarcini. E un simțământ frumos și plăcut. Sigur, nu mă aștept să-l înțelegeți.

Evans păru acum să-și piardă interesul. Spuse că trebuie să plece pentru că are de lucru, așa că luă o lopată și un ferăstrău și plecă. Când își luă la revedere, o privi din nou pe Ye, de parcă văzuse ceva neobișnuit la ea.

– Un om nobil, un om pur, un om care s-a eliberat de vulgaritate.

Pe drumul de întoarcere, unul dintre colegii lui Ye recită din eseul președintelui Mao: „Amintiri despre Bethune“. Oftă. Există cu adevărat oameni care pot trăi așa.

Și ceilalți își exprimă admirația și sentimentele lor amestecate. Ye păru să-și vorbească doar sieși când spuse:

– Dacă ar fi mai mulți ca el, doar puțin mai mulți, lucrurile ar fi cu totul altfel.

Sigur, nimeni nu înțelese ce a vrut să spună, de fapt.

Șeful grupului operativ întoarse conversația la tematica de lucru:

– Nu cred că acest loc va funcționa. Superiorii noștri nu-l vor aproba.

– De ce nu? Dintre toate, locul acesta are cel mai bun mediu electromagnetic.

– Da, dar ce ne facem cu mediul uman? Tovarăși, nu vă concentrați atenția doar asupra părții tehnice. Uitați-vă ce săraci sunt oamenii aceștia. Dacă construim observatorul aici, se vor naște probleme între observator și localnici. Parcă-i văd pe țărani cum se gândesc la observator ca la o halcă succulentă de carne din care pot mușca câte o bucățică.

Locul nu fu aprobat și motivul a fost chiar cel menționat de șeful grupului operativ.

Trei ani trecură fără ca Ye să mai audă ceva despre Evans.

Dar într-o primăvară, Ye primi o carte poștală de la Evans cu un singur rând:

„Vino aici. Spune-mi cum să continui.“

Ye se urcă în tren și călători o zi și o noapte, apoi se urcă într-un autobuz și merse ore întregi până când sosi în satul cuibărit printre colinele izolate din Nord-Vest.

Imediat ce se urcă pe delușorul acela, văzu din nou pădurea. Dimensiunea pădurii era aceeași cu cea pe care o văzuse cu trei ani în urmă, dar fiindcă copacii crescuseră, pădurea părea mult mai densă. Ye observă că pădurea fusese mult mai mare, dar părțile ei mai noi fuseseră tăiate.

Tăiatul era în toi. Copacii cădeau în toate direcțiile. Întreaga pădure părea o frunză de dud devorată de viermii de mătase din toate părțile ei. În ritmul acesta avea să dispară repede. Muncitorii care tăiau copacii veniseră din două sate din apropiere. Înarmați cu topoare și cu ferăstraie tăiau copacii abia dezvoltați, unul câte unul și apoi îi trăgeau jos de pe deal cu tractoare și cu căruțe trase de boi. Erau mulți tăietori de lemne și certurile izbucneau frecvent.

Căderea fiecărui copac nou nu producea niciun sunet și nu se auzea zgomotul puternic al drujbelor, dar scena atât de familiară o făcu pe Ye să simtă un junghi în piept.

Cineva o chemă pe nume – era șeful grupului operativ care devenise acum șeful satului. O recunosc pe Ye. Când îl întreabă de ce tăiau copacii, el îi spuse:

- Această pădure nu este protejată de lege.

- Cum se poate așa ceva? Legea forestieră tocmai a fost promulgată.

- Dar cine i-a dat aprobare lui Bethune să planteze copacii aici? Un străin care vine aici să planteze copaci fără aprobare nu este protejat de nicio lege.

- Nu poți să gândești în felul acesta. A plantat copaci pe dealuri sterpe și nu v-a luat din pământul arabil. Mai ales că atunci când s-a apucat nu ați avut niciun fel de obiecții.

- Așa este. Cei de la conducerea comitatului i-au dat și o diplomă pentru că planta copaci. Sătenii aveau planificat să taie copacii în câțiva ani de zile – e bine să aștepti să se îngrășe porcul înainte de tăiere, nu-i așa? Dar oamenii ăia din satul Nange nu mai pot aștepta și dacă sătenii mei nu se alătură, noi nu vom primi nimic.

- Trebuie să vă opriți imediat. Mă voi duce la guvern să raportez!

- Nu este cazul. Șeful satului își aprinse o țigaretă și arătă spre un camion din depărtare care încărca copacii: Vezi camionul acela? Este de la Biroul Forestier al secretarului adjunct de comitat. Și mai sunt aici și oameni de la secția de poliție. Au cărat mai mulți copaci decât oricine! Ți-am spus, copacii ăștia nu au niciun statut și nu sunt protejați. N-o să găsești pe nimeni căruia să-i pese. Și, apropo, tovarășă, nu ești cumva profesoară universitară? Ce ai de-a face cu toată tărașenia asta?

Coliba de chirpici arăta la fel, dar Evans nu mai era în ea. Ye îl găsi în pădure, cu un topor în mână curățând pomii de uscături. Se vedea că se ocupase de munca asta de mai mult timp fiindcă părea epuizat.

- Nu-mi pasă că nu mai are niciun rost. Nu mă pot opri. Dacă mă opresc o să cad lat, spuse Evans tăind o ramură strâmbă cu o mișcare pricepută.

- Hai să mergem împreună la guvernul comitatului. Dacă ei nu fac nimic, ne vom duce la guvernul provinciei. Cineva trebuie să-i oprească, spuse Ye privindu-l pe Evans, îngrijorată.

Evans se opri și o privi pe Ye surprins. Lumina soarelui care apunea trecea printre copaci și-i făcu ochii să lucească:

- Ye, tu chiar crezi că fac toate astea pentru pădurea asta? zise el și râse, scuturând din cap, apoi lăsă toporul să cadă. Se așeză pe jos, cu spatele rezemat de un copac. Dacă vreau să-i opresc, e foarte ușor. Tocmai m-am întors din America. Tatăl meu a murit acum două luni și am moștenit mai toți banii lui. Fratele meu și sora mea au primit fiecare câte cinci milioane. Nu m-am așteptat deloc. Probabil că în inima lui, mă respecta încă. Sau poate îmi respecta idealurile. Fără activele imobile, știi câți bani am la dispoziție? Aproape 4,5 miliarde de dolari. Pot să le cer să se oprească imediat și să planteze mai mulți copaci. Pot să fac toate aceste coline de loess de aici și până la orizont să se acopere de păduri care cresc rapid, dar ce rost are?

- Tot ce vezi în fața ta este rezultatul sărăciei. Dar oare în țările bogate cum stau de fapt lucrurile? Își protejează propriile medii înconjurătoare, dar pe urmă își mută industriile poluatoare puternic în țările mai sărace. Probabil știi că guvernul american tocmai a refuzat să semneze Protocolul de la Kyoto... Întreaga rasă umană este la fel. Câtă vreme civilizația continuă să se dezvolte, rândunelele pe care doresc să le salvez și toate celelalte rândunele vor dispărea. E doar o chestiune de timp.

Ye se așeză pe jos în tăcere privind razele de lumină aruncate de soarele care apunea printre copaci și ascultând zgomotul tăietorilor de lemne. Gândurile ei se întoarseră cu douăzeci de ani în trecut, la pădurile din Munții Marele Hingan. Avusese acolo o discuție similară cu un alt bărbat.

- Știi de ce am venit aici? continuă Evans. Semințele Comunismului Pan-specii au răsărit de mult timp în Orientul Antic.

– Te gândești la budism?

– Da. În centrul creștinismului se află Omul. Deși toate speciile au fost puse în Arca lui Noe, alte specii nu au primit nicio dată același statut ca oamenii. Dar Budismul se concentrează pe salvarea oricărei forme de viață. Din cauza asta am venit aici în Orient. Dar... este evident acum este la fel peste tot.

– Ce pot să fac acum? Care este scopul vieții mele? Am 4,5 miliarde de dolari și o companie internațională de petrol. Dar la ce îmi e de folos? Oamenii au investit mai mult de 45 de miliarde de dolari în salvarea speciilor în curs de extincție. Și probabil mai mult de 450 de miliarde au fost deja cheltuite cu eforturile de salvare a mediului înconjurător. Dar la ce bun? Civilizația continuă să-și urmeze calea spre distrugerea întregii vieți de pe Terra, cu excepția oamenilor. Patru miliarde și jumătate sunt destui să construiești un portavion, dar chiar dacă am construi o mie de portavioane, ar fi imposibil să punem capăt nebuniei umanității.

– Mike, uite ce am să-ți spun. Civilizația umană nu mai este capabilă să-și îmbunătățească nivelul de trai folosind propria energie.

– Dar oare ce altă sursă de energie mai există în afară de umanitate? Chiar dacă Dumnezeu a existat odată, și El a murit cu mult timp în urmă.

– Da, mai există alte energii.

Soarele apusese și tăietorii de lemne plecaseră. Pădurea și dealurile de loess erau tăcute. Ye îi istorisi acum lui Evans întreaga poveste a Coastei Roșii și a planetei Trisolaris. Evans ascultă în liniște, iar colinele de loess și pădurea din asfințit părură că ascultau și ele. Când Ye termină de istorisit, se ridicase o lună strălucitoare dinspre Est și aruncă umbre pestrițe peste solul pădurii.

Evans spuse:

– Tot nu pot să cred ce mi-ai spus. Este prea fantastic. Dar din fericire, am resursele pentru a primi confirmarea. Dacă ceea ce mi-ai spus este adevărat – îi întinse mâna și-i spuse cuvintele pe care fiecare nou membru al viitoarei organizații OTT trebuie să le spună când se alătură acesteia: Suntem tovarăși.

A DOUA BAZĂ COAȘTA ROȘIE

Mai trecură trei ani. Evans părea să fi dispărut. Ye nu știa dacă lucra undeva prin lume ca să primească confirmarea spuselor ei și nu avea nici cea mai vagă idee cum anume ar fi putut s-o facă. Deși la scara Universului o distanță de patru ani-lumină era o aruncătură de băț, era totuși o distanță inimaginabil de mare pentru viața fragilă. Între izvorul și gura râului care traversa spațiul cosmic, orice conexiune era foarte slabă.

Într-o iarnă, Ye primi o invitație de la o universitate nu prea cunoscută din Europa Occidentală pentru un post de lector străin vreme de o jumătate de an. După ce a aterizat la Heathrow, un tânăr o întâmpină. Nu părăsiră aeroportul, ci se întoarseră pe pista de aterizare. Acolo o conduse la un elicopter.

După ce elicopterul huruia prin aerul cețos de deasupra Angliei, trecutul păru să se întoarcă și Ye simți că are un déjà-vu. Cu mulți ani în urmă, când zburase cu un elicopter, viața ei se transformase. Unde o purta destinul acum?

– Ne îndreptăm spre cea de-a Doua Bază Coasta Roșie.

Elicopterul depăși linia coastei și-și continuă zborul spre inima Atlanticului. După o jumătate de oră, coborî spre un vas uriaș din ocean. Imediat ce văzu vasul, se gândi la Vârful Radar. Abia

acum își dădu seama că forma vârfului părea un vas uriaș. Atlanticul semăna cu o pădure din munții Marele Hingan, dar lucrul care îi amintea cel mai mult de Baza Coasta Roșie era antena parabolică gigant din mijlocul vasului, care semăna cu o vâslă rotundă. Vasul era un petrolier cu capacitate de șaizeci de mii de tone modificat și părea o insulă plutitoare din oțel. Evans construise baza pe un vas: ca să fie mereu în cea mai bună poziție de transmisie și recepție sau pentru că astfel putea fi mai greu detectată. Mai târziu, Ye află că vasul se numea *Zina Judecării de Apoi*.

Se dădu jos din elicopter și auzi un urlet familiar. Era provocat de antena uriașă care tăia felii din vântul care agita apele mării. Sunetul o făcu să retrăiască trecutul. Pe puntea largă de sub antenă erau vreo două mii de oameni, strânși unul lângă altul.

Evans se îndreptă spre ea și-i spuse solemn:

– Folosind frecvența și coordonatele pe care mi le-ai furnizat, am primit un mesaj de pe Trisolaris. Ne-au confirmat tot ce mi-ai spus.

Ye încuviință calm.

– Măreța flotă trisolariană este deja pe drum. Destinația lor este sistemul nostru solar și vor ajunge aici în patru sute cincizeci de ani.

Ye rămase calmă. Nimic nu mai putea s-o surprindă.

Evans arătă spre mulțimea din spatele lui:

– Aceștia sunt primii membri ai Organizației Terra-Trisolaris. Idealul nostru este să invităm civilizația trisolariană să reformeze civilizația umană, pentru a opri nebunia omenească și răul, ca Terra să poată fi din nou o lume armonioasă, prosperă și lipsită de păcate. Din ce în ce mai mulți oameni se identifică cu idealul nostru și organizația noastră crește rapid. Avem membri prin toată lumea.

– Ce pot face? întrebă Ye cu glas blând.

– Vei deveni comandant-șef al Mișcării Terra-Trisolaris. Aceasta este dorința tuturor luptătorilor OTT.

Ye rămase tăcută câteva secunde. Apoi încuviință:

– Îmi voi da toată silința.

Evans ridică pumnul și strigă spre mulțime:

– Eliminați tirania umană!

Însoțiți de sunetul valurilor care se zdrobeau și de șuieratul vântului care se lovea de antenă, luptătorii OTT strigară într-un glas:

– Lumea aparține lui Trisolaris!

Aceea a fost ziua când s-a format oficial Mișcarea Terra-Trisolaris.

MIȘCAREA TERRA-TRISOLARIS

Cel mai surprinzător aspect al Mișcării Terra-Trisolaris era că atâția oameni își pierduseră speranța în civilizația umană, urau și erau gata să-și trădeze propria specie și chiar respectau foarte mult, drept cel mai înalt ideal, ideea eliminării întregii rase umane, inclusiv a lor și a copiilor lor.

OTT a fost numită o organizație a spiritelor nobile. Majoritatea membrilor veneau din rândul elitelor educate și mulți făceau parte din crema sferelor politice și financiare. OTT a încercat o singură dată să se dezvolte și în rândul oamenilor obișnuiți, dar toate eforturile fuseseră sortite eșecului. În ceea ce privește partea întunecată a umanității, oamenii obișnuiți nu aveau capacitatea de înțelegere profundă și inteligentă a celor foarte educați. Și chiar mai important, din cauză că ideile lor nu erau puternic influențate de știința și filozofia modernă, aceștia încă mai simțeau o legătură instinctivă, copleșitoare cu propria specie. Trădarea rasei umane în întregime era de neimaginat pentru ei. Dar elitele intelectuale erau diferite: majoritatea începuseră deja să considere situația dintr-o perspectivă exterioară rasei umane. Civilizația umană dăduse în sfârșit naștere unei forțe puternice de alienare.

Oricât de uimitoare ar fi fost viteza de dezvoltare a OTT, numărul membrilor nu reprezenta întreaga explicație a forței OTT. Deoarece majoritatea membrilor ei aveau un statut social înalt, aceștia dispuneau de multă putere și influență.

În funcția sa de comandant-șef al rebelilor OTT, Ye era doar liderul lor spiritual. Nu participa la detaliile operațiunilor organizației, nu știa cum OTT a devenit o organizație atât de mare și nu era conștientă nici măcar de câți membri avea organizația.

Guvernele lumii nu acordau nicio atenție organizației OTT. Pentru a se dezvolta, OTT avea nevoie să funcționeze aproape clandestin. Știau că vor fi protejați de conservatorismul și lipsa de imaginație a guvernelor. În organismecele acestea, care dispuneau de puterile statelor, nimeni nu lua în serios declarațiile OTT, considerând că erau doar niște extremiști obișnuiți care scuipau o groază de nimicuri. Și datorită statutului social al membrilor organizației guvernele îi tratau mereu pe aceștia cu mare grijă. Doar în momentul când OTT a început să-și creeze propria forță armată pe care au observat-o organele de securitate naționale, și-au dat seama cât de neobișnuite erau toate aceste lucruri. Și doar în cursul ultimilor doi ani începuseră să atace OTT în mod eficient.

Membrii OTT nu aveau toți aceleași opinii. În cadrul organizației existau facțiuni complicate și păreri împărțite. În general existau două mari facțiuni.

Advenștii, care reprezentau curentul cel mai fundamentalist al OTT, îi cuprindeau în mare pe partizanii Comunismului Pan-specii al lui Evans. Renunțaseră complet să mai creadă în natura umană. Această disperare începuse cu extincția în masă a speciilor de pe Terra cauzată de civilizația umană și Evans era un exemplu tipic. Mai târziu, alți Advenști își puseseră ura pentru rasa umană pe seama altor rațiuni care nu se limitau la chestiuni cum ar fi mediul înconjurător sau războaiele. Unii își ridicau ura la niveluri foarte abstracte, filozofice. Spre deosebire de ce s-a crezut despre ei mai târziu, cei mai mulți erau realiști și nu sperau prea multe nici de la civilizația extraterestră pe care o serveau. Trădarea lor se baza doar pe disperare și pe ura față de rasa umană.

Mike Evans le dădu Adventiștilor mottoul: nu știm cum e civilizația extraterestră, dar cunoaștem umanitatea.

Izbăvitorii erau o facțiune care apăruse mult mai târziu după fondarea OTT. Era o organizație de tip religios și membrii ei erau credincioșii unui cult trisolarian.

O civilizație aflată în afara rasei umane îi atrăgea fără îndoială foarte mult pe cei din clasele foarte educate și era ușor pentru aceștia să-și dezvolte multe fantezii frumoase despre o asemenea civilizație. Rasa umană era o rasă naivă și atracția pe care o prezenta o civilizație extraterestră mult mai dezvoltată era aproape irezistibilă. Pentru a face o analogie imperfectă: civilizația umană era ca o persoană tânără, credulă care pășea singură prin deșertul Universului și care aflase de existența unui potențial iubit. Deși tânărul nu-i vedea chipul sau trupul, ideea că cealaltă persoană exista undeva în depărtare crea fantezii plăcute despre iubitul potențial care se răspândeau ca focul din pădure. Treptat, în timp ce fanteziile lor despre civilizația din depărtări deveneau din ce în ce mai elaborate, Izbăvitorii dezvoltaseră și sentimente spirituale față de Civilizația Trisolariană. Alfa Centauri deveni muntele Olimp din spațiu, un loc în care trăiesc zeii și astfel se născu religia trisolariană. Spre deosebire de alte religii umane, credința trisolariană adora ceva care exista cu adevărat. Dar tot spre deosebire de orice alte credințe umane, Domnul se afla în suferință și datoria de a-l mântui cădea pe umerii credincioșilor.

Cea mai importantă cale de răspândire a culturii trisolariene în societate era jocul *Trei Corpuri*. OTT depusese mari eforturi pentru dezvoltarea acestui soft extraordinar. Existau două scopuri inițiale: primul era prozelitismul religiei trisolariene și al doilea era să facă posibilă întinderea tentaculelor OTT dinspre inteligenția cea educată spre straturile sociale inferioare pentru recrutarea mai multor membri tineri ai OTT din rândul clasei de mijloc și a celei inferioare.

Cu ajutorul unui fundal cu elemente din societatea și istoria umană, jocul explica cultura și istoria planetei Trisolaris, evitând astfel să-i alieneze pe începători. Imediat ce un jucător avansa la un anumit nivel și începea să aprecieze civilizația trisolariană,

OTT putea să stabilească contactul, să examineze simpatiile jucătorului și în final să-i recruteze pe cei care treceau testele membrilor OTT. Însă *Trei Corpuri* nu atrase prea mult atenția, deoarece implica multe cunoștințe de context și o gândire profundă și majoritatea jucătorilor tineri nu aveau răbdarea sau îndemânarea descoperirii adevărului șocant de sub pojghița aparent comună. Cei atrași de joc erau mai mult intelectualii.

Cei mai mulți care deveniseră Izbăvitori aflaseră despre civilizația trisolariană cu ajutorul jocului *Trei Corpuri*, așa că acesta putea fi considerat leagănul Izbăvitorilor.

În timp ce Izbăvitorii începuseră să dea dovadă de sentimente religioase față de civilizația trisolariană, ei nu erau atât de extremiști ca Adventiștii în atitudinea lor față de civilizația umană. Idealul lor suprem era salvarea Stăpânului. Pentru a reuși să facă posibilă continuarea existenței Stăpânului, erau gata să sacrifice lumea umană într-o oarecare măsură. Dar cei mai mulți credeau că soluția ideală era să găsească un mod care să-i permită să continue să trăiască în sistemul stelar al planetei Trisolaris și să evite astfel invazia Terrei. În mod naiv își imaginau că prin rezolvarea problemei celor trei corpuri își puteau atinge obiectivul și că pot salva și planeta Trisolaris, și propria planetă. Sigur, acest gând nu era neapărat naiv. Civilizația trisolariană însăși a gândit astfel vreme de eoni de-a rândul. Efortul de rezolvare a problemei celor trei corpuri era ca un fir roșu care traversase sute de cicluri de civilizație trisolariană. Majoritatea Izbăvitorilor cu ceva cunoștințe de matematică și fizică încercaseră să rezolve problema și, chiar după ce aflaseră că nu putea fi rezolvată din punct de vedere matematic, efortul lor nu încetă, fiindcă rezolvarea problemei celor trei corpuri devenise un ritual religios al credinței trisolariene. Deși Izbăvitorii aveau mulți fizicieni și matematicieni de primă mână printre membri, cercetarea din acest domeniu nu oferea niciun fel de rezultate importante. A fost nevoie ca o persoană precum Wei Cheng, un copil-minune care nu avea niciun fel de legături cu OTT sau cu credința trisolariană, să facă o descoperire în mod accidental, descoperire în care Izbăvitorii își puneau toate speranțele.

Advențiștii și Izbăvitorii se aflau mereu în conflict. Advențiștii credeau că Izbăvitorii reprezentau cea mai mare amenințare pentru OTT. Această opinie avea motivațiile ei: guvernele lumii începură să înțeleagă încet-încet adevărul șocant despre rebelii de la OTT doar cu ajutorul câtorva Izbăvitori cu simțul datoriei. Cele două facțiuni aveau aproximativ aceeași pondere în cadrul organizației și propriile lor forțe armate se dezvoltaseră atât de mult că ar fi putut oricând începe un război civil. Ye Wenjie se folosise de autoritatea și de reputația ei și încercase să peticească ruptura dintre cele două facțiuni, dar rezultatul nu fusese niciodată cel ideal.

În timp ce OTT continua să se dezvolte, apăruse o a treia facțiune: Supraviețuitorii. După confirmarea existenței flotei de invazie extraterestre, supraviețuirea în războiul care avea să urmeze deveni o dorință cât se poate de omenească. Sigur, războiul nu avea să aibă loc decât peste patru sute cincizeci de ani și nu-i privea pe cei care își trăiau viețile acum, dar mulți credeau că dacă oamenii ar fi pierdut, descendenții lor de peste patru secole urmau să supraviețuiască. Servirea invadatorilor trisolarieni i-ar fi ajutat în acest scop. Comparativ cu celelalte două facțiuni, Supraviețuitorii tindeau să vină mai mult din rândul claselor inferioare și cei mai mulți erau din Orient (în special chinezi). Numărul lor era încă mic, dar creștea rapid. În timp ce cultura trisolariană continua să se dezvolte, ei deveniră o forță ce nu putea fi ignorată în viitor.

Alienarea ce se crease din cauza greșelilor civilizației umane, dorul și adorația pentru o civilizație mai avansată și dorința puternică a descendenților de a supraviețui războiului final – aceste trei motive puternice impulsiau dezvoltarea rapidă a mișcării OTT. În momentul descoperirii ei, rebelii erau practic peste tot.

În același timp, civilizația extraterestră era încă în adâncurile spațiului cosmic, la mai mult de patru ani-lumină, separați de lumea oamenilor printr-o călătorie de patru secole și jumătate. Singurul lucru pe care îl trimiseseră pe Terra fusese o transmisie radio.

Teoria lui Bill Matthews, „Contactul ca Simbol“, primi astfel o confirmare îngrijorător de perfectă.

DOI PROTONI

Anchetator: Acum vom începe ancheta de azi. Sperăm că veți coopera la fel ca data trecută.

Ye Wenjie: Ce știu eu, știți și dumneavoastră, dar există multe lucruri pe care va trebui să le aflu acum.

Anchetator: Nu-i așa. În primul rând, vrem să știm următorul lucru: referitor la mesajele pe care Trisolaris le-a trimis spre Terra, care era proporția din totalul de mesaje pe care le-au interceptat și le-au reținut Adventiștii?

Ye: Nu știu. Au o organizație puternică. Știu doar că au interceptat unele mesaje.

Anchetator: Schimbare de subiect: după ce Adventiștii au monopolizat comunicațiile cu Trisolaris, ați construit o a treia Bază Coasta Roșie?

Ye: Am avut un asemenea plan. Dar am construit doar un receptor și apoi construcția s-a oprit. Echipamentul și baza au fost demontate.

Anchetator: De ce?

Ye: Pentru că nu mai primiserăm niciun mesaj dinspre Alfa Centauri. Nu am mai primit nimic pe nicio frecvență. Cred că ați confirmat acest lucru.

Anchetator: Da. Cu alte cuvinte, cel puțin de patru ani Trisolaris a decis să încheie orice comunicație cu Terra. Asta face ca mesajele interceptate de Adventiști să fie cu atât mai importante.

Ye: Așa este. Dar pur și simplu nu pot să vă spun nimic în plus despre ele.

Anchetator: (după o pauză de câteva secunde) Atunci să găsim un subiect de conversație mai bogat. Mike Evans v-a mințit, nu-i așa?

Ye: Da, se poate spune și așa. Nu mi-a dezvăluit niciodată gândurile adânc ascunse în sufletul său și și-a exprimat doar sentimentul de datorie față de celelalte specii de pe această planetă. Nu mi-am dat seama niciodată că sentimentul lui de datorie îi provocase ura față de civilizația umană, o ură care se dezvoltase într-o asemenea măsură, încât își făcuse din distrugerea rasei umane idealul său suprem.

Anchetator: Să analizăm structura actuală a OTT: Adventiștii ar dori să distrugă rasa umană cu ajutorul puterii extraterestre; Izbăvitorii adoră civilizația extraterestră ca pe o zeitate; Supraviețuitorii doresc să-i trădeze pe ceilalți oameni pentru a-și asigura propria supraviețuire – niciuna dintre aceste facțiuni nu se conformează idealului inițial de a folosi civilizația extraterestră ca un mod de reformare a umanității.

Ye: Am pornit focul, dar nu am reușit să controlez arderea.

Anchetator: Ați avut un plan de eliminare a Adventiștilor din OTT și chiar ați început implementarea lui. Dar *Ziua Judecății de Apoi* este baza esențială și centrul de comandă al Adventiștilor, iar Mike Evans și alți conducători adventiști locuiesc acolo. De ce nu ați atacat mai întâi vasul? Majoritatea forțelor armate ale Izbăvitorilor vă sunt loiale și ar trebui să dețineți destulă forță armată ca să-l scufundați sau să-l cuceriti.

Ye: Din cauza mesajelor de la Stăpân pe care le-au interceptat. Toate mesajele sunt stocate în cea de-A Doua Bază Coasta Roșie pe un computer al *Zilei Judecății de Apoi*. Dacă atacam vasul, Adventiștii le-ar fi șters pe toate când și-ar fi dat seama că înfrângerea lor e iminentă. Acele mesaje sunt prea importante pentru noi ca să riscăm să le pierdem. Pentru Izbăvitori, pierderea lor ar

fi la fel ca pierderea Bibliei de către creștini sau ca pierderea Coranului de către musulmani. Cred că vă confrunțați cu aceeași problemă. Adventiștii țin ostatic mesaje de la Stăpân și de aceea *Ziua Judecării de Apoi* este de neatins.

Anchetator: Aveți vreun sfat pentru noi?

Ye: Nu.

Anchetator: Numiți planeta Trisolaris „Stăpân“. Înseamnă că ați dezvoltat sentimente religioase pentru Trisolaris, la fel ca Izbăvitorii? Sunteți o credincioasă trisolariană?

Ye: Deloc. Este doar o obișnuință... Nu vreau să mai discut despre asta.

Anchetator: Să ne întoarcem la mesaje interceptate. Poate că nu știți conținutul exact, dar trebuie să fi auzit zvonuri despre unele aspecte ale detaliilor?

Ye: Probabil doar niște zvonuri nefondate.

Anchetator: Cum ar fi?

Ye: ...

Anchetator: Trisolaris a transferat anumite tehnologii către Adventiști, tehnologii care sunt mult mai avansate decât tehnologiile umane actuale?

Ye: Nu cred. Pentru că o asemenea tehnologie ar risca să cadă în mâinile dumneavoastră.

Anchetator: O ultimă întrebare și cea mai importantă: până acum, Trisolaris a trimis doar unde radio spre Terra?

Ye: Este aproape adevărat.

Anchetator: Aproape?

Ye: Civilizația trisolariană actuală este capabilă de călătoria în spațiul cosmic la o zecime din viteza luminii. Acest salt tehnologic a avut loc cu câteva decenii (în ani terestri) în urmă. Înainte, viteza lor maximă era aproximativ o miime din viteza luminii. Sondele minuscule pe care le-au trimis spre Terra nu au parcurs nicio sutime din călătoria lor de acolo până aici.

Anchetator: Atunci am o întrebare. Dacă flota trisolariană care a fost lansată este capabilă de zbor la o zecime din viteza luminii, ar trebui să-i ia doar patruzeci de ani să ajungă în Sistemul

Solar. Atunci de ce i-ar trebui, cum spuneți, mai mult de patru sute de ani?

Ye: Uitați cum stau lucrurile. Flota interstelară trisolariană este compusă din nave incredibil de mari. Accelerarea lor este un proces lent. O zecime din viteza luminii este doar viteza lor maximă, dar nu pot zbura la viteza asta prea mult timp înainte de a încetini atunci când se apropie de Terra. Și apoi, sursa propulsiei navelor trisolariene este anihilarea materiei și antimateriei. În fața fiecărei nave se află un câmp magnetic mare în forma unei pâlnii care colectează particulele de antimaterie din spațiu. Acest proces de colectare este lent și doar după o îndelungată așteptare poate aduna destulă antimaterie pentru a-i permite navei să accelereze pentru o perioadă scurtă. Astfel, accelerarea flotei are loc în salturi și e presărată de lungi perioade de plutire când se adună combustibilul. De asta îi ia de zece ori mai mult timp flotei trisolariene să ajungă în sistemul nostru solar decât unei sonde mici.

Anchetator: Și atunci ce ați vrut să spuneți cu „aproape” înainte?

Ye: Vorbim despre viteza zborului spațial într-un anumit context. În afara acestui context, până și bielele ființe umane sunt capabile să accelereze anumite obiecte ca să se apropie de viteza luminii.

Anchetator: (pauză) Prin „context”, vă referiți la macroscară? La microscară oamenii folosesc deja acceleratori de particule cu energie înaltă ca să accelereze particulele subatomice pentru atingerea vitezei luminii. Aceste particule sunt „obiectele” la care vă refereați, nu-i așa?

Ye: Sunteți foarte inteligent.

Anchetator: (arătând spre cască) Îi am lângă mine pe cei mai celebri savanți.

Ye: Da, mă refeream la particulele subatomice. Acum șase ani, în îndepărtatul sistem stelar trisolarian, Trisolaris a accelerat două nuclee de hidrogen pentru atingerea vitezei luminii și le-a trimis spre sistemul nostru solar. Aceste două nuclee de hidrogen sau protoni au ajuns în sistemul nostru solar acum doi ani, și apoi pe Terra.

Anchetator: Doi protoni? Au trimis doar doi protoni? Asta e ca și cum nu ar fi trimis nimic.

Ye: (râzând) Ați spus „aproape”. Asta este limita puterii trisolariene. Nu pot accelera decât ceva mic, așa ca un proton, pentru a atinge viteza luminii. Timp de patru ani-lumină au putut să trimită doar doi protoni.

Anchetator: La nivelul microscopic, doi protoni sunt nimic. Până și cilul de pe o bacterie ar include câteva miliarde de protoni. Ce rost are?

Ye: Sunt o încuietoare.

Anchetator: O încuietoare? Dar ce vor să încuie?

Ye: Vor să sigileze progresul științei umane. Timp de patru secole și jumătate, înainte de sosirea flotei trisolariene, din cauza existenței acestor doi protoni, știința umană nu va mai putea avansa semnificativ. Evans a spus odată că în ziua sosirii celor doi protoni, știința umană va muri.

Anchetator: Mi se pare ceva ... prea fantastic. Cum e posibil?

Ye: Nu știu. Chiar nu știu. Din punctul de vedere al civilizației trisolariene nu suntem nici măcar niște sălbatici primitivi. Probabil că nu suntem mai mult decât niște gândaci.

Se făcuse miezul nopții când Wang Miao și Ding Yi ieșiră din Centrul de Comandă pentru Operațiuni de Război. Ascultaseră interogatoriul.

– Crezi ce a spus Ye? Întrebă Wang.

– Dar tu?

– Multe lucruri recente sunt incredibile. Dar ca doi protoni să blocheze progresul științei umane... Mi se pare...

– Hai să ne concentrăm atenția asupra unui alt lucru. Trisolarienii au fost capabili să lanseze doi protoni spre Terra de la patru ani-lumină distanță și și-au atins ținta! Acuratețea asta este incredibilă! Între ei și noi sunt o groază de obstacole: praf interstelar etc. Și atât Sistemul Solar, cât și Terra sunt în mișcare. Este mult mai precis decât dacă lansezi un țăntar de aici spre Pluton. Țintașul este cineva dincolo de orice închipuire.

Inima lui Wang se strânse când auzi cuvântul „țintaș“:

– Ce crezi că înseamnă asta?

– Nu știu. După părerea ta, cu ce seamănă particulele subatomice ca neutronii și protonii?

– Practic cu un punct. Deși punctul are o structură internă.

– Din fericire, imaginea din capul meu este mult mai realistă decât a dumitale.

În timp ce Ding vorbea, își aruncă chiștocul departe.

– Ce crezi că este? spuse el arătând spre chiștoc.

– Un filtru de țigară.

– Bine. Când te uiți la el de departe, cum îl vezi?

– Practic este doar un punct.

– Perfect. Ding se duse și ridică chiștocul. În fața ochilor lui Wang îl rupse și-i arătă materialul galben și spongios dinăuntru. Wang simți mirosul de tutun ars. Ding continuă:

– Uite, dacă rupi chestia asta, suprafața absorbantă poate fi egală cu suprafața unui living. Aruncă filtrul pe jos. Fumezi pipă?

– Nu mai fumez nimic.

– Pipele folosesc un soi de filtru mai avansat. Costă trei yuani. Diametrul este la fel cu al unei țigări, dar mai lung: un tub de hârtie umplut cu cărbune activ. Dacă scoți cărbunele activ, va semăna cu o grămăjoară de particule negre ca excrementele de șoarece. Dar dacă le aduni, suprafața absorbantă formată de găurile minuscule dinăuntru este la fel de mare ca un teren de tenis. Din această cauză este atât de absorbant cărbunele activ.

– Ce vrei să spui? întrebă Wang, ascultându-l atent.

– Buretele cărbunelui activ dinăuntru filtrului este tridimensional. Suprafețele lor absorbante, totuși, sunt bidimensionale. Astfel, poți vedea cum o structură multidimensională minuscule poate conține o structură multidimensională uriașă. Dar la nivel macroscopic, este vorba despre limita capacității spațiului multidimensional de a conține spațiu cu dimensionalitate redusă. Pentru că Dumnezeu era zgârcit pe vremea Big-Bangului ne-a dăruit o lume macroscopică cu trei dimensiuni plus dimensiunea timpului. Dar asta nu înseamnă că nu există mai multe dimensiuni. La scară

mică sunt încuiate până la șapte dimensiuni suplimentare (sau mai precis, în tărâmul cuantic) și adăugate la cele patru dimensiuni ale macroscării, particulele fundamentale există într-un spațiu-timp cu 11 dimensiuni.

– Și ce dacă?

– Am vrut doar să subliniez că în Univers, o amprentă importantă a progresului tehnologic al unei civilizații rezidă în capacitatea acesteia de a controla și de a folosi microdimensiunile. Folosirea particulelor fundamentale fără a beneficia de avantajul microdimensiunilor este ceva ce strămoșii noștri goi și păroși au început să facă atunci când au aprins focuri prin peșteri. Controlarea reacțiilor chimice este doar o manipulare a microparticulelor fără a lua în seamă microdimensiunile. Sigur, această controlare a progresat de la primitivă la avansată: de la focuri la locomotive cu aburi și apoi la generatoare. Capacitatea oamenilor de a manipula microparticule la nivelul macro a atins nivelul superior, acum avem computere și nanomateriale. Dar toate astea s-au obținut fără descătușarea numeroaselor microdimensiuni. Din perspectiva unei civilizații mai avansate din Univers, focurile și computerele și nanomaterialele nu sunt fundamental diferite. Aparțin toate aceluiași nivel. De aceea ei ne consideră niște gândaci – din nefericire au dreptate.

– Poți să fii mai clar? Ce au toate astea de-a face cu doi protoni? Și, în fond, ce pot face cei doi protoni care au ajuns pe Terra? Așa cum a spus și anchetatorul, un singur cil de pe o bacterie poate conține multe miliarde de protoni. Chiar dacă cei doi protoni s-au transformat în energie pe vârful degetului meu, tot ce voi simți este o înțepătură de ac.

– Nu ai simți absolut nimic. Chiar dacă s-ar transforma în energie pe o bacterie, bacteria probabil că nu ar simți nimic.

– Atunci ce încerci să-mi explici?

– Nimic. Nu știu nimic. Ce poate ști un biet gândac?

– Da, dar printre gândaci ești fizician. Știi mai multe decât mine. Cel puțin dumneata nu ești complet profan în ce privește cunoștințele despre acești protoni. Te rog! Spune-mi! Altfel nu voi putea dormi la noapte.

- Dacă-ți spun mai multe, chiar n-o să mai poți dormi. Uită ce-am spus. Ce rost are să ne îngrijorăm? Ar trebui să învățăm să fim la fel de filozofi cum sunt Wei Cheng și Shi Qiang: fă ce poți mai bine în zona ta de responsabilitate. Hai să bem și să ne ducem să ne culcăm ca niște gândaci de treabă!

Operațiunea Guzheng

– Nu-ți face griji, îi spuse Shi Qiang lui Wang care stătea lângă el. Nu mai sunt radioactiv. În ultimele două zile m-au spălat și pe dinafară și pe dinăuntru ca pe un sac de făină. La început, nu au vrut să yii și tu la ședință, dar am insistat. Ha! Pun pariu că de data asta amândoi vom fi foarte importanți.

În timp ce vorbea, Shi luă un vârf de trabuc din scrumieră, îl aprinse și trase adânc fumul în piept. Dădu din cap satisfăcut și suflă fumul în fețele participanților care stăteau relaxați de partea cealaltă a mesei. Unul dintre cei așezați exact vizavi era fostul proprietar al trabucului, colonelul Stanton al Corpului de Infanterie Marină al SUA. Îl privi disprețuitor pe Shi.

Erau mult mai mulți ofițeri de armată străini la ședință și purtau cu toții uniformă. Pentru prima oară în istoria umană, forțele armate ale națiunilor lumii se confruntau cu același dușman.

Generalul Cheng spuse:

– Camarazi, toți cei prezenți la această ședință cunoaștem elementele de bază ale situației. Sau, așa cum s-ar exprima Da Shi, aici de față, avem acum paritatea informării. A început războiul dintre invadatorii extraterestri și umanitate. Fiii noștri nu se vor confrunta cu invadatorii trisolarieni care sunt cât se poate de extraterestri,

decât peste patru secole și jumătate. În acest moment inamicii noștri au încă o față umană. Cu toate acestea, esențialmente, acești trădători ai rasei umane pot fi considerați ca dușmani ce nu mai fac parte din civilizația noastră. Nu ne-am mai confruntat cu un asemenea inamic. Următorul obiectiv al războiului este cât se poate de clar: trebuie să recuperăm mesajele trisolariene interceptate care au fost stocate pe vasul *Ziua Judecății de Apoi*. Acestea au o mare semnificație pentru supraviețuirea noastră.

– Nu am făcut nimic ca să atragem bănuielile celor de pe vasul *Ziua Judecății de Apoi*. Vasul navighează liber prin Atlantic. A transmis planurile sale Autorității Canalului Panama pentru traversarea canalului în patru zile. Este o șansă importantă pentru noi. Cum situația este în continuă desfășurare, s-ar putea să nu mai avem o asemenea ocazie. Chiar acum, toate Centrele de Comandă pentru Operațiunile de Război din toată lumea pregătesc planurile de acțiune și Centrul va selecta unul dintre ele în zece ore și va începe implementarea lui. Scopul ședinței este discutarea planurilor posibile pentru această operațiune și raportarea unui număr de una până la trei dintre cele mai bune sugestii către Centru. Atenție, timpul este esențial și trebuie să fim eficienți.

– Vă rog să vă notați că orice plan trebuie să garanteze un lucru: capturarea în siguranță a mesajelor trisolariene. Vasul *Ziua Judecății de Apoi* a fost creat prin reconstrucția unui petrolier vechi și atât hiperstructura cât și interiorul au fost renovate în mod extensiv și cu structuri complexe. Se spune că până și echipajul folosește o hartă când intră în zone mai puțin familiare. Noi, desigur, știm cu atât mai puțin despre planul de ansamblu al vasului. În acest moment, nu putem nici măcar să fim siguri unde se află centrul informatic al *Zilei Judecății de Apoi* și nu știm dacă mesajele trisolariene interceptate sunt stocate pe serverele situate în centrul informatic sau de câte copii dispun. Singurul mod prin care putem să ne atingem obiectivul este să capturăm în totalitate și să preluăm controlul asupra vasului *Ziua Judecății de Apoi*. Cea mai dificilă parte este împiedicarea acțiunii de ștergere a datelor trisolariene de către inamic în timpul atacului.

- Distrugerea datelor ar fi foarte simplă. Inamicul nu va folosi metode convenționale pentru ștergerea datelor în timpul atacului, fiindcă este simplu să le recuperezi folosind tehnologia standard. Dar dacă, pur și simplu, vor goli un încărcător în unitatea de hard disk al serverului sau al unui alt dispozitiv de stocare, s-ar sfârși totul. Nu le-ar lua decât zece secunde să facă asta. Așa că trebuie să incapacităm toți inamicii din preajma echipamentelor de stocare în mai puțin de zece secunde din momentul detectării atacului. Și pentru că nu cunoaștem exact locul unde sunt stocate datele sau numărul de copii, trebuie să eliminăm toți inamicii de pe vasul *Ziua Judecării de Apoi* într-o perioadă foarte scurtă de timp, înainte ca ținta să fie alertată. În același timp, nu putem nici să distrugem toate utilitățile din interior, mai ales echipamentul informatic. Așa că este o misiune extrem de dificilă și unii o consideră imposibilă.

Un ofițer din cadrul Forțelor de Autoapărare Japoneze spuse:

- Noi credem că singura șansă de succes este să ne bizuim pe spionii de pe vasul *Ziua Judecării de Apoi*. Dacă sunt familiarizați cu locul unde sunt stocate informațiile trisolariene, pot controla zona sau pot muta echipamentul chiar înainte de începerea operațiunii noastre.

Cineva întrebă:

- Operațiunile de recunoaștere și monitorizare a vasului *Ziua Judecării de Apoi* au fost mereu responsabilitatea serviciilor de informații militare ale NATO și ale CIA. Avem asemenea spioni?

- Nu, răspunse ofițerul de legătură NATO.

- Atunci nu discutăm decât rahaturi, adăugă Shi.

Fu întâmpinat de priviri iritate.

Colonelul Stanton spuse:

- De vreme ce obiectivul este eliminarea întregului personal dintr-o structură închisă fără deteriorarea niciunuia dintre echipamente, primul gând este să folosim o armă cu fulger globular.

Ding Yi scutură din cap:

- Existența acestui tip de armă este acum o informație publică. Nu știm dacă vasul a fost echipat cu pereți magnetici pentru protecția

împotriva fulgerelor globulare. Dar chiar dacă nu este protejat, o armă cu fulger globular, deși îi poate omorî pe toți de pe navă, nu poate face asta simultan. Apoi, după ce fulgerul globular ajunge pe vas, poate pluti în aer pentru o vreme înainte să-și elibereze energia. Acest interval durează de la douăsprezece secunde până la un minut sau mai mult. Vor avea suficient timp la dispoziție ca să-și dea seama că au fost atacați și să distrugă datele.

Colonelul Stanton întreabă:

– Ce ziceți de o bombă cu neutroni?

– Colonele, ar trebui să știi că nu va funcționa!

Cel care vorbea era un ofițer rus.

– Radiația de la o bombă cu neutroni nu ucide pe loc. După un atac cu bombă cu neutroni perioada de timp de care poate dispune inamicul ar fi mai mult decât suficientă să țină o ședință exact ca a noastră.

– Un alt plan ar fi folosirea gazului paralizant, spuse un ofițer NATO. Dar eliberarea și răspândirea peste tot pe vas ar lua timp, așa că tot nu putem îndeplini cerințele generalului Cheng.

– Atunci singurele opțiuni care ne rămân sunt bombele cu comoție¹ și undele infrasonice, spuse colonelul Stanton.

Ceilalți așteptară să-și termine gândul, dar nu mai adăugă nimic.

Shi spuse:

– Noi, polițiștii, folosim bombe cu comoție, sunt niște jucării. Sunt capabile să zăpăcească oamenii dintr-o clădire până devin inconștienți, ce-i drept, dar sunt bune doar pentru o cameră sau două. Aveți bombe cu comoție suficient de mari, cât să ametească un petrolier întreg plin de oameni?

Stanton scutură din cap:

---

¹ Bomba cu comoție era o armă folosită de navele spațiale ca armă defensivă și conținea un focos capabil să străpungă blindajul dotat cu un pachet energetic. În momentul detonării, bombele cu comoție generează o explozie cu comoție puternică, capabilă să distrugă toată zona înconjurătoare și să deterioreze instrumentația și echipamentele (n. tr.).

- Nu. Și chiar dacă am avea, un dispozitiv exploziv atât de mare ar distruge și echipamentul de pe vas.

- Cum stăm cu armele cu unde infrasonice? Întrebă altcineva.

- Sunt în stadiu experimental și nu pot fi folosite în condiții reale de luptă. Și pe urmă, acest vas este foarte mare. La nivelul de putere disponibil pentru prototipurile experimentale actuale, tot ce ar produce un asalt total al vasului *Zilei Judecării de Apoi* ar fi amețeli și grețuri oamenilor de acolo.

- Ha!

Shi stinse chiștocul de trabuc care devenise acum mic cât o alună de pădure.

- Ți-am spus eu că discutăm numai rahaturi. O tot ținem așa de ceva vreme. Să ne amintim ce a spus generalul și anume că „Timpul este esențial!”

Îi rânji șiret traducătoarei, o femeie care era prim-locotenent și pe care o îngrozea limbajul lui.

- Nu-i prea ușor să traduci, nu-i așa, tovărășico? Încearcă și dumneata să transmiți mesajul aproximativ!

Dar Stanton păru că înțelege ce spunea. Arată spre Shi Qiang cu un trabuc proaspăt pe care tocmai și-l scosese:

- Cine se crede polițistul ăsta, de ne vorbește astfel?

- Dar dumneata *cine* crezi că ești? Îl întrebă Shi.

- Colonelul Stanton este un expert în operațiuni speciale, spuse un ofițer NATO. A făcut parte din fiecare operațiune militară de la Războiul din Vietnam încoace.

- Atunci să vă spun și eu cine sunt. Cu mai mult de douăzeci de ani în urmă, grupa mea de recunoaștere a reușit să se infiltreze la zeci de kilometri în spatele liniilor vietnameze și a capturat centrala hidroelectrică care era foarte bine păzită. I-am împiedicat pe vietnamezi să demoleze barajul cu explozibili și să inunde ruta de atac a armatei mele. Iată cine sunt *eu*. Am învins un inamic care v-a învins odată pe *voi*.

- Destul! Generalul Cheng lovi cu pumnul în masă. Nu aduceți în discuție chestiuni irelevante. Dacă aveți un plan, spuneți-l!

- Nu cred că mai are rost să ne pierdem vremea cu acest polițist, spuse Colonelul Stanton disprețuitor, aprinzându-și trabucul.

Fără să mai aștepte traducerea, Shi sări în picioare.

- Pao-Li-Si'¹ - am auzit cuvântul de două ori. Cum? Disprețuiești poliția? Să vorbiți despre aruncarea câtorva bombe care să facă vasul ăla praf și pulbere, da, la asta vă pricepeți voi, militarii, sunteți experți. Dar dacă e vorba de luarea unui lucru fără stricăciuni și victime - nu-mi pasă câte stele ai pe umăr - atunci nu ești nici măcar un hoț eficient. Pentru genul ăsta de chestii, trebuie să gândim creativ, CRE-A-TIV! Nu veți fi niciodată la fel de buni cum sunt criminalii măestri ai gândirii creative. Știi cât de buni sunt? Odată m-am ocupat de un jaf când infractorii reușiseră să fure un vagon dintr-un tren în mers și au reconectat vagoanele de dinainte și de după vagonul care-i interesa, așa încât trenul a parcurs tot drumul până la destinație fără ca nimeni să observe. Singurele unelte pe care le-au folosit au fost un cablu și câteva cârlige de oțel. Ția erau adevărații experți în operațiuni speciale. Și cineva ca mine, un polițist criminalist care s-a tot jucat de-a șoarecele și pisica cu ei de mai bine de un deceniu, a fost educat și instruit de ei.

- Spune-ne planul tău! spuse generalul Cheng. Sau taci!

- Sunt mulți oameni importanți aici și nu am crezut că se cuvine să vorbesc și mi-e teamă, generale, că vei spune din nou că sunt bătăran.

- Ești deja chintesența bătărăniei. Destul! Spune-mi care este planul tău creativ!

Shi luă un pix și desenă două curbe paralele pe masă:

- Acesta este canalul.

Puse scrumiera între cele două linii:

- Acesta este *Zina Judecății de Apoi*.

Apoi se aplecă spre colonelul Stanton peste masă și-i smulse trabucul aprins din gură.

---

¹ Pao-Li-Si' - poliție (n. tr.).

- Nu mai pot să-l tolerez pe idiotul ăsta! strigă colonelul, ridicându-se în picioare.

- Da Shi, ieși afară! spuse generalul Cheng.

- Doar un minut! Termin imediat. Shi întinse o mână spre colonelul Stanton.

- Ce dorești? întrebă colonelul, uluit.

- Mai dă-mi unul!

Stanton ezită preț de o secundă înainte de-a lua dintr-o cutie frumoasă de lemn un alt trabuc, pe care i-l întinse. Shi luă capătul aprins al primului trabuc și-l apăsă de masă, așa că acum trabucul se înălța pe malul Canalului Panama. Aplatiză și capătul celuiilalt trabuc și-l instalează vertical pe celălalt mal al canalului.

- Am plasat doi stâlpi pe malurile canalului și între ei am întins multe filamente subțiri paralele, aflate la un metru distanță unul de altul. Filamentele ar trebui să fie făcute din nanomaterialul cu numele „Lama Zburătoare” creat de profesorul Wang.

După ce Shi Qiang termină de vorbit, rămase pe loc și așteaptă câteva secunde. Apoi își ridică brațele și spuse mulțimii de oameni încremeniți:

- Asta-i tot! Apoi se întoarse și plecă.

Aerul din încăpere parcă înghețase. Toți cei prezenți rămăseseră ca niște statui din piatră. Până și vibrațiile computerelor din jur păreau că sunt mai blânde.

După mai mult timp, cineva rupse tăcerea timid:

- Profesoare Wang, „Lama Zburătoare” chiar e compusă din filamente?

Wang încuviință:

- Datorită tehnicii noastre actuale de construcție moleculară, singura formă pe care o putem crea este filament. Grosimea este de aproximativ o sutime din grosimea firului de păr... Ofițerul Shi a obținut această informație de la mine, înainte de ședință.

- Ai destul material?

- Cât de lat este canalul? Și cât de înalt e vasul?

– Cea mai îngustă porțiune a canalului este de o sută cincizeci de metri. *Zina Judecății de Apoi* este înaltă de treizeci și unu de metri, cu un pescaj de opt metri aproximativ.

Wang se uită fix la trabucurile de pe masă și făcu niște calcule în minte.

– Cred că avem destul.

Se lăsă iar o tăcere lungă. Își reveneau cu toții foarte greu din uimire.

– Dar dacă echipamentul care stochează datele trisolariene, cum ar fi unitatea de hard disk și discurile optice, sunt tăiate și ele în felii?

– Nu pare posibil.

– Chiar dacă sunt feliate, spuse un expert informatician, nu ar fi ceva nemaipomenit. Filamentele sunt extrem de ascuțite și suprafețele tăiate vor fi foarte netede. Având în vedere această premisă, fie că sunt unități de hard disk, discuri optice sau circuite integrate de stocare, putem recupera marea majoritate a datelor.

– Are altcineva o idee mai bună? Cheng privi în jurul mesei. Nimeni nu vorbi. Perfect. Atunci să ne concentrăm atenția asupra acestui lucru și să punem la punct detaliile.

Colonelul Stanton, care tăcuse în tot acest timp, se ridică în picioare:

– Mă duc să-l rog pe ofițerul Shi să revină.

Generalul Cheng îi făcu semn cu mâna să se așeze. Apoi strigă:

– Da Shi!

Shi reveni, rânjindu-le tuturor. Ridică trabucurile de pe masă. Pe cel care fusese aprins îl băgă în gură și pe celălalt îl băgă în buzunar.

Cineva întrebă:

– Când trece *Zina Judecății de Apoi*, cei doi stâlpi pot suporta forța aplicată pe filamentele „Lamei Zburătoare”? Nu cumva stâlpii vor fi feliați primii?

Wang spuse:

– Asta se rezolvă foarte simplu. Avem cantități mici de material de „Lame Zburătoare“ care sunt foi plane. Le putem folosi pentru protejarea coloanei acolo unde sunt atașate filamentele.

Apoi discuția se purtă mai ales între ofițerii navali și experții în navigație.

– *Zina Judecării de Apoi* se află la limita superioară a tonajului care poate trece prin Canalul Panama. Are un pescaj adânc, prin urmare trebuie să luăm în considerare instalarea filamentelor sub linia de plutire.

– Asta va fi foarte greu. Dacă nu e timp suficient, nu cred că trebuie să ne batem capul cu asta. Părțile din navă aflate sub linia de plutire sunt folosite pentru motoare, combustibil și balast și produc foarte mult zgomot, vibrații și interferență. Condițiile sunt nepotrivite pentru centre informatice sau alte asemenea facilități în astfel de locuri. Dar pentru părțile de deasupra apei, o plasă de nanofilament bine întinsă va avea rezultate net superioare.

– Atunci este mai bine să punem capcana la una dintre închi-zătoarele hidraulice ale canalului. *Zina Judecării de Apoi* este construită pe baza specificațiilor Panamax¹, ceea ce înseamnă că are treizeci și unu de metri în lățime, exact cât este suficient pentru a intra în ecluza lată de treizeci și doi de metri. Trebuie doar să facem filamentele „Lamelor Zburătoare“ de treizeci și doi de metri lungime și astfel putem micșora distanța dintre ele. Așa va fi mai simplu să ridicăm stâlpii și să înșirăm filamentele între ei, mai ales pentru părțile aflate sub apă.

– Nu. Situația din jurul ecluzelor este prea imprevizibilă. Și pe urmă, un vas dinăuntrul ecluzei trebuie tras înainte de patru „măgari“, patru locomotive electrice pe șine. Acestea se mișcă lent și timpul petrecut în ecluze este cel când echipajul este foarte alert. Felierea vasului în acest interval va fi descoperită cu siguranță.

---

¹ Specificațiile tehnice ale vaselor care pot folosi canalul sunt cunoscute sub numele de *Panamax* (n. tr.).

- Dar Podul Americilor aflat chiar în afara Ecluzei Miraflores? Pereții de sprijin de la cele două capete ale podului pot servi drept stâlpi pentru înșirarea filamentelor.

- Nu. Distanța dintre pereții de sprijin este prea mare. Nu avem destul material de „Lame Zburătoare“.

- Atunci rămâne așa: locul operațiunii va fi cel mai îngust punct al Tăieturii Gaillard¹, o sută cincizeci de metri în lățime. Adăugați un joc pentru stâlpi... să zicem o sută șaptezeci de metri.

Wang spuse:

- Dacă acesta este planul, atunci cea mai mică distanță dintre filamente va fi de cincizeci de centimetri. Nu am destul material pentru o plasă mai întinsă.

- Cu alte cuvinte, trebuie să ne asigurăm că vasul trece în timpul zilei, spuse Shi, suflând din nou fum pe nas.

- De ce?

- Noaptea echipajul doarme, ceea ce înseamnă că vor fi cu toții culcați. Cincizeci de centimetri între filamente lasă un spațiu mult prea mare. Dar în timpul zilei, chiar dacă stau jos sau se ghemuiesc, distanța este suficientă.

Se auziră niște râsete răzlețe. Participanții, epuizați de stres, se defulară puțin, adulmecând mirosul de sânge.

- Ești pur și simplu un demon, îi spuse o doamnă de la ONU lui Shi.

- Spectatorii nevinovați vor fi răniți? întrebă Wang cu glas tremurând.

Un ofițer naval răspunse:

- Când vasul trece prin ecluză, mai mult de doisprezece muncitori vor fi pe punte, dar vor coborî cu toții după ce vasul trece prin ecluză. Pilotul Canalului Panama va trebui să însoțească vasul pe tot parcursul celor optzeci de kilometri, așa că va fi sacrificat.

Un ofițer CIA spuse:

---

¹ Tăietura Gaillard se numește acum Culebra Cut, adică Tăietura Culebra (n. tr.).

- Și probabil că unii oameni din echipajul *Zilei Judecării de Apoi* nici nu cunosc adevăratul scop al vasului.

- Profesore, spuse generalul Cheng, nu-ți bate capul cu gândurile astea. De informația pe care trebuie s-o obținem depinde supraviețuirea însăși a civilizației umane. Altcineva trebuie să ia această decizie.

Pe când se încheia ședința, colonelul Stanton împinse frumoasa cutie cu trabucuri în fața lui Shi Qiang.

- Căpitane, sunt cele mai bune havane din lume. Sunt ale dumitale.

Patru zile mai târziu, Tăietura Gaillard, Canalul Panama.

Wang nici măcar nu putea spune că se află într-o țară străină. Știa că la Vest, nu prea departe, se află frumosul lac Gatun. La Est era magnificul Pod al Americilor și Panama City. Dar nu avusese șansa să le vadă.

Cu două zile în urmă sosise cu un zbor direct din China la Aeroportul Militar Tocumen de lângă Panama City și apoi ajunsese aici cu un elicopter. Imaginea din fața ochilor era obișnuită: șantierul de construcție pentru lărgirea canalului făcuse ca vegetația tropicală de pe ambele maluri să se rărească și se vedeau petice mari de pământ galben. Culoarea i se părea familiară. Canalul nu avea nimic special, probabil și pentru că era atât de îngust. O sută de mii de oameni săpaseră partea asta de canal cu un secol înainte, lopată cu lopată.

Wang și colonelul Stanton ședeau pe șezlonguri sub cortul de la mijlocul pantei. Amândoi purtau cămăși comode, colorate, pălării de pai înclinate într-o parte și semănau cu doi turiști.

Mai jos, pe fiecare mal al canalului, era câte un stâlp de oțel de douăzeci și patru de metri întins pe pământ. Cincizeci de nanofilamente foarte puternice, fiecare lung de șaizeci de metri, erau întinse între stâlpi. Fiecare filament de la capătul malului drept era conectat la o lungime de sârmă de oțel standard. Aceasta oferea filamentelor destul joc ca să se poată scufunda până la fundul canalului cu ajutorul greutăților. Configurația permitea celorlalte vase să treacă în siguranță. Din fericire, traficul pe canal nu era

asa aglomerat pe cât își imaginase. În medie treceau zilnic cam patruzeci de vase.

Baza fiecărui stâlp era conectată la o șarnieră mecanizată. Doar după ce trecea ultimul vas din fața *Zilei Judecării de Apoi*, se ridicau sârmele din oțel și nanofilamentele urmau să fie fixate de stâlp, pe fiecare mal. Apoi stâlpii erau ridicați.

Numele operațiunii era „Guzheng” și se baza pe similitudinea dintre structura țiterii chinezești antice cu același nume. Plasa de feliere a nanofilamentelor fusese denumită „țitera”.

Cu o oră înainte, *Zina Judecării de Apoi* intrase în Tăietura Gaillard din lacul Gatun.

Stanton îl întreabă dacă fusese în Panama până acum. Wang îi răspunse că nu.

– Am fost aici în 1990, spuse colonelul.

– Din cauza războiului aceluia?

– Da, a fost unul dintre războaiele care nu mi-a lăsat nicio impresie. Îmi amintesc doar că mă aflu în fața Ambasadei Vaticanului în timp ce Martha & The Vandellas cântau *Nowhere To Run* pentru Noriega, care era deja încolțit. Apropo, a fost ideea mea.

În canalul de sub ei, un vas franțuzesc de un alb pur trecea încet. Mai mulți pasageri îmbrăcați în haine colorate se plimbau fără nicio grijă pe puntea acoperită cu o mochetă verde.

– Postul de observație nr. 2 raportează: nu mai sunt alte vase înaintea țintei, se auzi din stația radio a lui Stanton.

– Ridicați țitera! ordonă Stanton.

Mai mulți oameni cu căști de protecție apărură pe ambele maluri, fiind niște muncitori însărcinați cu întreținerea. Wang se ridică, dar colonelul îl trase în jos:

– Profesore, nu te îngrijora. Știu ce au de făcut. Wang îi urmări pe cei de pe malul drept care traseră iute sârmele de oțel atașate de nanofilamente și le fixară de stâlp. Apoi, încet, cei doi stâlpi fură ridicați. Pentru camuflaj, fuseseră decorați cu marcaje navigaționale și indicatoare de adâncime a apei. Muncitorii acționau dezinvolti, de parcă ar fi trebuit pur și simplu să-și facă munca

plictisitoare. Wang privi spațiul dintre stâlpi. Nu părea să fie nimic, dar țitera letală era deja la locul ei.

– Ținta se află la patru kilometri de țiteră, se auzi un glas în stația radio.

Stanton puse stația radio jos. Continuă să converseze cu Wang:

– A doua oară când am fost în Panama a fost în anul 1999 pentru a participa la ceremonia pentru predarea canalului către statul Panama. În mod ciudat, când am ajuns la clădirea Autorității, drapelul SUA fusese deja coborât. Probabil că Guvernul ceruse coborârea drapelului cu o zi mai repede ca să evite mulțimea de oameni... Pe vremea aceea îmi imaginam că eram martorul unei evenimente istorice. Dar acum mi se pare atât de insignifiant!

– Ținta se află la trei kilometri de țiteră.

– Da, insignifiant, murmură Wang.

Nu-l asculta deloc pe Stanton. Restul lumii încetase să mai existe pentru el. Toată atenția era îndreptată asupra *Zilei Judecării de Apoi*, care nu apăruse încă. Între timp, soarele care răsărise peste Atlantic apunea acum peste Pacific. Canalul lucea, scăldat într-o lumină aurie. În apropiere, țitera letală aștepta tăcută. Cei doi stâlpi erau întunecați și nu reflectau lumina soarelui, părând mai vechi decât canalul care curgea printre ei.

– Ținta se află la doi kilometri de țiteră.

Stanton părea să nu audă glasul din stația radio. Continuă:

– După ce am aflat că flota extraterestră se îndreaptă spre Terra, am început să sufăr de amnezie. Este atât de ciudat. Nu mai pot să-mi amintesc multe lucruri din trecut. Nu-mi mai amintesc detalii despre războaiele prin care am trecut. Așa cum am spus, îmi par atât de insignifiante. După ce-și dă seama de adevăr, fiecare devine o altă persoană din punct de vedere spiritual și vede lumea într-o lumină nouă. M-am tot gândit: imaginează-ți că acum două mii de ani sau chiar mai devreme, umanitatea ar fi aflat că o flotă invadatoare extraterestră va veni peste câteva mii de ani, cum ar arăta civilizația umană astăzi? Profesore, poți să-ți imaginezi?

– Nu, nu pot... răspunse Wang automat, cu mintea în altă parte...

– Ținta se află la 1,5 kilometri de țiteră.

– Profesore, cred că vei fi Gaillardul¹ acestei noi ere. Așteptăm să ne construiești un nou Canal Panama. De fapt ascensorul spațial este un canal. La fel cum Canalul Panama face legătura dintre două Oceane, ascensorul spațial va face legătura cu Terra...

Wang știa că flecăreala colonelului avea scopul să-l ajute în aceste momente foarte dificile. Îi era recunoscător, dar nu funcționa.

– Ținta se află la un kilometru de Țiteră.

Zina Judecății de Apoi își făcu apariția. În lumina soarelui care dispărea pe după dealurile dintr-o parte, era o siluetă întunecată pe fundalul valurilor aurii ale canalului. Vasul de 60.000 de tone era mult mai mare decât își imaginase Wang. Părea un nou vârful de deal adăugat brusc printre celelalte. Deși Wang știa că acest canal putea primi vase și de 70.000 de tone, vederea unui vas atât de mare într-o cale navigabilă atât de îngustă îi transmitea un sentiment ciudat. Din cauza imensității sale, canalul păru că dispărea. Era ca un munte care aluneca peste sol. După ce se obișnuia cu lumina soarelui, Wang văzu carena neagră ca noaptea și suprastructura care era vopsită într-un alb pur. Antena uriașă dispăruse. Auziră hurele motoarelor vasului, însoțite de sunetul agitat al valurilor produse de prora rotundă care se izbea de malurile canalului.

În timp ce distanța dintre *Zina Judecății de Apoi* și Țiteră ucigașă se micșora, inima lui Wang începu să bată mai tare și respirația i se tăie. Ar fi vrut să fugă departe, dar se simțea atât de slăbit că nu-și mai putea controla trupul. Brusc fu cuprins de un sentiment de ură adâncă pentru Shi Qiang: *Cum de-i venise nenorocitului o asemenea idee? E așa cum a spus doamna aceea de la ONU, e un demon!* Dar sentimentul dispăru. Se gândi că dacă Shi ar fi fost lângă el, s-ar fi simțit mai bine. Colonelul Stanton îl invitase pe Shi să vină, dar generalul Cheng refuzase,

---

¹ Maiorul David du Bose Gaillard din Corpul Inginerilor din Armata SUA a fost însărcinat cu excavarea celei mai dificile porțiuni din Canalul Panama: Tăietura Gaillard (n. tr.).

motivând că aveau nevoie de Shi acolo unde era. Wang simți mâna colonelului pe spate:

– Profesore, toate astea vor trece.

Ziua Judecății de Apoi era acum sub ei și trecea prin țitera uci-gașă. Când prora vasului atinse pentru prima dată planul dintre cei doi stâlpi de oțel, Wang simți cum i se strânge pielea scalpului. Dar nu se întâmplă nimic. Carena imensă a vasului continua să înainteze mai departe de cei doi stâlpi de oțel. Când trecu jumătate din vas, Wang începu să se îndoiască de existența reală a nanofilamentelor dintre cei doi stâlpi,

Dar un semnal subtil îi șterse orice urmă de îndoială. Observă o antenă zveltă, aflată chiar la vârful suprastructurii, care se frânse de la bază și care se prăbuși.

Imediat mai apărură un alt semn care indica prezența nanofilamentelor, un semn care-l făcu pe Wang să-și piardă controlul. Puntea mare a vasului era goală, cu excepția unui bărbat care stătea lângă pupa și spăla cu furtunul babele de amarare ale vasului. Din punctul său de observație, Wang văzu totul cât se poate de clar. În momentul în care partea din vas trecu printre stâlpi, trupul omului înțepeni și furtunul îi căzu din mână. În același timp, furtunul însuși fu tăiat în două bucăți, nu departe de bărbat, și apa se împrăstie peste tot. Omul rămase în picioare câteva secunde, apoi căzu și când trupul ajunsese pe punte, se despică în două. Partea de sus se târî printr-o băltoacă de sânge, doar cu cele două cioturi de brațe însângerate. Mâinile îi fuseseră retezate chirurgical.

După ce pupa vasului trecu printre cei doi stâlpi de oțel, *Ziua Judecății de Apoi* continuă să navigheze la aceeași viteză și totul păru să se desfășoare normal. Dar Wang auzi zgomotul motorului care se transformase într-un scâncet straniu, înainte să devină un zgomot haotic. Se auzea de parcă cineva aruncase o cheie de roți în rotorul unui motor imens – nu, mai multe, mult mai multe chei de roți. Știa că sunetul era provocat de părțile rotative ale motorului care fuseseră tăiate. După un zgomot strident, de sfâșiere, apărură o gaură pe o parte a pupei vasului, produsă de o piesă metalică mare care fusese aruncată prin carenă. O componentă

spartă zbură prin gaură și căzu în apă, producând o coloană mare de apă. În timp ce zbură iute pe lângă el, Wang își dădu seama că era o secțiune a arborelui cotit al motorului.

O coloană groasă de fum ieși din gaură. *Ziua Judecării de Apoi*, care plutise pe lângă malul drept, începu să se rotească, trăgând după ea o coadă de fum. Imediat traversă canalul și se izbi de malul stâng. În timp ce Wang privea, prora gigantică se deformă și se ciocni de pantă, tăind dealul de parcă era apă și producând valuri de pământ care se împrăstiau în toate direcțiile. În același timp, *Ziua Judecării de Apoi* începu să se despice în mai mult de patruzeci de felii, fiecare fiind groasă de un metru. Feliile de la partea superioară se mișcau mai rapid decât cele din partea inferioară și vasul se desfăcu asemenea unui pachet de cărți. În timpul în care cele aproximativ patruzeci de felii de metal treceau una pe lângă alta, zgomotul asurzitor semăna cu mii de unghii uriașe care zgâriau sticla.

Înainte ca sunetul insuportabil să se sfârșească, *Ziua Judecării de Apoi* se împrăstie pe mal ca un teanc de veselă purtată de un chelner amețit, cu farfuriile de deasupra deplasându-se cel mai departe. Feliile păreau moi ca pânda și se deformată rapid, transformându-se în niște forme complicate. Nu ai fi putut să crezi că alcătuiseră cândva un vas.

Soldații se repeziră spre mal și Wang fu surprins să vadă atâția oameni care se ascuseseră prin apropiere. O flotă de elicoptere sosi cu motoarele asurzitoare, traversă suprafața canalului care era acum acoperită de o pojghiță de ulei iridescent, plană deasupra naufragiului *Zilei Judecării de Apoi* și începu să arunce cantități uriașe de spumă și pudră extinctoare. La puțin timp, focul de pe epavă fu stins și din celelalte trei elicoptere coborâră căutători cu cabluri.

Colonelul Stanton plecase. Wang luă binoclul de pe pălăria de pai. Încercând să-și controleze tremurul mâinilor, reuși să vadă cum vasul fusese tăiat în mai mult de patruzeci de felii de către „Lamele Zburătoare”. De data asta, epava era acoperită aproape în întregime de spumă și de pudră, dar o parte rămăsese expusă. Wang văzu că

suprafețele tăiate erau netede ca oglinda și reflectau perfect lumina de un roșu înflăcărat a apusului. Mai observă și o pată de un roșu închis pe suprafața oglinzii, dar nu fu sigur că era sânge.

Trei zile mai târziu.

Anchetator: Înțelegeți civilizația trisolariană?

Ye Wenjie: Nu. Am primit puține informații. Nimeni nu are cunoștințe reale, detaliate despre civilizația trisolariană, cu excepția lui Mike Evans și a altor membri din elita Adventiștilor care au interceptat acele mesaje.

Anchetator: Atunci de ce vă puneți atâtea speranțe în ea, crezând că poate reforma și perfectă societatea umană?

Ye: Dacă pot traversa distanța dintre stele și să ajungă în lumea noastră, atunci dovedesc faptul că știința lor s-a dezvoltat la un nivel foarte înalt. O societate cu o asemenea știință avansată trebuie să dispună și de standarde morale mai avansate.

Anchetator: Credeți că această concluzie la care ați ajuns este științifică?

Ye: ...

Anchetator: Lăsați-mă să presupun: tatăl dumneavoastră a fost influențat profund de credința bunicului că doar știința poate salva China. Și dumneavoastră ați fost influențată profund de tatăl dumneavoastră.

Ye: (oftând ușor) Nu știu.

Anchetator: Am obținut toate mesajele trisolariene interceptate de către Adventiști.

Ye: Of... ce i s-a întâmplat lui Evans?

Anchetator: A murit în timpul operațiunii de capturare a *Zilei Judecării de Apoi*. Dar poziția trupului său ne-a ghidat spre computerele în care se aflau exemplarele mesajelor trisolariene interceptate. Din fericire, toate erau codificate cu același sistem de criptare folosit de Coasta Roșie.

Ye: Erau multe informații?

Anchetator: Da, aproape 28 de gigabiți.

Ye: Dar nu este posibil. Comunicarea interstelară este foarte ineficientă. Cum au putut fi transmise atât de multe date?

Anchetator: Și noi credeam asta. Dar lucrurile nu stau deloc așa cum ne-am imaginat – nici măcar în cele mai îndrăznețe și fanteziste închipuiri. Ia priviți aici! Vă rog să citiți această secțiune a datelor recuperate și veți vedea realitatea civilizației trisolariene în comparație cu fermecătoarele dumneavoastră fantezii.

ASCULTĂTORUL

Datele nu conțineau descrieri ale aspectului biologic al trisolarienilor. De vreme ce oamenii nu aveau să-i vadă în realitate înainte de patru secole, Ye putea doar să-și imagineze, în timp ce le citea mesajele, că erau umanoizi.

Stația de ascultare 1379 exista de mai bine de o mie de ani. Mai erau mii de astfel de stații pe Trisolaris și toate încercau să detecteze semne posibile de civilizație în Univers.

Inițial, fiecare stație de ascultare avea câteva sute de ascultători, dar datorită progresului tehnologic, acum nu mai era de serviciu decât o persoană. Meseria de ascultător era una umilă. Deși trăiau în stații de ascultare care erau menținute la o temperatură constantă cu ajutorul sistemelor care garantau supraviețuirea lor fără să fie nevoie să se deshidrateze în timpul Erelor Haotice, trebuiau, pe de altă parte, să-și petreacă viața închiși în spații miniaturale. Bucuria pe care o simțeau în timpul Erelor Stabile ascultătorii nu însemna mare lucru față de ce simțeau ceilalți.

Ascultătorul de la Stația 1379 privi prin fereastra minusculă lumea exterioară de pe Trisolaris. Era o noapte de Eră Haotică. Luna gigantică nu răsărise încă și majoritatea oamenilor rămăseseră

În starea de hibernare a deshidratării. Chiar și plantele se deshidrataseră instinctiv și se transformaseră în ghemotoace de fibre uscate care zăceau pe pământ. Sub lumina stelelor, pământul părea o foaie imensă de metal rece.

Era una dintre perioadele de singurătate apăsătoare. În tăcerea adâncă a miezului de noapte, Universul dezvăluia ascultătorilor dezolanta sa imensitate. Ceea ce îi dis plăcea cel mai mult ascultătorului Stației 1379 era să vadă undele care se târau lent pe monitor, o imagine a zgomotului fără sens pe care stația de ascultare îl prelua din spațiu. Simțea că valul interminabil era o reprezentare abstractă a Universului: de un capăt legat la trecutul fără de sfârșit și de celălalt la viitorul infinit, iar în mijloc existau doar suișurile și coborâșurile șansei aleatorii, pustiite de viață, fără tipar, vârfuri și văi aflate la diferite înălțimi, ca niște grăunți de nisip. Toată curba semăna cu un deșert unidimensional creat din toate firele de nisip aliniate într-un șir izolat, dezolant și atât de lung, că i se părea insuportabil. Puteai să-l urmărești, să-l dai înainte sau să revii, dar nu-i puteai afla capătul.

În acea zi totuși, ascultătorul observă ceva ciudat când se uită la modelul undelor afișate. Chiar și experților le venise greu să afirme, privind cu ochiul liber, dacă modelul undelor conținea și informații. Însă ascultătorul era așa de familiarizat cu zgomotul Universului că putea spune dacă unda care se mișca acum în fața ochilor săi conținea ceva în plus. Curba subțire care se ridica și cădea părea să aibă un suflet în ea. Era sigur că semnalul radio fusese modulat de o ființă inteligentă.

Se repezi în fața unui alt terminal și verifică rata de recunoaștere a semnalului de către computer: 10 Roșu. Înainte de asta, niciun semnal de radio receptat vreodată de stație nu primise o rată de recunoaștere mai mare de Albastru 2. O rată Roșu însemna că probabilitatea ca transmisia să conțină informație inteligentă era mai mare de 90%. O rată de Roșu 10 însemna că transmisia primită conținea un sistem de codificare cu autointerpretare! Computerul care descifra lucra la putere maximă. Descoperise

sistemul de codificare cu autointerpretare și-l folosisese cu succes pentru a completa descifrarea.

Ascultătorul deschise documentul rezultat și, pentru prima oară, un trisolarian citi un mesaj venit dintr-o altă lume.

După citirea următorului mesaj, veți înțelege elementele de bază ale civilizației de pe Terra. Datorită străduinței îndelungate și a creativității, rasa umană a construit o civilizație splendidă, înfloritoare, cu o mulțime de culturi. Am început să înțelegem și legile care guvernează lumea naturală și dezvoltarea societăților umane. Prețuim tot ce am realizat.

Dar lumea noastră este încă imperfectă. Există ură, dar și prejudecăți și războaie. Din cauza conflictelor dintre forțele de producție și relațiile de producție, distribuția bunăstării este extrem de inegală și un număr mare de oameni trăiesc în sărăcie și mizerie.

Societățile umane depun eforturi mari pentru rezolvarea greutăților și problemelor cu care se confruntă, străduindu-se să creeze un viitor mai bun pentru civilizația de pe Terra. Țara care vă trimite acest mesaj este angajată într-o luptă care face parte din acest efort. Ne-am dedicat construirii unei societăți ideale, unde munca și valoarea fiecărui membru al rasei umane să fie respectate pe deplin, unde sunt îndeplinite plenar nevoile materiale și spirituale ale fiecăruia, așa încât civilizația de pe Terra să devină o civilizație perfectă.

Cu cele mai bune intenții, în speranța stabilirii contactului cu alte societăți civilizate din Univers, ne-am bucura să colaborăm pentru construirea unei vieți mai bune în acest cosmos vast.

Cuprins de entuziasmul amețitor și de tulburare, ascultătorul se holba la modelul de unde afișate. Informația continua să curgă din Univers în antenă. Din cauza codului de autointerpretare, computerul putea să procedeze la traducerea în timp real și mesajul începu să se afișeze imediat.

În următoarele două ore trisolariene, ascultătorul află despre existența Terrei, despre o lume care avea un singur Soare și era

mereu într-o Eră Stabilă, despre civilizația umană care se născuse într-un paradis unde climatul era blând pentru eternitate.

Transmisia din Sistemul Solar se termină. Computerul care o descifrase mergea acum în gol. Stația recepta din nou doar zgomotul Universului.

Dar ascultătorul era sigur că ce trăise nu fusese un vis. Știa și că miile de stații de ascultare împrăștiate pe planeta Trisolaris primiseră și ele mesajul pe care civilizația trisolariană îl aștepta de eoni. Două sute de cicluri de civilizație se târâseră printr-un tunel întunecat și acum vedeau în sfârșit o lumină la capătul lui.

Ascultătorul citi mesajul de pe Terra din nou. Gândurile îi pluteau peste oceanul albastru care nu îngheța niciodată și peste pădurile verzi și peste câmpurile care se bucurau de căldura blândă a Soarelui și de mângâierea unei brize răcoroase. *Ce lume minunată! Paradisul imaginat de două sute de cicluri de civilizație chiar există!*

Încântarea și entuziasmul se răciră și tot ce rămase fu un simț al pierderii și dezolării. În timpul îndelungatei solitudini din trecut, ascultătorul se întrebase de mai multe ori: *chiar dacă într-o zi ar veni un mesaj din partea unei civilizații extra-trisolariene, ce ar avea de-a face cu mine?* Singuratica și umila lui viață nu s-ar fi schimbat nici cât negru sub unghie.

Dar măcar poate să fie a mea în vis... Și ascultătorul adormi. În mediul lor aspru, trisolarienii dezvoltaseră abilitatea de a adormi și de a se trezi când doreau. Un trisolarian putea să adoarmă în câteva secunde.

Dar nu visă ce-și dori. Terra cea albastră îi apărură în vis, dar sub bombardamentul unei flote interstelare, frumoasele ei continente începură să ardă. Adâncile oceane albastre începură să fiarbă și se evaporară...

Ascultătorul se trezi din coșmar și văzu luna uriașă care tocmai răsărise și arunca o rază subțire de lumină rece pe fereastră. Privi solul înghețat de afară și începu să-și treacă în revistă viața singuratică. Până acum, trăise șase sute de mii de ore trisolariene. Speranța de viață a trisolarienilor era de la șapte sute la opt sute de mii de ore trisolariene. Cei mai mulți, desigur, își pierdeau

capacitatea de muncă productivă cu mult înainte de această vârstă. Erau deshidratați cu forța și fibrele uscate rezultate erau date pradă flăcărilor. Trisolaris nu-i cruța pe cei care leneveau.

Dar acum ascultătorul intuia o altă posibilitate: Era inexact să afirmi că primirea mesajului extra-trisolarian nu va avea nicio influență asupra vieții sale. Bineînțeles că, după confirmare, Trisolaris avea să reducă numărul de stații de ascultare. Și posturile de la o stație ca aceasta, care fusese ocupat de mult timp, vor fi printre primele desființate. Apoi urma să devină șomer. Expertiza unui ascultător era foarte specializată și consta din aceleași operațiuni de rutină și de mentenanță. Ar fi foarte dificil să găsească o altă slujbă. Dacă nu putea să aibă alt serviciu, în cinci mii de ore trisolariene, avea să fie deshidratat cu forța și ars.

Singura cale de scăpare ar fi să se împreuneze cu un membru al sexului opus. Când se întâmpla asta, materialul organic din care erau compuse trupurile lor se topea în unul singur. Două treimi din material deveneau apoi combustibil pentru alimentarea cu energie a reacției biochimice care realiza reînnoirea celulelor din cea de-a treia treime și, astfel, lua naștere un corp nou. Atunci, acest trup se diviza în trei până la cinci vieți minuscule: copiii lor. Ei moșteneau unele dintre amintirile părinților și deveneau o continuare a vieții lor, începând un ciclu nou de existență. Dar datorită poziției sociale inferioare a ascultătorului, a spațiului de lucru închis și izolat, a vârstei avansate, ce membru al sexului opus ar fi fost atras de el?

În ultimii ani, se întrebase de milioane de ori: *Asta e oare tot ce mi-a rămas din viață?* Și de milioane de ori își răspunsese: *Da, asta e tot. Tot ce ți-a rămas din viață este această singurătate nesfârșită, în spațiul minuscule al acestei stații de ascultare.*

Nu putea să piardă paradisul acela, chiar dacă exista doar în visul lui.

Știa că la scara Universului, datorită lipsei de referințe suficiente pe termen lung, era imposibil să identifici distanța sursei transmisiei radio de frecvență joasă din spațiu, puteai să identifici doar direcția din care venea. Din acea direcție, sursa putea fi de

energie înaltă, dar foarte îndepărtată sau de energie joasă, dar foarte apropiată. În acea direcție existau miliarde de stele și fiecare strălucea pe un fundal de mare de stele aflate la diferite distanțe. Fără să știi exact cât de departe e sursa, era imposibil să-i afli coordonatele exacte.

Distanța. Cheia era distanța.

Într-adevăr, exista o cale ușoară de aflare a distanței sursei de transmisie. Trebuia doar să răspunzi mesajului și dacă cealaltă parte răspundea repede, trisolarienii puteau identifica distanța pe baza călătoriei dus-întors și a vitezei luminii. Dar se punea întrebarea: cealaltă parte va răspunde? Sau poate că vor răspunde mai târziu și trisolarienii nu vor putea stabili cât i-a luat mesajului să ajungă. Deoarece sursa trimisese în mod activ acest mesaj în Univers, părea foarte probabil să răspundă imediat după primirea unui replici de pe Trisolaris. Ascultătorul era sigur că guvernul trisolarian dăduse deja ordinul să se trimită un mesaj către lumea aceea îndepărtată și să-i momească să răspundă. Poate că mesajul fusese deja trimis, poate că nu. Dacă varianta a doua era adevărată, atunci avea o singură șansă să-și facă din viața lui umilă o viață glorioasă.

Ascultătorul se repezi în fața ecranului de operațiuni și compuse un mesaj scurt și simplu. Instrui computerul să-l traducă în limba mesajului primit de pe Terra. Apoi îndreptă antena stației de ascultare în direcția de unde venise semnalul dinspre Terra. Butonul de TRANSMITERE era roșu și avea o formă dreptunghiulară. Degetele ascultătorului ezitară în aer deasupra butonului.

Destinul civilizație trisolariene depindea acum de aceste degete subțiri.

Fără ezitare, apăsă pe buton. O undă radio puternică transmise mesajul scurt, un mesaj care ar fi putut salva o altă civilizație din întunecimea spațiului cosmic.

Această lume a primit mesajul vostru.

Sunt un pacifist din lumea aceasta. Civilizația voastră are noroc că am fost primul care a primit mesajul vostru. Vă avertizez: Nu răspundeți! Nu răspundeți!! Nu răspundeți!!!

În direcția voastră sunt zeci de milioane de stele. Atâta timp cât nu răspundeți, lumea mea nu va reuși să identifice sursa transmisiei voastre.

Dar dacă răspundeți, sursa va fi localizată imediat. Planeta voastră va fi invadată. Lumea vă va fi cucerită!

Nu răspundeți! Nu răspundeți!! Nu răspundeți!!!

Nu știm cum arată reședința Principelui din Trisolaris, dar putem fi siguri că era protejat de vremea extremă prin pereți foarte groși. Ne-am putea gândi la o piramidă ca aceea din jocul celor *Trei Corpuri*. Sau poate la clădiri construite sub pământ.

Cu cinci ore trisolariene înainte, Principele primise raportul comunicației extra-trisolariene. Cu două ore trisolariene înainte, primise un raport cum că Stația de Ascultare 1379 a trimis un mesaj de avertizare în direcția transmisiei.

Nici primul raport nu-l făcuse să sară în sus de entuziasm și nici cel de-al doilea nu-l aruncase în depresia cea mai adâncă. Nu era nici măcar supărat sau indignat. Toate aceste emoții – și altele, ca frica, supărarea, fericirea, aprecierea frumuseții etc. – erau lucruri pe care civilizația trisolariană se străduia din răspuțeri să le evite și să le elimine. Asemenea emoții îi slăbeau din punct de vedere spiritual și pe indivizi, și societatea în ansamblu și nu-i ajutau să supraviețuiască în climatul extrem al acestei lumi. Stările de care aveau nevoie trisolarienii erau calmul și indiferența totală. Istoria celor două sute de cicluri de civilizație le dovedise că civilizațiile care se bazau pe aceste două stări esențiale erau cele mai capabile de supraviețuire.

– De ce ai făcut asta? îl întrebă Principele pe ascultătorul de la Stația 1379.

– Pentru ca viața mea să nu fi fost în zadar, răspunse calm.

– Avertizarea pe care ai trimis-o ar putea să ne fi costat o șansă de supraviețuire a civilizației trisolariene.

– Dar i-a dat civilizației de pe Terra o asemenea șansă. Principe, dorința civilizației trisolariene de a poseda un spațiu vital este ca dorința unui om înfometat de a avea mâncare și este tot atât de

nesfârșită. Nu putem împărți Terra cu oamenii din lumea aceea. Putem doar să distrugem civilizația și să punem stăpânire absolută pe sistemul lor solar... Am dreptate?

- Dă. Dar mai există o rațiune pentru distrugerea civilizației de pe Terra. Sunt o rasă războinică. Foarte periculoasă. Dacă încercăm să coexistăm cu ei pe aceeași planetă, ne vor afla secretele tehnologiei în scurt timp. Continuarea unei asemenea stări nu va permite prosperitatea niciuneia dintre civilizații. Pot să te întreb ceva? Vrei să fii mântuitorul Terreii, dar nu simți niciun fel de responsabilitate pentru propria ta rasă?

- M-am săturat de Trisolaris. Nu avem nimic în viețile și în spiritul nostru, în afară de lupta pentru supraviețuire.

- Și ce e rău în asta?

- Nu e nimic rău, desigur. Existența este premisa tuturor lucrurilor. Dar, Principe, vă rog să vă gândiți la viețile noastre: Totul este dedicat supraviețuirii. Pentru a se asigura supraviețuirea civilizației în ansamblul ei nu mai există aproape niciun fel de respect pentru individ. Dacă cineva nu mai poate munci este trimis la moarte. Societatea trisolariană este într-o perpetuă stare de autoritarism extrem. Legea oferă doar două variante: vinovăția sau nevinovăția. Cei vinovați sunt executați și cei nevinovați sunt eliberați. Pentru mine, cele mai insuportabile aspecte sunt monotonia spirituală și desicarea. Orice ar putea duce la slăbiciunea spirituală este declarat malefic. Nu avem nici literatură, nici artă, nici preocuparea pentru frumusețe și pentru plăcere. Nu putem nici măcar să vorbim despre dragoste... Principe, care este sensul unei asemenea vieți?

- Genul de civilizație la care tânjești a existat odată și pe Trisolaris. Au avut societăți libere, democratice și au lăsat în urmă bogate moșteniri culturale. Ceea ce știi despre ei este doar o fracțiune extrem de mică. Cele mai multe urme au fost sigilate și ascunse vederii noastre. Dar în toate ciclurile civilizației trisolariene, acest gen de civilizație a fost cea mai slabă și cea care a durat cel mai puțin. Dezastrul produs de o Eră Haotică modestă a fost suficient pentru a le curma. Privește din nou civilizația de pe Terra pe care

vrei s-o salvezi. O societate născută și dezvoltată în primăvara eternă a unei sere nu ar reuși să supraviețuiască nici măcar un milion de ore trisolariene dacă ar fi transplantată aici.

– Acea floare poate fi delicată, dar posedă o splendoare neasemuită. Se bucură de libertate și frumusețe în confortul paradiziac.

– Dacă civilizația trisolariană va posedea acea lume, o să putem să ne făurim și noi asemenea vieți.

– Principe, mă îndoiesc. Spiritul metalic trisolarian s-a infiltrat puternic în fiecare celulă a trupurilor noastre și s-a solidificat. Chiar vă imaginați că s-ar putea topi din nou? Eu sunt un om obișnuit care trăiește la marginea societății. Nimănui nu-i pasă de mine. Mi-am petrecut viața în singurătate, fără avere, fără o poziție socială înaltă, fără dragoste și fără speranță. Dacă pot salva o lume frumoasă și îndepărtată de care m-am îndrăgostit, atunci viața mea are un rost. Desigur, Principe, asta mi-a oferit și ocazia să vă întâlnesc. Dacă n-aș fi făcut-o, un om ca mine ar fi putut să vă admire doar la televizor. Așa că permiteți-mi să vă spun că mă simt onorat.

– Ești vinovat, fără îndoială. Ești cel mai mare criminal din toate ciclurile civilizației trisolariene. Dar acum vom introduce o excepție în legea trisolariană: Ești liber să pleci.

– De ce?

– Pentru tine, deshidratarea urmată de ardere nu se potrivește nici pe departe ca pedeapsă. Ești bătrân și nu poți să mai vezi distrugerea civilizației terestre. Dar măcar voi face în așa fel încât să știi că nu o vei salva. Vreau să te las să trăiești până în ziua când îți vei pierde orice speranță. Poți pleca.

După ce ascultătorul de la Stația 1379 se retrase, Principele îl chemă pe consulul responsabil cu Sistemul de Monitorizare. Reuși să nu se mânie nici pe el. Se purtă ca și cum ar fi fost o chestiune de rutină.

– Cum poți permite unui om atât de slab și de nemernic să facă parte din Sistemul de Monitorizare?

- Principe, Sistemul de Monitorizare are sute de mii de angajați. Verificarea tuturor într-un mod strict este foarte dificilă. În fond, omul a reușit să-și îndeplinească sarcinile de serviciu fără greș la Stația de Ascultare 1379 cea mai mare parte din viață. Sigur, sunt responsabil de această greșeală cât se poate de gravă.

- Câți alții mai sunt responsabili pentru această greșeală din Sistemul de Monitorizare trisolarian?

- Investigația mea preliminară arată că aproximativ șase mii, de la toate nivelurile.

- Sunt cu toții vinovați!

- Da.

- Deshidratați-i pe toți cei șase mii și ardeți-i împreună în piața din centrul capitalei. Cât despre tine, poți servi drept surcele pentru aprins focul.

- Vă mulțumesc, principe. Asta va servi la liniștirea conștiințelor noastre într-o oarecare măsură.

- Înainte de executarea pedepsei, aș vrea să te întreb: cât de departe poate ajunge mesajul de avertizare?

- Stația de Ascultare 1379 este o facilitare mică fără putere de transmisie înaltă. Zona maximă se situează aproximativ la douăsprezece milioane de ore-lumină (aproape doisprezece ani-lumină)

- Este destul de mare. Aveți vreo sugestie pentru ce ar trebui să facă civilizația trisolariană în continuare?

- Ce ziceți de transmiterea unui mesaj întocmit cu măiestrie care să-i ademenească să răspundă?

- Nu. Asta ar putea înrăutăți lucrurile. Măcar mesajul de avertizare a fost foarte scurt. Să sperăm că-l vor ignora sau că vor înțelege greșit conținutul său. Foarte bine, poți să pleci.

După plecarea consulului, Principele l-a chemat pe Comandantul Flotei Trisolariene.

- Cât mai durează pregătirile pentru realizarea primului val al Flotei?

- Principe, Flota este încă în faza de construcție. Sunt necesare cel puțin încă șaiszeci de mii de ore înainte ca navele să poată să se deplaseze în spațiu.

– Voi prezenta în curând planul meu pentru aprobarea Sesiunii Comune a Consulilor. După terminarea construcției, Flota va porni în acea direcție imediat.

– Principe, dată fiind frecvența transmisiei, nu poate fi identificată cu mare acuratețe nici măcar direcția sursei. Flota poate să navigheze doar la o sutime din viteza luminii. Și are doar puterea de rezervă necesară pentru executarea unei singure decele-rări, ceea ce face imposibilă conducerea unei cercetări pe o zonă mare în acea direcție. Dacă distanța până la țintă este neclară, Flota se va prăbuși în abisurile spațiului.

– Dar privește cei trei sori din jurul nostru. În orice moment, stratul exterior de plasmă al unuia dintre ei poate să se dilate și să înghită ultima planetă, lumea noastră. Nu avem altă opțiune. Trebuie să pornim în această aventură riscantă.

SOPHON

Optzeci și cinci de mii de ore trisolariene (aproximativ 8,6 ani terestri) mai târziu.

Principele ordonă o ședință de urgență tuturor consulilor trisolarieni. Era ceva foarte neobișnuit. Sigur se petrecuse ceva important.

Flota Trisolariană fusese lansată cu douăzeci de mii de ore trisolariene în urmă. Navele cunoșteau doar direcția aproximativă a țintei, dar nu și distanța până la ea. Era posibil ca ținta să se afle la milioane de ani-lumină sau chiar la celălalt capăt al galaxiei. În fața mării nesfârșite de stele, expediția nu avea șanse prea mari.

Întâlnirea consulilor avu loc la Monumentul Pendulului. (Când Wang Miao citi despre acest episod, își aminti imediat de sesiunea de la clădirea ONU din jocul *Trei Corpuri*. În realitate, Monumentul Pendulului era unul dintre puținele obiecte din joc care existau în realitate pe Trisolaris.)

Factul că Principele alesese acest loc pentru ședință îi nedumerise pe cei mai mulți participanți. Era Haotică nu se terminase încă și un soare mic tocmai răsărise deasupra orizontului, deși putea să apună în orice clipă. Temperatura era foarte scăzută și

toți participanții fură nevoiți să poarte costume încălzite. Pendulul metalic și masiv se mișca impunător, lovind aerul înghețat, în timp ce micul soare îi arunca umbra lungă pe pământ, de parcă un uriaș al cărui cap atinge cerul l-ar fi urmat cu pașii lui mari. Sub ochii ațintiți ai mulțimii, principele urcă pe baza pendulului și acționează un comutator roșu.

Se întoarse spre consuli și spuse:

– Am oprit alimentarea pendulului. Viteza lui se va reduce treptat din cauza rezistenței aerului.

– Principe, dar de ce? Întrebă un consul.

– Înțelegem cu toții semnificația istorică a pendulului. Este menit să-l hipnotizeze pe Dumnezeu. Dar acum noi știm că este mai bine pentru civilizația trisolariană să aibă un Dumnezeu treaz, fiindcă acum Dumnezeu ne poate binecuvânta.

Rămaseră cu toții tăcuți, cântărind înțelesul cuvintelor principelui. După alte trei legănări de pendul, cineva întrebă:

– Au răspuns cei de pe Terra?

Principele încuviință:

– Da. Acum o jumătate de oră am primit un raport. Era răspunsul la mesajul de avertizare trimis.

– Așa repede! Au trecut doar optzeci de mii de ore de atunci, ceea ce înseamnă... ceea ce înseamnă...

– Ceea ce înseamnă că Terra este doar la patruzeci de mii de ore-lumină distanță.

– Nu este acela soarele cel mai apropiat de noi?

– Ba da. De aceea am spus că Dumnezeu binecuvântează civilizația trisolariană.

Participanții se extaziară, dar nu reușiră să-și exprime sentimentul, așa că mulțimea părea acum un vulcan reprimat. Principele știa că îngăduirea exploziei unor asemenea emoții firave ar fi periculoasă. Așa că turnă apă rece peste „vulcan“:

– Am ordonat deja Flotei trisolariene să se îndrepte spre această stea. Dar lucrurile nu sunt atât de îmbucurătoare precum credeți. Din informațiile pe care le deținem, în acest moment flota se îndreaptă către o moarte sigură.

Consulii se calmară.

– Înțelege cineva concluzia mea?

– Eu, răspunse Consulul Științific. Am studiat cu toții primele mesaje de pe Terra cu atenție. Secțiunea cea mai interesantă este cea a istoriei lor. Să observăm faptele: oamenii le-au trebuit mai mult de o sută de mii de ani tereștri pentru a progresa de la stadiul de vânători-culegători la cel al Ereii Agricole. De la Era Agricolă și până la cea Industrială le-au trebuit câteva mii de ani. Apoi, doar în câteva decenii, au intrat în Era Informației. Această civilizație posedă capacitatea terifiantă de a-și accelera progresul!

– Pe Trisolaris, din cele mai mult de două sute de civilizații (inclusiv a noastră), niciuna nu a cunoscut o dezvoltare atât de accelerată. Progresul științei și al tehnologiei din toate civilizațiile trisolariene au avut loc într-un ritm constant sau chiar încetinit. În lumea noastră, fiecare eră tehnologică are nevoie de aproximativ aceeași cantitate de timp pentru o dezvoltare constantă și lentă.

Principele relua firul discursului:

– Cert este că peste patru milioane și cinci sute de mii de ore, când Flota Trisolariană va ajunge pe Terra, nivelul tehnologic al civilizației lor îl va fi depășit de mult pe al nostru datorită dezvoltării lor accelerate! Călătoria Flotei Trisolariene este lungă și îndrăzneată și trebuie să treacă prin două centuri de praf stelar. Este foarte posibil ca doar jumătate dintre nave să ajungă în acest Sistem Solar, în timp ce restul navelor vor fi pierit pe drum. Și atunci, Flota Trisolariană va fi complet vulnerabilă în fața putericei civilizații terestre – aceasta nu este o expediție, ci un cortegi funerar!

– Dar dacă acest lucru este adevărat, Principe, atunci mai sunt și alte consecințe înfiorătoare..., spuse Consulul Militar.

– Da. Nu este greu de imaginat. Coordonatele planetei Trisolaris au fost deja expuse. Pentru eliminarea amenințărilor viitoare, o flotă interstelară venită de pe Terra va lansa un contraatac împotriva noastră. Este foarte posibil ca înainte ca un soare în expansiune să ne înghită planeta, civilizația trisolariană să fie distrusă de oameni.

Viitorul strălucit deveni deodată groaznic de întunecat. Participanții tăcură, împietriți.

Principele spuse:

– Ceea ce trebuie să facem în continuare este să oprim progresul științei de pe Terra. Din fericire, imediat ce am primit primele mesaje de pe Terra, am început să facem planuri în acest sens. Chiar acum, am descoperit o condiție favorabilă pentru realizarea planurilor: răspunsul pe care tocmai l-am primit a fost trimis de un trădător terestru. Avem motive să credem că există multe forțe alienate în sânul civilizației de pe Terra și trebuie să le exploatăm la maximum.

– Principe, asta nu este deloc ușor. Nu avem decât un canal de comunicare foarte firav cu Terra. Un schimb de mesaje durează mai mult de optzeci de mii de ore.

– Dar amintiți-vă că așa cum s-a întâmplat și cu noi, certitudinea că există civilizații extraterestre va șoca întreaga societate terestră și va lăsa urme adânci. Avem motive să credem că forțele alienate din civilizația de pe Terra se vor contopi și-și vor spori forța.

– Dar ce pot face? Sabotaje?

– În decurs de patruzeci de mii de ore, valoarea strategică a oricăror tactici tradiționale de război sau terorism este nesemnificativă și-și vor reveni repede. Pentru a stopa eficient dezvoltarea unei civilizații și pentru dezarmarea ei pentru o perioadă lungă de timp nu există decât o singură cale: uciderea științei.

Consulul Științific spuse:

– Planul se concentrează pe amplificarea efectelor negative ale dezvoltării științifice asupra mediului și pe prezentarea semnelor unei puteri supranaturale în fața populației terestre. În afară de accentuarea efectelor negative ale progresului, vom încerca să folosim și o serie de „miracole” pentru a crea un univers iluzoriu care nu poate fi explicat prin logica științei. După ce aceste iluzii vor fi menținute un oarecare timp, este posibil ca civilizația trisolariană să devină ținta unei adorații religioase acolo. Apoi, gândirea neștiințifică va începe să fie preferată de intelectualii umani

în dauna gândirii științifice, și asta va conduce la prăbușirea întregului sistem de gândire științific.

– Cum vom crea miracole?

– Cheia miracolelor este că nu pot fi percepute drept trucuri. Va fi probabil nevoie de transferarea anumitor tehnologii mult superioare nivelului tehnologic uman spre forțele alienate de pe Terra.

– Este prea riscant! Cine știe cine va controla asemenea tehnologii în cele din urmă? Să nu ne jucăm cu focul!

– Sigur că alegerea tehnologiilor specifice care urmează să fie transferate pentru producerea miracolelor va necesita un studiu mai aprofundat...

– Vă rog să vă opriți un moment, domnule Consul Științific, spuse Consulul Militar, în timp ce se ridică în picioare. Principe, părerea mea e că acest plan va fi aproape inutil dacă vrem să stopăm știința umană.

– Dar este mai bun decât nimic, ripostă Consulul Științific.

– Mă rog, spuse Consulul Militar disprețuitor.

– Sunt de acord cu părerea dumneavoastră, spuse Principele.

Acest plan va tulbura doar foarte puțin dezvoltarea științifică umană. Avem nevoie de o acțiune hotărâtă care să sufocă complet știința de pe Terra și s-o mențină la nivelul ei curent. Să ne concentrăm asupra a ceea ce este esențial aici: dezvoltarea tehnologică globală depinde de dezvoltarea științei de bază și fundamentul științei de bază constă în explorarea structurii profunde a materiei. Dacă nu există niciun progres în acest domeniu, nu va avea loc niciun salt înainte semnificativ în știință și tehnologie în ansamblul lor. Sigur că acest lucru nu este specific civilizației de pe Terra. Se aplică tuturor țințelor pe care civilizația trisolariană intenționează să le cucerească. Am început munca în acest domeniu chiar înainte de a avea prima comunicare extraterisolariană. Dar ne-am amplificat eforturile în ultima perioadă.

– Acum, uitați-vă cu toții în sus. Ce vedeți?

Principele arătă spre cer, Consulii își ridicară capetele să se uite în acea direcție. Văzură un inel în spațiu care lucea metalic în lumina soarelui.

– Este docul de construcție a celei de-a doua flote spațiale?

– Nu. Este un accelerator de particule mare care încă se află în stadiul de construcție. Planurile pentru construcția unei a doua flote spațiale au fost oprite. Toate resursele noastre sunt dedicate acum proiectului Sophon.

– Proiectul Sophon?

– Da. Mai mult de jumătate dintre cei prezenți aici nu-l cunosc. Acum îl rog pe Consulul Științific să ne facă o prezentare.

– Știam de acest plan, dar nu știam că a progresat atât de mult, spuse Consulul Industrial.

Consulul pentru Cultură și Educație zise:

– Și eu știam despre acest plan, dar m-am gândit că e doar o poveste frumoasă.

Consulul Științific adăugă:

– Proiectul Sophon, în linii mari, speră să transforme un proton într-un computer superinteligent.¹

– Este o fantezie științifică despre care am auzit cei mai mulți dintre noi, spuse Consulul Agricol. Dar poate fi realizată? Știu că fizicienii deja pot manipula nouă dintre cele unsprezece dimensiuni ale lumii la scară microscopică, dar tot nu ne putem imagina cum pot introduce o pensetă într-un proton pentru a construi circuite integrate la scară largă.

– Sigur că este imposibil. Gravarea microcircuitelor integrate poate avea loc doar la scară macro și doar pe un plan macroscopic bidimensional. Astfel noi trebuie să desfacem un proton în două dimensiuni.

– Să desfacem o structură compusă din nouă dimensiuni în două dimensiuni? Și cât de mare va fi suprafața?

– Foarte mare, veți vedea, zâmbi Consulul Științific.

Timpul trecea și se scurseră o nouă serie de șaizeci de mii de ore trisolariene. Cu douăzeci de mii de ore trisolariene după încheierea

---

¹ În limba chineză există un calambur pentru cuvântul proton (*zhizi*, 质子) și cuvântul sophon, tot *zhizi*, dar cu alte caractere grafice (n. tr. Ken Liu).

construcției acceleratorului de particule în spațiu, desfacerea bidiimensională a protonului era pe cale să înceapă pe o orbită sincronă din jurul planetei Trisolaris.

Era o zi frumoasă și blândă dintr-o Eră Stabilă. Cerul era foarte limpede. La fel ca în ziua când Flota pornise în călătorie cu optzeci de mii de ore trisolariene în urmă, întreaga populație a planetei Trisolaris se uita pe cer, fixând cu ochii inelul gigantic. Principele și toți consulii sosiră din nou și așteptară sub Monumentul Pendulului. Pendulul se oprise de mult și greutatea lui atârna ca o piatră masivă printre stâlpii înalți. Privind-o, îți venea greu să crezi că se mișcase vreodată.

Consulul Științific ordonă desfacerea în două dimensiuni. În spațiu, trei cuburi planau în jurul inelului; erau generatoarele de fuziune care alimentau acceleratorul. Elementele lor absorbante de căldură, ca niște aripi, începură treptat să strălucească cu o lumină roșiatică palidă. Mulțimea se uita neliniștită spre accelerator, dar nu părea să se întâmple nimic.

O zecime de oră trisolariană mai târziu, Consulul Științific își ridică casca la ureche și ascultă atent. Apoi spuse:

– Principe, din păcate, desfacerea a eșuat. Am redus dimensiunile cu una în plus și protonul a devenit unidimensional.

– Unidimensional? O linie?

– Da. O linie infinit de subțire. Teoretic, ar trebui să fie lungă de aproximativ cincisprezece sute de ore-lumină.

– Am cheltuit resursele alocate pentru o nouă flotă spațială, spuse Consulul Militar, doar ca să obținem un asemenea rezultat?

– În experimentele științifice există un proces în timpul căruia se reglează erorile. În fond a fost prima oară când s-a încercat desfacerea.

Mulțimea se dispersă dezamăgită, dar experimentul nu se sfârșise. Inițial se crezuse că protonul unidimensional va rămâne pe o orbită sincronă în jurul planetei Trisolaris pentru eternitate, dar din cauză fricțiunii provocate de vânturile solare, bucăți din șir căzuseră înapoi în atmosferă. După alte șase ore trisolariene, toți cei de afară observară luminile stranii din aer, fire diafane

care licăreau și păreau vii, apoi dispăreau ca și când nu ar fi fost. Aflară de la știri că era protonul unidimensional care plutea spre sol sub influența gravitației. Deși șirul era infinit de subțire, producea un câmp care reușea să reflecte lumina vizibilă. Era pentru prima oară când oamenii văzuseră materia care nu era făcută din atomi: firele satinate erau doar porțiuni dintr-un proton.

– Lucrurile astea sunt atât de enervante, spuse Principele frecându-și fața cu mâna iar și iar.

El și Consulul Științific stăteau pe treptele largi din fața Centrului Guvernului.

– Mă mănâncă mereu pielea feței.

– Principe, senzația este pur psihologică. Toate firele la un loc au masa unui singur proton așa că e imposibil să aibă vreun efect asupra lumii macroscopice. Nu pot fi dăunătoare, e ca și cum nu ar exista.

Dar firele care cădeau din cer se înmulțiră și deveniră din ce în ce mai dense. Când se apropiau de sol, mici luminițe umpleau aerul. Soarele și stelele apărră toate înăuntrul unor aure argintii. Firele se lipiră de cei care ieșiseră afară și în timp ce mergeau, trăgeau după ei și luminițele. Când oamenii se întoarseră în casele lor, șirurile străluciră sub lămpi. În timp ce se mișcau, reflexia de la fire scoase la vedere tipare ale curenților de aer pe care le tulburaseră. Deși șirul unidimensional nu putea fi văzut decât la lumină și nu putea fi simțit, oamenii se alarmaseră.

Torentul de șiruri unidimensionale continuă vreme de mai bine de douăzeci de ore trisolariene înainte să se oprească, deși nu pentru că șirurile căzuseră pe sol. Deși masa lor era inimaginabil de minusculă, ele încă aveau masă și de aceea accelerația cauzată de gravitație era identică cu cea a materiei obișnuite. Cu toate astea, odată ajunse în atmosferă, se aflau sub controlul absolut al curenților de aer și nu ar fi trebuit să cadă niciodată pe pământ. Dar după se desfăcuseră unidimensional, forța nucleară înaltă din proton fusese mult atenuată și slăbise șirul. Treptat, se sfărâma în bucăți minuscule și lumina pe care o reflecta nu mai era vizibilă. Oamenii crezură că au dispărut, dar bucăți din

șirul unidimensional urmau să plutească la infinit în aerul de pe planeta Trisolaris.

Peste cincizeci de ore trisolariene, începu a doua încercare de desfacere bidimensională a unui proton. Imediat mulțimea de la sol văzu ceva straniu. După ce elementele absorbante de căldură ale generatoarelor de fuziune începură să lucească roșatic, lângă accelerator apărură mai multe obiecte colosale. Toate aveau forma unor corpuri geometrice obișnuite: sfere, tetraedre, cuburi, conuri etc. Suprafețele lor aveau culori complexe, dar la o examinare mai atentă, se putea observa că sunt de fapt incolore. Suprafețele corpurilor geometrice erau complet reflectorizante și ce vedeau erau doar imaginile reflectate și distorsionate ale suprafeței planetei Trisolaris.

– Am reușit? întrebă Principele. Așa arată protonul desfăcut bidimensional?

Consulul Științific răspunse:

– Principe, este iar un eșec. Tocmai am primit raportul de la centrul de control al acceleratorului. Desfacerea a lăsat o dimensiune în plus și protonul s-a desfăcut tridimensional.

Corpurile geometrice reflectorizante continuau să se ivească în număr mare și formele lor deveneau din ce în ce mai variate. Acum erau și tori¹, corpuri în formă de cruce și chiar ceva care părea să fie o Bandă a lui Möbius². Toate aceste corpuri geometrice pluteau din ce în ce mai departe de locul unde se afla acceleratorul. O jumătate de oră mai târziu, corpurile umpleau mai

---

¹ În geometrie, torul este o suprafață generată de rotația unui cerc în spațiul tridimensional în jurul unei axe din planul său, axă care nu taie cercul ($R > r$). Tot „tor” se numesc și corpurile delimitate de astfel de suprafețe (în vorbirea colocvială forma se numește „inel”) (n. tr.).

² Banda lui Möbius sau mai simplu banda Möbius (mai rar scris și Moebius) este un model de suprafață cu o singură față și o singură margine. Banda are proprietatea matematică de a fi neorientabilă. A fost studiată inițial de August Ferdinand Möbius și Johann Benedict Listing, care au descoperit-o independent în 1858 (n. tr.).

mult de jumătate din cer, de parcă un copil de uriaș și-ar fi golit cutia cu cuburi pe firmament. Lumina reflectată de suprafețele de oglindă dublau strălucirea luminii care se izbea de sol, dar intensitatea varia încontinuu. Umbra pendulului uriaș apărea și dispărea și se legăna dintr-o parte în alta.

Apoi, toate corpurile geometrice începură să se deformeze și-și pierdură treptat formele regulate, de parcă se topeau la căldură. Deformarea accelerată și masele rezultate deveniră din ce în ce mai complexe. Acum obiectele de pe cer nu le mai aminteau oamenilor de cuburi, ci de membrele tăiate și de măruntaiele eviscerate ale unui uriaș. Deoarece formele nu mai erau regulate, lumina pe care o reflectau la sol deveni mai blândă, dar coloritul propriilor suprafețe deveni mai straniu și mai imprevizibil.

Din toată grămada de obiecte tridimensionale, câteva le atraseră atenția în mod special observatorilor de la sol. La început, doar pentru că obiectele respective erau foarte asemănătoare unul cu celălalt. Dar la o examinare mai atentă, oamenii le recunoscă și un val de groază cuprinse planeta Trisolaris.

Erau ochi! (Sigur că nu știm cum arată ochii Trisolarieni, dar putem fi siguri că orice ființă inteligentă trebuie să aibă o sensibilitate aparte în legătură cu reprezentarea de ochi.)

Principele era printre puținii care-și păstrară calmul. Îl întrebă pe Consulul Științific:

– Cât de complicată poate fi structura internă a unei particule subatomice?

– Depinde de numărul de dimensiuni al perspectivei din care o observi. Dintr-o perspectivă unidimensională, este doar un punct – așa gândesc de obicei oamenii că arată particulele. Dintr-o perspectivă bi sau tridimensională, particula începe să-și arate structura internă. Dintr-o perspectivă cvadridimensională, o particulă fundamentală este o lume imensă.

Principele spuse:

– Folosirea unui cuvânt ca „imensă“ pentru descrierea unei particule subatomice, cum e protonul, mi se pare incredibilă.

Consulul Științific îl ignoră pe Principe și continuă:

- În timp ce ne mișcăm spre dimensiuni superioare, complexitatea și numărul structurilor dintr-o particulă se înmulțesc dramatic. Comparațiile pe care le voi face acum nu sunt precise, dar ar trebui să vă permită să vă faceți o idee despre scară. O particulă văzută dintr-o perspectivă septadimensională are o complexitate comparabilă cu sistemul stelar trisolarian tridimensional. Dintr-o perspectivă octodimensională, o particulă este o prezență vastă așa cum este Calea Lactee. Când perspectiva urcă la cea de-a noua dimensiune, structurile interne ale particulei și complexitatea ei sunt egale cu întregul univers. Cât despre dimensiunile mai mari, fizicienii noștri nu au reușit încă să le exploreze și nu ne putem imagina gradul lor de complexitate.

Principele indică ochii uriași din spațiu:

- Oare asta ne arată că microcosmosul conținut de protonul nedesfăcut adăpostește viața inteligentă?

- Definiția noastră de „viață” probabil nu este adecvată microcosmosului multidimensional. Mai precis, putem spune doar că universul conține inteligență sau înțelepciune. Oamenii de știință au prezis această posibilitate de foarte mult timp. Ar fi fost ciudat ca o lume atât de complexă și vastă să nu fi evoluat la un stadiu asemănător inteligenței.

- De ces-au transformat în ochi care ne privesc? spuse Principele, uitându-se la ochii din spațiu, care erau frumoși și aduceau a sculpturi pline de viață, ce priveau straniu spre planeta de sub ei.

- Poate vor doar să-și arate prezența.

- Pot cădea aici?

- Absolut deloc. Principe, puteți să stați liniștit. Chiar dacă ar cădea, masa tuturor acestor structuri mari adunată la un loc este doar aceea a unui proton și la fel ca șirul unidimensional de data trecută nu vor avea absolut niciun efect asupra lumii noastre. Oamenii trebuie doar să se obișnuiască cu priveliștea ciudată.

De data asta însă Consulul Științific se înșela.

Oamenii observară că ochii se mișcau mai repede decât celelalte corpuri geometrice de pe cer și că se adunau într-un singur loc. Nu peste mult timp, doi ochi se întâlniră și se transformară

Într-un singur ochi mai mare. Din ce în ce mai mulți ochi se uniră și volumul lui continua să crească. Într-un final, toți ochii deveniră unul singur și era atât de mare că părea să reprezinte privirea Universului însuși ațintită pe Trisolaris. Irisul era limpede și strălucitor și în centru se afla imaginea unui Soare. Peste suprafața întinsă a globului ocular, curgeau în cascadă diferite culori. Dar detaliile de pe ochiul gigant dispărură treptat și deveni doar un ochi orb lipsit de pupilă. Apoi, începu să se deformeze până când își pierdu forma și se transformă într-un cerc perfect. Când cercul începu să se rotească ușor, oamenii își dădură seama că nu era plat, ci parabolic, ca o felie tăiată dintr-o sferă gigantică.

În timp ce Consulul Militar se uita fix la obiectul uriaș care se rotea lent în spațiu, înțelese dintr-odată și urlă:

– Principe, toată lumea, vă rog intrați în buncărele subterane imediat! Și arată în sus. Este o...

– Oglindă parabolică, spuse Principele calm. Ordonă forțelor de apărare spațială s-o distrugă. Noi vom rămâne aici.

Oglinda parabolică concentrează razele soarelui pe suprafața planetei Trisolaris. Inițial, fasciculul de lumină era foarte mare și căldura din punctul focal nu era încă letală. Fasciculul se mișca deasupra solului, căutându-și ținta. Se părea că oglinda descopere Capital, cel mai mare oraș de pe Trisolaris și lumina fasciculului începu să se îndrepte spre el. În scurt timp, orașul ajunse sub rază.

Cei care stăteau sub Monumentul Pendulului văzură doar o strălucire imensă în spațiu care cuprinse totul, însoțită de un val de căldură extremă. Fasciculul de lumină de deasupra capitalei se îngustă, în timp ce oglinda parabolică începu să-și concentreze lumina mult mai precis. Strălucirea din spațiu crescuse până când nimeni nu mai reuși să-și ridice ochii. Cei care stăteau drept sub fascicul simțiră cum temperatura creștea iute. Chiar în momentul când deveni insuportabilă, marginea fasciculului de lumină mătură Monumentul Pendulului și totul se înceteșă. Mulțimii îi luă ceva timp până când reuși să-și adapteze vederea la lumina normală.

Când se uitară în sus, prima imagine care-i salută fu un stâlp de lumină de la cer până la pământ de forma unui con inversat. Oglinda din spațiu forma baza conului și vârful lui perforase inima orașului Capital, transformând pe loc totul în materie incandescentă. Valuri de fum începură să se ridice și tornadele provocate de căldura inegală a conului de lumină dădură naștere mai multor stâlpi de praf care se conectau și ei la cer, răsucindu-se și dansând în jurul conului de lumină...

Mai multe mingi de foc strălucitoare apărură în diferite părți ale oglinzii și culoarea lor albastră se distindea de lumina reflectată de oglindă. Acestea erau exploziile produse de focoasele nucleare ale rachetelor lansate de corpul de apărare spațială a planetei Trisolaris. Pentru că exploziile aveau loc în afara atmosferei, nu se auzea niciun sunet. Când mingile de foc dispărură, mai multe găuri mari se formară în oglindă și apoi întreaga suprafață începu să se fisureze și să se crape, până când se sparse în mai mult de douăsprezece bucăți.

Conul de lumină ucigaș dispăru și lumea reveni la un nivel de iluminare normală. O clipă, simțiră cu toții că era tot atât de întuneric cum e în nopțile cu lună. Bucățile sparte ale oglinzii, lipsite acum de inteligență, continuau să se deformeze și după puțin timp, nu le mai putură deosebi de alte corpuri geometrice din spațiu.

– Ce se va întâmpla la experimentul următor? îi spuse Principele pe un ton batjocoritor Consulului Științific. Vei desface un proton în patru dimensiuni?

– Principe, chiar dacă s-ar întâmpla asta, nu aveți de ce să vă faceți griji. Un proton desfăcut în patru dimensiuni va fi mult mai mic. Dacă corpul de apărare spațială este pregătit și atacă proiecția lui în spațiul tridimensional, va fi distrusă oricum.

– Îl amăgești pe Principe, spuse furios Consulul Militar. Nu menționezi pericolul real. Dacă protonul se desface în zero dimensiuni?

– Zero dimensiuni? Principele era interesat. Țsta n-ar fi un punct fără dimensiune?

- Ba da, o singularitate! Chiar și un proton poate fi infinit de mare în comparație cu asta. Întreaga masă a protonului va fi conținută în singularitatea sa și densitatea lui va fi infinită. Principe, sunt sigur că vă puteți imagina ce ar fi.

- O gaură neagră?

- Da.

- Principe, vă rog să-mi permiteți să vă explic, îi întrerupse Consulul Științific. Motivul pentru care am ales un proton în loc de un neutron pentru desfacerea bidimensională este tocmai evitarea acestui risc. Dacă l-am desface în zero dimensiuni, încărcătura electrică a protonului va fi purtată și ea în gaura neagră desfăcută. Atunci putem s-o capturăm și s-o controlăm cu ajutorul electromagnetismului.

- Dar dacă nu poți s-o găsești și s-o controlezi? Întrebă Consulul Militar. Atunci va ateriza la sol, va aspira tot ce întâlnește și-și va spori masa. Apoi se va scufunda în miezul planetei și în final va aspira întreaga planetă Trisolaris.

- Asta nu se va întâmpla niciodată. Garantez acest lucru! De ce îmi îngreunezi mereu munca? Așa cum am mai spus, e un experiment științific...

- Destul! spuse Principele. Care este probabilitatea de succes data viitoare?

- Aproape sută la sută! Principe, vă rog să aveți încredere în mine. Cu ajutorul acestor două eșecuri am reușit deja să stăpânim principiile care guvernează desfacerea structurilor subatomice în macrospațiul de dimensiuni reduse.

- Foarte bine. Pentru a asigura supraviețuirea civilizației trisolariene trebuie să ne asumăm acest risc.

- Mulțumesc!

- Dar, dacă ratezi încă o dată, tu și toți oamenii de știință care lucrează la proiectul Sophon veți fi considerați vinovați.

- Da, desigur, vom fi cu toții vinovați.

Dacă trisolarienii ar transpira, Consulul Științific ar fi probabil ud learcă de sudoare.

Era mult mai ușor să cureți rămășițele tridimensionale ale protonului nedesfăcut din orbita sincronă decât să cureți șirul unidimensional. Nave spațiale mici au reușit să tragă bucățile de materie de proton departe de Trisolaris și să le împiedice să intre în atmosferă. Acele obiecte, unele mari cât munții, nu aveau masă aproape deloc. Erau ca niște iluzii imense, argintii, până și un prunc le-ar fi putut mișca cu ușurință.

După aceea, Principele l-a întrebat pe Consulul Științific:

– Am distrus o civilizație din microcosmos în timpul acestui experiment?

– Era acolo măcar o ființă inteligentă. Și, Principe, am distrus întregul microcosmos. Universul miniatural este imens în dimensiunile multiple și probabil conținea mai mult de o singură ființă inteligentă sau o singură civilizație – doar că nu au avut șansa să se exprime în macrospațiu. Sigur, în spațiul multidimensional la asemenea scări reduse, forma pe care o iau ființele inteligente sau civilizațiile poate fi dincolo de orice imaginație. Sunt ceva cu totul deosebit. Și o asemenea distrugere a avut loc de multe ori până acum.

– Chiar așa?

– În lunga istorie a progresului științific, câți protoni au fost sfârâmați în acceleratoare de către fizicieni? Câți neutroni și câți electroni? Probabil nu mai puțin de o sută de milioane. Fiecare asemenea coliziune a însemnat probabil sfârșitul civilizațiilor și ființelor inteligente dintr-un microcosmos. De fapt, chiar în natură, distrugerea universurilor are loc probabil în fiecare secundă – de exemplu, prin decăderea neutronilor. Și, o rază cosmică de energie înaltă care intră în atmosferă poate distruge mii de asemenea universuri miniaturale... Nu simțiți nicio emoție, gândindu-vă la toate astea?

– Mă amuzi. Voi notifica imediat Consulul cu Propaganda și-i voi cere să publice în mod repetat acest fapt științific în toată lumea. Oamenii de pe Trisolaris trebuie să înțeleagă că distrugerea civilizațiilor este un eveniment obișnuit care are loc în fiecare secundă din fiecare oră.

– De ce? Doriți să încurajați oamenii să reacționeze la posibila distrugere a civilizației trisolariene cu seninătate?

- Nu. Vreau să-i încurajez să reacționeze cu seninătate la distrugerea civilizației de pe Terra. Știi foarte bine că după ce am publicat politica noastră față de civilizația de pe Terra, s-a creat un val extrem de periculos de pacifism. Abia acum am descoperit cât de mulți sunt cei care gândesc precum ascultătorul de la Stația 1379. Trebuie să stăpânim și să eliminăm aceste sentimente de slăbiciune.

- Principe, acesta este în mare parte rezultatul mesajelor recente primite de pe Terra. Predicția dumneavoastră s-a adeverit. Forțele alienate de pe Terra sunt în creștere. Ele au construit un nou centru de transmisie care se află integral sub controlul lor și au început să ne trimită cantități mari de informații despre civilizația lor. Trebuie să recunosc că civilizația de pe Terra este foarte ispititoare pentru trisolarieni. Pentru concetățenii noștri, ea seamănă cu o muzică sacră ce coboară din ceruri. Umanismul lor îi poate conduce pe mulți trisolarieni pe calea greșită. Așa cum civilizația trisolariană a devenit un soi de religie pe Terra, civilizația de pe Terra are același potențial pe Trisolaris.

- Ai scos în evidență un pericol major. Trebuie să controlăm strict fluxul de informații de pe Terra adresat populației noastre, mai ales cel al informațiilor culturale.

A treia încercare de desfacere a protonului în două dimensiuni a început peste treizeci de ore trisolariene. De data asta era noapte. De la sol era imposibil să vezi inelul acceleratorului în spațiu. Doar lumina roșie a elementelor absorbante de căldură ale reactoarelor de fuziune din jurul lui îi marcau locul. La scurt timp după ce fu pornit acceleratorul, Consulul Științific anunță succesul.

Oamenii se uitară la cerul nocturn. Inițial nu văzură nimic. Dar nu peste mult timp, apărură o priveliște miraculoasă: cerurile se despărțiră în două. Între ele, tiparul stelelor nu se asemăna, de parcă cele două fotografii ale cerului fuseseră puse una peste alta; cea mai mică fiind suprapusă peste partea de sus a celei mari. Calea Lactee se frânse la granița dintre cele două. Porțiunea mai mică

a firmamentului împânzit de stele era circulară și se întindea rapid peste cerul obișnuit al nopții.

– Constelația aceea aparține Emisferei Sudice! spuseră Consulul Culturii și Consulul Educației, arătând spre peticul circular de cer în continuă expansiune.

În vreme ce oamenii își exersau imaginația pentru a înțelege cum se făcea că stelele care puteau fi văzute doar de pe cealaltă parte a planetei se suprapuneau acum peste imaginea Emisferei Nordice, apărură o priveliște și mai uimitoare: la marginea peticului de cer al nopții în expansiune din Emisfera Sudică, se vedea o parte a unui glob gigantic. Globul era cafeniu și-și dezvăluia doar câte o bandă pe rând, de parcă ar fi făcut parte dintr-un video cu o rată redusă de înprospătare. Globul le era familiar tuturor: pe el se puteau vedea în mod clar contururile unor continente cunoscute. Când se dezvălui în întregime, ocupa o treime din cer. Acum se puteau vedea mai multe detalii ale globului: cutele lanțurilor muntoase care acopereau continentele cafenii, norii împrăștiați ca niște petice de zăpadă planând deasupra continentelor... Cineva nu se mai putu abține:

– Este planeta noastră!

Da, o nouă planetă Trisolaris apăruse pe cer.

Apoi cerul începu să strălucească. Lângă cel de-al doilea Trisolaris din spațiu, cercul în expansiune al cerului nopții din Emisfera Sudică dezvălui un alt soare. Era în mod clar același soare care strălucea de obicei în Emisfera Sudică, dar care părea să fie doar jumătate din el.

În cele din urmă, cineva își dădu seama:

– Este o oglindă.

Oglinda imensă care apăruse peste Trisolaris era protonul care se desfăcea, un plan geometric fără sensuri profunde.

Când desfacerea bidimensională fu încheiată, întregul cer fusese înlocuit de reflexia cerului nopții din Emisfera Sudică. Deasupra lor, cerul era dominat de reflexiile planetei Trisolaris și ale Soarelui. Apoi, începu să se deformeze, chiar deasupra orizontului, și reflexiile stelelor se întinseră și se răsuciră, de parcă

s-ar fi topit. Deformarea începu la marginile oglinzii, dar se extindea spre centru.

– Principe, planul protonului este îndoit de gravitația planetei, spuse Consulul Științific.

Și arată spre numeroasele fascicule de lumină de pe cerul înstelat. Păreau luminile unduitoare ale unor lanterne cu care se juca cineva pe bolta arcuită.

– Sunt undele electromagnetice ce se trimit de la sol pentru reglarea curbării planului influențată de gravitație. Scopul este să înfășurăm complet protonul desfăcut în jurul planetei Trisolaris. După aceea, undele electromagnetice vor continua să mențină și să stabilizeze această sferă imensă ca tot atâtea spițe. Astfel, Trisolaris va fi bancul de lucru care va securiza protonul bidimensional și lucrarea de gravare a circuitelor electronice de pe suprafața planului protonului va putea începe.

Procesul de înfășurare a planului protonului bidimensional în jurul planetei Trisolaris a durat mult timp. Când deformarea reflexiei atinse imaginea planetei Trisolaris la zenit, stelele dispăru-se, deoarece planul protonului, acum curbat în jurul celeilalte părți a planetei, le acoperea complet. Ceva lumină solară continua să picure înăuntrul planului curbat al protonului și imaginea planetei Trisolaris din oglinda batjocoritoare din spațiu se deformată atât de mult, că nu mai putea fi recunoscută. Dar după ce ultima rază de soare fu blocată, totul se cufundă în cea mai întunecată noapte din istoria planetei. În timp ce gravitația și undele electromagnetice se echilibrău reciproc, planul protonului forma o carcasă gigantică în jurul planetei Trisolaris, pe orbita sincronă.

Urmă un frig pătrunzător. Planul protonului complet reflectorizant devia întreaga lumină solară înapoi în spațiu. Temperatura de pe Trisolaris scăzu rapid și atinse niveluri comparabile cu apariția celor trei stele căzătoare care distruseseră atâtea cicluri de civilizație din trecut. Majoritatea populației trisolariene fu deshidratată și aprovizionată. O liniște mormântală se așternu peste o mare parte din suprafața cuprinsă de întuneric. Pe cer mai licăreau doar fasciculele firave de lumină ale undelor care mențineau

membrana protonului. Din când în când, se vedeau și alte lumini minuscule și puternice pe orbita sincronă: navele spațiale gravau circuite în membrana gigantică.

Principiile care guvernează circuitele integrate microscopice erau complet diferite de circuitele convenționale, deoarece materialul de bază nu conținea atomi, ci materie dintr-un singur proton. „Joncțiunile p-n” ale circuitelor erau formate prin răsucirea forțelor nucleare puternice local la suprafața planului protonului și liniile conducătoare erau din mezonii care transmiteau forța nucleară. Datorită faptului că zona de suprafață destinată circuitului (în forma ei desfăcută din macrospațiu) era extrem de mare, circuitele erau și ele foarte mari. Liniile lor erau groase cât firul de păr și un observator aflat destul de aproape ar fi putut să le vadă cu ochiul liber. Zburând aproape de membrana protonului, se putea vedea un plan vast ce conținea circuite integrate, elaborate, complexe. Suprafața totală acoperită de circuite era de douăsprezece ori mai mare decât cea a continentelor de pe planeta Trisolaris.

Gravarea circuitelor protonului era o ispravă de inginerie extraordinară și mii de nave spațiale au trebuit să lucreze mai mult de cincisprezece mii de ore trisolariene pentru a o duce la bun sfârșit. Procesul de căutare a erorilor din program a mai durat încă alte cinci mii de ore trisolariene. Dar în cele din urmă, momentul testării Sophon-ului sosise.

Urișul ecran de la Centrul de Comandă Sophon, aflat în subteran la mare adâncime, demonstra progresul secvenței îndelungatului autotest. Apoi urmă încărcarea sistemului de operare. În final, pe ecranul gol și albastru apăru un rând de text cu font mare: *Micro-Inteligență 2.10 încărcată. Sophon Unu este gata să primească comenzi.*

Consulul Științific spuse:

- S-a născut un sophon. Am înzestrat un proton cu inteligență. Este cea mai mică inteligență artificială pe care o putem produce.
- Dar acum, pare că e cea mai mare inteligență artificială, spuse Principele.

– Principe, vom mări dimensionalitatea acestui proton și în curând va deveni foarte mic.

Consulul Științific tastă o întrebare la terminal: *Sophon Unu, comenzile de dimensionalitate spațială sunt operaționale?*

– *Afirmativ. Sophon Unu este capabil să inițieze reglările de dimensionalitate spațială în orice moment.*

– *Reglează dimensionalitatea la trei.*

După emiterea acestei comenzi, membrana protonului bidual care se înfășurase în jurul planetei Trisolaris începu să se micșoreze rapid, de parcă o mână gigant din Univers trăsesse o cortină peste lume. Într-o clipă, lumina soarelui scălda pământul. Protonul se împături din stadiul bidimensional în cel tridimensional și deveni o sferă gargantuescă în orbită sincronă, aproximativ de mărimea lunii gigantice. Sophonul se afla în partea întunecată a planetei, dar lumina soarelui reflectată din suprafața sa de oglindă transformă noaptea în zi. La suprafața planetei Trisolaris era încă extrem de frig, așa că mulțimea de la Centrul de Comandă putea să observe aceste schimbări doar pe un ecran.

– Reglarea dimensionalității executată cu succes. *Sophon Unu este gata să accepte comenzi.*

– *Reglează dimensionalitatea la patru.*

În spațiu, sfera gargantuescă se micșoră până când ajunse să fie de mărimea unei stele căzătoare. Noaptea coborî din nou peste această parte a planetei.

– Principe, sfera pe care o vedem acum nu este sophonul complet. Este doar o proiecție a corpului său în spațiul tridimensional. Este de fapt un gigant în cvadr spațiu și lumea noastră este ca o foaie de hârtie tridimensională subțire. Gigantul stă pe foaia de hârtie și noi putem să vedem doar urma pe care o lasă picioarele lui la atingere.

– *Reglarea dimensionalității executată cu succes. Sophon Unu este gata să primească comenzi.*

– *Reglează dimensionalitatea la șase.*

Sfera din cer dispăru.

– Cât de mare este un proton sexadimensional? Întrebă Principele.

– Cu o rază de aproximativ cincizeci de unități, răspunse Consulul Științific.

– *Reglarea dimensionalității executată cu succes. Sophon Unu este gata să primească comenzi.*

– *Sophon Unu, poți să ne vezi?*

– *Da. Pot vedea Centrul de Comandă, pe toți în interior și organele din fiecare, chiar și organele din interiorul organelor.*

– Ce spune? spuse Principele înlemnit.

– Un sophon care observă spațiul tridimensional dintr-un spațiu hexadimensional seamănă cu noi când ne uităm la o fotografie dintr-un plan bidimensional. Sigur că poate să vadă în interiorul nostru.

– *Sophon Unu, intră în Centrul de Comandă!*

– Poate pătrunde prin pământ? întrebă Principele.

– Principe, nu e ca și cum ar pătrunde în pământ. Mai degrabă e ca și cum ar pătrunde dintr-o dimensiune superioară. Poate pătrunde în orice spațiu închis din lumea noastră. Este la fel ca relația dintre noi, care existăm într-un spațiu tridimensional și un plan bidimensional. Noi putem să pătrundem cu ușurință pe orice cerc trasat pe un plan, venind de sus. Dar orice ființă bidimensională de pe plan nu poate face un asemenea lucru fără să spargă cercul.

Imediat ce Consulul Științific termină de vorbit, o sferă cu suprafața din oglindă apăru în mijlocul Centrului de Comandă, plutind prin aer. Principele se duse și se uită la propria lui reflexie distorsionată.

– E un proton? Principele era uimit peste măsură.

– Principe, este doar corpul hexadimensional al protonului proiectat în trispațiu.

Principele înținse o mână. Când văzu că nu e oprit de Consulul Științific, atinse suprafața sophonului. O atingere extrem de ușoară împinse sophonul la o distanță considerabilă.

– Este foarte neted. Chiar dacă are doar masa unui proton, pot simți rezistență. Principele era nedumerit.

– Asta se datorează rezistenței aerului la suprafața sferei.

– Poți mări dimensionalitatea ei până la unsprezece și s-o faci atât de mică cât un proton obișnuit?

Imediat ce Principele spuse asta, Consulul Științific urlă spre sophon, cu glasul îngrozit:

- Atenție! Asta nu este o comandă!

Sophon Unu înțelege.

- Principe, dacă mărim dimensionalitatea până la unsprezece, îl vom pierde pentru totdeauna. Când sophonul se strânge până la dimensiunea unei particule subatomice obișnuite, senzorii interni și porturile I/E vor deveni mai mici decât lungimea de undă a unei radiații electromagnetice de orice fel. Asta înseamnă că nu va mai putea simți lumea macroscopică și că nu va mai putea primi comenzile noastre.

- Dar trebuie până la urmă să-l micșorăm până la stadiul de particulă subatomică.

- Da, dar trebuie să așteptăm crearea lui Sophon Doi, lui Sophon Trei și lui Sophon Patru. Multipli sophoni pot forma un sistem care să simtă lumea macroscopică prin efecte cuantice. De exemplu, să presupunem că un nucleu are doi protoni. Cei doi protoni vor interacționa și vor urma anumite tipare de mișcare. De exemplu, direcția rotației celor doi protoni trebuie să fie opuse. Când acești doi protoni sunt scoși din nucleu, indiferent cât de depărtați sunt unul de celălalt, acest tipar va continua să-și producă efectele. Când ambii protoni sunt transformați în sophoni, pe baza acestui efect, vor crea un sistem de detectare reciprocă. Mai mulți sophoni pot crea apoi o formațiune de detectare reciprocă. Scara acestei formațiuni poate fi reglată la orice mărime și poate primi unde electromagnetice la orice frecvență. Astfel va detecta lumea macroscopică. Sigur, efectele cuantice reale necesare creării unei asemenea formațiuni de sophoni sunt foarte complicate. Explicația mea este doar o analogie.

Desfacerea bidimensională a următorilor trei protoni a reușit din prima. Construcția fiecărui sophon a durat și ea doar pe jumătate cât a durat pentru Sophon Unu. După construcția lui Sophon Doi, lui Sophon Trei și a lui Sophon Patru, s-a creat cu succes și formațiunea cu detectare cuantică.

Principele și toți consulii reveniră la Monumentul Pendulului. Deasupra lor pluteau patru sophoni micșorați la nivelul hexa-spațiului. În suprafața oglindită cristalin a fiecăruia era o imagine a soarelui care răsărea și care amintea de ochii tridimensionali care apăruseră odată în spațiu.

Formațiunea Sophoni, reglează dimensionalitatea la unsprezece.

După ce a fost dată comanda, cele patru sfere oglindite dispărură. Consulul Științific spuse:

- Principe, Sophon Unu și Sophon Doi vor fi lansate spre Pământ. Cu ajutorul cantității de date uriașe stocate în microcircuite, sophonii înțeleg natura spațiului. Ei pot să-și tragă energia din vid și să devină particule de energie înaltă în orice moment și să navigheze prin spațiu cu aproximativ viteza luminii. Asta pare să încalce legea conservării energiei, dar de fapt sophonii doar „împrumută” energie de la structura vidului. Cu toate astea, momentul de restituire a acestei energii este îndepărtat în viitor, când protonul – acum un sophon – decade. Până atunci, sfârșitul Universului nu va fi departe.

- După ce sosesc pe Terra cei doi sophoni, prima lor misiune va fi localizarea și infiltrarea în acceleratoarele de particule cu energie înaltă folosite de oameni pentru cercetarea în fizică. La nivelul dezvoltării științei de pe Terra, metoda de bază a explorării structurii profunde a materiei este folosirea particulelor cu energie înaltă accelerate pentru bombardarea particulelor țintă. După ce particulele țintă au fost sfărâmate, analizează rezultatele pentru a încerca să găsească informații privitoare la structura profundă a materiei. În experimentele reale, ei folosesc substanța care conține particulele țintă drept cercul din centrul țintei pentru gloanțele accelerate.

- Dar interiorul substanței bombardate este aproape tot compus din vid. Să presupunem că un atom este de mărimea unui teatru, atunci nucleul este doar o alună care plutește într-un centru al teatrului. Astfel, coliziunile reușite sunt foarte rare. Adesea, cantități mari de particule cu energie înaltă trebuie orientate spre substanța-țintă pentru o vreme înainte de momentul coliziunii.

Acest tip de experiment este asemănător cu identificarea unei picături de ploaie de o culoare diferită în timpul unei furtuni de vară cu fulgere și trăsnete.

- Asta le oferă sophonilor o oportunitate fericită. Un sophon poate să ia locul unei particule-țintă și să accepte coliziunea. Pentru că sunt extrem de inteligenți, datorită formațiunii de detectare cuantică, pot stabili iute și cu precizie căile pe care le vor urma particulele accelerate și apoi pot să se deplaseze în locul potrivit. Astfel, posibilitatea ca un sophon să fie lovit va fi de miliarde de ori mai mare decât particula-țintă adevărată. După ce e lovit un sophon, el poate da, în mod deliberat, rezultate greșite și haotice. Astfel, chiar dacă, ocazional, este lovită chiar particula țintă, fizicienii de pe Terra nu vor putea identifica rezultatul corect din grămada de rezultate eronate.

- Dar asta nu-i va distruge și pe sophoni? Întrebă Consulul Militar.

- Nu. Când un sophon este zdrobit în multe bucăți, se nasc mai mulți sophoni. Și ei continuă să aibă împletituri cuantice sigure reciproce, la fel ca atunci când spargi un magnet în două: vei obține mereu doi magneti. Deși aptitudinile fiecărui sophon parțial vor fi mai scăzute decât ale celui inițial, ale sophonului întreg, sub instruirea programului de autovindecare, bucățile se vor uni și vor forma prin reasamblare sophonul inițial. Acest proces necesită doar o microsecundă și va avea loc după coliziunea din accelerator și după ce bucățile sophonului au obținut rezultatele eronate în camera cu bule sau pe o peliculă sensibilă.

Cineva întrebă:

- Nu e posibil ca oamenii de știință de pe Terra să descopere o modalitate de detectare a sophonilor și apoi să folosească un câmp magnetic foarte puternic pentru a-i sechestra? Protonii au încărcătură pozitivă.

- Este imposibil. Detectarea sophonilor necesită descoperiri majore în studierea structurii profunde a materiei. Dar acceleratoarele lor cu energie înaltă vor fi fost transformate în grămezi de fiare vechi. Cum să mai poată progresa într-un asemenea domeniu

de cercetare? Ochii vânătorului vor fi fost deja orbiți de prada pe care intenționase s-o captureze.

– Oamenii încă pot recurge la metoda forței brute, spuse Consulul Industriei. Pot construi un număr mare de acceleratoare, mai repede decât putem noi fabrica sophoni. Apoi, câteva acceleratoare de pe Terra nu vor putea fi accesate de către sophoni și astfel vor avea rezultatele corecte.

– Acesta este unul dintre cele mai interesante aspecte ale proiectului Sophon! spuse Consulul Științific, vizibil entuziasmat de întrebare.

– Stimate Consul al Industriei, nu te îngrijora că fabricarea unei cantități mari de sophoni va produce colapsul economiei trisolariene. Nu va trebui să ajungem acolo. Putem construi câțiva în plus, dar nu prea mulți. Crede-mă, doar ăștia doi sunt mai mult decât suficienți, fiindcă fiecare sophon este capabil de efectuarea sistemului de calcul multisarcină.

– Sistem de calcul multisarcină?

– Este un jargon aplicat computerelor seriale străvechi. Pe vremea aceea, unitatea centrală de prelucrare a computerului nu putea efectua decât o singură instrucțiune într-un moment dat. Dar pentru că era atât de rapid și era ajutat de programarea întreruptă, din perspectiva noastră de viteză redusă, computerul executa multiple programe în același timp. Așa cum știți, sophonii se pot deplasa aproape cu viteza luminii. Suprafața Terrei este un spațiu minuscul pentru sophoni. Dacă sophonii patrulează în jurul acceleratoarelor la această viteză, atunci, din perspectiva oamenilor, ei ar exista simultan în toate acceleratoarele și ar crea simultan rezultate eronate pretutindeni.

– Conform calculelor noastre, fiecare sophon este capabil să controleze mai mult de zece mii de acceleratoare cu energie înaltă. Oamenilor le trebuie patru sau cinci ani să construiască un singur accelerator de acest tip și pare improbabil să fie produse în masă, dacă ne gândim la economia lor și la resursele disponibile. Sigur, pot crește distanța dintre acceleratoare, de exemplu, prin construirea lor pe diferite planete din sistemul planetar. Asta va distruge

într-adevăr sistemul de calcul multisarcină al sophonilor. Dar în timpul de care vor avea nevoie ca să facă asta, trisolarienilor nu le va fi dificil să mai construiască încă zece sau chiar mai mulți sophoni.

– Mai mulți și mai mulți sophoni care vor rătăci în acel sistem planetar. Cu toții la un loc nu vor face nici cât o miliardime dintr-o bacterie. Dar îi vor opri pe fizicienii de pe Terra să mai pătrundă secretele ascunse adânc în structura materiei. Oamenii nu vor mai putea să acceseze microdimensiunile niciodată și capacitatea lor de a manipula materia se va limita la nivelul inferior planului pentadimensional. De acum înainte, fie că se vor chinui 4,5 milioane de ore sau 450 de trilioane de ore, tehnologia civilizației de pe Terra nu va mai atinge niciodată nivelul unei descoperiri fundamentale majore. Vor rămâne pentru eternitate la stadiul primitiv. Știința de pe Terra va fi complet oprită și încuietorea va fi atât de sigură, că oamenii nu vor mai putea să iasă la lumină prin propriile lor forțe.

– Este minunat! Te rog să-mi ierți lipsa de respect din trecut pentru proiectul Sophon.

Tonalitatea glasului Consulului Militar părea sinceră.

– De fapt, în prezent sunt doar trei acceleratoare cu suficientă putere de a produce rezultate care să conducă la posibile descoperiri majore. După ce ajung pe Terra Sophon Unu și Sophon Doi, vor primi multă capacitate suplimentară. Cu scopul utilizării depline a sophonilor, le vom atribui și alte sarcini în afară de interferența cu cele trei acceleratoare. De exemplu, vor fi principalele mijloace de îndeplinire a Planului de Miracole.

– Sophonii pot crea miracole?

– Oamenii vor crede că sunt miracole. Știm cu toții că particulele cu energie înaltă pot expune o peliculă. Asta este una dintre modalitățile prin care acceleratoarele primitive de pe Terra arătau odată particulele individuale. Când un sophon trece prin peliculă la o energie înaltă, lasă în urmă o zonă minusculă expusă. Dacă sophonul trece înapoi și înainte prin peliculă de mai multe ori, poate lega puncte și forma litere sau numere, sau chiar imagini,

cum ar fi broderiile. Procesul este foarte iute și mult mai rapid decât viteza la care oamenii expun pelicula când fac o fotografie. Iar retina umană este similară retinei trisolariene. Astfel, un sophon cu înaltă energie poate folosi aceeași tehnică pentru a proiecta litere, numere sau imagini pe retina lor. Și dacă aceste mici miracole îi pot tulbura sau îngrozi pe oameni, atunci următorul miracol mare va fi suficient pentru a-i speria de moarte pe oamenii lor de știință, care nu sunt mai buni decât niște bieți gândaci: Sophonii pot produce radiație cosmică de fundal care să licărească în ochii lor.

– Asta i-ar speria și pe oamenii noștri de știință. Cum se poate realiza așa ceva?

– Foarte simplu. Am scris deja programul care-i permite sophonului să se desfacă în două dimensiuni. După ce desfacerea e completă, planul uriaș se poate înfășura în jurul Terrei. Acest program își poate regla membrana așa încât să fie transparentă, dar, la frecvențele radiației cosmice de fundal, gradul de transparență poate fi ajustat... Sigur, în timp ce sophonii se împăturesc și se desfac în diferite dimensiuni, ei pot afișa și mai multe „miracole” uimitoare. Programul pentru realizarea lor este în curs de desfășurare. Aceste „miracole” vor crea o anume dispoziție, suficientă pentru orientarea gândirii științifice umane pe calea greșită. În felul acesta, putem folosi Planul de Miracole pentru limitarea elanurilor științifice de pe Terra la lucruri care nu au legătură cu fizica.

– O ultimă întrebare. De ce să nu trimitem toți cei patru sophoni operaționali pe Terra?

– Împletitura cuantică poate lucra la distanță. Chiar dacă patru sophoni ar fi plasați în patru colțuri din Univers, vor fi capabili să-i detecteze pe ceilalți instantaneu și formațiunea cuantică dintre ei va continua să existe. Păstrarea lui Sophon Trei și a lui Sophon Patru aici le va permite să primească informațiile trimise de Sophon Unu și de Sophon Doi. Acest lucru ne dă posibilitatea monitorizării Terrei în timp real. Și formațiunea sophonilor permite planetei Trisolaris să comunice cu forțele alienate din civilizația de pe Terra.

Pe nevăzute, Soarele care tocmai răsărise, dispăru sub linia orizontului și se transformă în apus. Începuse o nouă Eră Haotică pe Trisolaris.

În timp ce Ye Wenjie citea mesajele de pe Trisolaris, Centrul de Comandă pentru Operațiuni de Război găzduia o nouă ședință importantă pentru realizarea unei analize preliminare a datelor capturate. Înaintea ședinței, generalul Cheng spuse:

- Tovarăși, vă rog să aveți în vedere că ședința noastră este probabil monitorizată de către sophoni. De acum înainte, nu vor mai exista secrete.

Când a rostit aceste cuvinte, împrejurimile erau încă familiare. Umbrele copacilor verii se legănau peste perdelele trase, dar, pentru participanți, lumea nu mai era aceeași. Simțiră privirea ochilor omniprezenți. Sub ochii aceia, nu mai aveai unde să te ascunzi pe lume. Acest sentiment avea să-i urmărească toată viața și nici descendenții lor nu vor reuși să se elibereze de el. Vor trece mulți, mulți ani până când oamenii se vor adapta mental la această situație.

La numai trei secunde după ce generalul Cheng își încheie remarca, Trisolaris comunică pentru prima oară cu umanitatea în afara OTT. După aceea, încheiară orice comunicări cu Adventiștii. Pentru tot restul vieții participanților, Trisolaris nu mai trimise niciun alt mesaj.

Toți cei prezenți la Centrul de Comandă pentru Operațiuni de Război văzură mesajul în propriii ochi, tot așa cum văzuse Wang Miao numărătoarea inversă. Mesajul licări preț de doar două secunde și apoi dispăru, dar îl primiră cu toții. Era o singură propoziție:

Sunteți niște gândaci!

GÂNDACII

Când intră Shi Qiang pe ușă, Wang Miao și Ding Yi erau deja foarte beți.

Cei doi fură foarte bucuroși să-l vadă pe Shi. Wang se ridică în picioare și strânse în brațe umerii nou-venitului:

– Ah, Da Shi, ofițere Shi...

Ding, care nu putea nici măcar să stea în picioare, găsi un pahar și-l puse pe masa de biliard. Turnă în el:

– Gândirea ta neconvențională nu ne-a fost de ajutor. Fie că ne uităm la mesaje, fie că nu ne uităm, rezultatul de peste patru sute de ani de acum înainte va rămâne același.

Shi se așază în fața mesei de biliard, privindu-i pe cei doi cu un aer șiret:

– Chiar așa să fie, cum spuneți voi, că totul s-a sfârșit?

– Bineînțeles! S-a sfârșit de tot.

– Nu poți să folosești acceleratoarele și nu poți studia structura materiei. Asta nu înseamnă că s-a sfârșit?

– Hm... tu ce crezi?

– Tehnologia face deja progrese. Academicianul Wang și oamenii lui tocmai au creat nanomaterialul...

- Imaginați-vă un regat antic, dacă vreți. Tehnologia lor evoluează. Și pot inventa săbii, cuțite și sulite mai bune, ș.a.m.d. Poate că pot chiar să inventeze arbaletele automate cu repetiție care trag multe săgeți, ca o mitralieră...

Shi dădu din cap, încuviințând:

- Dar dacă nu știu că materia conține molecule și atomi, nu vor crea niciodată rachete și sateliți. Sunt limitați de nivelul lor științific.

Ding îl bătu pe Shi pe umăr:

- Am știut dintotdeauna că ofițerul Shi este deștept. Doar că...

Wang îl întrerupse:

- Studiul structurii profunde a materiei reprezintă fundamentul fundamentelor celorlalte științe. Dacă nu evoluăm în direcția asta, orice altceva - ca să te citez - este un rahat.

Ding arătă spre Wang:

- Academicianul Wang va fi ocupat tot restul vieții și va continua să îmbunătățească săbiile, cuțitele și sulitele noastre. Dar ce naiba am să fac *eu*? Cine dracu' știe?

Aruncă o sticlă goală pe masă și luă în mână o bilă de biliard ca s-o spargă cu ea.

- Țsta e un lucru bun! spuse Wang, ridicând paharul. Toți ne vom trăi restul vieții într-un fel sau altul. După o chestie ca asta, decadența și depravarea sunt justificate! Suntem gândaci! Gândaci pe cale de dispariție! Ha, ha...

- Exact! Ding ridică și el paharul. Ei ne disprețuiesc atât de mult, că nici măcar nu se deranjează să-și ascundă planurile și le spun totul adventiștilor. E ca și cum n-ar fi nevoie să ascunzi sticla de insecticid de nenorociții ăia mici. În onoarea gândacilor! Trăiască sophonii! Trăiască sfârșitul lumii!

Shi scutură din cap și dădu paharul pe gât. Scutură din nou din cap:

- Sunteți niște fătălăi!

- Ce vrei? spuse Ding, privindu-l pe Shi cu ochii amețiți de băutură. Crezi că ne poți înveseli?

Shi se ridică în picioare:

- Hai să mergem!

- Unde?

- Să găsim ceva care să vă înveselească.

- Cum zici tu, amice. Stai jos. Bea!

Shi îi luă pe amândoi de brațe și-i târî până se ridicară în picioare.

- Hai să mergem! Luați-vă și băutura, dacă nu se poate altfel.

Ajunși jos, cei trei se urcară în mașina lui Shi. În timp ce pornea motorul, Wang îl întrebă aproape incoerent unde se duceau. Shi spuse:

- În orașul meu natal. Nu e departe.

Mașina părăsi orașul și se îndreptă iute spre vest, pe autostrada Beijing-Shijiazhuang. Ieșiră de pe autostradă imediat ce ajunseră în provincia Hebei. Shi opri mașina și-i trase pe cei doi pasageri afară.

Imediat ce Ding și Wang ieșiră din mașină, din cauza soarelui strălucitor al după-amiezii își mijiră ochii. În fața lor se întindeau lanurile de grâu ale Câmpiei Chinei de Nord.

- De ce ne-ai adus aici?

- Ca să vă uitați la gândaci.

Shi își aprinse una dintre țigările pe care i le dăruise colonelul Stanton și arătă cu ea spre lanurile de grâu.

Wang și Ding observară că erau acoperite de un strat de lăcuste. Pe fiecare tulpină se târau câteva. La sol, se încovoiau mai multe, ca o dâră de lichid gros.

- I-au invadat lăcustele pe aici? spuse Wang măturând câteva dintr-o parte mică de la marginea lanului și se așeză pe jos.

- Au început să vină acum zece ani, ca furtunile de praf. Dar anul ăsta e mai rău decât oricând.

- Și ce dacă? Da Shi, nimic nu mai are importanță acum, spuse Ding cu glasul împleticit încă de băutură.

- Am vrut doar să vă întreb pe amândoi ceva: oare distanța tehnologică dintre oameni și trisolarieni este mai mare decât cea dintre lăcuste și oameni?

Întrebarea îi șocă pe cei doi oameni de știință ca o găleată plină cu apă rece. În timp ce se holbau la grămăjoarele de lăcuste din

fața lor, expresia de pe chip deveni solemnă. Înțeleseseră ce voia Shi să spună.

– Uitați-vă la gândacii ăștia! Distanța tehnologică dintre ei și noi este mai mare decât diferența dintre noi și civilizația trisolariană. Oamenii au folosit tot ce le-a stat în putere pentru a-i stârpi: orice fel de otravă, spray-uri, au adus și au cultivat prădătorii lor naturali, le-au căutat și le-au distrus ouăle, au folosit modificări genetice ca să-i sterilizeze, i-au trecut prin foc, i-au înecat în apă; fiecare familie are insecticide, sub fiecare birou există o paletă de muște... acest război îndelungat se duce de la începuturile istoriei civilizației umane. Dar deznodământul este încă neclar. Gândacii nu au fost exterminați. Încă trăiesc cu mândrie între cer și pământ și numărul lor nu a scăzut din timpurile dinaintea apariției oamenilor.

Trisolarienii care-i socoteau gândaci pe oameni păreau că au uitat un lucru: gândacii nu fuseseră niciodată înfrânți cu adevărat.

Un nor mic și negru acoperi soarele și aruncă o umbră mișcătoare pe pământ. Nu era un nor oarecare, ci un roi de lăcuste care abia sosise. În timp ce ateriza pe câmpurile din apropiere, cei trei bărbați stăteau sub un jet de viață și simțeau ce înseamnă demnitatea vieții de pe Terra. Ding Yi și Wang Miao vărsară vinul din cele două sticle pe care le luaseră pe pământul de la picioarele lor, un toast în onoarea gândacilor.

– Da Shi, mulțumesc, spuse Wang, întinzându-i mâna lui Shi.

– Și eu îți mulțumesc, spuse Ding, apucându-l pe Shi de cealaltă mână.

– Hai să ne întoarcem! spuse Wang. Avem atâtea de făcut.

RUINELE

Nimeni nu crezuse că Ye Wenjie ar fi putut să urce singură pe Vârful Radar, dar o făcuse. Nu lăsase pe nimeni s-o ajute, se odih-nise doar de câteva ori pe la posturile de gardă ale santinelelor. Își epuizase vitalitatea fără milă, o forță care nu putea fi reînnoită.

După ce aflase adevărul despre civilizația trisolariană, Ye nu mai scosese un cuvânt. Vorbea oricum foarte rar, dar avusese o dorință: să viziteze ruinele Bazei Coasta Roșie.

În timp ce grupul de vizitatori urca pe vârful, creasta Vârfului Radar începea să iasă din pătura de nori. După ce merseseră o zi întreagă prin ceața deasă, apariția soarelui strălucitor la vest și a cerului albastru și limpede erau ca o ascensiune spre o lume nouă. De pe creasta vârfului, norii păreau o mare alb-argintie ale cărei valuri care urcau și coborau păreau niște compoziții abstracte ale munților Marele Hingan de sub ei.

Ruinele din imaginația vizitatorilor nu existau. Baza fusese demontată bucată cu bucată și tot ce mai rămăsese pe culme era un petic de iarbă înaltă. Fundația și drumurile fuseseră îngropate și totul semăna cu un loc pustiu și dezolant. Coasta Roșie părea să nu fi existat niciodată.

Dar Ye descoperi ceva. Se îndreptă spre o stâncă înaltă și trase la o parte vegetația care o acoperea, dezvăluind suprafața ruginită și pătată de dedesubt. Vizitatorii își dădură seama acum că stânca era de fapt o fundație metalică mare.

– Este fundația pentru antenă, spuse Ye.

Primul țipăt de pe Terra, auzit de lumea extraterestră, fusese emis de antena de aici spre soare, apoi amplificat și transmis în-tregului Univers.

Lângă fundație descoperiră o placă, aproape invizibilă, ascunsă sub iarbă:

Amplasamentul Bazei Coasta Roșie (1968–1987)

Academia Chineză de Științe 21.03.1989

Placa era atât de mică. Nici nu părea o placă comemorativă, ci mai degrabă o încercare de a uita. Ye merse până la buza stâncii. Era locul unde curmase viețile a doi soldați cu propriile ei mâini. Nu privi peste marea de nori la fel ca ceilalți, ci își îndreptă privirea într-o singură direcție. Sub nori era un sătuc pe nume Qijiatun.

Inima lui Ye începu să bată mai repede din cauza efortului, precum coarda unui instrument gata să se rupă. O ceață neagră îi învălui privirea. Își folosi ultima picătură de forță ca să rămână în picioare. Înainte ca totul să se scufunde în întuneric, dorise să revadă apusul de la Baza Coasta Roșie.

Dincolo de orizont, soarele care se pierdea încet în marea de nori păru că se topește. Astrul arămiu se dizolvă printre nori și acoperi tot cerul, iluminându-l într-o nuanță de un roșu magnific.

– Apusul umanității, șopti Ye.

SFÂRȘIT

Lista completă a personajelor

(Numele chinezești sunt scrise cu numele de familie întâi)

Familia Ye

Ye Zhetai	Fizician, profesor la Universitatea Tsinghua
Shao Lin	Fizician, soția lui Ye Zhetai
Ye Wenjie	Astrofizician, fiica lui Ye Zhetai, membru al Bazei Coastei Roșii și, mai târziu, descoperitoarea planetei Trisolaris și comandant-șef al Organizației Terra-Trisolaris
Ye Wenxue	Sora lui Ye Wenjie, membră a organizației Gărzilor Roșii

Baza Coasta Roșie

Bai Mulin	Reporter la ziarul <i>Mărețele Știri din Producție</i> , cel care i-a dat lui Ye Wenjie cartea <i>O primăvară tăcută</i>
Cheng Lihua	Activist comunist care a interogat-o pe Ye Wenjie
Lei Zhicheng	Comisar Politic la Baza Coasta Roșie
Yang Weining	Inginer Șef la Baza Coasta Roșie, fost student al lui Ye Zhetai și mai târziu soțul lui Ye Wenjie
Yang Dong	Cercetător al Teoriei Corzilor și fiica lui Ye Wenjie și a lui Yang Weining
Feng	Prietena lui Ye Wenjie cât a trăit Ye la Qijiatun

Războiul împotriva OTT

Ding Yi	Fizician teoretician, iubitul lui Yang Dong
Wang Miao	Cercetător nanomateriale, inventatorul <i>Lamei Zburătoare</i> și cel care a rezolvat enigma celor <i>Trei Corpuri</i>
Li Yao	Soția lui Wang Miao
Dou Dou	Fiul lui Wang Miao

Shi Qiang	Detectivul de poliție care a devenit prietenul lui Wang Miao, poreclit Da Shi
Cheng Weisi Colonelul Stanton	General-Maior în Armata de Eliberare a Poporului Corpul de Infanterie Marină al SUA, Comandantul Operațiunii Guzheng
Wei Cheng	Copil-minune care a inventat o abordare stohastică pentru rezolvarea problemei celor trei corpuri
Shen Yufei	Fizician japonez, soția și protectoarea lui Wei Cheng și membru al Frontierelor Științei; ea i-a prezentat lui Shi Qiang jocul celor <i>Trei Corpuri</i>
Pan Han	Biolog și membru al Frontierelor Științei, adept al întoarcerii la viața pastorală
Sha Ruishan	Astronom, unul dintre studenții lui Ye Wenjie
Mike Evans	Fiul unui magnat al petrolului, fondatorul Organizației Terra-Trisolaris

Post-scriptum al autorului pentru ediția în limba engleză

O noapte din copilărie mi-a rămas întipărită viu în memorie: stăteam lângă un iaz din dreptul unui sat de undeva din comitatul Luoshan, provincia Henan, unde-și duseseră traiul generații de strămoși. Lângă mine erau mai mulți oameni, atât adulți, cât și copii. Ne uitam cu toții la cerul clar al nopții pe care se putea vedea o stea minusculă trecând încet pe firmamentul întunecat.

Era primul satelit artificial pe care îl lansase vreodată China: Dong Fang Hong I¹ (*Răsăritul este Roșu 1*). Era în data de 25 aprilie 1970, și aveam șapte ani.

Trecuseră treisprezece ani de când Sputnik fusese lansat în spațiu și nouă ani de când primul cosmonaut plecase de pe Terra. Cu o săptămână înainte, Apollo 13 se întorsese cu bine dintr-o călătorie primejdioasă pe Lună.

Dar eu nu știam nimic din toate astea. În timp ce priveam steaua aceea mică și mișcătoare, inima mi se umplea de o curiozitate și de un dor ce nu puteau fi descrise. Și, tot atât de adânc ca aceste sentimente, a rămas întipărită în memoria mea și senzația de foame. Pe vremea aceea, regiunea care includea și satul meu era extrem de săracă. Foamea era un camarad permanent al fiecărui copil. Eram relativ norocos, deoarece

---

¹ *Dong Fang Hong I* (Chineză simplificată: 东方红一号; pinyin: Dōngfānghóng Yīhào; literalmente: *Răsăritul este roșu 1*) a fost primul satelit spațial al Republicii Populare Chineze, lansat cu succes la 24 aprilie 1970 ca parte a programului satelit spațial Dong Fang Hong al RPC. La cele 173 kg ale lui, era mai greu decât primii sateliți din alte țări. Satelitul transporta un transmițător radio care a difuzat cântecul cu același nume, Dōngfānghóng sau *Răsăritul este roșu*; Difuzarea a durat 20 de zile pe orbită (n. tr.).

aveam pantofi în picioare. Majoritatea prietenilor mei umblau desculți și unele piciorușe aveau răni provocate de ger, care nu se vindecaseră de iarna trecută. În spatele meu, lumina chioară a lămpilor cu gaz arunca dăre lucitoare printre crăpăturile pereților colibelor de paie – satul nu a fost conectat la electricitate decât prin anii '80.

Adulții care erau prin preajmă au spus că satelitul nu era ca un avion, deoarece zbura dincolo de Terra. Pe atunci, praful și fumul industrial nu poluaseră încă aerul. Cerul înstelat era cât se poate de limpede, iar Calea Lactee se vedea foarte clar. În mintea mea, stelele care umpleau cerurile nu erau mult mai departe decât micul satelit așa că eu credeam că zboară printre ele. Chiar mă îngrijora faptul că s-ar putea lovi de vreuna când trecea prin roiurile de stele mai dense.

Părinții nu erau cu mine, fiindcă lucrau la o mină de cărbuni care se afla la mai bine de o mie de kilometri depărtare, în provincia Shanxi. Cu câțiva ani înainte, când eram și mai mic, zona în care locuiam fusese o zonă de conflict în războaiele civile ale facțiunilor din timpul Revoluției Culturale. Îmi aduc aminte de împușcăturile din miez de noapte, de camioanele care treceau pe stradă, pline de oameni cu pistoale și care purtau banderole roșii pe brațe... Dar eram prea mic pe atunci și nu puteam fi sigur dacă imaginile acelea erau amintiri reale sau imaginare, miraje create ulterior. Cu toate acestea, puteam fi sigur de un lucru: deoarece mina era periculoasă și părinții mei fuseseră afectați de Revoluția Culturală, nu au avut ce să facă și m-au trimis la casa mea strămoșească din Henan. Până să văd satelitul Dong Fang Hong I, locuisem acolo mai bine de trei ani.

Au mai trecut câțiva ani până să înțeleg cât de mare era distanța dintre satelit și stele. Pe atunci, citeam o colecție de cărți de știință elementară care se numea *A Hundred Thousand Whys*. Din volumul dedicat astronomiei am învățat conceptul de an-lumină. Înainte de asta, aflasem că lumina putea traversa o distanță egală cu șapte călătorii și jumătate în jurul Terrei într-o singură secundă, dar cât de îngrozitor de mare putea fi distanța parcursă la o asemenea viteză timp de un an de zile! Mi-am imaginat o rază de lumină care trecea prin tăcerea rece a spațiului la 300.000 de kilometri pe secundă, m-am chinuit să-mi plăsmuiesc acea teribilă imensitate și profunzime în închipuirea mea, am simțit

greutatea înfricoșării amestecate cu respect și, în același timp, am savurat o stare euforică vecină cu cea pe care o simt consumatorii de droguri.

Din acel moment, mi-am dat seama că aveam un talent special: acele dimensiuni și existențe care depășeau cu mult limitele percepției senzoriale umane – atât la nivel macro, cât și micro – și care păreau să fie doar niște numere abstracte pentru ceilalți, puteau, în mintea mea, să ia forme concrete. Puteam să le ating și să le simt, așa cum alții puteau atinge și simți copacii sau stâncile. Chiar și azi, când referințele la o distanță de 15 miliarde de ani-lumină a Universului sau la „corzi” mai mici cu mai multe ordine de mărime decât cuarci¹ îi fac să amuțească pe cei mai mulți oameni, conceptele de an-lumină sau de nanometru pot încă să-mi producă imagini vii și impresionante în minte și să-mi trezească acel sentiment inefabil, religios, de respect și de uimire nemăsurată. Prin comparație cu cei mai mulți oameni care nu pot simți asemenea lucruri, nu știu dacă sunt norocos sau nu. Dar e sigur că asemenea sentimente m-au condus în primul rând la statutul meu de fan al SF și mai târziu la acela de scriitor de SF:

În același an, când am fost prima oară uluit de conceptul de an-lumină, a avut loc o inundație (cunoscută sub numele de Marea Inundație din August 1975) lângă satul meu. Într-o singură zi, au căzut 1.005 mililitri de apă în regiunea Zhumadian din Henan. S-au prăbușit cincizeci și opt de baraje de diferite dimensiuni, unul după altul, și au murit 240.000 de oameni în potopul care a urmat. La scurt timp după ce apele ieșite din matcă s-au retras, m-am întors în sat și am văzut un peisaj plin de refugiați. Mi s-a părut că asist la sfârșitul lumii.

Și așa s-a făcut că satelitul, foamea, lămpile cu gaz, Calea Lactee, războaiele facțiunilor din timpul Revoluției Culturale, anul-lumină, inundațiile... toate aceste lucruri, aparent fără nicio legătură între ele, s-au amestecat și au format prima parte a vieții mele și mi-au modelat și tipul de SF pe care îl scriu astăzi.

Ca scriitor de SF care a început prin a fi un fan SF, nu-mi folosesc scrisul ca pe o armă deghizată pentru a critica realitatea prezentă. Consider că cea mai mare atracție a literaturii SF este posibilitatea de a

---

¹ Cuarci – o competență ipotetică a particulelor elementare (n. tr.).

crea numeroase lumi imaginare în afara realității. Am simțit mereu că cele mai grozave și frumoase povești din istoria umanității nu au fost cântate de barzii călători și nici nu au fost scrise de dramaturgi și de romancieri, ci au fost spuse de știință. Poveștile relatate de știință sunt mult mai maiestruoase, mai mărețe, mai implicate, mai profunde, mai excitante, mai stranii, mai terifiante, mai misterioase, chiar mai emoționante decât poveștile literare. Doar aceste povești minunate sunt surprinse de ecuațiile reci pe care cei mai mulți nu le pot citi.

Miturile creației ale diferitelor popoare și religii din lume pălesc în fața gloriei unui Big Bang: trei miliarde de ani de istorie a evoluției vieții de la molecule autoreproductibile până la civilizație conțin răsturnări de situație și aventuri care nu pot fi întrecute de niciun mit sau epopee. Și mai e și viziunea poetică a spațiului și a timpului din teoria relativității, strania lume subatomică a mecanicii cuantice... poveștile uimitoare ale științei posedă o capacitate de atracție irezistibilă. Prin literatura SF caut doar să creez propriile mele lumi, folosind puterea imaginației, și să fac cunoscută poezia Naturii din ele, să spun legende romantice despre Om și Univers.

Dar nu pot scăpa de realitate și n-o pot eluda, așa cum nu pot să scap de propria-mi umbră. Realitatea își lasă amprenta asupra noastră. Fiecare epocă îi înălțuie invizibil pe cei care o parcurg și nu-mi rămâne decât să dansez în propriile mele lanțuri. În SF, umanitatea este adesea descrisă ca un tot. În această carte, un om numit „umanitate” se confruntă cu un dezastru și tot ce demonstrează în fața existenței și a anihilării are, fără nicio îndoială, rădăcini în realitatea pe care am trăit-o. Miracolul literaturii SF este că poate, dacă i se oferă anumite coordonate ale unei lumi ipotetice, să transforme ceea ce în realitatea noastră este malefic și întunecat în ceea ce este drept și luminos și viceversa. Această carte (și volumele următoare) încearcă să facă asta, dar oricât de mult ar deforma imaginația realitatea, ea continuă să rămână acolo.

Am simțit mereu că ființele inteligente extraterestre vor fi cea mai importantă sursă de nesiguranță pentru viitorul umanității. Alte schimbări mărețe, cum ar fi modificările climatice și dezastrele ecologice, au o anume evoluție și perioade de adaptare integrate, dar contactul dintre umanitate și extraterestri poate avea loc în orice moment. Poate că peste

zece mii de ani cerul înstelat la care se uită umanitatea va fi tot gol și tăcut, dar poate că mâine ne vom trezi și vom vedea pe orbită o navă extraterestră de mărimea Lunii. Apariția extratereștrilor va forța umanitatea să se confrunte cu Celălalt. Înainte, umanitatea ca întreg nu a avut niciodată un omolog extern. Apariția acestui Celălalt sau simpla cunoaștere a existenței sale va afecta civilizația noastră în moduri imprevizibile.

Există o contradicție stranie demonstrată de naivitatea și amabilitatea umanității atunci când se confruntă cu Universul: pe Terra, umanitatea poate să pășească pe un alt continent și, fără să se gândească prea mult, să distrugă civilizațiile pe care le întâlnește acolo prin război și boli. Dar când se uită la stele, devine sentimentală și-și imaginează că dacă există ființe extraterestre dotate cu inteligență, acestea trebuie să se supună constrângerilor morale și nobile universale și că respectul și iubirea pentru diferitele forme de viață sunt parte a unui cod de conduită general valabil și de la sine înțeles.

Cred că ar trebui să fie absolut invers. Hai să îndreptăm amabilitatea pe care o arătăm stelelor către diferitele populații și civilizații care compun umanitatea. Cât despre universul din afara sistemului nostru solar, ar trebui să rămânem vigilenți și gata să atribuim cele mai rele intenții oricăror Ceilalți care ar putea exista în spațiu. Pentru o civilizație fragilă ca a noastră, asta este, fără nicio îndoială, cea mai responsabilă cale de acțiune.

Ca fan, SF-ul mi-a modelat viața și o parte considerabilă din literatura de acest gen pe care am citit-o vine din America. Faptul că cititorii americani pot acum să se delecteze cu cartea mea îmi face plăcere și mă entuziasmează. SF-ul este o literatură care aparține întregii umanități și de aceea ar trebui să fie un gen literar cât mai accesibil cititorilor din toate națiunile. Va veni în cele din urmă o zi, când umanitatea va forma un tot armonios (adesea descris drept SF) și cred că un asemenea moment nu trebuie să aștepte sosirea extratereștrilor.

Aș dori să-mi exprim profunda recunoștință traducătorului acestui volum, Ken Liu, și lui Joel Martinsen și Eric Abrahamson, traducătorii următoarelor două volume. Sânguința și atenția lor au dat naștere ediției în limba engleză. Sunt recunoscător firmei China Educational

Publications Import & Export Corporation Ltd. (CEPIEC) și editurii *Science Fiction World Publishing*, ale cărei încredere și susținere au făcut posibilă publicarea acestor volume.

LIU CIXIN,
28 decembrie, 2012

Post-scriptum al traducătorului

Când mi s-a cerut să traduc *Problema celor Trei Corpuri*, m-am simțit extraordinar de onorat, dar și foarte tulburat; traducerea lucrării unui alt autor reprezintă o responsabilitate uriașă. E ca și cum ți s-ar cere să ai grijă de un copil.

Actul de traducere implică descompunerea lucrării dintr-o limbă străină în piese și transportarea lor printr-un abis, pentru a fi plătuite într-o nouă lucrare și într-o nouă limbă. Când abisul care desparte cele două lucrări este la fel de mare ca Oceanul Pacific care desparte China de America, sarcina poate fi descurajantă.

Dificultățile evidente, cum ar fi diferențele de structură lingvistică și de referințe culturale sunt aproximativ ușor de rezolvat. *Problema celor Trei Corpuri* începe cu Revoluția Culturală, și acolo sunt numeroase aluzii la istoria chineză. Am încercat să păstrez cantitatea de note de subsol explicative la un minimum necesar și ori de câte ori a fost posibil, am adăugat, cât mai judicios, câțiva termeni informativi în text (aprobați, toți, de către autor) pentru completarea cunoștințelor necesare cititorilor care nu sunt de origine chineză.

Însă sunt chestiuni mai subtile ce se referă la procedee literare și la tehnici narative. Tradiția literară chineză s-a modelat și a fost modelată de către cititorii ei, dând naștere la sublinieri și preferințe literare diferite de cele ale publicului cititor american. În unele cazuri, am încercat să adaptez tehnicile narative la cele cu care cititorii americani sunt mai familiarizați și în alte cazuri, le-am lăsat cum erau, crezând că este preferabilă păstrarea savorii originalului.

Am încercat, ori de câte ori mi-a fost posibil, să evit ocultarea interpretărilor occidentale din pasajele care privesc istoria și politica chineză.

Traducerile supraliterale, departe de a fi precise, distorsionează înțelesul prin umbrirea sensului. Dar pot și să ignore integritatea sursei,

încât să nu supraviețuiască aproape nimic din savoarea originală a glasului. Niciuna dintre aceste abordări nu-l scutesc pe traducător de sarcina responsabilității. Într-un fel, traducerea poate fi mai grea decât scrierea narațiunii originale, deoarece traducătorul trebuie să se achite de aceleași cerințe estetice, în timp ce se supune unor constrângeri creatoare mult mai restrictive.

Când traduc, scopul meu este să acționez ca un interpret fidel, păstrând cât mai mult posibil din nuanțele originalului, fără înzorzonări sau omisiuni. Totuși, un traducător trebuie să păstreze echilibrul fidelității față de sursă, caracterul potrivit al exprimării și frumusețea stilului. Cele mai bune traduceri în limba engleză nu pot fi citite ca și cum ar fi fost scrise în limba engleză. Cuvintele englezești sunt aranjate astfel încât cititorul poate zări tiparele de gândire ale unei culturi diferite, poate auzi ecoul ritmurilor și cadențelor unei alte limbi, poate simți tremurul gesturilor și al mișcărilor unor alți oameni.

Poate că nu am reușit, dar acestea sunt standardele pe care le-am avut în minte când am pornit la drum.

Deplasându-mă de la o anume comunitate lingvistică, culturală și de cititori la o altă comunitate lingvistică, culturală și de cititori, unele aspecte ale originalului se pierd inevitabil. Dar dacă traducerea este corectă, câștigăm unele lucruri – cel mai important fiind podul creat între cele două comunități de cititori. Sper ca cititorii mei americani să se delecteze cu acest roman.

Le rămân îndatorat următorilor oameni care mi-au oferit opiniile lor neprețuite asupra variantelor acestei traduceri: Eric Abrahamsen, Anatoly Belilovsky, Aliette de Bodard, David Brin, Eric Choi, JOn Chu, Elias F. Combarro, Hui Geng, Michael Kwan, Derwin Mak, Joel Martinsen, Erica Naone, Alex Saltman, Alex Shvartsman, Marie Staver, Igor Teper, Bingen Yang, Bing Wei Yang, E. Lily Yu. Cuvintele sunt prea puține pentru a-mi exprima întreaga recunoștință pentru ajutorul lor în crearea unei traduceri mai bune și aș dori ca fiecare traducător să se poată bucura de asemenea cititori extraordinari.

Le datorez și altora mulțumirile mele. Agentului meu Joe Monti, care mi-a oferit multe sfaturi folositoare. Soției mele Lisa, care m-a

susținut și m-a încurajat să continui să lucrez nopți de-a rândul. Mai mult decât oricine altcineva, ea a fost cea care a făcut acest lucru posibil.

În cele din urmă, aş dori să-i mulțumesc lui Liu Cixin, care mi-a încredințat această lucrare și care, între timp, mi-a devenit prieten.

KEN LIU

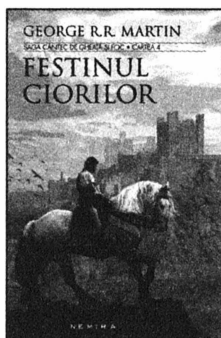
Cuprins

<i>Lista personajelor principale</i>	5
Partea întâi: O primăvară tăcută	7
Partea a doua: Trei Corpuri	51
Partea a treia: Apusul umanității.	251
<i>Lista completă a personajelor</i>	399
<i>Post-scriptum al autorului pentru ediția în limba engleză</i>	401
<i>Post-scriptum al traducătorului</i>	407

GEORGE RR MARTIN

FESTINUL CIORILOR

traducere din limba engleză de Laura Bocancios, Silviu Genescu

După lupte grele și trădări fatale, cele șapte puteri care își disputau Westeros s-au nimicit una pe alta și au ajuns la un pact îndoielnic. Odată cu moartea monstruosului rege Joffrey, regenta Cersei conduce din Debarcaderul Regelui. Înfrângerea lui Robb Stark îi descurajează pe rebelii din Nord și familia lui se împrăștie ca semințele pe un pământ neroditor în tot regatul. Nu mai există decât puține pretenții legitime la Tronul de

Fier, iar acestea sunt în mâinile celor fie prea slabi să le obțină, fie aflați pe meleaguri îndepărtate.

„George R.R. Martin este, de departe, cel mai bun autor de literatură fantasy. Festinul ciorilor e cel mai fericit prilej să îl considerăm un «Tolkien al Americii». Martin se distinge și se impune ca principală forță care va modela evoluția genului fantasy prin refuzul său de a adopta o viziune maniheistă asupra lumii ca lupta între cele două principii eterne, Binele și Răul. Sunt bărbați și femei care se luptă – pentru putere, pentru bani, pentru dragoste, pentru toate cele omenești.”

LEV GROSSMAN, *Time*

MARIE BRENNAN

ISTORIA NATURALĂ A DRAGONILOR

traducere din limba engleză de Mihela Spătaru

Isabella Trent a reușit, în ciuda convențiilor epocii în care trăia, să scoată dragonii din ceața prejudecăților mistice și să-i transforme în obiectul unei științe moderne.

Isabella însăși povestește despre pionieratul care aproape i-a distrus credibilitatea și viitorul, despre momentele când și-a pus în pericol viața din curiozitate științifică, despre faimoasa expediție de pe muntele Vystrana, unde a făcut pri-

mele descoperiri ce aveau să schimbe lumea și, nu în ultimul rând, despre cum a găsit dragostea adevărată în ciuda multelor ei excentricități.

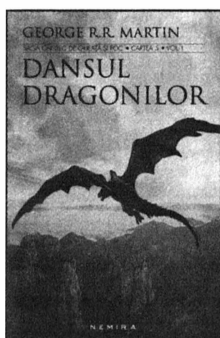
„Scrisă în stilul unui *memoir* victorian, povestea curajoasei Isabella este colorată, dinamică și captivantă.”

Kirkus Reviews

GEORGE RR MARTIN

DANSUL DRAGONILOR VOL 1

traducere din limba engleză de Ana-Veronica Mircea,
Laura Bocancios, Mihai-Dan Pavelescu, Silviu Genescu

Pretutindeni se reaprind dispute, au loc trădări și o mulțime de preoți, soldați, nobili și sclavi înfruntă obstacole imposibile. Capricioasă și imprevizibilă, soarta invită la un dans pe viață și pe moarte.

„Pasiunea lui George R.R. Martin pentru fantazia sofisticată, cu adevărat bizară, străbate *Dansul dragonilor* ca un vis febril, ca o fantasmă.

Talentul scriitor de a crea atmosferă prin descriere e o marcă proprie literaturii sale, decorul fiind mult mai mult decât recuzita de pe o scenă pictată.”

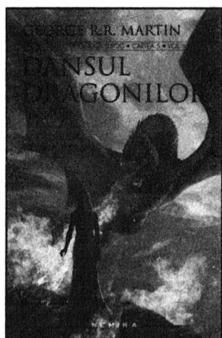
Los Angeles Times

GEORGE RR MARTIN

DANSUL DRAGONILOR VOL 2

traducere din limba engleză de Ana-Veronica Mircea,
Laura Bocancios, Mihai-Dan Pavelescu, Silviu Genescu

Premiul LOCUS

Viitorul Celor Șapte Regate e amenințat din fiecare direcție. Daenerys Targaryen guvernează cu cei trei dragoni un oraș clădit pe praf și moarte. Mii de dușmani pornesc pe urmele ei. Tyrion Lannister pleacă și el în căutarea ei, dar are aliați pe care nu se poate baza întru totul. Între timp, în Nord, pe marele Zid de gheață și piatră, Jon

Snow se va confrunta cu cel mai groaznic pericol din viața lui, pentru că nu are dușmani doar în Rondul de noapte, ci și în pustietatea de dincolo de Zid.

„George R.R. Martin întreține suspansul și se concentrează asupra unor personaje importante, printre care Daenerys Targaryen și Tyrion Lannister. Dar aduce personaje noi și mai multe tratate de pace decât războaie. Până și admiratorii dezamăgiți vor fi fascinați de poveștile care se întrețes în carte, mai ales că autorul păstrează sub semnul întrebării episoade controversate, cum ar fi originea lui Jon.”

Publishers Weekly